

ARGUMENTI

Časopis za društvena/politička pitanja, Godina XVIII, Broj **52**, Avgust 2024. **BESPLATNO**

U ovom broju:

Stevo Pašalić

**DEMOGRAFSKI PROCESI I DRUŠTVENI RAZVOJ
REPUBLIKE SRPSKE**

(9)

Andrej Fursov

Davos, SZO i globalna psihoza

(37)

Андрей Фурсов

Давос, ВОЗ и глобальный психоз

(75)

Kuljanin Branimir

EVROAZIJSKI SISTEM BEZBJEDNOSTI

(111)

Jelena GUSKOVA

**NEPOSLUŠNA DRŽAVNA DUMA RUSKE FEDERACIJE.
JUGOSLOVENSKO PITANJE 1994. god.**

(201)

Елена ГУСЬКОВА

**НЕПОСЛУШНАЯ ГОСУДАРСТВЕННАЯ ДУМА РФ.
ЮГОСЛАВСКИЙ ВОПРОС В 1994 г.**

(215)

Patrijarh Srpski Porfilije

MI PUT SVOJ ZNAMO

(231)

Milorad Dodik

**BUDIMO JEDINSTVENI I ČVRSTI,
BUDIMO ZAJEDNO**

(235)

Aleksandr Vučić

ODBRANIĆEMO SVOJU BUDUĆNOST

(241)

ARGUMENTI

časopis
za društvena / politička pitanja
izlazi svaka četiri mjeseca

ARGUMENTI

časopis za društvena / politička pitanja
izlazi svaka četiri mjeseca

Izdavač

Savez nezavisnih socijaldemokrata,
Banja Luka
Kralja Petra II Karađorđevića 15.

Glavni urednik

Milan Ljepojević

Redakcija

Franc Sošnja, Krsto Grujić, dr Saša Mićin, Tadej Labernik,
pof. dr Branimir Kuljanin, Slavko Mitrović, mr Vanja Malidžan

Kompjuterska priprema, dizajn i štampa

Grafid d. o. o.
Banja Luka

Tiraž

400

ARGUMENTI

časopis za
društvena / politička pitanja

Banja Luka
Avgust 2024

Riječ urednika

Vreli avgustovski dani 2024. godine nisu spriječili redakciju ARGUMENATA da izda 52. broj naučnog časopisa za društvena i politička pitanja u 18-oj godini izlaženja i trajanja.

Kada su ARGUMENTI u pitanju slobodno možemo reći da je „ista meta i isto odstojanje“. Časopis ostaje dosledan svojim programskim odrednicama i opredjeljenjima.

Na prvom mjestu je primjenjena nauka, a ne apstrakcija i „prodaja magle“.

Republika Srpska kao stožer i centralna tema i odrednica, a potom odnosi u BiH, regionu, Evropskoj Uniji, Evroaziji, Velikoj Britaniji i Sjedinjenim Američkim Državama ...

Pri objavljivanju naučnih radova prioritet imaju mladi autori, ali samo pod uslovom da ispunjavaju utvrđene i postavljene standarde i da posjeduju kvalitet.

Sve je isto od prvoga broja prije 18 godina do danas. Ono što je dobro ne treba mjenjati.

Časopis je otvoren za autore iz cijeloga svijeta. Autori iz Republike Srpske i Srbije su najzastupljeniji ali i eminentni autori iz Ruske Federacije. Radove stranih autora objavljujemo na srpskom jeziku i na maternjem jeziku autora u ovom slučaju na ruskom jeziku.

ARGUMENTI izlaze u štampanom i elektronskom izdanju, jer imaju svoj sajt.

U narednom decembarskom broju pojavaće se radovi autora iz naše prijateljske države Kine.

U ovom broju objavljujemo radove, prof. dr. Steve Pašalića, Andreja Fursova, profesora dr. Branimira Kuljanina, Jelene Guskove, a u dodatku govore Patrijarha srpskog Porfilija, predsjednika Republike Srpske Milorada Dodika i predsjednika Srbije Aleksandra Vučića.

Na kraju nam ostaje samo da čestitamo svim autorima na objavljenim radovima, a čitaocima preporučujemo 52. broj ARGUMENATA.

Milan Ljepojević

Sadržaj

<i>RIJEČ UREDNIKA</i>	9
<i>PROF. DR STEVO PAŠALIĆ</i> DEMOGRAFSKI PROCESI I DRUŠTVENI RAZVOJ REPUBLIKE SRPSKE	9
<i>ANDREJ FURSOV</i> DAVOS, SZO I GLOBALNA PSIHOZA	37
<i>АНДРЕЙ ФУРСОВ</i> ДАВОС, ВОЗ И ГЛОБАЛЬНЫЙ ПСИХОЗ	75
<i>KULJANIN BRANIMIR</i> EVROAZIJSKI SISTEM BEZBJEDNOSTI.....	111
<i>JELENA GUSKOVA</i> NEPOSLUŠNA DRŽAVNA DUMA RUSKE FEDERACIJE. JUGOSLOVENSKO PITANJE 1994. GOD.....	201
<i>ЕЛЕНА ГУСЬКОВА</i> НЕПОСЛУШНАЯ ГОСУДАРСТВЕННАЯ ДУМА РФ. ЮГОСЛАВСКИЙ ВОПРОС В 1994 Г.....	215
<i>PATRIJARH SRPSKI PORFILIJE</i> MI PUT SVOJ ZNAMO	231
<i>MILORAD DODIK</i> BUDIMO JEDINSTVENI I ČVRSTI, BUDIMO ZAJEDNO	235
<i>ALEKSANDR VUČIĆ</i> ODBRANIĆEMO SVOJU BUDUĆNOST.....	241

Prof. dr Stevo Pašalić

DEMOGRAFSKI PROCESI I DRUŠTVENI RAZVOJ REPUBLIKE SRPSKE

Rezime: U radu se istražuju demografski procesi i načini njihovog uticaja na društveni razvoj Republike Srpske. Kako bi se prikazali i objasnili demografski procesi, istražen je pojam demografije, te šta pojedini teoretičari iznose o samom pojmu i kako ga dijele. U radu je akcenat stavljen na demografske procese u Republici Srpskoj pomoću analize raznovrsnih teorijskih stajališta. Govori se i o starenju stanovništva, tačnije prirodnoj depopulaciji kao dugoročnoj odrednici kretanja stanovništva Republike Srpske. U

radu se govori i o migracijama stanovništva BiH i Republike Srpske, kao jednom od najvažnih demografskih procesa koji utiču na njen ekonomski i društveni razvoj. Drugim riječima, inten-

---

Intenzivnom emigracijom dolazi do nedostatka radne snage u BiH i Srpskoj.

---

zivnom emigracijom dolazi do nedostatka radne snage u BiH i Srpskoj, a što može uticati na stvaranje ekonomskih neravnoteža, ali i društvene promjene zbog buduće imigracije stanovništva iz drugih zemalja. Teorijski prikazi dopunjeni su podacima koji ilustruju pojedine demografske fenomene i demografski razvoj našeg društva u 21. vijeku. U radu se zaključuje da kvalitetnije upravljanje demografskim procesima predstavlja jedan od osnov-

nih preduslova budućeg ekonomskog i društvenog razvoja Republike Srpske.

Teorijski je prikazan pojam migracije, a prikazani su i podaci o migracijama stanovništva BiH i Srpske.

Ključne riječi: demografski proces, demografija, prirodna depopulacija, migracija stanovništva, radna snaga.

UVOD

Cilj je ovog rada je prikazati demografske procese i društveni razvoj Srpske. Demografske promjene zapravo su uzrok socio-ekonomskih promjena. Upravo demografski procesi stvaraju/ ograničavaju društveni razvoj Republike Srpske, ali i ekonomski rast ili pad. Demografska slika u Republici Srpskoj obilježena je neprekidnom prirodnom depopulacijom, odnosno višim mortalitetom i nižim natalitetom. Starenjem stanovništva ujedno stari i radna snaga, a migracije stanovništva u inostranstvo tokom posljednje dvije decenije još su intenzivnije.

U prvom poglavlju pod nazivom „Demografija kao nauka“ daje se uvid šta je zapravo demografija. Šta znači demografija u užem smislu, a šta u širem, te se objašnjava pojam demografskog razvoja. Zatim se u radu iznose demografski procesi i uzroci depopulacije, te se predstavljaju razna teorijska stajališta. Teorijski je prikazan pojam migracije, a prikazani su i podaci o migracijama stanovništva BiH i Srpske, raznovrsna teorijska istraživanja migracija i motivi iseljavanja. Navedene su preporuke smanjenja migracija za budućnost.

Posljednje poglavlje prikazuje šta utiče na nedostatak radne snage u BiH i Srpskoj, koji su to sve negativni demografski procesi zbog kojih postoji manjak radne snage, ali i šta bi moglo uticati na opstanak radne snage, posebno mlade radne snage u Srpskoj. BiH i Republika Srpska uglavnom imaju negativne demografske pokazatelje, imaju negativan saldo neto migracija i pad uku-

---

BiH i Republika Srpska uglavnom imaju negativne demografske pokazatelje.

---

pnog broja stanovnika, te ovakva situacija zahtijeva dugoročne promjene i strategije kako bi se negativni procesi pretvorili u pozitivne, te kako bi se mlađim generacijama ponudili podsticajni

uslovi za život i rad u BiH i Srpskoj.

1.METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

Cilj rada je definisati i analizirati pojam demografije, demografskog kapitala, istražiti kako se demografski faktori, kao što su natalitet, mortalitet, migracije i struktura stanovništva, odražavaju na ekonomski rast. Takođe, analizirati kako promjene u demografskim uzrocima mogu uticati na produktivnost, radnu snagu, inovacije i druge faktore rasta, te razmotriti kako demografski kapital može biti ključan za dugoročno planiranje politika i strategija za održiv ekonomski rast.

Demografska analiza odnosi se na analizu rezultata kojima se procjenjuje pouzdanost rješenja, odnosno ostvareni cilj.

U radu će se primijeniti sekundarne baze podataka, kao i metode analize i sinteze podataka. Koristiće se dostupna literatura poput naučnih i stručnih radova, te internet stranica zavoda za statistiku i ostalih relevantnih stranica.

U ovim okolnostima demografski analitičari izračunavaju određene indiktore, što je učinjeno i u ovom radu. Riječ je o „baznoj jednačini“, odnosno „jednačini ravnoteže“ i komparativnoj vitalno-statističkoj metodi.

Kvantitativno-dinamički model promjena broja stanovnika za suprapopulaciju dobija se po obrascu: $r = (\sqrt{2}-1) \cdot 1000$ i $r = (\sqrt{0,5}-1) \cdot 1000$ za depopulaciju.

Demografska analiza odnosi se na analizu rezultata kojima se procjenjuje pouzdanost rješenja, odnosno ostvareni cilj. Vizuelizacija statističkih podataka urađena je na osnovu vrijednosti koje su dobijene korišćenjem statističkih metoda i ilustrovane u vidu karata (mapa), koje očiglednije pokazuju određene pravilnosti u podacima.

Analiza grupisanja predstavlja multivarijacioni statistički model namijenjen razvrstavanju pojedinih jedinica posmatranja u određeni broj grupa (klastera).

Ako je godišnja stopa prirodnog priraštaja stanovništva negativna ($-4,61\%$), tada se broj stanovnika određene teritorije upolovljuje za 150 godina. Stopi od $-9,2\%$ odgovara period od 75, a stopi od $-13,7\%$ period od 50 godina. Ako je stopa prirodnog priraštaja stanovništva $-27,35\%$, tada se broj sta-

---

Ako je godišnja stopa prirodnog priraštaja stanovništva negativna ($-4,61\%$), tada se broj stanovnika određene teritorije upolovljuje za 150 godina.

---

novnika dvostruko smanji, odnosno upolovi za 25 godina, tj. za jedan generacijski period.

Demografija (grč. demos = puk, graphein = opisati) novovjekovna je i relativno mlada naučna disciplina.

Ljudski razvoj je taj koji treba da da odgovor na demografske promjene. To je proces širenja mogućnosti i izbora koji stoje pred ljudima.

Najvažniji izbor je da živimo dug i zdrav život, da budemo obrazovani i da imamo pristup resursima koji su nam neophodni za dostojanstven standard. Sve to zavisi od niza društvenih faktora, od politika i institucija, do kulture i vrijednosti. One zavise od ekonomskog rasta, koji nije samo cilj po sebi, već i sredstvo za postizanje bogatih i ispunjenih života, te društvenih i ekonomskih uslova života u koje spadaju dostupnost obrazovanja i zdravstvene zaštite.

2. REZULTATI ISTRAŽIVANJA I ANALIZA

2.1. Demografija kao nauka

Demografija (grč. demos = puk, graphein = opisati) novovjekovna je i relativno mlada naučna disciplina. Demografiju kao pojam i naziv prvi je u literaturu uveo Achille Guilar (1799. – 1876.), francuski statističar i prirodnjak, a kao nauka se počela razvijati prije svega na proučavanju prirodnog kretanja stanovništva (Wertheimer-Baletić, 1999).

Demografija kao naučna disciplina može se definisati u užem, ali i u širem smislu. Demografija u užem smislu predstavlja tradicionalno poimanje poistovjećujući se sa demografskom statistikom. Obuhvata brojnost i prostorni raspored samog stanovništva, prirodno kretanje (natalitet, mortalitet), migraciono kretanje, ali i starosno-polnu strukturu stanovništva. Težište je na proučavanju prirodnog kretanja stanovništva (nataliteta i mortaliteta). U širem smislu demografija proučava brojno stanje

---

U širem smislu demografija proučava brojno stanje prostornog razmještaja stanovništva, prirodnog i migracionog kretanja

---

prostornog razmještaja stanovništva, prirodnog i migracionog kretanja, ali i promjene u demografskim, socio-ekonomskim i ostalim strukturama stanovništva. U sve navedeno ulazi i proučavanje porodice, domaćinstva, ali i naselja.

Prema Wertheimer-Baletić(1999), demografiju u širem smislu čini tzv. demografski razvoj. Demografski razvoj znači složeni

proces razvoja stanovništva koji obuhvata prirodno i migraciono kretanje stanovništva, ali i njegovu interakciju sa promjenama u svim njegovim strukturama. Demografski razvoj sugerira istraživanje: a) međuzavisnosti kretanja stanovništva i promjene struktura, b) međuuticaje pojedinih komponenti kretanja stanovništva i promjene njegovih struktura, te promjene u ekonomskim, socijalnim, političkim i ostalim faktorima.

Formalna demografija bavi se demografskim pokazateljima u užem smislu.

Demografija se dijeli na : 1. formalnu demografiju 2. populacione studije.

Formalna demografija bavi se demografskim pokazateljima u užem smislu.

Populacione studije bave se društvenim i kulturnim kontekstom demografskih pojava.

Wertheimer-Baletić (1999) navodi da je demografija vezana uz sociologiju, odnosno ove su dvije naučne oblasti izrazito međusobno isprepletene po svojim metodama i tematskom području bavljenja. Sociologija, uz sve ostalo, proučava i socio-ekonomsku strukturu stanovništva analizirajući njene povezanosti sa društvenim strukturama i promjenama u strukturi porodice i porodičnim procesima koji su pod uticajem različitih socio-kulturnih procesa.

Pristupi i procesi naučnog istraživanja demografa i sociologa vrlo su slični. Primjer povezanosti demografije i sociologije upravo je taj da se već u 20. vijeku na mnogim fakultetima u SAD-u kolegij demografija nalazio u krugu predmeta katedre sociologije. Danas u 21. vijeku možemo uočiti kako kolegij demografija, ako već ne čini posebnu katedru, onda obično pripada katedri sociologije.

2.2. Demografski procesi u Republici Srbskoj

Temeljni demografski procesi su fertilitet, mortalitet i migracije, a oni predstavljaju i elemente tzv. osnovne demografske jednačine. Jednostavno rečeno, fertilitet predstavlja rađanje djece, mortalitet predstavlja smrtnost u određenom prostoru u nekom vremenskom periodu, a migracija je svaki oblik promjene stalnog mjesta boravka (prebivališta) koji se odvija preko administrativnih granica (spoljnih ili unutrašnjih).

Populacione studije bave se društvenim i kulturnim kontekstom demografskih pojava.

Prirodna depopulacija znači brojno smanjenje stanovništva prirodnim putem zbog većeg broja umrlih nego rođenih.

Prema Pašalić (2012) pokazalo se da je od 1991.godine Republika Srpska (i BiH) intenzivno zahvaćena negativnim demografskim procesima koji, ako se ne zaustave odgovarajućom populacionom politikom, sasvim sigurno znače biološko izumiranje sadašnje populacije. Srpsku (i BiH) je u tom vremenskom periodu zahvatio proces reprodukcione depopulacije i proces generacijske depopulacije. Sažeto govoreći, demografski procesi koji su dobijeni gledajući sa aspekta podataka iz popisa stanovništva 1991.i 2013.. godine u Srpskoj su sljedeći: depopulacija (parcijalna i ukupna), njene sastavni segmenti (prirodna promjena i migracija), prostorni aspekt depopulacije, njeno širenje i neravnomjerni razmještaj stanovništva), te starenje stanovništva (ukupno i prema pojedinim starosnim kontingentima). Proces depopulacije i starenje stanovništva međusobno su uslovljeni, odnosno u međusobnoj su interakciji i međusobno se pojačavaju. To su dva demografska procesa koja su intenzivnije prisutna u Srpskoj (i BiH) upravo zbog specifičnih faktora i njihovog djelovanja, kao što su npr. ratni gubici, ekonomska recesija, različiti socijalno-psihološki faktori itd. (Wertheimer-Baletić, 2017).

Ukupna depopulacija podrazumijeva depopulacione tendencije, proces starenja stanovništva koji vodi prema nultom i negativnom prirodnom priraštaju i sve manjem ukupnom porastu stanovništva. Ovi procesi u Srpskoj (i BiH) zabilježeni su već u periodu do kraja devedesetih godina 20. vijeka. Ukupna depopulacija, tačnije smanjenje ukupnog broja stanovnika, kao i prirodno smanjenje stanovništva, prirodna depopulacija (više umrlih nego rođenih), specifičnost je to devedesetih godina 20.vijeka u Srpskoj (i BiH). Tada je upravo i zabilježena prva ukupna depopulacija (Pašalić, 2002).

Prirodna depopulacija znači brojno smanjenje stanovništva prirodnim putem zbog većeg broja umrlih nego rođenih, tj. zbog negativnog prirodnog priraštaja. Evropa zbog niskog nataliteta

---

Evropa zbog niskog nataliteta bilježi prirodnu depopulaciju.

---

bilježi prirodnu depopulaciju koja se sve više produžuje i produbljuje (Nejašmić, 2005).

Pašalić i dr. (2020) navode kako je zanimljivo primijetiti da se stopa ukupnog fertiliteta u BiH smanjuje već dugi niz decenija, odnosno da je još od 1980-ih na nivou manjem od 2,1, tj. da je ispod nivoa minimalno potrebnog za prirodnu re-

produkciju stanovništva. Pojava prirodne depopulacije u Srpskoj (i BiH) jasno je vidljiva od 2002., odnosno 2007. godine. Do **pri-**

rodne depopulacije došlo je, između ostalog, i zbog broja ratnih žrtava, tj. ratom izazvanog porasta mortaliteta, povećanja iseljavanja (raseljeni i izbjeglice), ekonomske recesije, povećane nezaposlenosti, odlaska mladih u inostranstvo zbog

bolje ponude posla itd. Upravo zbog svega navedenog dolazi do pojave ukupne depopulacije u Srpskoj (i BiH). Isto tako, u Srpskoj postoji izrazita povezanost obrazovnog stepena žene i broja djece koje žena u prosjeku ima. Naime, obrazovanije žene imaju manje djece u prosjeku, ponajviše zbog toga što usljed produženja obrazovanja odgađaju rađanje prvog djeteta ("tempo efekat"). Zato povećavanje stepena obrazovanja kod žena trenutno u Srpskoj (i BiH) djeluje na smanjenje ukupnog fertiliteta, a time i na prirodnu depopulaciju, no moguće je pretpostaviti da takav trend neće postojati u budućnosti jer je do njegovog preokreta već došlo u nekim evropskim zemljama. Kako ističu Akrap i Čipin (2011), u Republici Srpskoj se negativni uticaj zaposlenosti na fertilitet žena događa i zbog smanjenih mogućnosti rada sa skraćenim radnim vremenom, a koje bi omogućilo usklađivanje profesionalnih obveza i brige o djeci.

Emigraciona depopulacija znači smanjenje broja stanovnika pod uticajem većeg iseljavanja nego doseljavanja, tj. zbog negativnog migracionog salda. Najjače je izražena u ruralnim prostorima, koji se ubrzano napuštaju (ruralna depopulacija).

Ukupna depopulacija u prvom je redu posljedica negativnog migracionog salda (doseljeni-odseljeni), a prirodna promjena rezultira u odnosu rođeni – umrli (prirodni priraštaj).

Bosna i Hercegovina je istorijski emigraciona zemlja, što je vidljivo i iz priložene tabele od 1950-2023.godine.

Ukupna depopulacija se pojačava, najviše pod uticajem prirodne depopulacije, odnosno negativnih kretanja u području fertiliteta i mortaliteta populacije, ali se povezuje i sa emigracionom depopulacijom.

Emigraciona depopulacija znači smanjenje broja stanovnika pod uticajem većeg iseljavanja nego doseljavanja.

Ukupna depopulacija u prvom je redu posljedica negativnog migracionog salda.

Broj stanovnika BiH 1950.-2023.
(bez podataka vitalne statistike 1992-1995.)

Period	Rođeni	Umrli	Prirodni prir.	Migracije	Broj stanovn.
1950-1959.	1.076.984	371.808	893.768	-315.768	59/3.240.010
1960-1969.	999.560	285.850	747.351	-227.468	69/3.759.893
1970-1979.	777.777	253.403	503.286	-126.983	79/4.136.196
1980-1989.	645.614	285.580	413.198	-172.363	89/4.323.000
1990-1991.	132.382	60.504	71.878	-54.033	91/4.377.033
1996-2013.	660.092	576.453	83.639	-1.041.874	13/3.335.159*
2014-2022.	256.795	355.030	-98.235	-283.734	2.946..301**
Σ	4.292.409	2.188.628	2.614.885	-2.222.223	---
		Broj st.1950.	2.662.010	Broj st.2023.	2.904.301

Izvor: Autorovo izračunavanje na osnovu podataka vitalne statistike i migracija, 2024.

Kao što možemo vidjeti, uzroci ukupne depopulacije u Srpskoj (i BiH) su dugotrajni ali i donekle specifični.

U Srpskoj (i BiH) se može primijetiti da je u ekonomiji priliv mladih radnih generacija sve manji, a odliv starijih generacije iz stanovništva radnog perioda usljed starenja sve intenzivniji.

Drugim riječima, reprodukcija radnog kontingenta opada, a opada i ukupno stanovništvo. Treba naglasiti da će jače ekonomske mjere u domenu populacione politike možda usporiti u odnosu na ranijije nepovoljne trendova u području prirodnog kretanja stanovništva i migracionih procesa, prije svega spoljnih migracija. Kako ističe Wertheimer-Baletić (2017), društveno-ekonomske posljedice sadašnjih demografskih procesa i demografske promjene u svakom slučaju treba što prije uvažiti, te na temelju njih donijeti odgovarajuće odluke, odnosno demografske politike kojima bi se navedeni procesi pokušali promijeniti.

Pokos, Turk i Živić (2005) navode da najvažniji proces u razvoju starosno-polne strukture stanovništva, s teškim posljedicama po ukupni razvoj, predstavlja ponajviše ubrzani proces demografskog starenja i vrlo visoki stepen ostarjelosti ukupnog stanovništva. Republika Srpska (i BiH) se tako već na početku 1990-ih godina nalazila na pragu demografskog starenja, prije svega usljed negativnih migracionih procesa .

Ukupnu depopulaciju izazvale su i posljedice rata 1990-ih godina.

Kao što možemo vidjeti, uzroci ukupne depopulacije u Srpskoj (i BiH) su dugotrajni ali i donekle specifični. Glavni dugoročni uzroci uveliko su opadanje nataliteta, dugotrajna emigracija u koju spada određena starosna grupa (najviše od 20 do 40 godina). Ukupnu depopulaciju izazvale su i posljedice rata 1990-ih godina.

Iz podataka demografske statistike jasno je vidljivo da se u periodu od 1991. do 2023. godine kontinuirano povećava prirodno smanjenje stanovništva. Kao što se može zaključiti, drastično je porastao i broj umrlih (Pašalić, 2023).

Iz podataka demografske statistike jasno je vidljivo da se u periodu od 1991. do 2023. godine kontinuirano povećava prirodno smanjenje stanovništva.

Trend prirodnog kretanja stanovništva Republike Srpske 2014-2023.

Godina	Rođeni	Umrli	Pr.prir.	j	fb
2014.	9.335	14.409	-5.074	-4,35	1,30
2015.	9.357	15.059	-5.702	-4,91	1,31
2016.	9.452	13.970	-4.518	-3,90	1,33
2017.	9.339	14.663	-5.324	-4,62	1,35
2018.	9.568	14.736	-5.168	-4,50	1,39
2019.	9.274	15.081	-5.807	-5,08	1,35
2020.	9.161	16.582	-7.421	-6,53	1,34
2021.	9.274	19.002	-9.728	-8,62	1,37
2022.	9.118	16.263	-7.145	-6,38	1,35
2023.	9.309	13.508	-4.199	-3,77	1,39
Prosjek:	9.318,7	15.327,3	-6.008,6	-5,26	1,36

Izvor: Autorovo izračunavanje na osnovu podataka vitalne statistike 2014-2023. RZSRS, Banja Luka, 2024.

Broj živorođene djece u Republici Srpskoj se konstantno smanjuje od 1999.godine, kada je registrovano 13.995 rođenih, da bi se u posljednjih 10 godina u prosjeku rađalo 9.138,7 djece.

Ali, ovdje bi bilo potrebno demistifikovati **stopu ukupnog fertiliteta** za koju se danas mnogi hvataju kao “pijan plata”. Ona ustvari odražava dijelove reproduktivne istorije različitih kohorti (ukupno 35 kohorti) koje su rađale u datoj kalendarskoj godini. Ovako izračunati pokazatelj ne odnosi se na realnu kohortu žena, već je u pitanju hipotetička (vještačka) kohorta, pa se i sam pokazatelj smatra hipotetičkim (Radivojević, 2018).

Ipak SUF se standardno upotrebljava za poređenje nivoa fertiliteta za različite populacije i vremenske periode. Izračunava se po formuli $f_u = 5 \times E \cdot f_x$, odnosno ako nemamo sve pokazatelje za izračunavanje specifičnih stopa fertiliteta, ekvivalent stopi ukupnog fertiliteta je **bruto stopa fertiliteta** f_b , s tim da su žene u fertilnom period 15-49 žive kroz cijeli reproduktivni period.

Broj živorođene djece u Republici Srpskoj se konstantno smanjuje od 1999.godine.

Koliko bi Republici Srpskoj trebalo djece za prostu reprodukciju?

Za stopu ukupnog fertiliteta od 2,1 djece po ženi trebalo bi da se godišnje rađa najmanje 14.000 djece.

Za stopu ukupnog fertiliteta od 2,1 djece po ženi trebalo bi da se godišnje rađa najmanje 14.000 djece. (2023). Međutim, usljed djelovanja drugih faktora to ne bi bilo dovoljno. Naime, povećana je stopa mortaliteta, što pokazuje priložena tabela rađanja i umiranja u posljednjih deset godina.

Evo konkretnih izračunavanja za neophodnu zamjenu generacija. U uslovima „zatvorene populacije“ za 2023.godinu potrebno je da se rađa 14.000 djece uz procjenu da ima 234.111 žena u reproduktivnom periodu (15-49, ili 21% od ukupne populacije). To znači $f_b = N/P_{15-49} \times 35 = 2,09$. Međutim usljed djelovanja drugih faktora (povećan mortalitet, intenzivna emigracija, tempo efekat) to ni blizu ne bi bilo dovoljno za prostu reprodukciju. Moraju se uzeti u obzir i ovi faktori a to znatno povećava neophodnost broja rođenih za dostizanje proste reprodukcije. Čak i stopa ukupnog fertiliteta od na primjer 2,50 (ili oko 17.000 rođenih) ne bi bila dovoljna za prostu reprodukciju?! Oko 10.000 ljudi godišnje odlazi iz Republike Srpske, uz negativan prirodni priraštaj (prosjeak za posljednjih 10 godina oko -6.000), te uzimajući u obzir „tempo efekat“ (smanjenje stope fertiliteta zbog porasta prosječne starosti pri rođenju djece). „Srednje godine rađanja“ kod nas su trenutno oko 33 godine, što je daleko iznad srednjih godina rađanja 1990-tih (oko 27 godina). Tako da je djelovanjem ovih faktora smanjeno rađanje za posljednjih 30 godina oko 0,5 djece po ženi (15-49). Kada se uzmu u obzir ovi faktori koji su prisutni kod nas, projektovani broj djece za prostu reprodukciju bi morao biti blizu 20.000 na godišnjem nivou, a što je nedostižna misija. To možemo potvrditi prostijim izračunavanjem: **9.309 (2023) x 0,5 djece po ženi = 4.654.**, odnosno bez djelovanja „tempo efekta“ rađalo bi se 13.963 djece, što bi bilo negdje i očekivano i otimalno:

Čak i stopa ukupnog fertiliteta od na primjer 2,50 (ili oko 17.000 rođenih) ne bi bila dovoljna za prostu reprodukciju?!

$13.963/234.111 \times 35 = 2,09$ odnosno 2,1.

Time tvrdnje u stručnim i javnim krugovima da nas “spašava” stopa ukupnog fertiliteta od 2,1 se apsolutno odbacuje. Ipak je to samo teorija, a praksa pokazuje nešto sasvim drugo.

Broj stanovnika Republike Srpske 2023. („zatvorena populacija“) 2023.

Broj stanovnika P	Broj živorođenih N	Broj žena (15-49)	Udio žena (15-49)	Bruto stopa fb	Indeks starenja is	Stopa prir. prirašt. f	Indeks vitaliteta Vi
1.114.819	9.309	234.759	21,03	1,39	162,52	-3,77	0,36

Izvor: Pašalić, S. (2023)., Izračunavanje na osnovu podataka Demografski bilten, RZSRS, Banja Luka, 2024.godine, Republika Srpska-put do demografskog uspona, Univerzitet u Istočnom Sarajevu, 2024.

Istovremeno, susrećemo se u strateškim dokumentima u Republici Srpskoj, kada je riječ o demografskoj obnovi, sa nekim tvrdnjama koje apsolutno odbacujemo. Tako na primjer, navodi se da je osnovni cilj da se u Republici Srpskoj u narednih sedam godina (do 2030) dostigne nivo stope SUF-a od 1,5 djeteta po ženi, kao preduslov za njegovo eventualno dugoročno i održivo povećanje.

Odlučno kažemo da su ovi navodi popuni promašaj. Šta bi značila ta stopa od 1,5? Ništa! Objektivno, mi tu stopu gotovo da već imamo (u „otvorenoj populaciji“). Ili, kako onda tumačiti to da, na primjer, Finska ima stopu ukupnog fertiliteta svega 1,38 a ima pozitivan prirodni priraštaj (2‰), pozitivan migracioni saldo i sveukupno povećanje broja stanovnika (doduše vrlo malo).

Opšti cilj održivog demografskog razvoja Republike Srpske je **stacionarno** stanovništvo, u kome će sljedeće generacije biti iste veličine kao i postojeće.

Fertilitet po starosti je pokazao očigledne promjene u odnosu na raniji (najmanje tridesetogodišnji) period. Primjetna je znatna preraspodjela udjela pojedinih specifičnih stopa fertiliteta po starosti. Kohorta žena starosti 20-24 godine je gotovo prepolovila svoj nivo fertiliteta (inače je to najplodnija kohorta sa oko 94% plodnosti). U skladu sa takvim trendom srednje godine rađanja počinju da rastu, sa porastom oko 6 godina u vremenskom horizontu 1990-te/2020-te.

Opšti cilj održivog demografskog razvoja Republike Srpske je **stacionarno** stanovništvo, u kome će sljedeće generacije biti iste veličine kao i postojeće.

Fertilitet po starosti je pokazao očigledne promjene u odnosu na raniji (najmanje tridesetogodišnji) period.

Broj stanovnika Republike Srpske po modelu "otvorena populacija" 2023.

	P 2013.	Ner. 2013.	P 2013.	J 2014/ 2023.	Sm 2014-2023.	Um 2014-2023.	P 2023.
Republika Srpska	1.228.423	-58.081	1.170.342	-60.086	-104.302	3.807	1.009.761 <i>fb 1,50</i>
Rep. Srpska	Broj stan.	Rođeni	Umrli	Prir.prir.	Stopa <i>n</i>	Stopa <i>m</i>	Stopa <i>J</i>
2023.	1.009.761	9.309	13.508	-4.199	9,22	13,38	-4,16
BiH – 2023.	4.377.033	3.531.159	-196.000	-116.124	-314.734	-1.472.732	2.904.301

Izvor Autorska obrada na osnovu podataka Bilteni – rođeni i umrli u Republici Srpskoj 2014-2023. 2023, RZSR, Banja, Luka 2024., Evrostat i statistike domicilnih zemalja u koje odseljava stanovništvo RS (i BiH).

Dakle, objektivno Srpska već ima stopu ukupnog fertiliteta (ekvivalent je bruto stopa fertiliteta) od 1,50.

Dakle, objektivno Srpska već ima stopu ukupnog fertiliteta (ekvivalent je bruto stopa fertiliteta) od 1,50. Ali u javnim i drugim krugovima se manipulira i različito operira sa tačnim brojem

stanovnika Republike Srpske, što se kreće u rasponu od minimiziranih 600.000 (na primjer TV Fejs), do najviše 900.000 (u nekim stručnim krugovima). Otkuda onda da ovdje iznosimo da je taj broj veći i iznosi **1.009.761** stanovnika? Kada iznosite neki podatak, broj i sl.morate to i eksplicitno dokazati. To se još nije desilo od bilo kojih pojedinaca ili institucija koji iznose te (pogrešne) brojke. Zato ovdje dajemo taj podatak i način kako se istražuje i izračunava. Krenuli smo od 2013.godine kada je izvršen popis stanovništva. Tada je prvi podatak bio da Srpska ima 1.228.423 stanovnika, a BiH 3.531.159. Međutim, tu je ubrojano i 196.000 nerezidenata koji ne ulaze u rezidentno stanovništvo BiH, jer nemaju u BiH uobičajeno mjesto prebivališta. Republika Srpska je to uvažila i umanjila svoj prvobitni broj stanovnika za -58.081 koliko ih je bilo popisano u Srpskoj od ukupnih 196.000. Tako se došlo do tačnog broja stanovnika po popisu 2013.od **1.170.342** stanovnika, dok se te korekcije nisu izvršile u ostalom dijelu BiH.

Kada iznosite neki podatak, broj i sl.morate to i eksplicitno dokazati.

Potom, nakon popisa, od 2014.godine su uzeti podaci vitalne statistike (potpuno tačni) o broju rođenih i umrlih, odnosno kao rezultat prirodnog priraštaja (prirodna depopulacija) gdje je vidljivo da smo za period od

deset proteklih godina (2014-2023) izgubili **-60.086** stanovnika. Što se tiče migracija, u brojnim krugovima se smatra da je otišao veći broj stanovnika, ali bez dokaza. Do određenih podataka smo

došli putem Evrostata i statistike zemalja gdje je odselilo stanovništvo iz BiH (period 2014-2023).

Brojno kretanje stanovništva jeste važna komponenta.

Ti podaci govore da je iz Srpske u ovom desetogodišnjem periodu odselilo **-104.302** stanovnika. Ali je ovdje važno naglasiti da se u iseljene ne računaju oni koji su na sezonskom radu ili povremenom radu negdje izvan Republike Srpske (i BiH), ma koliko da ih je. Zato mnogi i taj broj ljudi dodaju u odseljene i dolaze, paušalno, do „svojih“ podataka (netačnih) o broju stanovnika Srpske. U podatke se uvrštavaju i unutrašnje migracije gdje je Republika Srpska sa pozitivnim migracionim saldonom (unutar BiH) od **3.807** doseljenih za ovih deset godina. Tako možemo doći do najpouzadnijeg broja stanovnika bilo koje zemlje, pa i Republike Srpske i to se izračunava tzv. "jednačinom ravnoteže": $P_t = P_o + (N-M) + (I-E)$. Dakle, ova jednačina se koristi kada je potrebno da se promjena u veličini stanovništva između dva vremenska perioda predstavi kao rezultanta prirodnog priraštaja i migracionog salda.

Za ovih desetak godina (od Haškog suda 2011. do danas) još niko nije na određeni način (stručno, naučno) pobio ove podatke, iako to javno predstavljamo i objašnjavamo. Paušalne i ad hoc brojke se ne mogu prihvatiti, ma ko da ih iznosi.

Uz to, mi se obično oslanjamo ili navodimo samo recentna demografska kretanja, što je dobro, ali u analizama se ne pominju na primjer, demografska tranzicija, ekonomska tranzicija, koje su BiH gotovo desetkovale i u demografskom smislu. Konačno, BiH je u Evropi zemlja sa najvećim padom broja stanovnika u periodu 1991.-2023. ($4.377.033 - 1.472.732 = 2.904.301$).

Brojno kretanje stanovništva jeste važna komponenta, ali u uslovima smanjenja populacije, definisanih demografskih indikatora, neophodno je sagledati pored kvantitativnih i kvalitativna obilježja populacije. Na osnovu, na primjer, indeksa demografskih resursa, mogu se definisati tipovi naših demografskih prostora (na nivou jedinica lokalne samouprave), a zatim i tipologija, demografski potencijali i dr.

U uslovima smanjenja populacije, definisanih demografskih indikatora, neophodno je sagledati pored kvantitativnih i kvalitativna obilježja populacije.

Naime, demografska održivost se sastoji od dvije komponente – kvantitativne i kvalitativne, koje su u međusobnoj interakciji.

Takođe, starosne strukture stanovništva, pored ekonomskih posljedica, značajna je i za demografski razvoj i strukturu radne snage.

Takođe, starosne strukture stanovništva, pored ekonomskih posljedica, značajna je i za demografski razvoj i strukturu radne snage.

Osnovne demografske konsekvence promjena u starosno-polnoj strukturi se reflektuju na kretanje stope rasta stanovništva.

Tako koeficijent ekonomske zavisnosti kao odnos izdržanih i lica sa ličnim prihodima prema privredno aktivnim licima raste. Ekonomska struktura stanovništva formira se preko ekonomske strukture radne snage. Radna snaga je osnovni faktor i dinamička komponenta procesa reprodukcije, a podjela ukupnog stanovništva na aktivno i neaktivno stanovništvo reflektuje odnose između stvarnih mogućnosti proizvodnje i potrošnje.

U svakoj demografskoj analizi veliku preciznost treba da daju kvantitativne i kvalitativne analize bazirane na brojnim izvorima podataka, što inače demografiju svrstava u najpreciznije društvene nauke.

Duži životni vijek žena rezultirao je porastom njihovog ukupnog broja, ali s enije na isti način odrazio i na veličinu fertilnog kontingenta. Sve mlobrojniji predfertilni kontingent oblikuje demografsku sudbinu Srpske, jer se već sa niskim vrijednostima SUF pridružuje i redukcija fertilnog potencijala.

Među kvlitativne karakteristike se može svrstati i demografski indeks, a dobija s eiz koeficijenta dinamike broja stanovnika)na primjer, 1991/2023., ili 2013/2023., te udjela mlađeg stanovništva predfertilne starosne dobi, udjela ženskog stanovništva u starosnoj dobi 20-29 godina i indeksa vitaliteta. Demografski indeks je jedna od dvije komponente indeksa demografskih resursa.

Osnovne demografske konsekvence promjena u starosno-polnoj strukturi se reflektuju na kretanje stope rasta stanovništva.

Druga komponenta indeksa demografskih resursa je obrazovanje (indeks obrazovanosti).

Demografski resursi čine komponentu društveno-ekonomskog razvoja određenog prostora. Stanovništvo predstavlja osnovni razvojni faktor u smislu pokretača razvojnih procesa, te na ovaj indikator treba obratiti posebnu pažnju.

Nepovoljni demografski procesi pridonijeli su smanjenju ukupnog ljudskog kapitala (HDI), kao osnovnog nosioca razvoja. U slabo naseljenim depopulacionim prostora ostaje malobrojnije stanovništvo pogoršane biološke i obrazovne strukture, pa to postaje ograničavajući faktor daljeg razvoja. Varijable za identifikaciju, vrednovanje i projekciju demografskih resursa mogu se podijeliti na dvije glavne grupe: -varijable o obimu, sastavu i prostornom razmještanju stanovništva, te na -varijable o prirodnom i mehaničkom kretanju stanovništva. Navedene varijable uz mogući izostanak nekih od njih, osnova su za oblikovanje sintetičkih demografskih pokazatelja. Oni olakšavaju raščlanjivanje složenih i prostorno diferenciranih društvenih pojava i procesa, a uz to su pouzdani osnov za određivanje tipologije demografskih resursa i potencijala Republike Srpske.

Nepovoljni demografski procesi pridonijeli su smanjenju ukupnog ljudskog kapitala (HDI), kao osnovnog nosioca razvoja.

Demografski kapital uzima u obzir ideju da sastav stanovništva može uticati na različite aspekte ekonomske aktivnosti, produktivnosti i inovacija. Naglašava važnost razvoja ljudskog kapitala, dinamiku radne snage, potencijala potrošačkog tržišta, te društvene kohezije u pokretanju ekonomskog rasta.

Demografski indeks Republike Srpske, 2022.

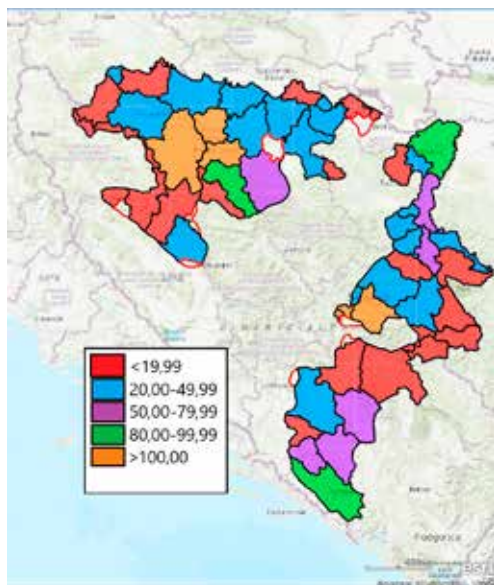
	Коефици. дин. <i>Kd</i>	Удио $P_{(0-14)}/P$	$P_{f(20-29)}/P_f$	Индекс виталит. <i>Iv</i>	Демографски индекс i_{dem}
Repub. Srpska		13.30	10.61	0.36	36,58

Demografski kapital uzima u obzir ideju da sastav stanovništva može uticati na različite aspekte ekonomske aktivnosti.

Kartografski prikaz – demografski resursi opština/gradova Srpske, 2022.

Izvor: Autorska obrada u GIS tehnologiji na osnovu podataka Demografski bilteni, RZSRS, 2002-2023.

Indeks demografskih resursa (i_{der}) je osnovni rezultat demografske analize.

Indeks demografskih resursa (i_{der}) je osnovni rezultat demografske analize jer je izrada sintetičkog pokazatelja mjera pomoću koje ćemo identifikovati, vrednovati i porediti demografske resurse. Na bazi vrijednosti ovog indeksa omogućuje se identifikovanje i valorizacija demografskih resursa Republike Srpske (na agregatnom i nižim teritorijalnim nivoima). Republika Srpska spada po tipologiji u demografski slabe resurse (tip D).

Indeks demografskih resursa Republike Srpske, 2022.

	Demografski indeks i_{dem}	Indeks obrazovanosti lo	Koeficijent korekcije k	Indeks demografskih resursa i_{der}
Republika Srpska	36,58	415,48	0.026	11,75

Izvor: Autorska obrada na osnovu podataka Demografski bilteni, RZSRS, Banja Luka, 2024.

Indeks demografskih resursa za prostorne jedinice male demografske mase može imati velike vrijednosti.

Indeks demografskih resursa za prostorne jedinice male demografske mase može imati velike vrijednosti zbog jakog uticaja pojedinih varijabli. Da bi se to izbjeglo, sve opštine, na primjer, koje imaju broj stanovnika manji od 5% od prosječnog broja stanovnika opština i gradova Republike Srpske, treba svrstati u najniži tip F (izrazito slabi demografski resursi).

U kontekstu **održivog ekonomskog rasta**, demografski kapital igra ključnu ulogu. Demografski kapital naglašava važnost ulaganja u obrazovanje i razvoj vještina. Dobro obrazovana i kvalifikovana radna snaga povećava produktivnost, inovativnost i konkurentnost, podstičući održivi ekonomski rast. Pružanjem mogućnosti kvalitetnog obrazovanja i osposobljavanja, zemlja može razviti svoj ljudski kapital, što dovodi do viših nivoa produktivnosti i efikasnijeg tržišta rada. Nadalje, starosna struktura stanovništva utiče na stopu sudjelovanja radne snage i produktivnost. Kada je udio radno sposobnih pojedinaca visok, to može dovesti do veće stope štednje i ulaganja. Ova demografska dividenda može podstaknuti ekonomsku ekspanziju i stvoriti povoljne uslove za održivi rast. Dalje, demografski kapital može uticati na inovacije i preduzetništvo, koji su ključni pokretači ekonomskog napretka. Mlađa populacija sa višim nivoima obrazovanja ima tendenciju da bude inovativnija i preduzetnija, što dovodi do razvoja novih tehnologija, industrija i poslovnih mogućnosti.

U kontekstu **održivog ekonomskog rasta**, demografski kapital igra ključnu ulogu.

Kako bi se maksimizirao uticaj demografskog kapitala na održivi ekonomski rast, kreatori politika trebali bi provoditi strategije koje daju prioritet obrazovanju i razvoju vještina, podstiču mogućnosti zapošljavanja, podržavaju inovacije i preduzetništvo, te osiguravaju društvenu uključenost. Prepoznavanjem potencijalnih ekonomskih prednosti povoljnog demografskog sastava i ulaganjem u potrebne temelje, Srpska može iskoristiti snagu demografskog kapitala za postizanje, dugoročno, održivog ekonomskog rasta.

2.3. Starenje stanovništva Republike Srpske

Starenje se u našem jeziku koristi u dva značenja i to u užem i u širem smislu. U širem smislu, starenje počinje još od samog začeća i bespovratni je proces koji se sastoji iz dvije faze:

– prva faza je faza rasta i razvoja organizma i funkcija, a druga faza koja je obilježena propadanjem organizma i slabljenjem njegovih funkcija.

Starenje se u našem jeziku koristi u dva značenja i to u užem i u širem smislu.

Pod starenjem se podrazumijeva proces tokom kojeg se događaju promjene u funkciji organizma u životnoj dobi čovjeka. Na individualnom planu, pojam, „starenje“ može da

se odnosi na biološki proces, prelazne faze i promjene kroz koje prolazi individua u kasnijim životnim fazama, ili na dobrobit, u

---

Proces starenja stanovništva ili demografskog starenja stanovništva, za razliku od individualnog, podrazumijeva određene demografske kriterije.

---

smislu fizičkog i duševnog zdravlja, ekonomskih uslova života, rada i odmora onih u povoljnim godinama, čiju prekretnicu predstavlja 60 ili 65 godina života. Na društvenom planu ova riječ može označavati demografske procese koji obilježava dio stanovništva u starijem dobu, kao i socio-ekonomske i kulturne posljedice po društvo, koje prolazi kroz promjene u starosnoj strukturi (Šarić, H., Družić, S. i dr. 2016).

Proces starenja stanovništva ili demografskog starenja stanovništva, za razliku od individualnog, podrazumijeva određene demografske kriterije. Kao što je individualni proces starenja čovjeka određen biološkim promjenama, proces starenja stanovništva određen je demografskim promjenama, kao i kriteriji prema kojima se ovaj proces određuje. Na demografsko starenje najviše utiče pad nataliteta (tzv. dejuvenilizacija ili „starenje odozdo“), povećanje udjela starijih stanovnika (ili „starenje odozgo“), te kretanje mortaliteta (Puljiz, 2005. b).

Primarni uzrok demografskog starenja je opadanje fertiliteta. Pri tome, starenje stanovništva odražava nivo fertiliteta, odnosno postoji obrnuta povezanost između stope nataliteta i proporcije starih osoba. Tako, niska natalitetna područja imaju veći udio starijeg stanovništva. U dužem procesu starenja, stanovništvo se smanjuje od 15 do 30 godina u odnosu na grupu od 30 do 49 godina, gdje je rađanje znatno rjeđe, što dalje smanjuje ukupni fertilitet. Smanjenje fertiliteta ubrzava proces starenja ukupnog stanovništva, jer odmah i direktno, postaje sve manji ukupan broj djece u stanovništvu. Poslije određenog vremena taj se uticaj proširuje na sve starosne grupe. Uz to ako i očekivana dužina života raste, srazmjerno njoj povećava se broj starijih u odnosu na ukupno stanovništvo, a u strukturi starijih povećava se broj izrazito starijih osoba. Prema ovom mehanizmu, populacije

---

Primarni uzrok demografskog starenja je opadanje fertiliteta.

---

s visokim natalitetom su veoma mlade i obrnuto, sa niskim natalitetom, u povoljnoj su starosti. Jedna od najvažnijih struktura stanovništva je starosna struktura, budući da utiče na društveno-ekonomski razvoj određene populacije. Ona je odraz razvoja stanovništva tokom dužeg vremenskog perioda (Šarić, H., Družić, S. i dr. 2016).

Da bi se izbjegli loši trendovi, Republika Srpska je usvojila mjere provođenja odgovarajuće populacione politike sa elementima pronatalitetne i redistributivne politike razvika stanovništva. Prijedlozi podsticajnih mjera odnose se na jačanje materijalnog položaja porodice i pravnog i socijalnog uređenja statusa roditelja. Predloženo je proširenje prava na dječiji dodatak, te rast iznosa dodatka prema broju rođene djece, odobravaju se pronatalitetni krediti za kupnju stana i dr. Za svako novorođeno dijete dobije se pravo na jednokratnu novčanu pomoć i zdravstvenu zaštitu; usklađen rad jaslica i dječijih vrtića sa radnim vremenom roditelja, potom besplatno školovanje za polaznike osnovne škole što uključuje pribor i knjige i besplatni prijevoz. Za zaštitu roditeljstva i materinstva predložena je zabrana otkaza za vrijeme korištenja porodiljskog i roditeljskog dopusta.

Životni i radni uslovi su suština predmeta socijalne politike od njenog nastanka do današnjih dana.

Neke su mjere teško provodive zbog angažiranja značajnih dodatnih sredstava iz republičkog budžeta. Takođe i dugotrajni plaćeni porodiljski dopusti nisu dobro prihvaćeni u poslovnim krugovima zbog dodatnih troškova koje izdvajaju poslodavci. Ipak, dobar dio mjera je zaživio u praksi, ali nisu donijele očekivane rezultate. Natalitet nije povećan, i dalje je broj umrlih veći od broja rođenih. Već usvojene i predložene mjere populacione politike ponajprije su usmjerene na poboljšanje materijalnog položaja porodice, tokom prvih godina života djeteta, te pomoć prilikom obaveznog školovanja.

Evidentna je povezanost demografskog starenja stanovništva i socijalne politike.

Životni i radni uslovi su suština predmeta socijalne politike od njenog nastanka do današnjih dana, bez obzira na to da li se oni vide u funkciji društvenog razvoja ili kao djelatnost države. Ekonomski i politički faktori u konkretnom društvu utiču, prije svega, na ciljeve, sredstva i metode ostvarivanja socijalne politike.

Ekonomski i politički faktori u konkretnom društvu utiču, prije svega, na ciljeve, sredstva i metode ostvarivanja socijalne politike.

Proces starenja stanovništva odražava se i na neke mjere, pokazatelje, kao što su: srednja (prosječna) starost, procenat ljudi u okviru stanovništva koji se definišu kao „stari“ 60 ili 65 godina i više, odnos ljudi starijih od 65 godina prema djeci mlađoj od 15 godina, i

procenat stanovništva iznad određenog broja godina, koji odgovara preostalom očekivanom životnom vijeku od 10, 15 ili 20 godina (Puljiz,2005. b).

Proces starenja stanovništva odražava se i na neke mjere, pokazatelje, kao što su: srednja (prosječna) starost.

Indeks starenja stanovništva opština/gradova Republike Srpske, 2022.

R.b.	Opštine i gradovi	Broj stanov. P (65+)	Broj stanov. P (0-14)	Indeks starenja i_s
1.	Koz. Dubica	4.415	1.947	226,76
2.	Kostajnica	1 184	527	224,67
3.	Krupa na Uni	328	120	273,33
4.	Novi Grad	5.012	2.506	200,00
5.	Oštra Luka	482	249	193,57
6.	Prijedor	16.791	8 898	188,70
	Izborna jedin. 1	28.212	14.247	198,02
7.	Gradiška	10 661	6.175	172,65
8.	Laktaši	6 884	4 880	141,06
9.	Prnjavor	7 360	4 337	169,70
10.	Srbac	3 793	2 034	186,48
	Izborna jedinica 2	28.698	17.426	164,68
11.	Banja Luka	35.286	29 127	121,14
12.	Istočni Drvar	24	3	800,00
13.	Jezero	207	91	227,47
14.	Kneževo	1 873	964	194,29
15.	Kotor Varoš	2 913	2 544	114,50
16.	Kupres	112	8	1400,00
17.	Mrkonjić Grad	3 740	1 801	207,66
18.	Petrovac	200	81	246,91
19.	Ribnik	1 380	561	245,99
20.	Čelinac	2 878	2 153	133,67
21.	Šipovo	2 159	1 121	192,60
	Izborna jedinica 3	50.772	38 454	132,03
22.	Brod	3 272	1 752	186,76
23.	Vukosavlje	860	522	164,75
24.	Derventa	5 514	3 276	168,31
25.	Modriča	5 194	2 816	184,45
	Izborna jedinica 4	14 840	8 366	177,38
26.	Doboj	11 685	8 041	145,32
27.	Petrovo	1 436	694	206,92
28.	Stanari	1 762	950	185,47
29.	Teslić	7 378	5 231	141,04
	Izborna jedinica 5	22.261	14.916	149,24
30.	Bijeljina	20 910	14 450	144,70
31.	Donji Žabar	921	199	462,81
32.	Lopare	3 163	1 127	280,66
33.	Pelagićevo	1 234	227	543,61
34.	Ugljevik	2 881	1 771	162,68
35.	Šamac	3 826	1 189	321,78

-	Brčko D. BiH ¹	-	-	-
Izborna jedinica 6		32 935	18.963	173,68
36.	Bratunac	3 323	2 106	157,79
37.	Vlasenica	1 903	1 182	160,99
38.	Zvornik	10.023	6 849	146,34
39.	Milići	1 834	1 129	162,44
40.	Osmaci	1.048	491	213,44
41.	Srebrenica	2 188	1 053	207,79
42.	Šekovići	1.407	598	235,28
Izborna jedinica 7		21.726	13.408	162,04
43.	Grad Ist. Saraj.	13.708	8 126	168,69
44.	Istočna Ilidža	3.220	1 767	182,23
45.	I.S. Grad	319	123	259,35
46.	I.N.Sarajevo	2 536	1 972	128,60
47.	Pale	4.339	2 751	157,72
48.	Rogatica	2.450	1.333	183,79
49.	Sokolac	2.646	1.393	189,95
50.	Trnovo	648	120	540,00
51.	Han Pijesak	866	346	250,29
Izborna jedinica 8		17.024	9 805	173,62
52.	Berkovići	502	224	224,11
53.	Bileća	2 124	1 401	151,60
54.	Višegrad	2 437	829	293,97
55.	Gacko	1 668	1 148	145,30
56.	I. Mostar	71	13	546,15
57.	Kalinovik	508	123	413,01
58.	Ljubinje	740	406	182,27
59.	Nevesinje	2 760	1 464	188,52
60.	Novo Goražde	760	167	455,09
61.	Rudo	1 997	542	368,45
62.	Trebinje	6.227	4 347	143,25
63.	Foča	4.102	1 860	220,54
64.	Čajniče	1.085	453	239,51
Izborna jedinica 9		24.981	12.977	192,50
Republika Srpska		241.449	148.562	162,52

Izvor: Pašalić, S. (2023). Republika Srpska-put do demografskog uspona, Univerzitet u Istočnom Sarajevu (obrada, na osnovu procjene stanovništva u Republici Srpskoj, 2023, RZSRS, Banja Luka, 2023.).

Indeks starenja (i_s) je odnos između starog (65+) i mladog (0-14) stanovništva, čija je kritična vrijednost 0,4 ili 40%. Stanovništvo gdje taj odnos ima veće vrijednosti karakteriše starenje. Republika Srpska pripada tipu D, odnosno pripada prostoru sa vrlo dubokom starošću. Pogledom na indeks

Indeks starenja (i_s) je odnos između starog (65+) i mladog (0-14) stanovništva, čija je kritična vrijednost 0,4 ili 40%.

1 Brčko Distrikt pripada izbornoj jedinici 6, ali podaci za BD nisu uzeti u obzir.

estarenja svih opština i gradova Republike Srpske, sve lokalne jedinice, bez izutetka, imaju nepovoljan indeks starenja, od onog manje nepovoljnog, do indeksa sa najizraženijim stadijumom starenja stanovništva.

Starenje stanovništva pogoršava odnos između radno angažovnog dijela populacije i starih osoba.

Značaj indeksa starenja je u tome što on ukazuje na odnos starog i mladog stanovništva, naglašavajući važnost mladog stanovništva i faktora koji utiču na njegovu brojnu vrijednost. Uz to, ako i očekivana dužina života raste, srazmjerno njoj, uvećava se broj starijih u odnosu na ukupno stanovništvo, a u strukturi starijih se povećava broj izrazito starijih osoba.

Starenje stanovništva pogoršava odnos između radno angažovnog dijela populacije i starih osoba. Efekat tog pogoršanja neminovno će se reflektovati na finansiranje socijalnih programa vezanih za stare, odnosno na penzioni i zdravstveni sistem. Rashodi za penzije i zdravstvo će se povećavati, što zahtijeva njihovo redefinisane, a takođe i definisanje novih pravaca djelovanja za poboljšanje položaja starih.

Povećanje udjela starih u ukupnoj strukturi stanovništva u razvijenim zemljama i zemljama u tranziciji odvija se istovremeno sa vrha starosne piramide (povećanje udjela starih) i od njene baze (smanjenje udjela mladih). Proces starenja stanovništva znači povećanje izdržavanog stanovništva, s obzirom na savremene karakteristike porodičnog načina života, to jeste, povećanje izdataka i otvaranje čitavog niza potreba starih koje će morati da rješava socijalni sektor, konkretno oblast socijalne politike (Puljiz, 2005. b).

Medijalna starost stanovništva opština/gradova Srpske 2013/2022.

	Broj stanov.	Starosni kontingenti								Pros. starost.	
		0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39		40-44
2013.	1 170342	46 576	48911	54566	54747	63880	66061	71716	79502	80230	41,72
2022.	1120236	46.394	47.796	54.372	54.069	60.901	67.370	69.610	78.304	79.978	43,68

Izvor: Pašalić, S. (2023). Republika Srpska-put do demografskog uspona, Univerzitet u Istočnom Sarajevu

Proces starenja stanovništva znači povećanje izdržavanog stanovništva.

Koeficijent starosti stanovništva (65+) je udio stanovnika starosti 65 i više godina u ukupnom broju stanovnika, što u Republici Srpskoj iznosi 21,03%, što je visok udio, koji odražava izraženu starost populacije, što

potvrđuje i prosječna (medijalna) starost stanovništva od 43,68 godina. Stanovništvo po starosti predstavlja odliku aktuelnih demografskih prilika, kao i odraz promjena u razvitku populacije.

Stanovništvo po starosti predstavlja odliku aktuelnih demografskih prilika, kao i odraz promjena u razvitku populacije.

2.4. Upravljanje migracijama

Migracioni obrazac se promijenio i to se ogleda prvenstveno u strukturi lica koja odlaze, načinu i motivima odlaska, ali i šemama regrutovanja inostrane radne snage u odredišnim zemljama. Nekada je među migrantima najzastupljenija bila nisko kvalifikovana muška radna snaga, dok su danas nosioci migracionih procesa visoko obrazovane osobe. Odliv stručnjaka (*brain drain*), uz starenje stanovništva i opadanje ionako niske stope nataliteta, zasigurno predstavlja jedan od najvećih izazova savremenog BiH društva. Osim što iseljenici odnose svoj bioreprodukcioni potencijal, jer se uglavnom radi o osobama u optimalnoj reproduktivnoj dobi, njihovim odlaskom istovremeno se gubi i vrijedni, a često i nenadoknadivi, **ljudski kapital**. Time ujedno propadaju i sve prethodne investicije u obrazovanje. S druge strane, ljudski kapital u Srpskoj (i BiH) nerijetko je obezvrijeđen, bilo zbog nemogućnosti pronalaska posla koji odgovara stečenim kvalifikacijama, bilo zbog potplaćenosti zaposlenih. Većina zemalja Evrope ima problem sa iseljavanjem, smanjenjem broja stanovnika, te nedovoljnom stopom fertiliteta, ali čini se da Bosna i Hercegovina u tome prednjači. Iako su vlade drugih zemalja osmislile brojne finansijske podsticaje, kako za porodice s više djece, tako i za mlade ljude, kako bi riješili ovaj problem, u našoj zemlji ne postoje nikakve javne politike, niti konkretne zakonske mjere koje bi spriječile ili prevenirale daljni odlazak stanovništva. Problem je tim složeniji što su ove evropske zemlje, svojim finansijskim podsticajima i drugim benefitima itekako privlačne za mlade ljude iz Bosne i Hercegovine, koji upravo tamo odlaze da zasnuju svoje porodice, budu elementi društva i time utiču na popravljavanje demografske slike u tim državama. U posljednjih deset godina BiH je napustilo oko **314.734**, jer mogućnosti tržišta kod nas nisu zadovoljavajuće, prevashodno zato što je loša ili nikakva ponuda poslova, a i ako zasnuju radni odnos, ljudi uglavnom rade za minimalac, nisu prijavljeni i njihov posao je nesiguran. Najveći krivac za ovo je **tranzicija tržišne ekonomije**.

Većina zemalja Evrope ima problem sa iseljavanjem, smanjenjem broja stanovnika, te nedovoljnom stopom fertiliteta.

Ima li rješenja? Sada bi bilo najcjelishodnije skrenuti pažnju na ljudski razvoj kao odgovor na demografske promjene, kao strateški program koji bi ukazao na nove pristupe populacionoj

---

Na tržištu rada najgore prolaze mladi, oni koji treba da rađaju djecu.

---

politici sa prijedlozima intervencija protiv smanjenja i starenja stanovništva u Srpskoj (i BiH).

Neće nepovoljne demografske trendove da riješi samo populaciona politika. Na tržištu rada najgore prolaze mladi, oni koji treba da rađaju djecu. Imamo predškolske ustanove koje se razvijaju ali ne za sve ljude, jer nezaposleni teže dobijaju priliku da pošalju djecu u predškolske ustanove, radna kultura nije okrenuta roditeljima. Teško je u radnim organizacijama da se prilagode roditeljske potrebe. To treba da prepoznaje i država. Uz mjere za podršku porodicama i majkama i podsticaj rađanja, fokus se stavlja i na zapošljavanje teže zapošljivih kategorija i mladih, kroz program garancija za mlade. Podrazumijeva se što je više moguće da se skрати vremenski period od završetka obrazovanja do početka radnog odnosa. Takođe, mladim majkama, studentkinjama treba dati olakšice pri polaganju ispita i upisivanja godina studija bez dodatnih troškova.

Novi program razvoja se temelji na proizvodnji i izvozu, ali toga nema bez produktivnosti, nema istraživačkih instituta, nema istraživača, nema ulaganja u istraživački razvoj. BiH ulaže 0,18% svog BDP u razvoj, a EU minimalno 2%. BiH treba svoj udio u svjetskoj trgovini sa 0,03% da podigne najmanje na 0,10 do 0,15%. Motori razvoja su velika vodeća preduzeća, ona vuku naprijed, a mala i srednja preduzeća su prisutni uz njih. Ipak, razvoj se ne bi trebao svesti samo na ekonomsku dimenziju. Ekonomsko stanje je i determinanta koja utiče na demografske trendove i potencijal za širi održivi i inkluzivni razvoj, onoliko koliko je oblikuju karakteristike stanovništva i demografski trendovi kroz ljudski potencijal.

Kada je u pitanju povezivanje ekonomskog rasta i demografskih kretanja, postavlja se pitanje da li demografska kretanja pokreću ili usporavaju kretanje vrijednosti proizvodnje po stanovniku na nivoima nacionalnih ekonomija? Kao ključni demografski indikatori na nacionalnom nivou figuriraju: stopa prirodnog priraštaja, stopa nataliteta, stopa ukupnog fertiliteta, emigracija-izražen negativni migracioni saldo), prosječna starost (preko 40 godina), kao i drugi indikatori kvalitativnog obilježja (indeks

---

Teško je u radnim organizacijama da se prilagode roditeljske potrebe. To treba da prepoznaje i država.

---

obrazovanosti, indeks starenja, bruto i neto stope reprodukcije, demografski indeks i indeks demografskih resursa).

Najbitnija i dugoročna garancija je trajan privredni rast i stabilan odnosno integralno održiv razvoj društva. Republika Srpska (i BiH) trenutno nemaju mnogo prilika da poprave demografsku strukturu na račun reintegracije svoje dijaspor, ali sigurno ima priliku da od tog dijela stanovništva koristi određene ekonomske inpute, što se danas po svijetu upravo i koristi, kroz znanje, kontakte, socijalne mreže i koristi od ekonomske, a naročito intelektualno najkorisnijeg njenog dijela – naučne dijaspor (Pašalić, 2023.).

Najbitnija i dugoročna garancija je trajan privredni rast i stabilan odnosno integralno održiv razvoj društva.

U nestašici radne snage, ljude će privući zapadno tržište, a zapadna Evropa treba radnu snagu i nema nikakve šanse da neće posegnuti za radnom snagom koja se vrlo brzo integriše, a to je radna snaga sa Zapadnog Balkana. Međutim, Srpska (i BiH) moraju učiniti sve da da zadrže postojeću, te privuče na povratak iseljene, jer smo već sada prisiljeni uvoziti radnu snagu. Istovremeno preduslov svega je sveobuhvatna strategija ekonomskog razvoja iz koje se vidi kakva se struktura ekonomije projektuje i koliko je za to potrebno radne snage, a posebno je posebno kreirati i startegiju ekonomskog razvoja na dugogodišnjim depopulacionim prostorima. Potrebno je prije svega posegnuti za mjerama ekonomske politike i privući preduzetnički kapital, tako da je isplativo investirati u depopulacione prostore, jer je to prostor koji je ekonomski neiskorišćen i koji će se na taj način staviti u funkciju razvoja. Velike su demografske razlike među prostorima (regijama) u Srpskoj (i BiH), a sela nisu više ključ demografske odbrane i obnove.

Prilog: Model mjera populacione politike (prema ključnim odrednicama – srednje godine rađanja, tempo efekat, distrozija, kvantum fertiliteta)

1. Dobar, siguran, dobro plaćen posao, posebno za žensku ranu snagu. Svakao da ova mjera podrazumijeva i razvoj tržišta rada, obrazovanje, produktivnost i dr. Ovdje je potreban i ekonomski razvoj i rast, visoke tehnologije, povećana produktivnost i dr. Ova mjera daje najveće efekte.

U nestašici radne snage, ljude će privući zapadno tržište.

---

2. Poreske olakšice za mlade do 35 godina u određenom iznosu, baš zato što je prisutan tempo efekat i što u tridesetim godinama se rađa sve više djece usljed tempo efekta.

Stanovništvo Republike Srpske (i BiH) će se u budućnosti smanjivati.

---

3. Snižena stopa PDV za dječije pelene, hranu, sjedalice i dr.
4. Dalja ulaganja za stambeno zbrinjavanje, gdje je potrebno detaljno razraditi ovu mjeru u skladu sa određenim programima.
5. Dodatni staž za majke po djetetu (šest mjeseci dodatnog staža po djetetu, veća penzija za svako dijete). I ova mjera je važna naročito u uslovima djelovanja tempo efekta, čime se kompenzuje radni staž usljed kasnijeg zapošljavanja, odgođenog sklapanja braka i odgođenog rađanja.
6. Kroz različite izvore finansiranja sistema predškolskog obrazovanja i vaspitanja (na primjer, besplatni vrtići, ili određene subvencije prema broju djece i dr.). Ovo je jedna od najboljih mjera u brojnim zemljama, sa istaknutim efektom.
7. Povećanje roditeljskih naknada (nezaposleni, zaposleni, samozaposleni). Novčana davanja su uvijek dobrodošla, ali sa najmanjim efektima. Dakle mjera je popularna ali ne i djelotvorna.
8. Povećanje dohodovnog limita za dječiji dodatak je vrlo značajna mjera koja daje minimalne efekte, ali je iz brojnih drugih razloga značajna.

ZAKLJUČAK

Stanovništvo Republike Srpske (i BiH) će se u budućnosti smanjivati. Podizanje stopa fertiliteta ne može da nadomjesti gubitke. Ukoliko želi da ublaži pad broja stanovnika, BiH mora da razvije nove politike upravljanja migracijama, uključujući i imigracione politike (politike useljavanja).

Depopulacija je u suštini gorući problem jer posebno pogađa pojedine dijelove Srpske (i BiH). Migracije iz manje razvijenih u razvijene dijelove Srpske (i BiH) su veoma izražene. U njihovoj

---

Ukoliko želi da ublaži pad broja stanovnika, BiH mora da razvije nove politike upravljanja migracijama, uključujući i imigracione politike (politike useljavanja).

---

osnovi stoje velike prostorne nejednakosti. Zato su za uravnotežen demografski razvoj zemlje, ključne politike ravnomjernog regionalnog razvoja, ali i populacione politike koje bi bile osjetljive na lokalne i regionalne specifičnosti.

Obrazovni sistem je ključni mehanizam za razvoj ljudskih resursa populacije koja se smanjuje. Međutim, naš obrazovni si-

stem ne uspijeva da razvije kompetencije potrebne za aktivan ekonomski i društveni život i u tom pogledu postiže više uspjeha kod djece iz viših socio-ekonomskih slojeva u odnosu na one iz nižih.

Obrazovni sistem je ključni mehanizam za razvoj ljudskih resursa populacije koja se smanjuje.

Tržište rada predstavlja važan faktor buđućih demografskih promjena. Sadašnje stanje ne samo da ne podstiče fertilitet, već predstavlja jak podsticaj za migracije. Mladi i radnici sa nižim kvalifikacija, koji rade u sitnom privatnom sektoru ili na neformalnom tržištu rada, imaju niža primanja i manji stepen radnopravne zaštite. Ni druge politike, kao što su obrazovne, poreske, stambene i socijalne, ne pomažu im da unaprijede svoj položaj. U nedostatku boljih uslova života i rada, oni se okreću trajnim ili privremenim migracijama.

Demografske promjene pogađaju državu blagostanja zbog povećane tražnje za uslugama i davanjima i manjeg broja radnika koji taj sistem finansiraju. Ključni aspekt te promjene je starenje stanovništva. Čitavo društvo, kao i javne politike, mora se prilagoditi novim demografskim okolnostima. To podrazumijeva prilagođavanje penzionog sistema, razvoj preventivne zdravstvene zaštite, socijalne zaštite i dugotrajne njege za stare, kao i promjene na tržištu rada, u infrastrukturi, u stanovanju itd.

Konačno, s obzirom na to da je demografija pitanje svih pitanja i s obzirom na vanredno stanje u BiH, potrebno je preduzeti i brojne mjere. Revitalizacija mora dobiti najviši mogući prioritet, koja će omogućiti jedinstveno i usklađeno djelovanje, svih struktura u društvu, kako bi demografskom obnovom izbjegli put ka demografskom slomu.

LITERATURA

- Akrap, A., Čipin, I. (2011). *Usklađivanje poslovnog i obiteljskog života u Hrvatsko-uticaj na fertilitet*. Zagreb: Časopis Društvena istraživanja, br.20
- Nejašmić, I. (2005). *Demogeografija : stanovništvo u prostornim odnosima i procesima*, Zagreb, Školska knjiga
- Pašalić, S. (2002). *Antropogeografska stvarnost Srba u BiH*. Banja Luka: Banjaluka Kompani
- Pašalić, S. (2012). *Demographic losses in Bosnia and Herzegovina 1991- 2011*. Banja Luka: Republic Center for war crine research& Hag: ICTY.

Čitavo društvo, kao i javne politike, mora se prilagoditi novim demografskim okolnostima.

- Pašalić i dr. (2020). *Demografski indikatori i demografska GIS analiza, Istočno Sarajevo*: Univerzitet u Istočnom Sarajevu, Pedagoški fakultet.
- Pašalić, S. (2021). *Recentna demografska kretanja – koliko djece treba Republici Srpskoj?*, Istočno Sarajevo: Univerzitet u Istočnom Sarajevu, Pedagoški fakultet.
- Pašalić, S. (2023). *Republika Srpska – put do demografskog uspona*, Bijeljina: Pedagoški fakultet
- Puljiz, V. (2005.b) *Socijalna kohezija pred demografskim izazovima*, Evropska konferencija o stanovništvu 2005. Vijeće Evrope. Strazburg
- Turk, I. Pokos, N. i Živić, D. (2005). *Basic Demographic Processes in Croatia, Hrvatski geografski glasnik*, 67 (1): 27–44.
- Wertheimer-Baletić, A. (2017). *Demografska teorija, razvoj stanovništva Hrvatske i populacijska politika*, Samobor, Meridijani
- Wertheimer-Baletić, A. (1999). *Stanovništvo i razvoj*, Zagreb, Mate
- Šarić, H., Družić, S. i dr. (2016) *Socijalna gerontologija*, OFF-SET, Tuzla

Izvori:

- Demografski bilteni 2014-2023-, Republički zavod za statistiku Republike Srpske, Banja Luka, 2024.

Andrej Fursov¹

Davos, SZO i globalna psihoza

1

Svjetski ekonomski forum (SEF) i Svjetska zdravstvena organizacija (SZO), tačnije – organizacija „sahranjivanja zdravlja“ ili „masovnog ubistva zdravlja“ su alati ultraglobalista za stvaranje njihovog novog svjetskog poretka, antisvijeta „nove normalnosti“, antisvijeta koji treba da okonča epohu ljudskog roda – upravo o tome govore Švab, Hariri i drugi demoni i demončići ultraglobalizma. Načini za stvaranje antisvijeta Crnog sunca su veoma raznoliki: „pandemije“, ratovi, glad (u suštini upotreba biološkog oružja pod maskom vakcinacije) i još mnogo toga. Međutim, u svim ovim načinima su prisutne navedene mentalne epidemije, masovno organizovane psihoze. Pa da vidimo kako se to radi.

Svjetski ekonomski forum (SEF) i Svjetska zdravstvena organizacija (SZO), tačnije – organizacija „sahranjivanja zdravlja“ ili „masovnog ubistva zdravlja“ su alati ultraglobalista.

Od 15. do 19. januara 2024. godine u Davosu je održano redovno okupljanje vrana iliti lešinara globalizacije – SEF, koji je 1971. godine stvorio izvjesni Klaus Švab na inicijativu G. Kisindžera i starijeg Dž. Galbrajta. U početku, forum je stvoren da bi se u Evropi ostvarili američki interesi, da bi se u Evropi

---

¹ Direktor Instituta za sistemske i strateške analize (RF, Moskva).

stvorila nadnacionalna proatlantska elita, koja se ne bi identifikovala sa svojim državama, već sa interesima SAD i atlantističkih elita. Kako se globalizacija razvijala 1990-ih, atlantistički interesi

---

Svijet bi trebalo da se sastoji od nekoliko velikih mega-korporacija.

---

su dobijali globalne razmere i globalne oblike, u svojim ekstremnim, najradikalnijim varijacijama (ultraglobalističkim), pa su stoga ciljevi, interesi i ideologija koje zastupa SEF, na čelu sa Švabom, poprimili ultraglobalistički oblik. Istovremeno, dio američke i zapadne elite uopšte ostao je van ultraglobalizma – to su tradicionalni globalisti i izolacionisti, koje ne treba miješati.

Da podsjetim u čemu je razlika između globalista i ultraglobalista. Tradicionalni globalisti polaze od toga da Međunarodni monetarni fond (MMF), Svjetska banka i druge strukture ovog tipa treba da igraju svoju ulogu, oni stoje iznad država, u velikoj mjeri određuju njihovu politiku, ali njih ne ukidaju. Države moraju da opstanu u globalnom svijetu, kao i industrija, srednja klasa i veliki dio onoga što je karakterisalo eru od 1930-ih do 1980-ih. U svijetu koji su zamislili ultraglobalisti, oslanjajući se na visokotehnološke i takozvane „nove (tj. fiktivne) finansije“, načelno ne bi trebalo da postoji država, niti srednji sloj. Svijet bi trebalo da se sastoji od nekoliko velikih mega-korporacija – novo izdanje Britanske istočnoindijske kompanije; sektor realne („fizičke“) privrede, tj. industriju treba ograničiti što je više moguće.

MMF i Svjetska banka su „nadgradnja“ nad državnim finansijskim sistemima koji obezbjeđuju transfer resursa i profita iz zemalja sa nerezervnim valutama u zemlje sa rezervnim valutama. Ultraglobalistima takva nadgradnja nije potrebna. Potrebna im je direktna neekonomska kontrola nad oblastima jeftinih sirovina i jeftine radne snage, a „nove finansije“ više nisu „nadgradnja“, već „baza“; sjedišta ovog „osnovnog svijeta“ trebalo bi da budu smještena u čarter gradovima i na plutajućim arhipelazima van jurisdikcije – projekti su već spremni, finansiranje od najvećih korporacija je zagarantovano. Borba između ultraglobalista i globalista odražava, s jedne strane, sukob između različitih frakcija kasne kapitalističke klase; s druge strane, između nastajućih dominantnih grupa postkapitalističkog svijeta i buržoazije, koja se im suprotstavlja i odlazi u prošlost.

MMF i Svjetska banka su „nadgradnja“ nad državnim finansijskim sistemima.

Ultraglobalisti („klasika žanra“ – Obama i velika većina članova rukovodstva Demokratske partije SAD-a, mada, naravno, ne samo oni) teže da stvore jedinstvenu svjetsku nadnacionalnu elitu – jedinstvo i integritet, naravno, hijerarhijsku, većine elita u zemlji koje su se zaklele na vjernost ultraglobalizmu. Ova elita ne samo da ne stoji iznad države, već joj država praktično nije ni potrebna. Tradicionalni globalisti, čija je pozicija naizgled (ali samo naizgled) slična starom američkom imperijalizmu, ne prihvataju takvu nadnacionalnu elitu. Globalni svijet za njih je svijet Amerike; oni koji žele da uđu u njega – tamo „gdje je čisto i svjetlo“ – ne smiju biti ništa drugo do vazali velike Amerike, koja prirodno ima globalni domet i globalne ambicije. Ovo je globalizam na republički način. Istina, Amerika pri tome se pretvara u globalnu imperiju, ali samo imperiju, a ne dio globalnog svijeta pod vođstvom nadnacionalnih, a samim tim i nadameričkih elita. Ovdje su ukorijenjene mnoge nepomirljive protivrečnosti između SAD-a i Velike Britanije, tačnije između američko-britanskih i britansko-američkih međunarodnih klanova i mriježa.

Ultraglobalizam izaziva vrtoglavicu od uspjeha kod članova SEF-a i dijela svjetske elite kojoj oni služe.

Ultraglobalizam izaziva vrtoglavicu od uspjeha kod članova SEF-a i dijela svjetske elite kojoj oni služe. Tako je Džon Keri, bivši američki državni sekretar, a sada najvažniji lik u Obaminoj mriježi političke ekonomije u Čikagu, nedavno rekao da su on i ljudi poput njega „odabrana grupa ljudskih bića“ koja na SEF-u priča o spasavanju planeta – ništa više, ništa manje. Pitam se, za spas od koga? Očigledno, od čovječanstva, barem od većine, jer centralna tačka ultraglobalista – održivi razvoj – zahtijeva smanjenje stanovništva do cifre od 2 milijarde ljudi (minimalno), ili čak do 0,5 milijardi (maksimalno). Davos je blisko povezan sa još dva ultraglobalistička događaja, formirajući sa njima godišnju trijadu: Davos (obično u januaru), sastanak Bilderberga (obično u maju ili junu, pošto je sredina godine, treba je sumirati preliminarne rezultate) i sastanak G20 (obično u novembru ili decembru, tj. na kraju godine).

Svijet je prevelik i složen da bi se njime upravljalo iz jednog centra.

Otprilike 30–40% učesnika na svim sastancima su manje-više stalni učesnici, oni prelaze sa jednog sastanka na drugi. Međutim, ni u kom slučaju ne treba misliti da su ovo sastanci svjetske vlade. Već sam više puta morao da pišem da nema i ne može biti svjetske vlade kao jedinstvenog

tijela. Svijet je prevelik i složen da bi se njime upravljalo iz jednog centra. O protivrečnostima između različitih slojeva, frakcija

---

Na sastancima kao što je Davos nema pravih gospodara svijeta, oni se ne spuštaju na taj nivo.

---

i klanova svjetske elite da i ne govorim. Ogroman broj predstavnika ove elite to razumije. Tokom četvrtine vijeka koja je protekla od kasnih 1940-ih do ranih 1970-ih, istraživanja sistemskih naučnika

ki kibernetičara, koji su na zahtjev svjetske elite razvili pitanje mogućnosti svjetske vlade, pokazala su: nijedna svjetska vlada nije nemoguća u principu. Ovo je zabranjeno organizaciono-kibernetičkim zakonima Ešbija – Šenona – Vinera, Anohina – Bira i Sedova – Nazaretjana, koji nemaju izuzetaka (više detalja kasnije). Stručnjaci razumno vjeruju da „kompleksan dinamički sistem mora imati ili distribuiranu kontradiktornu relativnu samoupravu, ili manje ili više strogu kontrolu spolja, gdje menadžeri nisu dio sistema“. I samo znatno manji dio svjetske elite na ovaj ili onaj način razmatra drugu opciju. Međutim, po mom mišljenju, fenomen duboke moći može da otkloni ovu kontradikciju, ali to je posebna tema.

Ono što trenutno pokušavaju da predstave kao svjetsku vladu jeste funkcionalno i kadrovski međusobno povezani sistem institucija i struktura. Učesnici Davosa i Beljderberga postupaju po principu Gribojedovljeva Repetilova „stvaramo buku, brate, stvaramo buku“, a funkcionalne svjetske strukture rade bez buke, sans affichage, kako bi rekli Francuzi. Svaka od ovih struktura ima svoje područje djelovanja, nisu posebno poznate (na primjer, Međunarodni savjet za nauku). Davos i Bilderberg su, da tako kažem, njihovo odjeljenje za reklamu, PR, odnose sa javnošću i dezinformisanje u isto vrijeme.

Na sastancima kao što je Davos nema pravih gospodara svijeta, oni se ne spuštaju na taj nivo. Trijada događaja, a posebno Davos, su skupovi visokih političkih i finansijskih činovnika koji diskutuju i bacaju neke informacije u javni prostor, najprije, da

---

Davos, su skupovi visokih političkih i finansijskih činovnika koji diskutuju i bacaju neke informacije u javni prostor.

---

bi testirali reakciju; drugo, da bi zadali emotivni i informativni udarac ljudima, zastrašili ih; treće, da bi uz pomoć različitih formulacija pitanja, preuveličavanja različitih tema, skrenuli pažnju sa stvarnih problema koji predstavljaju stvarni

interes i/ili stvarnu opasnost za njih i njihove gazde. Oni izgovaraju ono što su gazde već odlučile i o čemu su razgovarale u

zatvorenom krugu, a zatim o tome raspravljaju na svojim „partijskim sastancima“ globalnih čuvara.

Ovdje je potrebno pomenuti još jednu strukturu, koju manje obavješteni ljudi automatski su protstavljaju „imperijalistima“ (tradicionalnim globalistima), „nacionalistima“ („populistima“) ili pristalicama makroregionalnog razvoja. To je G30, koji samim svojim postojanjem odražava borbu dve grupe finansijskog kapitala, i to ne po liniji „ultraglobalisti–globalisti“, već po drugoj. S.V. Kugušev definisao je jednu grupu kao „pristalice užasa bez kraja“, a drugu kao pristalice „užasnog kraja“.

Svaki sastanak SEF-a ima svoj slogan.

U prvu grupu spada značajan dio evropskih finansijera i rukovodstva Evropske unije, koje nastoje (zajedno sa Kinom) da nastave sa emisijom što je duže moguće. Druga grupa su Federalne rezerve, neke američke banke, švajcarske banke i Banka Engleske. Oni se zalažu ne samo za zaustavljanje emisije, već za mnogo radikalniju mjeru: povlačenjem trećine novčane mase iz globalne ekonomije, finansijski balon će puknuti, svjetska ekonomska kriza će „sve odnijeti moćnim uraganom“ i dozvoliti da igra počne od nule. „Pandemija“ kovida, između ostalog, nije dozvolila da se realizuje ova opcija, čiji je glavni ideolog (i ideolog G30) bio Kenet Rogof. Naravno, G30 je ozbiljniji od Davosa, riječ je o konkretnom novcu, o osnovnoj operaciji, a ne o kampanji zataškavanja.

Sve ovo ne znači da Davos i druga dva elementa trijade kao spoljašnje, izložbene manifestacije, demonstracije ciljeva i ideja svjetske elite nisu vrijedni pažnje i analize. Naprotiv. U svakom slučaju, ovi skupovi odražavaju stvarne probleme i strahove svjetske elite.

2

Svaki sastanak SEF-a ima svoj slogan. Slogan dnevnog reda za 2024. god. je „Vraćanje povjerenja“. Ovo je vrlo indikativno i simptomatično, ovo je jedno od glavnih pitanja za ultraglobaliste i jedan od glavnih strahova, ali ću se na to vratiti kasnije, a sada idemo na dnevni red. Generalno, njegova tema je bila tradicionalna za Davos posljednjih godina.

Slogan dnevnog reda za 2024. god. je „Vraćanje povjerenja“.

- borba protiv klimatskih promjena, koje su navodno uzrokovane ljudskim djelovanjem (emisije CO₂); otuda i tema ugljeničnog otiska;

U poređenju sa Davosom 2023, ove godine se pogoršao problem sa eskort djevojkama, tj. – sa prostitutkama koje opslužuju visoke svjetske službenike.

- zelena agenda kao sredstvo borbe protiv navodno predstojeće prirodne i klimatske katastrofe;
- borba protiv nadolazeće strašne pandemije, protiv bolesti „H“; u skladu sa time – vakcinacija i potreba da se zaključi sporazum o pandemiji;
- vještačka inteligencija;
- borba sa Rusijom;
- pitanje ukupne međunarodne bezbjednosti (prije svega u sajber sferi, pa čak i u svemiru);
- globalno upravljanje (uključujući obuku mladih globalnih lidera u školici Švaba, 1200 ljudi – nova generacija biorobota poput Sunaka, Makrona, Berbok);

Počecu sa dve epizode – jedne komične i druge samo naizgled komične.

- 1) U poređenju sa Davosom 2023, ove godine se pogoršao problem sa eskort djevojkama, tj. – sa prostitutkama koje opslužuju visoke svjetske službenike. Ovaj – smiješno je reći – problem se u potpunosti ispoljio još 2023. godine, kada se saznalo za potražnju za potrebe učesnika (kojih je bilo 2.700 ljudi) za uslugama eskort djevojaka, a ako stvari nazivate pravim stvarima – prostitutaka muškog i ženskog pola. Potrebe su ogromne, te su mogućnosti Švajcarske iscrpljene, pa su morali naručiti „djevojke sa smanjenom društvenom odgovornošću“ iz Italije i Njemačke. Doduše, pedantni novinari su saznali da su škrti Švajcarci zbog krize odlučili da uštjede – sudeći po cijenama, to nisu bile Italijanke i Njemice, već Rumunke: prostitutke koje su pozvali organizatori SEF-a naplaćivale su 1.500 švajcarskih franaka (1.400 evra) i 2.550 franaka. (2.350 evra) za 4 sata po noći, dok zapadnoevropske raspuštenice – 9 hiljada evra. 2024. godine aktuelnost problema obezbjeđivanja stanovnika Davosa predstavnicama prve drevne profesije nije izgubila na hitnosti, naprotiv. Ovome treba dodati da su, kao i 2023.

Ovaj – smiješno je reći – problem se u potpunosti ispoljio još 2023. godine.

godine, organizatori SEF-a zahtijevali da avio-prevoznici učesnika obezbjede da piloti budu nevakcinisani. I to uprkos činjenici da su članovi SEF-a histerične pristalice vakcinacije. Činjenica je da je od jeseni 2023. godine na Zapadu broj iznenadnih smrti vakcinisanih naglo porastao i nastavlja da raste. Otuda i potražnja za nevakcinisanim pilotima.

- 2) Od prostitutaka do Putanija. Tokom sesije *Climate and nature. A systemic response to needed* obavljen je vračarski ritual. Šaman Javanava Rajmunda Putani (Brazil), u nacionalnoj nošnji, pročitala je kletvu i paganski blagoslovlila prisutne, a zatim je prišla svakome ko je sjedio na sceni i dunula svakome u čelo. Među onima koji su sjedili na sceni bili su Hilda Švab, supruga Klause Švaba; Ketrin Hejho, kanadski atmosferski naučnik i evangelistička hrišćanka; Adžaj Banga, predsjednik Grupacije Svjetske banke u Vašingtonu (onaj koji iskreno kaže: „Vjerujem da bi vaša (SAD - A.F.) vlada trebalo da bude vlasnik vašeg digitalnog identiteta); Kristalina Georgieva, generalni direktor MMF-a; Jesper Brodin, izvršni direktor grupe kompanija Ingka; švajcarski milijarder Andre Hofman, nasljednik holdinga Roche (farmaceutске kompanije). Poslije nastupa, Putani je dobila ovacije.

Aktivno prisustvo šamana u Davosu je više nego simptomatično.

Zašto su pozvali ovu egzotičnu ženu? Objasnili su to na sljedeći način: „Da bismo pogledali u budućnost, moramo se osvrnuti unazad i saznati šta su bile želje naših predaka“. Sljedeći put će se vjerovatno zajedno drogirati. Inače, jedan od novinara je primijetio da je šamanski ritual sličan sceni iz filma „Žetva“, gdje deset egipatskih pošasti pada na mali grad i stiže Sotonin glasnik. Aktivno prisustvo šamana u Davosu je više nego simptomatično. Činjenica je da planovi i projekti SEF-a imaju:

- a) antihrišćanski karakter – otuda šamanizam; vradžbina; Značajno je da je jezuita papa Franja I uputio poruku dobrodošlice davoskom okupljanju, u kojoj nikada nije pomeno ni Hrista ni hrišćansku crkvu, ali je istakao pozitivnu ulogu CEF-a u razvoju procesa globalizacije;
- b) suštinski antireligijske prirode, želja da se religija zamijeni magijom (ovo je trend; up. „Hari Poter“ – demodernizacija, arhaizacija).

3

Sada o stvarima bližim stvarnosti. Ako se u prethodnom Davosu govorilo o tome kako pobjediti Rusiju, onda se ovdje već govorilo o sprječavanju pobjede Rusije. Pobjeda Rusije bi, kako je rekao Makron, značila uništenje zapadnog sistema upravljanja svijetom. Proći će samo mjesec dana, a Makron će ponovo eksplo-

---

Pobjeda Rusije bi, kako je rekao Makron, značila uništenje zapadnog sistema upravljanja svijetom.

---

dirati od ratoborne retorike – pokušava da od Francuske napravi vojskovođu Evrope. Međutim, u Davosu je govorio drugačije.

Po mišljenju stručnjaka SEF-a, fragmentacija globalnog sistema na makrozone će se nastaviti i to im se ne dopada.

Međutim, ovaj vjetrokaz nejasne seksualne orijentacije i jasne sklonosti ka gerontofiliji stalno mijenja svoju poziciju.

Po mišljenju stručnjaka SEF-a, fragmentacija globalnog sistema na makrozone će se nastaviti i to im se ne dopada. Još manje ih raduje perspektiva razvoja protekcionizma, koji predviđaju i koji će, prema njihovim proračunima, globalnu ekonomiju koštati 7% BDP-a. Međutim, to nije ono što ih najviše brine, već uspon industrije, vojno-industrijskog kompleksa, povezan sa sukobom u Ukrajini. Ultraglobalisti zastupaju interese prvenstveno finansijskog kapitala i nadnacionalnih, naddržavnih struktura. Vojni sukob u Ukrajini i perspektiva novog Tridesetogodišnjeg rata, samo što sada nije evropski, već planetarni, znači, prvo, razvoj industrije; drugo, jačanje države – ratove vode države, a ne korporacije. Ono u čemu je Makron u pravu je da se u Ukrajini zaista rješava sudbina zapadnog sistema svjetske dominacije, koji postoji posljednjih 250–300 godina.

Kina je takođe bila tema razgovora na forumu. Šefica MMF-a Kristalina Georgieva je sa uživanjem govorila u rastućim poteškoćama kineske ekonomije. Zaista ima poteškoća. Na primjer, početkom 2024. kineske akcije u Hong Kongu pale su na najniži nivo u posljednjih 19 godina zbog nedostatka novih ekonomskih podsticaja. Indeks Hang Seng China Enterprise je u jednom trenutku pao za 2,96% na 4.975,3 poena. Kineski tehnološki giganti doživljavaju najveći pad. Prošle godine kinesku ekonomiju su vukla mala i srednja preduzeća. Kineska stopa rasta je 5%, nije loše, ali za ekonomiju u razvoju, opterećenu jednim od najvećih dugova na planeti, ovo je stagnacija (u najboljem slučaju), odnosno ulazak u negativnu zonu plus deflacija, koja zbog ogromnosti kineska ekonomija, može biti dugotrajna. Slažem se sa onima koji vjeruju da će Kina ili pronaći izvor rasta ili će ući u stabilan

---

Kineska stopa rasta je 5%.

---

silazni trend, ali je malo vjerovatan kolaps za tako ogromnu ekonomiju zbog njene inercije. Problem je što Kina postaje nezanimljiva kao svjetska fabrika vlasnicima jezgra kapitalističkog sistema, počeli su da traže zamjenu za nju. Međutim, Georgieva je preterala u negativnim predviđanjima. U pravcu Kine pljunuo je i prosjak Zelenski, koji

je kao šakal Tabake odbrusio kineskom premijeru Li Čijangu. Izjavio je da je njegov, Zelenskog, nivo – to je Si, generalni sekretar KPK, i neka se sa premijerom sastaju premijeri. Ali to su sve ukrasne šare, iako veoma važne. Pogledajmo šta ultraglobalisti smatraju glavnim i stalno prodaju svijetu.

Na Davosu 2024 najviše su se čuli i podizali ulog oni koji stalno plaše i govore o propadanju svijeta.

4

Prije svega, to je „zelena tranzicija“ kao borba protiv navodno antropogenih klimatskih promjena. Ovdje u Davosu bilo je dvije linije: 1) horor priče sa konkretnim prijedlozima o tome šta treba učiniti da bi se izbjegla navodno neminovna katastrofa; 2) pitanje novca – koliko novca je potrebno za ovo.

Na Davosu 2024 najviše su se čuli i podizali ulog oni koji stalno plaše i govore o propadanju svijeta. Poznata korumpirana funkcionerka Ursula fon der Lajen proglasila je mlijeko, jaja i meso nezdravom hranom i pozvala na prelazak na vegetarijansku hranu ili, u krajnjem slučaju, na vještačke proteine. Na istu stvar poziva još jedan lopov, direktor SZO, etiopljanin-trockista, Gejtsov miljenik, Gebrejesus, koji je tražen u Etiopiji pod optužbom za genocid i krađu ogromnih suma novca. Prema njegovom mišljenju, treba da pređemo na biljnu ishranu, na jedenje insekata. Inače, Tora kategorički zabranjuje Jevrejima da jedu insekte ili hranu pripremljenu od njih. Ali ono što je još ozbiljnije je to da ljekari upozoravaju da jedenje insekata može da izazove rak i imunološke bolesti. Tako da će oni koji profitiraju od lijekova i vakcina imati prostora za poslovanje.

Idemo dalje: Džodžo Mehta, osnivač organizacije Stop ecocide, govoreći u Davosu, generalno je izjednačila poljoprivredu i ribarstvo sa ekocidom! Otuda i njen zaključak: poljoprivredi – ratarstvu i stočarstvu – mora se stati na kraj. Nije slučajno što Evropski parlament u potpuno davosovskom duhu planira da do 2030. godine zabrani prodaju mesnih i mliječnih proizvoda u najvećim gradovima Evrope; ultraglobalisti smatraju: tako bi trebalo da bude u cijelom svijetu do 2030. godine. I odmah dolazi do realizacije. Poslije Davosa 2024, Gejts i fon der Lajen, ona moderna oličenja Lisice Alise i Mačka Bazilija, otišli su u Italiju. Prvo,

---

Poslije Davosa 2024, Gejts i fon der Lajen, ona moderna oličenja Lisice Alise i Mačka Bazilija, otišli su u Italiju.

---

da se izvrši pritisak na Meloni, koja se aktivno opire globalističkoj agendi (između ostalog, zabrana upotrebe brašna od insekata u

---

Fon der Lajen je saopštila da će svaki seljak/farmer koji prestane da se bavi poljoprivredom dobiti 1,5 hiljada evra.

---

proizvodima *Made in Italy*; mjere protiv migracija itd.; čak i na italijanskim federalnim kanalima se kritikuju ultraglobalistička agenda i Davos); drugo, da pokušaju da u provinciji Emilija Romanja, kojom vlada njihova pristalica, sprovedu

ultraglobalistički projekat eliminacije poljoprivrede. Fon der Lajen je saopštila da će svaki seljak/farmer koji prestane da se bavi poljoprivredom dobiti 1,5 hiljada evra. Za tu namjenu je izdvojeno 1,2 milijarde evra. To je kao da zakopate zlato u Polju čuda u Zemlji budala. Ali, sudeći po masovnim protestima farmera u Italiji, Francuskoj i Njemačkoj, tamo nema budala. Kao ni onih koji su spremni da se slože sa Vanesom Keri, specijalnim izaslanikom generalnog direktora SZO-a, koja smatra da je neophodno prestati koristiti fosilna goriva.

Mnoga od ovih pitanja se već aktivno raspravljaju u Evropskom parlamentu kao prilično praktična. Ne može se ne složiti sa Kristin Anderson, koja je i sama članica Evropskog parlamenta o Evropskoj uniji u cjelini rekla sljedeće: „U ovom trenutku to je vlada svjetskih mizantropa. [...] Počinju da shvataju da im ljudi više neće dozvoliti da se izvuku. I više ne mogu da obmanjuju ljude da povjeruju da treba odmah da spasu planetu, da se bore protiv klimatskih promjena itd. (TG-kanal Teorija velikog šoka. 11.02.24).

Kao šlag na Davoskoj torti: švajcarski bankar H. Keler je došao do apsurdna i izjavio je da kafa emituje 15–20 tona SO² po toni kafe. Zato prestajemo da pijemo kafu. Ali svi ovi pozivi – u vezi sa kafom, mesom, mlijekom itd – ne važe za elitu, uključujući i one koji su se okupili u Davosu. Direktor restorana u Davosu, u kojem jedu ultraglobalisti, u intervjuu novinarki italijanskog TV kanala 4 Rafaeli Rigoni rekao je da među učesnicima foruma nema vegetarijanaca. Jela u njegovom restoranu su sva od mesa. Drugim riječima, nekvalitetna, niskokalorična biljna ishrana i vještački

---

Za tu namjenu je izdvojeno 1,2 milijarde evra.

---

protein je za niže klase, za 80–90% stanovništva. To nas podsjeća na ideju antropološke tranzicije, iznesenu na konferenciji u Institutu za složenost u Santa Feu (SAD) 2018. godine. Tamo su govorili o potrebi izgradnje društva u kojem se viši i niži društveni slojevi razlikuju kao dvije biološke vrste. Viši slojevi (u ovom društvu ne po-

stoji srednji sloj) žive 120–140 godina, odličnog su zdravlja, žive u ekološki čistim područjima kojima niži slojevi nemaju pristup, jedu kvalitetnu hranu, lako se kreću po svijetu. Niži slojevi žive 40–60 godina, pa čak i manje, u ekološki zagađenim područjima, hraneći se biljnom i vještačkom proteinskom hranom (koja, između ostalog, ne sadrži gvožđe, toliko neophodno za mozak i krv). Nizak kvalitet prirodnog okruženja i hrane izaziva hronične bolesti, pa otuda i potreba za liječenjem i vakcinacijom (što donosi profit Big Farmi). Inače, u zapadnoj Evropi i SAD-u proces se već kreće u ovom pravcu. Kao što je Robert Frensis Kenedi mlađi primijetio kada je njegov ujak, Džon F. Kenedi bio predsjednik početkom 1960-ih, samo 6% Amerikanaca je imalo hronične bolesti; danas, 60 godina kasnije – već 60%.

Nizak kvalitet prirodnog okruženja i hrane izaziva hronične bolesti.

Fokus ultraglobalista na biološku fiksaciju društvenih razlika, uključujući očekivani životni vijek i uzgoj različitih specijalizovanih uslužnih vrsta ljudi podsjeća na scene iz romana H. G. Velsa *Vremeplov*, gdje je društvo podijeljeno na dvije sociobiološke vrste – Eloi i Morloci, i iz romana *Sat bika* Ivana Jefremova, gdje na planeti Tormani žive ljudi dvije kategorije – „dži“ („dugovječni“) i „kži“ („kratkovječni“), i iz ne baš poznatog nama romana Frenka Herberta (ako uporedimo sa njegovom sagom *Dina*) *Mravinjak Helstorm* (1957). Zaplet je ovakav. Neka obavještajna služba (u romanu se zove „Kancelarija“) zainteresovala se za jednu farmu, koja je pripadala entomologu Nilsu Helstormu. Grupa agenata je poslata na područje Farme i otkriva da je Farma društveni eksperiment. Sprovodi se dugo, skoro od vremena kolonizacije Amerike, a sastoji se od uzgoja specijalizovanih funkcionalnih vrsta (ili rasa) ljudi po modelu mravinjaka. Vremenom su se ovom „Projektu 40“ pridružili mnogi snažni umovi čovječanstva. Većina stanovnika Mravinjaka su radnici. Oni ne znaju (ne mogu) da govore, pokoravaju se instinktima i kontrolišu se uz pomoć feromona. Stanovnici Mravinjaka razlikuju svoje i tuđe prema feromonima; ako neko nema feromonske ćelije, onda se takve individue uništavaju. Tako se oni koji slučajno uđu na teritoriju Mravinjaka automatski uništavaju kao neljudi. Postoji grupa posebno odgojenih intelektualaca, njihov zadatak je da rade mozgom, ali su fizički in-

---

Kao što je Robert Frensis Kenedi mlađi primijetio kada je njegov ujak, Džon F. Kenedi bio predsjednik početkom 1960-ih, samo 6% Amerikanaca je imalo hronične bolesti; danas, 60 godina kasnije – već 60%.

---

validi – ne mogu da hodaju, nose ih specijalno obučeni asistenti sa smanjenim minimalnim nivoom inteligencije.

„Sada nema značajnog globalnog zagrijavanja izazvanog ljudskim faktorom: nije ga bilo u prošlosti i nema razloga da ga očekujemo u budućnosti“.

Vrh društva živi dugo, jede ne samo biljnu već i životinjsku hranu (statisti jedu samo biljnu hranu, koju obezbjeđuju hidroponske farme), i izgledaju odlično. Helstorm ima mnogo godina, ali izgleda da ima ne više od trideset. Frensi Ka-

lotermi, koja je rodila osmoro dece, ima 58 godina, ali ne možete joj dati više od dvadeset. Međutim, dugo žive samo oni koji su važni za Mravinjak. Obični ljudi – samo 30-40 godina, a zatim – u Kotao. Ponekad je radnicima dozvoljeno da odu nedaleko od Mravinjaka u potrazi za mesom životinja ili ljudi.

Mravinjak ima i zaštitu: šerif lokalnog grada za podršku, ali i neki senatori. Sistem je građen tokom nekoliko stotina godina.

U suštini, Herbert je prikazao pojavu nove sociobiološke vrste ljudi-insekata (ili insekata-čovjeka), biološki su oni ljudi, ali društveno su insekti, koji se postepeno uvlače u intraspecifičnu borbu darvinističkog tipa sa ljudima. Upravo o tome sanjaju Švab, Harari i njihovi gazde.

Upravo o tome se radi u antropološkoj tranziciji, a njenu neophodnost, između ostalog, argumentuje i navodno katastrofalna klimatska promjena kao rezultat ljudske djelatnosti.

A šta kažu ozbiljni i, što je najvažnije, nepristrasni naučnici? Poznati astrofizičar iz Malezije Vili San naglašava da zapravo ugljen-dioksid ne utiče ni na šta, stvar je drugačija: mala grupa ljudi laže u svojim interesima. Australijski TV voditelj Alan Džons iznosi sljedeće brojke: SO² čini 0,04% atmosfere; od ovih četiri stotinke čovječanstvo je odgovorno za 3% (TG-kanal Teorija velikog šoka, 13.01.24), tj. za ono što čini 0,0012% atmosfere. Osnivač Weather Channel-a Džon Kolman otvoreno kaže: „Sada nema značajnog globalnog zagrijavanja izazvanog ljudskim fak-

---

Vlada (SAD-a) godišnje izdvaja oko 2,5 milijardi dolara za istraživanje klime.

---

torom: nije ga bilo u prošlosti i nema razloga da ga očekujemo u budućnosti“. I nastavlja: „Vlada (SAD-a) godišnje izdvaja oko 2,5 milijardi dolara za istraživanje klime. Ona daje novac samo onim

naučnicima koji će dati naučne rezultate koji potvrđuju hipotezu o globalnom zagrijavanju“ (TG-kanal Teorija velikog šoka. 02.03.24). Prema riječima vodećeg britanskog onkologa Angusa Dalgliša,

ako čovječanstvo sutra zaustavi sve vještačke emisije, umrijeće od gladi, pošto će smanjenje SO² dovesti do situacije u poljoprivredi koja će rezultirati planetarnom glađu. Dakle, u osnovi klimatskih prevara SEF-a leži ne samo želja da se zaradi ogroman novac od zelene tranzicije i, uz to, da se ogroman dio čovječanstva gurne u siromaštvo, već i želja da se izazove masovna glad, što je, pored vještački pokrenute pandemije, još jedan način smanjenja populacije i sticanja ogromne moći kroz kontrolu za hranom.

Druga linija borbe „za zelenu agendu“ je upravo ovo „zelenilo“, ali ne prirodno, već novčano – dolar.

Druga linija borbe „za zelenu agendu“ je upravo ovo „zelenilo“, ali ne prirodno, već novčano – dolar. Ultraglobalisti ne kriju, već, naprotiv, naglašavaju da su zelena tranzicija i neutralnost ugljenika izuzetno skupe stvari. Kristin Lagard, koja je nekada izbjegla dugu zatvorsku kaznu zbog finansijske prevare samo zahvaljujući bankarima, izjavila je u Davosu da bi za zelenu tranziciju bilo potrebno 620 milijardi dolara godišnje. Davos procjenjuje da će za postizanje neutralnosti ugljenika do 2045. godine biti potrebno 1,1 trilion evra, tj. povećanja poreza. Još jedan ultraglobalista, ministar finansija Saudijske Arabije Mohamed al-Džadan, otvoreno kaže da je klimatska tranzicija nemoguća bez „globalno koordinisanih poreza na ugljenik“. Kako bi se osiguralo da ljudi, uključujući fizička lica, ne mogu izbjeći takav porez, u Davosu je predstavljen novi lični uređaj za praćenje ugljičnog otiska pojedinaca: njihove kupovine, ishrane, putovanja. To je učinio predsjednik grupe Ali Baba Džej Majkl Evans. Šema je jednostavna: ako kupujete meso ili putujete automobilom, avionom ili čak helikopterom, zagađujete atmosferu: morate da platite. Inače, cijela Davos kamarila je stigla avionima ili helikopterima, mnogi privatnim. Motor Švabovog automobila, koji ga je čekao u Davosu, neprestano je radio. Kako je vozač objasnio novinarki, to je bilo da bi se kabina zagrijala.

Još jedna omiljena tema ultraglobalista je pandemija i vakcinacija. Na ovogodišnjem Davosu ljudi su bili zastrašeni izvesnom novom bolešću „H“. Ne znaju o kakvoj se bolesti radi, ali pouzdano tvrde da će ta pandemija izbiti najkasnije do maja 2024. godine, proširiti se svijetom u roku od 36 sati i odnijeti najmanje 80 miliona života. To je kao u Odeskom vicu: „Žora, ispeći ribu. – Nema ribe. Peci, peci, biće ribe“.

Još jedna omiljena tema ultraglobalista je pandemija i vakcinacija.

Bolest „H“ („iks“), kao i Kovid 2019 – 2020, planirana je kao sredstvo za rješavanje nekoliko problema odjednom, ali prije svega onog koji nije riješio korona virus, odnosno da se prikrije i ubaci drugačij oblik globalne finansijske i ekonomske krize. Prema prognozama, to je trebalo da se dogodi 2019–2021. a bilo je usvojeno preklapanjem tri okolnosti, tri činjenice.

Svaki sistem se razvija na sljedeći način: prvo ima kratkoročne probleme.

Prva činjenica. Kriza 2008–2009, koja je trebala da unaprijedi privredu – to je funkcija srednjoročnih cikličnih (8–12 godina) kriza, nije ispunila svoj zadatak: približilo se vrijeme sljedeće krize, koja bi trebala da bude teža, jer je trebala da riješi i svoje zadatke, kao i prethodne zadatke.

Druga činjenica. Prisustvo ozbiljnih, ne srednjoročnih, već dugoročnih problema kapitalističkog sistema koji nemaju rješenje u njegovim okvirima. Svaki sistem se razvija na sljedeći način: prvo ima kratkoročne probleme. Oni se rješavaju na načine koji imaju srednjoročne karakteristike i vremenom dovode do srednjoročnih problema. Ovi poslednji, pak, zahtijevaju rješenja dugoročnim sistemskim sredstvima, koja, kada se primijene, izazivaju, najčešće ne odmah, već dugoročno – ono što je Fernan Brodel nazvao *longue durée*, dugoročne probleme. Ali oni se više ne mogu rješavati na sistematski način i u okviru sistema dolazi do sistemske krize, za razliku od strukturne krize (kratkoročni i srednjoročni problemi). Vrijeme 2020-tih je superpozicija cikličnih i supracikličnih, sistemsko-makroistorijskih kriza.

Treća činjenica. Većina zapadnih analitičara (na primjer, epigoni Rimskog kluba sa svojim izvještajem „Come on, capitalism“), sa naivnošću prvog poljupca tek sada otkrila da kapitalizam nema gdje da se razvija, nema gdje da izbacuje protivrečnosti, nema više nekapitalističkih zona koje se mogu pretvoriti u kapitalističku periferiju i na ovaj način riješiti problem profita i akumulacije kapitala. Sovjetskim istraživačima (P.G.Kuznjecov,

---

Vrijeme 2020-tih je superpozicija cikličnih i supracikličnih, sistemsko-makroistorijskih kriza.

V.V.Krilov, M.M.Golanski) to je bilo jasno ranih 1980-ih: bili su sigurni da će početkom 21. vijeka kapitalizam, zahvativši cijelu planetu, fizički će je iscrpeti i doći će do njene „toplotne smrti“, da

tako kažem. Kada je došlo to vrijeme, dio kapitalističke elite pokušao je da prevari istoriju i pokrenuo je rast fiktivnog kapitala. Rezultat je bila kriza 2008–2009, ali to nije zaustavilo mađioničare

i prevarante, a do kraja 2010-ih njihov svijet je bio na ivici ponora. Pokretanje „pandemije“ Kovida trebalo je neka-ko da riješi problem, ali je samo usporilo pad sa svim posljedicama koje iz toga proizlaze. Bolest „H“, zajedno sa drugim gadnim stvarima, može postati „pokušaj br. 2“.

Ultraglobalisti kažu da se sada moramo pripremiti za bolest „H“ – prije svega, treba potpisati Svjetski pandemijski sporazum, koji daje SZO-u ovlaštenja za hitne slučajeve.

Ultraglobalisti kažu da se sada moramo pripremiti za bolest „H“ – prije svega, treba potpisati Svjetski pandemijski sporazum, koji daje SZO-u ovlaštenja za hitne slučajeve i, u stvari, poništava suverenitet. Svaka država koja potpiše ovaj sporazum prestaje da bude suverena. Specijalista za biološko i hemijsko oružje Igor Nikulin je razumno sugerisao da će bolest „H“ biti pokušaj da prikriju posljedice upotrebe zapadnih mRNA vakcina. Zvanično, od Kovida je umrlo 6,9 miliona ljudi; najvjero-vatnije su ovu cifru preuveličali Kovid prevaranti, ali u stvarnosti je samo 2021. godine od ovih vakcina umrlo više od 17.893.000 ljudi (skoro isti broj kao u posljednje 33 godine od drugih vakci-na). Kako objašnjava I. Nikulin, ljudi umiru od ADE- efekta, tj. od povećanja infekcije zavisno od antitela – virus se vezuje za ne-potpuno neutrališuća tijela i aktivno prodire u ćelije organizma. Prema informacijama TG-kanala NASTIKA (13.02.24.), vektorske vakcine (uključujući Sputnjik) provociraju sintezu proteina koro-na virusa u ćelijama, što dovodi do tromboze i miokarditisa, kako je jednom upozorio francuski virolog i nobelovac Luk Montagnije (1932–2022). Biolog Vajnštajn dodaje o nedostatku mRNA vakci-na sljedeće: „Najvažnije je da lipidne nanočestice koje isporuču-ju iRNK u naše ćelije nemaju mehanizam ciljanja... i bukvalno će putovati po cijelom tijelu“ (TG NASTIKA, 14.02.24).

Uz gred, hrana za razmišljanje o SZO-u: polovina članova komiteta SZO-a za zdravlje transgenera nema medicinsko obra-zovanje, te se prvenstveno sastoji od LGBT-aktivista.

Džeremi Hant, kancelar britanske državne blagajne, tako-đe širi strah o novoj pandemiji: da, biće još jedne pandemije i biće novih vakcina. Članovi SEF-a i isti Gejts nastavljaju da insistiraju da je kampa-nja vakcinacije protiv Kovida bila uspješna i da je potrebno nastaviti, kao i kampanje vakcinacije uopšte, uprkos mnogim komplikacijama. Gejts je u Davosu najavio da će njego-va fondacija izdvojiti 8,6 milijardi dolara za programe vakcinaci-

---

Džeremi Hant, kancelar britanske državne blagajne, takođe širi strah o novoj pandemiji.

---

je širom svijeta. Koji su stvarni podaci o rezultatima anti-Kovid vakcinacije? Oni su ubistveni.

Visoki zvaničnik EU je oficijalno izjavio da zemlje sa najvišim stopama vakcinacije protiv Kovida imaju najveću stopu viška smrtnih slučajeva.

Visoki zvaničnik EU je oficijalno izjavio da zemlje sa najvišim stopama vakcinacije protiv Kovida imaju najveću stopu viška smrtnih slučajeva.

Prema Kancelariji za nacionalnu statistiku Ujedinjenog Kraljevstva, vakcinisana populacija Velike Britanije činila je 95% smrtnih slučajeva od COVID-a između 1. juna 2022. i 31. maja 2023. godine, a 94% od tih 95% bilo je među onima koji su imali četiri vakcine. Naročito su umirali stariji. I naprotiv: kako danski kardiolog Kirk Milhoan naglašava: „Najmanji rizik od Kovida postoji kod onih koji uopšte nisu vakcinisani. Kako se broj vakcinacija povećava, povećava se rizik od zaraze kovidom“. Uprkos tome, Gebrejesus ponavlja: mi (SZO) treba da se koncentrišemo na vakcinaciju starije generacije – 60–65 godina. Odnosno, po svemu sudeći, govorimo o uništenju onih koje ultraliberali smatraju društvenim balastom, nepotrebnim jedačima, preteranim opterećenjem biosfere.

Međutim, vakcinacije protiv Kovida pogađaju ne samo slabe – stare i mlade iste generacije. Ljekari vjeruju da vakcine predstavljaju prijetnju za buduće generacije. Na primjer, dr Rasel upozorava: vakcinacija protiv Kovida bi mogla dovesti do porasta autizma, šizofrenije i drugih bolesti u budućim generacijama. Jedan od razloga je prisustvo nanočestica u vakcinama, prije svega u Pfizer-u. Pfizer je dugo negirao ovu činjenicu, ali je nedavno njen izvršni direktor A. Burla bio primoran da prizna da njihove vakcine sadrže nanočestice, a ako je tako, onda je to u suštini čipovanje. Nije ni čudo što je poslanik u britanskom parlamentu Endrju Bridžen rekao da je mRNA vakcina protiv virusa Kovid na prvom mjestu po broju smrtnih slučajeva od kardiovaskularnih bolesti; više puta je rečeno da izaziva rak. Otuda zaključak dr

---

Prema Kancelariji za nacionalnu statistiku Ujedinjenog Kraljevstva, vakcinisana populacija Velike Britanije činila je 95% smrtnih slučajeva od COVID-a između 1. juna 2022. i 31. maja 2023. godine.

Pjera Kori (Francuska): vakcinacija protiv Kovida je humanitarna katastrofa. Počasni profesor na Univerzitetu Kjoto Masanori Fukušima opisao je program masovne vakcinacije protiv Kovida na sljedeći način: „Pa, recimo da je to ubistvo. Moglo bi se čak reći da je došlo do masakra.“ Japanska vlada izdvojila je značajna sredstva za

kompenzaciju onima čije je zdravlje pogođeno vakcinacijom pro-

tiv Kovid. Svijest o ovoj vakcinaciji kao zločinu širi se u Evropi i Latinskoj Americi. U Španiji i nekoliko zemalja španskog govornog područja 13. maj je proglašen globalnim danom sjećanja na žrtve vakcine protiv Kovid-19. A u saksonsom gradu Cinvald-Georgenfeld na popularnoj turističkoj ruti otvoren je spomenik žrtvama vakcinacije kao katastrofe.

Japanska vlada izdvojila je značajna sredstva za kompenzaciju onima čije je zdravlje pogođeno vakcinacijom protiv Kovid.

Međutim, za neke je to katastrofa, a za druge novac. Ursula fon der Lajen, koja je povezana sa ovom korporacijom, profitirala je od Pfizer vakcina. Američki glavni vakcinator Fauči, o kome je R.F. Kenedi mlađi je napisao razotkrivajuću knjigu, tokom epidemije Kovid povećao je svoje bogatstvo sa 7 miliona na 12 miliona dolara.

5

Nije zaboravljena u Davosu ni tema vještačke inteligencije (VI), i ovoga puta iz neočekivanog ugla. Švab je sa zadovoljstvom najavio da će uskoro svijet u cjelini i pojedinačne zemlje moći funkcionisati u potpunosti bez izbora, štedeći novac i vrijeme, pošto će VI predložiti za koga birači da glasaju i glasanje će postati automatsko. Izbor će napraviti VI. „Današnje tehnologije i digitalne tehnologije“, kaže Davos Gruppenfirer, „imaju, prije svega, analitičku funkciju. Sada se pretvara u funkciju predviđanja. I vidjeli smo prve primjere [...] sljedeći korak bi mogao biti prelazak na prediktivnu funkciju, na preskriptivni režim. To znači da vam više nisu potrebni izbori, jer ih već možete predvidjeti. I onda možete reći: „Zašto su nam izbori?“, jer znamo kakav će biti rezultat“ (TG „Globalno resetovanje“. 18.01.24.). Zapravo, otvoreno govori o uništavanju posljednjih ostataka formalne demokratije na Zapadu.

VI će omogućiti akumulaciju podataka o ljudima (data), ovi podaci postaju novi kapital. Nije slučajno što Švabov „potrčko“ Juval Harari kaže da se danas, pored milijardera, pojavljuju novi bogataši – „ljudiardi“. To su milijardi koji posjeduju milijarde podataka o ljudima.

U Španiji i nekoliko zemalja španskog govornog područja 13. maj je proglašen globalnim danom sjećanja na žrtve vakcine protiv Kovid-19.

Generalno, uzbuđenje oko VI je iznenađujuće. Na kraju krajeva, VI je čista kombinatorika, koja može da funkcioniše u uslovima stabilnosti, ali je od male koristi u uslovima društveno-eko-

---

Generalno, uzbuđenje oko VI je iznenađujuće.

---

nomskih turbulencija i, posebno, krize. Značajno je da zapadni mediji nisu pisali i ne pišu ništa o objavljenom izvještaju britanskih i australijskih obavještajno-istraživačkih instituta o rezultatima „pandemije“ korona virusa, u kojem su ubjedljivo pokazali i analizirali nemoć vještačke inteligencije u slučajevima kada se društvo suočava sa pojavom suštinski novih problema. U pravu je bio S.V Kugušev, koji je primijetio da je „sadašnja generacija VI jednostavno matematička i statistička analiza ogromnih nizova, a statistika je loš pomoćnik u predviđanju“, tj. uz njegovu pomoć ne možete napraviti mnogo predviđanja.

Djelimično, naglasak na vještačkoj inteligenciji je povezan sa degradirajućom svešću svjetske elite, koja postaje sve antinaučnija, mističnija i magične prirode. Istovremeno, ovde postoji trik: možete se sakriti iza vještačke inteligencije tako što ćete njene odluke, koje su zasnovane na sebičnim grupnim interesima, predstaviti kao proizvod aktivnosti naddruštvene vještačke inteligencije.

VI je dio globalne agende digitalizacije. San ultraglobalista je da spoji digitalni svijet sa biološkim, tj. stvori biodigitalno biće koje je prvenstveno pod digitalnom kontrolom i podložno uticaju ne samo bioloških, već i digitalnih virusa. Kada se spoji sa tehničkom, kristalnom supstancom, biološka supstanca neizbježno umire. Ako VI nema ljudsku samosvijest, to će značiti mutaciju inteligencije. Otuda prilika da se stvori totalna kriza putem digitalne linije i na taj način ucjenjuje i kontroliše svijet. U međuvremenu, za kontrolu je dovoljna digitalna lična karta, koju promovise holandska kraljica Maksima. Ona smatra da se može koristiti ne samo za kontrolu finansijskog sektora, već i za upis u škole,

---

Na kraju krajeva, VI je čista kombinatorika, koja može da funkcioniše u uslovima stabilnosti, ali je od male koristi u uslovima društveno-ekonomskih turbulencija i, posebno, krize.

---

da se utvrdi ko je vakcinisan, a ko ne. Inače, početkom godine se o digitalnoj identifikaciji identiteta govorilo kao o veoma praktičnom pitanju.

Možda je digitalni ID potreban za borbu protiv pedofilije? I nije baš. SEF poziva na dekriminalizaciju pedofilije; smatraju da zakoni protiv pedofilije krše ljudska prava. A sada njemačko ministarstvo

pravde zauzima stav i želi da ublaži kaznu – još uvijek ne za pedofiliju, nego za njenu komponentu – dečju pornografiju.

SEF radi u istom pravcu kao i druge propagandne strukture ultraglobalizma – on nastoji da izbriše, uništi sve tabue koji čovjeka čine čovjekom, što će im omogućiti da potpuno ponište čovječanstvo, svijet ljudi i zamene ga za svijet post-ljudi, post-čovjeka (post-humanizam), neo-orka. Ostala su tri takva tabua: seks sa djecom, incest i kanibalizam. Rehabilitacija pedofilije, tako drage srcima i drugim dijelovima tijela pojedinih segmenata svjetske elite, u punom je jeku. O tome da je na Zapadu potrebno ublažiti odnos prema incestu se piše već nekoliko godina, pokušavajući da se kreće linijom „Prozora Overtona“. I evo konačno se čuo jasan poziv da se preispita odnos prema kanibalizmu. 14. februara 2024. godine britanski časopis *New Scientist* objavio je članak pod naslovom „Nije li vrijeme za mekši (subtle – *engleski* suptilan, nježan, viješt, lukav) odnos prema kanibalizmu“. U članku se kaže da nova arheološka otkrića pokazuju da su drevni ljudi jeli jedni druge, ponekad iz sažaljenja. „Ovo otkriće nam omogućava da preispitamo naše stavove o ovom pitanju“.

Možda je digitalni ID potreban za borbu protiv pedofilije?

Međutim, kao prvo, činjenica da su se drevni ljudi često bavili kanibalizmom nije vijest, nije otkriće. Izvanredan sovjetski naučnik B.F. Poršnjev je čitavu svoju teoriju o nastanku čovjeka i čovječanstva zasnovao na ulozi kanibalizma u ovom procesu. Drugo, da li činjenica da su se drevni ljudi, tačnije praljudi bavili kanibalizmom, znači da treba da promijenimo odnos prema tome? Zbog čega? Zašto bi praljudi ili drevni ljudi postali ono što danas određuje naše vrijednosti i poglede? Jer to žele oni koji žele da dehumanizuju ljude?

6

A sada o glavnom na ovom skupu, o sloganu „Vraćanje povjerenja“. Kakvo povjerenje, koga prema kome i zašto ga treba vratiti, da je to postala čak parola? Čega su se uplašili ultraglobalisti? Priča o Kovidu im je pokazala da, prvo, ljudi nisu stado, da mogu da se suprostavljaju; drugo, među naučnicima i intelektualcima ne samo da ima profesionalaca koji su

---

SEF radi u istom pravcu kao i druge propagandne strukture ultraglobalizma – on nastoji da izbriše, uništi sve tabue koji čovjeka čine čovjekom.

---

sposobni da razotkriju avanture ultraglobalista u vezi sa vakcinacijom, klimom, zelenom agendom, digitalizacijom itd., već i da imaju građanske hrabrosti da to urade, uprkos informaciono-psi-

---

Ključna reč u Davosu je dezinformacija.

---

hološkom i političkom pritisku. Učesnici Davosa u tome vide jednu od svojih glavnih opasnosti.

Ljudi ne vjeruju u strašne priče, ne vjeruju njihovim „stručnjacima“, iza svega toga vide sebične interese. Zbog toga su se ultraglobalisti u Davosu žalili da je u određenim krugovima riječ „stručnjak“ postala sinonim za „lažov“ i da zvuči kao uvreda. Otuda i pozivi da se vrati povjerenje. Potrebna je promjena paradigme, kaže Švab, koja će vratiti povjerenje (u SEF), u suprotnom će svijet postati samocentričniji na nacionalnom i globalnom nivou. A kako će pristalice Švaba da povrate povjerenje? Vrlo jednostavno: represijom i potiskivanjem svojih kritičara u informacionoj sferi. Kritičari ultraglobalista, njihovih „stručnjaka“, vakcinacija i „zelene agende“ deklarirani su za pristalice teorija zavjere i opasnijima od terorista. Upravo takav stav je formulisao jedan od generalnih direktora SEF-a Saadia Zahidi u dokumentu objavljenom prije sastanka. Izvještaj o globalnim rizicima u Davosu 2024. A sa teroristima, odnosno kritičarima ultraglobalizma se mora boriti, između ostalog i uz pomoć represivnih zakona. Sada u Francuskoj rade na zakonu o „izmjenama i dopunama Fajzera“ prema kojem će kritika mRNA vakcina biti klasifikovana kao krivično djelo i kažnjiva ili godinom zatvora ili novčanom kaznom od hiljadu i po dolara.

Ključna reč u Davosu je dezinformacija. Tako nazivaju svaku kritiku na svoj račun, svaki pokušaj da se dovedu u pitanje njihove šeme. Otuda: borba protiv dezinformacija je glavni metod vraćanja povjerenja. Ursula fon der Lajen eksplicitno poziva na kontrolu društvenih mreža radi „borbe protiv dezinformacija i polarizacije u savremenom svijetu“. Soroš mlađi govori o dezinformacijama kao veoma opasnoj prijetnji. Američko psihološko udruženje, koje saraduje sa SEF-om, aktivno traži federalna sred-

---

Tako nazivaju svaku kritiku na svoj račun, svaki pokušaj da se dovedu u pitanje njihove šeme.

---

stva za sprovođenje totalne cenzure na internetu.

Još se i na Davosu 2023. raspravljalo o pitanju tehničkih sredstava koja bi omogućila misle- nu policiju. Ultraliberali prvenstveno pozivaju nedržavne aktere da se bore protiv dezinformacija. Istovremeno, naglašavaju: najvažniji faktor u borbi protiv dezinformacija je mentalno zdravlje.

Odnosno, pretpostavlja se da kritičari ultraglobalista nisu mentalno, psihički zdravi. Njih treba liječiti, ako je potrebno, nasilno.

U suštini, ultraglobalisti nastoje da uspostave monopol na znanje – na znanje raščlanjeno u njihovim interesima i nametnuto čovječanstvu,

---

U suštini, ultraglobalisti nastoje da uspostave monopol na znanje.

---

prije svega na onaj dio koji im je suprotan. S tim u vezi, glavna opasnost za njih je otpor zasnovan na alternativnim stručnim, naučnim saznanjima. Zato visoko cijenim značaj lažnog obraćanja SEF-u Iranca Daimona Inanija, koji je opsovao Švaba, SEF i njihov novi svjetski poredak. Suština čak nije u samom fejk-u, već u masovnom entuzijazmu sa kojim je primljen u svijetu, ne samo na globalnom jugu, već i na globalnom sjeveru. Da vas podsjetim da je prije Davosa 2023. Mask pokrenuo globalno glasanje na Tviteru o pitanju „kontrola SEF-a nad svijetom“. Učestvovalo je 1,1 milion ljudi. Protiv kontrole SEF-a je bilo 86,3%, a za oko 10%. Ovo je pravi stav, i on se neće promijeniti u korist SEF-a. Otuda njihova borba protiv dezinformacija i jauci o „povjerenju“.

7

Govorimo o tome o čemu se razgovaralo na Davosu 2024, koja su pitanja pokrenuta. Jednako važno, koja pitanja tamo nisu pokrenuta, o čemu ćete učesnici Davosa? Oni ćete o glavnoj stvari, o osnovnoj operaciji, u odnosu na koju je sve o čemu pričaju akcija prikrivanja, sredstvo za postizanje cilja, ali ne i sam cilj. Cilj, osnovna operacija, je globalna preraspodjela, eksproprijacija imovine kroz uvođenje digitalne valute kao sredstva za uspostavljanje planetarne moći. Između ostalog, ovo bi trebalo da eliminiše ogroman globalni dug koji je globalni finansijski sektor stvorio u proteklih 30 godina, što je dovelo do kolapsa kapitalizma i globalizacije.

Ovako Dejvid Veb (bivši menadžer hedž fonda sa insajderskim poznavanjem Volstrita) opisuje plan da centralne banke zaplene sve hartije od vrijednosti, bankovne depozite i sredstva koja se finansiraju dugom u svojoj knjizi *Great Take (Veliko oduzimanje)*. Ovaj plan je, prema

---

Cilj, osnovna operacija, je globalna preraspodjela, eksproprijacija imovine kroz uvođenje digitalne valute kao sredstva za uspostavljanje planetarne moći.

Vebu, razvijan u periodu od 50 godina, tj. od samog početka neoliberalne revolucije i predstavlja, po svemu sudeći, njen krajnji cilj².

Veliko oduzimanje je završna faza trenutnog superciklusa akumulacije duga.

Veliko oduzimanje je završna faza trenutnog superciklusa akumulacije duga. Plan (i dug) obuhvata svu finansijsku imovinu i bankarske depozite, sve akcije i obveznice, a samim tim i svu glavnu imovinu svih državnih korporacija (zemljište, rudna bogatstva, izumi, auta, intelektualna svojina) i privatnu svojinu, imovinu privatnih preduzeća. Ako se ovaj plan sprovede, globalna mreža centralnih banaka sa glavnim paukom – Bankom za međunarodna poravnanja u Bazelu – dobiće kontrolu nad državama, partijama, obavještajnim službama, policijom, medijima i korporacijama. Mala grupa ljudi vodi ovu mrežu. U suštini, njihov plan je plan za totalni hibridni rat protiv čovječanstva.

Veb pokazuje kako su snage iza centralnih banaka provele pola vijeka stvarajući pravne strukture širom svijeta koje su ograničavale vlasništvo nad hartijama od vrijednosti. Danas su vlasništvo i kontrola nad njim oduzeti od vlasnika, sada to nije fizički papirni sertifikat koji možete dodirnuti. Danas su akcije, obveznice i druge investicije centralizovane, ponovo založene i ponovo korišćene, što rezultira da za jedan objekat ima više ponuđača.

Vlasnici brokerskih računa samo izgledaju kao vlasnici; ako njihov broker bankrotira, piše Veb, akcije i obveznice za koje misle da posjeduju biće iskorišćene za namirenje većih kreditora njihovog brokera. Veb daje sljedeći primjer. Godine 2008. na Floridi je bankrotirao mali broker, a stečajni upravnik nije poslao hartije od vrijednosti klijenata drugom brokeru, već ih je jednostavno uzeo. Međutim, postoje i veći primjeri – bankrotiranje banke Lehman Brothers. Postao je presedan koji je omogućio bogatim poveriocima da zaplene imovinu klijenta u slučaju nesolventnosti. Takvi najbogatiji i stariji poverioci su finansijske institucije najbliže Centralnoj banci – JP Morgan, Black Rock, Goldman Sacks itd.

Vlasnici brokerskih računa samo izgledaju kao vlasnici.

Štaviše, ako neko ne može da servisira svoj dug ili svoje dugove, „seniori“ mogu da oduzmu ne samo hartije od vrijednosti, već i bilo koju imovinu koja se finansira iz duga: kuću, stan, auto, posao, penzionu štednju.

---

² Dalja prezentacija je zasnovana na sažetku anagaminx iz LiveJournal. časopis za društvena/politička pitanja

Na ovaj način, zaključuje Veb, najmoćnije i najbogatije porodice svijeta uspjele su da uvuku veliki dio svijeta u dugove i stvore sistem koji podriva vlasništvo nad hartijama od vrijednosti. Da bi se oduzela imovina ogromnoj većini svjetske populacije, potrebna je velika finansijska kriza. Dodao bih da takva kriza može biti izazvana pandemijom ili ratom. Sama finansijska kriza se priprema kao eksplozija balona, u duhu takozvane hipotekarne krize u Sjedinjenim Državama 2008–2009. Da bi se to uradilo, bilo je potrebno što više povećati dug potrošača domaćinstava, pokriti što više domaćinstava, a zatim probušiti balon.

Bitcoin je digitalni instrument na donosioca, nije nečija obaveza, potpuno je pod kontrolom vlasnika.

Nemoguće je, naglašava Veb, posjedovati nešto što je istovremeno tuđa odgovornost, jer su već stvorene pravne strukture da se takvi objekti svojine oduzmu u slučaju krize. Između ostalog, papirni novac je obaveza države u stečaju bez pokrića. Kada jednom stavite novac u banku, piše bivši finansijer Veb, on više nije vaš, tehnički i pravno je vlasništvo banke, dok je vaše vlasništvo nad njim samo neobezbeđena obaveza banke. Ovo važi i za plemenite metale smeštene u sef.

Šta Veb savjetuje? Prvo, treba kupovati zlatne i srebrne kovanice (na primjer, kanadski javorov list ili američki oraš). Drugo, ulagati u nekretnine, ali ne uz hipoteku. Treće, bitcoini, koje bankari ne vole, i to nije bez razloga. Bitcoin je digitalni instrument na donosioca, nije nečija obaveza, potpuno je pod kontrolom vlasnika. Bitcoin osigurava monetarni suverenitet pojedinca u odnosu na državu i, što je najvažnije, Centralnu banku.

Šta imamo na kraju. Ogroman dug, ogroman dužnički balon koji samo treba probušiti da bi se ljudima oduzela imovina i njih pretvorila u robove novih gospodara postkapitalističkog svijeta, to je ono o čemu ćute u Davosu. Tamo razgovaraju o tome čime se može probušiti taj balon, a da se, naravno, ne govori o ovom cilju, već da se nešto označi kao prijetnja čovječanstvu (pandemija) ili kao apsolutna neophodnost – borba protiv klimatskih promjena, „zeleni agenda“, „digitalizacija“. Kada imate posla sa članovima SEF-a, morate paziti na njihove ruke, a bolje je da stavite novčanik u unutrašnji džep.

Bitcoin osigurava monetarni suverenitet pojedinca u odnosu na državu i, što je najvažnije, Centralnu banku.

Uzimanje svjetske moći od strane bankara sa centrom u Bazelu, u IBRD-u i njenim ograncima – centralnim bankama – za-

---

Situaciju komplikuje i palestinsko-izraelski sukob, tačnije djelovanje Izraela.

---

pravo je stvorilo nadnacionalnu moć, resetovanje prethodne istorije. Sredstvo globalne preraspodjele, povlačenja sredstava na globalnom nivou je kriza po šemi „epidemija – rat – glad“, a uspjeh

je zavisio od brzine operacije – to je više puta naglašavao Švab. U ograničenom obimu ultraglobalisti su to sproveli u 2020–2023. god., međutim, 2021. i 2023. god. su pokazale, da kao prvo, blickrig je propao; kao drugo, mnogo je pošlo naopako: otpor pandemiji dole i gore je doveo do završetka kovida; pogrešna procjena u pogledu snage ekonomija Ruske Federacije i Zapada; rat je usporio proces preuzimanja države od strane korporacija; značaj industrijskog kapitala je sve veći.

Prekomjerna aktivnost izbezumljenih pristalica kovid prijevare, s jedne strane, neočekivani otpor ljudi, s druge, izazvali su nezadovoljstvo dijela svjetske elite kako se situacija razvija (Kisindžer je na vašingtonskom sastanku Bilderberg kluba juna 2022. izrazio nezadovoljstvo veoma direktno). U tome su prepoznali prijetnju ionako krhkoj svjetskoj ravnoteži, dodatni faktor u daljem disbalansu cjelokupne strukture zapadne dominacije. Tome doprinosi i konflikt u Ukrajini, koji su gospodari Zapada zamislili u suprotne svrhe, između ostalog i kao svojevrsni eksperiment.

Situaciju komplikuje i palestinsko-izraelski sukob, tačnije djelovanje Izraela, s jedne strane, i suprotstavljeni interesi SAD-a, Velike Britanije i Vatikana u ovom regionu i svijetu u cjelini s druge strane.

Trenutno je Izrael u gubitničkoj situaciji: rat se vodi na njegovoj teritoriji (prvi put), on trpi reputacione gubitke. Kako je primijetila irski advokat koja zastupa na sudu slučaj Južna Afrika protiv Izraela, sukob u Gazi je prvi genocid u istoriji koji se emituje u „realnom vremenu“ (TG Teorija velikog šoka, 12.01.24). Sada će Izraelu biti teže da iskoristi svoj adut „Holokaust“.

Trenutno je Izrael u gubitničkoj situaciji.

8

Ostaju nam tri pitanja:

- 1) koje su najverovatnije akcije sila iza SEF-a?
  - 2) šta je to SEF i Davos?
  - 3) kakav je optimalan odnos prema njima u ovoj fazi?
-

Glad. Glad u svijetu je udarac prije svega na Evropu, ali i Sjedinjene Države.

Prvo pitanje. Već sam rekao da je blickrig po šemi „epidemijska - rat - glad“ propao. Sudeći po govoru o bolesti „H“, ultraglobalisti su u iskušenju da ponove šemu u većem obimu i u dužoj verziji. Međutim, to je rizično, posebno dok traje rat u Ukrajini. Ako bude mnogo žrtava, onda će počinioći odgovarati – formalno ili neformalno – kako je bila kažnjavana porodica Kenedi tokom tri generacije. Smrti – navodno samoubistva – u zatvorskoj ćeliji takođe nisu retke.

Dalje. Ultraglobalistima je potreban veliki rat sa velikim teatrom operacija. Ovo može biti samo na Bliskom Istoku sa sukobom između sunita i šiita. Ali to sprečava postojanje Izraela. Ovo je takođe dvosmislena situacija.

Glad. Glad u svijetu je udarac prije svega na Evropu, ali i Sjedinjene Države. A takođe i na Indiju, koju Anglosaksonci posmatraju kao protivtežu Kini. Ovo je takođe dvosmislena situacija. A vrijeme požuruje – ultraglobalisti ga imaju sve manje. Koje su opcije teoretski moguće? Prva je da odlučite da igrate rizičnu igru, pokrenete pandemiju, tj. uključite se, pa ćemo onda vidjeti. Tako je volio da djeluje Napoleon, ali sada nije doba Napoleona. Tako da je to malo vjerovatno. Istina, u situaciji dinamičke ravnoteže, uloga slučajnosti i ljudskog faktora se rijetko povećava.

Međutim, ne možete predvidjeti „crnog labuda“.

Vjerovatnije je, čini mi se, sljedeće. Mogućnosti za igru ultraglobalista u ovom istorijskom periodu ograničene su situacijom u svijetu. U takvim slučajevima oni malo usporavaju, udaraju uprazno, kao u bilijaru, kako bi neprijatelja doveli u težak položaj i natjerali ga na greške; čekaju pogoršanje ekonomske i političke situacije u Ruskoj Federaciji i Kini; mogućnost kompromisa između globalista i ultraglobalista. I u tu svrhu, mogu dozvoliti Trampu da postane predsjednik, da sabotiraju njegovu politiku, svale svu krivicu na njega, negde 2027–28. pokušati da odigraju.

Istina, u situaciji dinamičke ravnoteže, uloga slučajnosti i ljudskog faktora se rijetko povećava.

Drugo pitanje. Davos/SEF nije trust mozgova, već predajnik, platforma za pokretanje infoepidemija, otvaranje „Prozora

---

Pristalice Švaba i njihovi gospodari vode civilizacijski, klasni i biološki rat protiv čovječanstva.

Overtona“ itd. Davos je plovak, paravan za otvorenu zavjeru (Vels) djela svjetskih elita za stvaranje društva BET-fašizma, gdje će društvene razlike biti zauvijek fiksirane biološki. Švabova banda

nije čak ni Volandova banda iz romana M. Bulgakova „Majstor i Margarita“; Švab je jedan od Volandovih sluga, ali ne i Voland; da ne govorim o ljudima poput Haririja: kako bi rekao Dostojevski, „đavolčić sa prehladom, jedan od propalica“. Ipak, samo zbog onoga što su članovi SEF-a stigli da kažu i urade posljednjih godina, mogu biti odvučeni na suđenje poput Nirnberga 2.0 pod optužbom za biološki i informacijski terorizam. Jasno je da je to u ovoj fazi fizički nemoguće, ali o tome treba stalno govoriti, udarajući na takozvano „povjerenje“. Štaviše, to bi trebalo da rade ne samo pojedinci i grupe, već i vlade dotičnih zemalja. Pristalice Švaba i njihovi gospodari vode civilizacijski, klasni i biološki rat protiv čovječanstva. Nacistički zločinci su presudom Nirnberškog suda obješeni za manje.

Treće pitanje. Uprkos gore navedenom, ne treba da demonizujemo Davos, Švaba i njegove potčrke. Ako možemo neke pripisati demonske karakteristike, to su njihovi gospodari. Švabov tim – to je uglavnom kula starih karata; to su klovnovi koji su zastareli; špekulanti kao što su Gebrejesus, Burla, Fauči, Lagard, itd. SEF počinje da propada baš kao što su nekada potonuli Rimski klub i Trilateralna komisija. Istovremeno, moramo imati na umu da je Davos naš neprijatelj, u kakvo god stanju bio, a sa neprijateljem treba se obhoditi po zakonima ratnog stanja. To je neprijatelj kojeg treba razotkriti, otkrivajući njegove prave ciljeve i planove i čineći ih javnim. Vrijeme radi protiv ovih neljudi, zbog čega im se toliko žuri, a što više žure, to će više grešaka napraviti. Ne smijemo propustiti ove trenutke da bismo sproveli našu agendu. Najvažnije je imati takvu agendu, i to u dvije ver-

---

Nacistički zločinci su presudom Nirnberškog suda obješeni za manje.

---

zije: program minimum i program maksimum. Moramo učiti od boljševika, od Lenjina (uzgred, Džon fon Nojman je pozivao na ovo). Međutim,

Lenjin nije dovoljan – potreban je i Staljin. I treba da zapamtimo da samo država koja ima svoj imidž, projekat za budućnost može biti zaista, istinski suverena. I ovaj projekat ne bi trebalo da uk-

ljučuje ultraglobalističke strukture, između ostalog SZO. Na sreću, Ruska Federacija je napravila prve korake ka distanciranju od ove strukture.

9

Dana 2. februara 2024. godine izašlo je naređenje predsjedavajućeg Savjeta ministara Ruske Federacije M.V. Mišustina od 21. januara 2024. br. 200 o obustavi primjene Međunarodne klasifikacije bolesti i srodnih zdravstvenih problema u Ruskoj Federaciji, 11. verzija (MKB-11). Trenutno je u Ruskoj Federaciji na snazi MKB-10. Po čemu se MKB-11 razlikuje od MKB-10? MKB-11 navodi: 1) privlačnost prema istom polu je norma sama po sebi (per se); 2) transeksualizam (ovo uključuje: hemijsku i hiruršku promjenu pola, potpuno odbacivanje pola kroz kastraciju, fetišizam, pa čak i sadomazohizam) se proglašava opcijama za zdravo ljudsko ponašanje; djeca imaju pravo da promjene pol, to dovodi do nastanka bezbroj polova; ovo je u skladu sa julskim (2023.) smjernicama SZO, koje su zahtijevale od svih vlada da uvedu kolonu „treći pol“ u pasoše; 3) seksualna privlačnost prema djeci i adolescentima priznaje se kao norma ako ne smeta samoj osobi i ako ne pribjegava nasilju nad djecom da bi se to ostvarilo.

MKB-10 nema sve to. Dakle, u MKB-11, SZO i njeni vlasnici pokušali su da ostvare istu stvar kao i sa MKB-10 u poređenju sa MKB-9. U MKB-9, pederastija se zvanično smatrala mentalnom bolešću (odjeljak „Psihijatrija“, pododjeljak „Seksualne perverzije i poremećaji“, br. 302.0). U MKB-10 samo jednim glasom, bez ikakvih naučnih dokaza pederastija je isključena iz kategorije mentalnih bolesti. Uprkos tome da je Ruska Federacija svojevremeno usvojila MKB-10, sve ove gluposti u našoj zemlji su blokirane odlukom predsjednika Ruske Federacije o zaštiti tradicionalnih vrijednosti i zakonskoj zabrani promjene pola (izuzetak predstavljaju urođene fiziološke patologije), kao i priznanje LGBT pokreta kao ekstremističke organizacije. Međutim, to se dogodilo ne tako davno, a Mišustinova odluka je bila tek u februaru. Još 2021. godine razmatran je plan za uvođenje MKB-11 u Ruskoj Federaciji do 2024. godine; trebalo je da se revidira regulativa

---

Na sreću, Ruska Federacija je napravila prve korake ka distanciranju od ove strukture.

Dana 2. februara 2024. godine izašlo je naređenje predsjedavajućeg Savjeta ministara Ruske Federacije M.V. Mišustina od 21. januara 2024. br. 200 o obustavi primjene Međunarodne klasifikacije bolesti i srodnih zdravstvenih problema u Ruskoj Federaciji.

---

i naš zdravstveni sistem dovede u skladu sa zahtjevima MKB-11. Međutim, počela je Specijalna vojna operacija, razvio se naš sukob sa Zapadom; Zapad je postavio zadatak da uništi Rusiju kao državu, civilizaciju, a Ruse kao etnokulturnu cjelinu. SZO radi na rješavanju upravo ovih problema.

Zapad je postavio zadatak da uništi Rusiju kao državu, civilizaciju, a Ruse kao etnokulturnu cjelinu.

Važno je naglasiti da je M.V.Mišustin odbacio MKB-11 „zbog velikog broja obraćanja građana i nevladinih organizacija“, dakle ovo nije bila inicijativa zvaničnika, već javnosti, međutim, najvjerovatnije, to ne bi moglo da se desi bez obavještajnih službi. Telegram-kanal „Katjuša“ je odigrao aktivnu ulogu (preporučujem svima da pratite taj kanal). Odluka Mišustina je važan pokazatelj. Siguran sam da će liberalno smeće u Ruskoj Federaciji, „potrčka“ globalista, definitivno izraziti svoje neslaganje i početi da optužuju vlast za nekompetentnost, populizam, nesavremenost itd., i počće da pričaju o negativnom uticaju na kvalitet medicinske zaštite u Ruskoj Federaciji. Pitam se kako bi zabrana ostvarivanja seksualne privlačnosti prema djeci mogla uticati na kvalitet medicinske zaštite?

Imam kritičku primjedbu na odluku Mišustina. Ta odluka je ispravna, ali je trebalo ići do kraja, trebalo je odluku ne staviti na pauzu, već resetovati. Ni sama SZO, niti njene odluke ne zaslužuju ništa drugo. Potpuno je jasno da je SZO jedna od najpodlijih i najopasnijih organizacija ultraglobalista, koja donosi ne samo uništenje normalnog ljudskog života, samog čovjeka, već i smrt. Ova organizacija je pod kontrolom ljudi poput Rokfelera, Gejt-sa, Soroša i drugih, te igra glavnu ulogu u stvaranju svijeta takozvane nove normale, a zapravo globalnog bio-eko-tehnofašizma.

10

Zapravo, od samog početka SZO nije bila medicinska organizacija. Godine 1910. u Fondaciji Rokfeler je otvoreno Međunarodno medicinsko odjeljenje. Trebalo je da rješava dva problema: 1) istraživanja u oblasti eugenike, tj. uzgoj visokokvalitetnih ljudi, superiorne rase; 2) kontrola političkih procesa putem administrativne kontrole medicinskog obrazovanja i na osnovu rezultata eugeničkih istraživanja. Fondacija je bila veoma zainteresova-

---

SZO radi na rješavanju upravo ovih problema.

---

na za sovjetska istraživanja, na primjer, eksperimente akademika Pavlova, eksperimente u oblasti transplantaciji organa. Godine 1943., preko Rokfelerove fondacije, u Njujork je pozvan S.S.Brjuhonenko. Izvodio je eksperimente o nastavku života glave odvojene od tijela (neka- da su inspirisali Aleksandra Beljajeva da napiše jedan od njegovih najpoznatijih romana, „Glava profesora Dauela“), i o presađivanju glave jednog psa drugom. Iako su mnogi eksperimenti Brjuhonenka bili zatvorenog tipa i nadgledani od strane obavještajnih službi, dozvoljeno mu je da ode u Njujork. Tamo je, u prisustvu stotina naučnika, Brjuhanenko demonstrirao sljedeći eksperiment. Krv je ispumpana iz psa i 15 minuta nakon što mu je srce prestalo da kuca, krv je upumpana nazad kroz mašinu za „vještačka pluća i srce“, pas je ubrzo počeo da se kreće, a nakon 12 sati potpuno se oporavio. U 1960-im i 1970-im godinama medicinske strukture Rokfelera su bile veoma zainteresovane za transplantologiju, SSSR je u ovoj oblasti bio u to vrijeme ispred Sjedinjenih Država. Jasno je da su Rokfeleri ovdje imali lični interes – nije slučajno da je Dejvidu Rokfeleru kasnije 7 puta presađeno srce i da je živio 102 godine. Pa ipak, ovdje je suština bila upotreba medicine u prethodne eugeničke svrhe pod drugim imenom, prvo, da bi se dobilo djelotvorno sredstvo kontrole nad elitom („praktična besmrtnost“ elite), s jedne strane, i niže klase, s druge strane; drugo, produženje života elite („antropološka tranzicija“).

U 1960-im i 1970-im godinama medicinske strukture Rokfelera su bile veoma zainteresovane za transplantologiju.

Pošto su eugeniku kao pravac kompromitovali nacisti, njihov program stvaranja raso potpurnih ljudi – sa tom programom je saradivala Fondacija Rokfeler, krajem 1946. godine Međunarodno odjeljenje je transformisano u SZO, a eugenikom su počeli da se bave, promijenivši njen naziv. Godine 1949. SSSR je izašao iz SZO-a, međutim, 1955. godine N.S. Hruščov ju je vratio u našu zemlju. Danas se SZO ne bavi isključivo medicinom, već i LGBT osobama, juvenalnim pravosuđem, eutanazijom, pedofilijom, protiv se konzumiranju mesa i mliječnih proizvoda, te poljoprivredi koja navodno šteti klimi.

Danas se SZO ne bavi isključivo medicinom, već i LGBT osobama.

Medicinski aspekt djelatnosti SZO je tako- đe specifičan. To je proglašenje epidemija i pandemija, a onda i borba protiv njih kroz nametnutu vakcinaciju. SZO je 2009. godine pokušala da izvede prvu pandemijsku prijevaru – svinjski

---

Medicinski aspekt djelatnosti SZO je takođe specifičan. To je proglašene epidemija i pandemija, a onda i borba protiv njih kroz nametnutu vakcinaciju.

---

grip. Prijevara je propala i SZO je kritikovana zbog stvaranja panike. Nakon saopštenja Savjeta Evrope, dio rukovodstva SZO je morao da ode. Ultraglobalisti su bili bolje pripremljeni za sljedeću prijevaru. U oktobru 2019. Gejts fondacija je zajedno sa SZO i drugim strukturama provela „vježbu” Event 201 – o borbi protiv globalne epidemije, tj. pandemije koronavirusa, a 2020. je proglašena pandemija. Počela je epidemija koronavirusa, koju je u svim zemljama osim Belorusije i Švedske pratio čitav niz mjera koje su kršile ljudska prava, prava građana i ustav. Maske, rukavice, policijski čas, besmisleni PCR testovi, obavezna, dakle prisilna vakcinacija ko zna čime, ne samo nekom vrstom tečnosti, već u mnogim slučajevima smrtonosnom tečnošću. Prema stručnjacima 17 miliona viška smrtnih slučajeva u svijetu od 2020. godine je rezultat koronaludila. Prvo, to su smrtni slučajevi zbog činjenice da je tokom „pandemije” medicinska pomoć bila naglo smanjena za zaista bolesne ljude kojima je bila potrebna; drugo, to su smrtni slučajevi od posljedica vakcinacije. Značajno je da je upravo u onim zemljama i sredinama gdje je bilo najviše vakcinacija, stopa mortaliteta danas najveća. Apsolutni rekorder po vakcinaciji je Portugal, koji je i rekorder po smrtnosti. U skoro svim aktivnim zonama vakcinacije postoji visok nivo prekomjerne smrtnosti, uključujući i kod djece. Što se tiče stope smrtnosti od samog Kovida, ti brojevi su lažno preuveličavani. Kako je pokazala studija italijanskih ljekara, u Italiji je samo 5% smrtnih slučajeva koji se pripisuju Kovidu zapravo uzrokovano njim. U mnogim zemljama, uključujući Rusku Federaciju – poznajem takve slučajeve – oni koji su umrli tokom proglašene pandemije od bilo čega, evidentirani su kao smrtnost od kovida.

11

Ko je glavni dobitnik ovih smrti? Jasno je da nije sama SZO – to su činovnici, koji su, međutim, takođe nešto dobili. Glavni korisnici su njihovi vlasnici.

SZO je 2009. godine pokušala da izvede prvu pandemijsku prijevaru – svinjski grip.

Zahtjevi za vakcinaciju od strane SZO i kažnjavanje u slučaju odbijanja vakcinacije riješavali su dva problema. Prvi je navikavanje ljudi na takvu društvenu kontrolu koja uništava privatnost i oduzima ljudima pravo da ras-

polažu sopstvenim tijelima i tijelima svoje dece; socijalni trening da se kod ljudi razvije ponašanje uplašene, pokorne žrtve. Danas se to otvoreno priznaje. Njemački sociolog Hajnc Bude otvoreno govori o tome kako su njemački i nenjemački „stručnjaci“ zajedno sa vlastima obmanjivali ljude da bi od njih dobili željeno ponašanje. Drugi zadatak je da se obezbjedi ogroman profit za Veliku farmu i određeni dio svjetske elite – fondove i banke. Evo podataka koje je objavio Corporate Watch. Ako uzme-mo takozvanu vakcinu AstraZeneca, 7% njenih akcija je u vlasništvu Blackrock-a (SEO – Lari Fink); 5% je u vlasništvu investicione firme Wellington Management (SEO – Brendan Sodz), jedna od najstarijih investicionih firmi Capital Group ima 4%; 6% budućeg profita Astra Zeneke bi trebalo da dobije Oksfordski univerzitet (24% će pripasti Vaccitech Ltd, čiji direktori su između ostalog istraživače Sara Džilbert i Adrian Hil. Glavni akcionar Vaccitech-a je Oxford University investment Co.

Zahtjevi za vakcinaciju od strane SZO i kažnjavanje u slučaju odbijanja vakcinacije riješavali su dva problema.

Sada nešto i o Moderni. Njen izvršni direktor Stefan Bancel posjeduje 9% kompanije i zaradio je milione; Nubar Afejan, predsjednik Upravnog odbora Moderne je početkom 2020. godine imao 14% akcija kompanije; Škotski investicioni fond povećao je svoj udio na 11% tokom pandemije (na čelu je Bejli Giford); Vanguard – tačna dobit je nepoznata, ali je prisutan u skoro svim najvećim svjetskim kompanijama, uključujući i farmaceutske; Blekrok upravlja sa 8,68 triliona sredstva; 4% akcija je u vlasništvu Moderne; Riši Sunak, suosnivač hedž fonda Theleme, koji je investirao u Modernu, odbio je da odgovori na pitanja da li je profitirao od prodaje Moderne.

Pfajzer (ponavljam: nedavno je direktor Pfajzera Burla, koji sam nije vakcinisan, priznao ono što je dugo negirao: da vakcina sadrži nanočestice). Vangard (na čelu sa Martimerom Baklijem) – 7% akcija Pfajzer; State Strit, jedna od najvećih svjetskih banaka i investicionih firmi posluje sa 3,5 triliona; investirao u Rusku Federaciju; Blekrok posjeduje 5% Pfajzera; Učur Šahin i Ozlem Tureci, muž i žena, suosnivači BioNTeha, partnera Pfajzera, jedan od najbogatijih parova u Njemačkoj (4 milijarde); Braća Struenman (blizanci Tomas i Andreas), 50% BioNTeha (23 milijarde). Dakle, vrh svjetske kapitalističke

---

Riši Sunak, suosnivač hedž fonda Theleme, koji je investirao u Modernu, odbio je da odgovori na pitanja da li je profitirao od prodaje Moderne.

---

klase, ultraglobalisti, profitirao je od vakcina, a ti profiti su bili ogromni. Naravno, dio su dobili i SZO i njene funkcioneri.

Dakle, vrh svjetske kapitalističke klase, ultraglobalisti, profitirao je od vakcina, a ti profiti su bili ogromni.

Pa ipak, iz više razloga, odlučeno je da se prevara uspori krajem 2021. godine. Za to ima tri glavna razloga: 1) otpor stanovništva, koji je prešao predviđene granice; 2) nezadovoljstvo dijela svjetske elite; 3) već planirana od jeseni 2021. godine anglo-američka provokacija koja je trebalo da izazove sukob Ukrajine i Ruske Federacije i uvuče Evropu u to – nema vremena za pandemiju. Pa ipak, glavna razloga su prva dva (ponavljam: Kisindžer je o tome otvoreno govorio tokom zatvorenog dijela vašingtonskog sastanka Bilderberg kluba u junu 2022. godine).

Dvije godine o mogućnosti nove pandemije bilo razgovora, međutim, o tome su govorili pomalo tromo, po inerciji. I eto, na Davoskom vrzinom kolu u januaru 2024. godine ultraglobalisti, koje zastupa njihov potčko Gebrejezusom, glasno i jasno su govorili o neizbježnosti nove pandemije „bolesti H“, o kojoj se ništa ne zna, ali će svakako doći, a najkasnije do maja 2024. godine, a mortalitet od nje će biti 20 puta veći od mortaliteta od kovida i doći 80 miliona (ovo me je odmah podsjetilo na histeriju A. Merkel i B. Džonsona na početku 2020. godine: milioni će umrijeti!). Ovo još jednom pokazuje da je kovid bio prvenstveno izazvana mentalna epidemija; psihoza, koja izaziva stres i smanjenje sposobnosti organizma da se odupre – to je ono što je bila takozvana kovid pandemija. U stvari, ova nova pandemija još nije počela, a SZO je već započela psihički napad, pojačavajući psihozu, čiji bi rezultat trebalo da bude psihosomatski udarac, a istovremeno – testiranje sredstava masovnog psihosomatskog uticaja.

Istovremeno, u vrijeme pandemije 2020. formalno je bilo za šta da se uhvati – smrtni slučajevi. A sada nema baš ništa! A oni nam kažu: biće! Zar to ne znači da SZO i njeni vlasnici, kao i 2019. godine, planiraju da pokrenu novu pandemiju uz pomoć

Iz više razloga, odlučeno je da se prevara uspori krajem 2021. godine.

---

istog vještački stvorenog virusa – ono o čemu su mnogi pričali od samog početka, a sada je to dokazano? Inače, kako oni znaju za novu pandemiju i tačan datum njenog početka? U suštini,

radi se o ucjenama pokretanja biološkog terora, terora uz pomoć biološkog oružja. Ultraglobalistima je ta ucjena potrebna kako bi progurali takozvani Sporazum o pandemiji, koji SZO planira da

vlade svih država potpišu upravo u maju 2024. godine. Ovaj sporazum u suštini daje SZO (i porodicama, korporacijama, bankama i investicionim fondovima iza nje) neograničena nadnacionalna ovlaštenja, poništavajući državni suverenitet svih zemalja. Uvode se represivne zdravstvene i sanitarne (u stvari, društveno-političke) mjere koje će biti obavezne za sve zemlje potpisnice. Inače, Estonija i Slovačka su već najavile da odbijaju da to potpišu. Ovo ponašanje je vrijedno poštovanja, jer gospodari iz SZO kažnjavaju tvrdoglave male i slabe zemlje i njihove vođe poput zapadne mafije – smrću. Tako su u Africi za godinu dana umrli predsjednici četiri zemlje koji su se usudili da se suprotstave zahtjevima SZO i odbili vakcine.

Tako su u Africi za godinu dana umrli predsjednici četiri zemlje koji su se usudili da se suprotstave zahtjevima SZO i odbili vakcine.

Riječ je o predsjedniku Tanzanije Džonu Mazufuliju, koji je otvoreno rekao da su se SZO i SEF dogovorili sa Fejsbukom, Guglom i CIA-om da organizuju pandemiju. 17. marta 2021. godine, u 61. godini, ubijen je, a Samia Hasan, koja je direktno povezana sa SEF-om, postala je predsjednica Tanzanije.

Riječ je o predsjedniku Burundija Nkurunzizu, koji se protivio eksperimentalnoj vakcinaciji i proterao SZO iz zemlje. Iznenađeno je preminuo 8. juna 2021. godine, po jednoj verziji od Kovid-a, po drugoj – od srčanog udara.

Tu je i predsjednik Obale Slonovače, Med Bakajoko. Kritikovao je SZO. U februaru 2021. godine otišao je specijalnim letom za Pariz na ljekarski pregled. Prvo je primljen u Američku bolnicu u Parizu, gdje mu se zdravstveno stanje naglo pogoršalo, te je prevezen je u Frajburg (Njemačka), gdje je preminuo 10. marta 2021. godine u 56. godini. Zvanična dijagnoza je rak jetre.

Riječ je o predsjedniku Svazilenda Ambrouzu Dlaminiu, još jednom kritičaru SZO; preminuo je 13. decembra 2020. u 52. godini na lječenju u Južnoj Africi.

Četiri slučaja. Slučajnost? Ništa više, na primjer, od smrti četiri ministra odbrane Varšavskog pakta tokom jedne godine: 20. decembra 1984. godine – maršal D.F. Ustinov (SSSR, srčana slabost); 15. januara 1985. godine – armijski general Martin Džur (Čehoslovačka, akutna srčana slabost); 5. decembra 1985. godine – armijski general Hajnc Hofman (NDR, akutna srčana slabost).

Riječ je o predsjedniku Tanzanije Džonu Mazufuliju, koji je otvoreno rekao da su se SZO i SEF dogovorili sa Fejsbukom, Guglom i CIA-om da organizuju pandemiju.

---

bost); 15. decembra 1985. godine – general Istvan Olah (Mađarska, takođe srce). Tako je Varšavski pakt obezglavljen uoči Gorbačovljevog dolaska na vlast. Voleo bih da mogu da vidim kako se Gor-

---

Sporazum o pandemiji je uvođenje globalne biomedicinske diktature.

---

bačov poigrava sa živahnim, čvrstim i strogim Ustinovom. Naravno, SZO nema nikakve veze sa smrću vojnih čelnika. Govorim o nečem drugom – o čudnim smrtnim slučajnostima, u kojima je jasno vidljivo prisustvo zainteresovane strane. Ali vratimo se na današnji SZO.

Bilo je slučajeva i van Afrike. Dana 7. jula 2021. godine, u dobi od 53 godine, grupa atentatora je ubila predsjednika Haitija Jovenela Moisea. On ne samo da je odbacio SZO i vakcine, već je izjavio da ima dokaze o umiješanosti u trgovinu ljudima CIA-e, Klinton fondacije i Epštejna – istog onog koji je posjedovao čitavo pedofilsko ostrvo za zadovoljstvo zapadnih političkih i šou-biznis elita, a koji je obješen u zatvorskoj ćeliji kao neželjeni svjedok. Prije smrti, predsjednik je, već ranjen s nekoliko hitaca, bio je mučen.

Međutim, ne trebamo ići daleko – u Afriku i Haiti. Predsjednik Bjelorusije A.G. Lukašenko je kategorički odbio Borelja, koji ga je došao nagovarati da se pridruži krizi korona virusa i otkáže Paradu pobjede 9. maja. To je bila kap koja je prelila čašu, te u ljeto 2020. godine izvršen je pokušaj državnog udara, tokom kojeg je planirano da se Lukašenko fizički uništi. Nije uspjelo. Bjelorusija nije Afrika ili Haiti, a Rusija je blizu. Međutim, moramo primijetiti samu činjenicu fizičkog uništenja lidera malih zemalja koji izazivaju SZO ili jednostavno ne ispunjavaju zahtjeve koje ona gura, pogotovo što će SZO u proljeće 2024. godine, po nalogu svojih vlasnika (Rokfeler fondacije, Gejts fondacije, itd.) i njenih glavnih akcionara gurati Sporazum o pandemiji.

12

Sporazum o pandemiji je uvođenje globalne biomedicinske diktature. Štaviše, ovo je samo prvi korak, probna kugla. Zatim se planiraju dogovori o globalnom prehrambenom programu (globalna diktatura) i o globalnoj bezbjednosti (globalna vojno-policijska diktatura, uključujući i misaonu policiju; na posljednjem skupu u Davosu kritičari SEF-a proglašeni su teoretičarima zavjere koji su opasniji od terorista – sa svim posljedicama.

Štaviše, ovo je samo prvi korak, probna kugla.

Sve ovo još jednom pokazuje: SZO ne bavi se zdravstvom, već globalnom kontrolom, novim svjetskim poretkom u interesu korporacija i banaka, poretkom u kome neće biti država; radi se o transhumanizmu, odnosno o uništavanju ne samo tradicionalnih vrijednosti, već i čovjeka kao takvog. SZO je neprijatelj čovječanstva, ljudi. Nije uzalud što Švab i njegov potporučnik Harari otvoreno kažu da se završava era ljudi, počinje era transljudi, postljudi – čipovanih bića. SZO neumorno radi na približavanju ovog svijeta.

SZO ne bavi se zdravstvom, već globalnom kontrolom.

O tome, u kojoj mjeri aktivnosti SZO prevazilaze prilično konvencionalni okvir medicine, svjedoči sljedeći primjer. Nedavno je Gebrejesus pokrenuo kampanju protiv mesa i mlijeka (da podsjetim da je uoči Davosa Fon der Lajen dala izjavu o štetnosti mesa, mlijeka i jaja kao hrane). Rekla je: „Naši sistemi ishrane štete zdravlju ljudi u svijetu. Prehrambeni sistemi čine više od 30% emisija gasova staklene bašte“ (TG – kanal Banksta, 8.02.24). To je laž. Već sam govorio o proračunima stručnjaka, prema kojima ugljen-dioksid, kojeg se pristalici Švaba i njihovi gazde toliko „plaše“, čini 0,04% atmosfere i samo 3% ove zapremine (dakle, emisija iznosi 0,0012 % – rezultat ljudske djelatnosti).

Pravac ultraglobalista je jasan: treba da svedu poljoprivredu na minimum kako bi proizvodnju hrane stavili pod svoju punu kontrolu, pod kontrolu korporacija i njihovih poljoprivrednih gazdinstava, tako da niko ne može sebi da obezbjedi hranu. Takva kontrola će omogućiti upravljanje uz pomoć gladi, te je SZO aktivno uključena u realizaciju ovog programa.

Neko će se zapitati: ali zašto toliko primitivizirati društveni sistem? Zar nema drugih metoda kontrole? Kod ove grupe nema. Svijet im je postao isuviše složen, velik i brz, te su odlučili da krenu putem smanjenja stanovništva, primitivizacije privrede i društva i pojednostavljenja ljudskog ponašanja. Postoje tri poznata zakona kontrole.

Zakon Ešbija – Šenona – Vinera: sistem koji upravlja mora biti složeniji i moćniji od sistema kojim se upravlja;

SZO je neprijatelj čovječanstva, ljudi.

Zakon Bira – Anohina: sistem koji upravlja mora biti spreman za anticipativno predviđanje razvoja sistema kojim se upravlja;

Zakon Sedova – Nazarjetjana: u složenom hijerarhijsko organizovanom sistemu, različitost na višem nivou može se obezbjeđiti suzbijanjem različitosti na nižem nivou pojednostavljivanjem

---

Danas kapitalistički sistem doživljava sistemsku krizu, dolazi u rasulo. i osiromašenjem tog nivoa.

Danas kapitalistički sistem doživljava sistemsku krizu, dolazi u rasulo, a pošto je ovaj sistem globalan, i raspad je globalan, on stvara situaciju kojom je izuzetno teško upravljati. U takvim uslovima vrh, odnosno (pod) sistem koji upravlja, pridržava se zakona Ešbija – Šenona – Vinera, dakle da bude složeniji i moćniji od sistema kojim upravlja, može samo na osnovu zakona Sedova – Nazarjetjana, odnosno kroz kvalitativno i kvantitativno uprošćavanje kontrolisanih podsistema i smanjenje broja njihovih nosilaca. Ono što smo vidjeli posljednjih godina je implementacija upravo ove opcije. I SZO igra veliku i podlu ulogu u tome.

Još jedno pitanje: zašto ultraglobalisti toliko žure i spremni su po drugi put posle 2020–2021. godina pokrenuti šemu „epidemija – rat – glad“ (ili „epidemija – glad – rat“) ili barem ucenjivati time? Činjenica je da, kao što su Švab i njegov saradnik Malere 2020. godine sa zabrinutošću pisali u svojoj knjizi o Kovidu i novoj normalnosti, vrijeme radi protiv ultraglobalista. Otpor prema njima raste, ne vjeruje im se. Nije uzalud moto posljednjeg Švabo-skupa u Davosu bio „Vraćanje povjerenja“. Pošto sve više naučnika, uključujući doktore i biologe, političara (na primjer, Robert Kenedi mlađi) sve češće razotkrivaju globalističke prijevare – pandemije, antropogene klimatske promjene, digitalizaciju i vještačku inteligenciju, potrebno im je: a) da povrate ovo povjerenje, potiskujući neistomišljenike; kritičari SZO, „zelene agende“ su okarakterisani kao ljudi opasniji od terorista; b) da požure, pošto je svijet bioekotehnofašizma (BET-fašizma) ³ počeo da se urušava još u fazi izgradnje.

Kritičari SZO, „zelene agende“ su okarakterisani kao ljudi opasniji od terorista.

---

³ Više vidi: Fursov A.I. Kapitalizam, antikapitalizam i sudbina svijeta: život i smrt najmisterioznijeg sistema u ljudskoj istoriji i njegovog antipoda// Fursov A.I. Naše „Vrijeme Boshu“. M.: Naše sutra, 2023. S. 86–223.

Dakle, suština je u tome da je SZO dio međunarodne mafije, globalne organizovane kriminalne grupe (OKG), njen biomedicinski segment bioterorističke prirode. U situaciji vojne konfrontacije između Ruske Federacije i kolektivnog Zapada, koju Zapad planira da vodi decenijama (Stoltenberg), ona je dio Zapada, naš neprijatelj, koji radi na uništavanju našeg suvereniteta i naših vrijednosti. S tim u vezi, potrebno je ne samo suspendovati MKB-11 i prekinuti kontakte sa SZO, već i izaći iz te organizacije. Ovo je mnogo lakše i jednostavnije nego napuštanje MMF-a i STO (na isti način treba izaći i iz MOK-a – to je još jednostavnije).

Međutim, ne možemo se ograničiti na izlazak iz SZO-a. Neophodno je kombinovati razotkrivanje i objavljivanje sa ismijavanjem SZO-a, Švaba, ultraglobalista i njihovih struktura, tim prije što razloga ima na pretek, kao i klovnovskih kreatura u tim strukturama. „Špil starih karata“, „zmija koja je preživjela svoj otrov“, „ginekolog koji je navikao da gleda na svijet kao na predmet svoje profesije“ – evo vam odličnih parola!

Takođe je poželjno, makar i simbolično, da se formira Međunarodni sud za aktivnosti SZO-a. Ovo će jasno da pokaže našu poziciju i biće udarac ne samo ovoj strukturi, već i svim ultraglobalistima – neprijateljima Rusije. Samo oni koji navijaju za poraz Rusije u sukobu sa Zapadom ili oni koji, u najmanju ruku, žele da nastave da putuju na Zapad o državnom trošku, mogu biti zainteresovani da zadržimo naše članstvo u SZO-u. Takvih ima mala šačica (u odnosu na većinu stanovništva zemlje, na koju je SZO ciljala svojim ratnim virusima). Ovdje se vodi rat. I treba da se ponašamo po zakonima ratovanja i pravilima ponašanja na prvoj liniji fronta, kako na međunarodnom planu, tako i unutar zemlje. Štaviše, u savremenim tehničkim uslovima cijela zemlja se pretvara u ratnu zonu.

Takođe je poželjno, makar i simbolično, da se formira Međunarodni sud za aktivnosti SZO-a.

Андрей Фурсов¹

Давос, ВОЗ и глобальный ПСИХОЗ

1

Всемирный экономический форум (ВЭФ) и Всемирная организация здравоохранения (ВОЗ), а правильнее – «здравозащиты» или «массового убийства здоровья» – орудия ультраглобалистов в создании их нового мирового порядка, антимира «новой нормальности», антимира, который должен закончить/прикончить эру людей – именно об этом вещают Шваб, Харири и прочие бесы и бесенята от ультраглобализма. Средства создания антимира Чёрного солнца – самые разнообразные: «пандемии», войны, голод (по сути – использование биологического оружия под маской вакцинаций) и многое другое. Но во всех этих средствах присутствуют наведённые психические эпидемии, массово организованный психоз. Вот и посмотрим, как это делается.

С 15 по 19 января 2024 г. в Давосе состоялся очередной слёт не то воронья, не то стервятников глобализации – ВЭФ, созданного в 1971 г. неким Клаусом Швабом по инициативе Г. Киссинджера и Дж. Гэлбрейта-старшего. Исходно форум создавали для реализации в Европе американских интересов,

---

¹ Директор Института системно-стратегического анализа (РФ, Москва).

для воспитания в Европе наднациональной проатлантической элиты, отождествляющей себя не со своими странами, а с интересами США и атлантических элит. По мере развёртывания в 1990-е годы глобализации атлантические интересы обрели глобальный масштаб и глобальные формы, причём в своих крайних, наиболее радикальных вариациях (ультраглобалистских), а потому и цели, интересы и идеология, с которыми выступает ВЭФ во главе со Швабом приняли ультраглобалистский характер. При этом вне ультраглобализма осталась часть американской и вообще западной элиты – традиционные глобалисты и изоляционисты, которых не следует путать.

Напомню, что разница между глобалистами и ультраглобалистами заключается в следующем. Традиционные глобалисты исходят из того, что Международный валютный фонд (МВФ), Всемирный банк и другие структуры подобного типа должны играть свою роль, они стоят над государствами, во многом определяют их политику, но не отменяют их. Государства должны сохраняться в глобальном мире, равно как промышленность, средний слой и многое из того, что характеризует эпоху 1930–1980-х годов. В мире, который планируют ультраглобалисты, опирающиеся на хайтек и так называемые «новые (т.е. фиктивные) финансы», государства не должно быть в принципе, равно как и среднего слоя. Мир должен состоять из нескольких крупных мегакорпораций – нового издания британской Ост-Индской компании; сектор реальной («физической») экономики, т.е. промышленность, должен быть максимально ограничен.

МВФ, Всемирный банк – это надстройка над государственными финансовыми системами, которые обеспечивают перекачку ресурсов и прибыли из стран с нерезервными валютами в страны с резервными валютами. Ультраглобалисты в такой надстройке не нуждаются. Им нужен прямой внеэкономический контроль над зонами дешёвого сырья и дешёвой рабочей силы, а «новые финансы» – это уже не надстройка, а базис; штаб-квартиры этого «базисного мира» предполагается расположить в чартерных городах и на плавучих архипелагах вне юрисдикции – проекты уже готовы, финансирование со стороны крупнейших корпораций гарантировано. Борьба

ультраглобалистов и глобалистов отражает, с одной стороны, конфликт между различными фракциями позднекапиталистического класса; с другой – между формирующимися господствующими группами посткапиталистического мира и противостоящими им уходящими в прошлое буржуинами.

Ультраглобализм вызывает у взфовцев и той части мировой верхушки, которую они обслуживают, своего рода головокружение от успехов. Так, Джим Керри, бывший госсекретарь США, а ныне важнейший персонаж в чикагской политэкономической сети Обамы, не так давно заявил, что он и подобные ему люди – «избранная группа человеческих существ», которая на ВЭФ говорит о спасении планеты – ни более, ни менее. Интересно, о спасении от кого? По-видимому, от человечества, по крайней мере, от большей его части, ведь центральный пункт ультраглобалистов – их так называемого «устойчивого развития» – требует сокращения населения до 2 млрд человек (программа-минимум), а то и до 0,5 млрд (программа-максимум).

Давос тесно связан с двумя другими мероприятиями ультраглобалистов, составляя с ними ежегодную триаду: Давос (обычно в январе), встреча Бильдербергского клуба (обычно в мае или июне, т.к. середина года, подведение предварительных итогов) и встреча G20 (обычно в ноябре или декабре, т.е. конец года).

Примерно 30–40% участников всех встреч – это более или менее их постоянные участники, они перетекают с одной встречи на другую. Но ни в коем случае не надо думать, что это встречи мирового правительства, реальных хозяев мира на этих встречах не бывает, они не снисходят до них. Триада мероприятий и особенно Давос – это сборища высокопоставленных политических и финансовых клерков, которые обсуждают и вбрасывают в общественное пространство некую информацию. Во-первых, для того, чтобы проверить реакцию; во-вторых, чтобы нанести эмоционально-информационный удар по людям, запугать их; в-третьих, с помощью той или иной постановки вопроса, муссирования той или иной темы отвлечь внимание от реальных проблем, представляющих для них и их хозяев реальный интерес и/или реальную опасность. Они озвучивают то, что хозяева уже решили и об-

судили в закрытом кругу, а затем обсуждают на своих «парт-собраниях» глобальных вертухаев.

Сказанное не значит, что на Давос и два других элемента триады как на внешние, витринные проявления, демонстрации целей и идей мировой верхушки не стоит обращать внимание и анализировать. Напротив. Так или иначе на этих сходках отражаются реальные проблемы, планы и страхи мировой верхушки.

2

У каждой встречи ВЭФ – свой лозунг. Лозунг повестки 2024 г. – «Восстановление доверия». Это очень показательно и симптоматично, это – один из главных на сегодняшний день для ультраглобалистов вопросов и один из главных страхов, но я вернусь к нему позже, а сейчас пойдём по повестке. В целом её тематика была традиционна для Давоса последних лет.

- борьба с климатическими изменениями, которые якобы вызваны деятельностью человека (выбросы CO²); отсюда – тема углеродного следа;
- зелёная повестка как средство борьбы с якобы надвигающейся природно-климатической катастрофой;
- борьба с грядущей страшной пандемией, с болезнью «X»; соответственно – вакцинация и необходимость заключения пандемического соглашения;
- искусственный интеллект;
- борьба с Россией;
- вопрос тотальной международной безопасности (прежде всего в киберсфере и даже в космосе);
- глобальное управление (включая подготовку в швабятнике молодых глобальных лидеров – около 1200 человек, новая генерация биороботов типа Сунака, Макрона, Бербок);

Начну с двух эпизодов – комичного и комичного лишь внешне.

1) По сравнению с Давосом-2023 в этом году ещё более обострилась проблема с эскортницами, т.е. – с путанами, обслуживающими высокопоставленных глобальных клерков. Эта – смешно сказать – проблема вполне проявилась ещё в 2023 г., когда стало известно, что зашкаливает спрос на обеспе-

чение участников форума (а и было 2700 человек) эскортницами, а если называть вещи своими именами, то проститутками обоего пола. Зашкаливает настолько, что возможности Швейцарии были исчерпаны, и пришлось заказывать «девушек с пониженной социальной ответственностью» из Италии и Германии. Правда, дотошные журналисты докопались, что жмотоватые швейцарцы решили сэкономить – кризис; судя по ценам, это были не итальянки и немки, а румынки: приглашённые организаторами ВЭФ проститутки брали за 4 часа 1500 швейцарских франков (1400 евро) и 2550 франков (2350 евро) за ночь, тогда как западноевропейские жрицы любви – 9 тыс. евро. В 2024 г. острота проблемы обеспечения давосцев представительницами первой древней профессии остроты не утратила, напротив.

Ну и так же, как в 2023 г., организаторы ВЭФ потребовали от авиафирм, перевозивших участников, чтобы пилоты были невакцинированными. И это при том, что вэфовцы – истеричные сторонники вакцинации. Дело в том, что с осени 2023 г. на Западе резко выросло и продолжает расти число внезапных смертей вакцинированных. Отсюда – спрос на невакцинированных пилотов.

2) От путан – к Путани. Во время сессии *Climate and nature. A systemic response to needed* был проведён шаманско-колдовской обряд. Шаманка народа яванавы Раймунда Путани (Бразилия) в национальном костюме прочла заклинание и язычески благословила присутствующих, а затем подошла к каждому сидевшему на сцене и подула в лоб каждого из них. Среди сидевших на сцене были Хильда Шваб, жена Клауса Шваба; Кэтрин Хэйхоу, канадский ученый-атмосферолог и евангелическая христианка; Аджай Банга, президент Группы Всемирного банка в Вашингтоне, тот самый, который откровенно заявляет: «Я считаю, что ваше (США. – А.Ф.) правительство должно быть владельцем вашего цифрового удостоверения; Кристилина Георгиевна, директор-распорядитель МВФ; Йеспер Бродин, генеральный директор группы компаний Ingka; швейцарский миллиардер Андре Хоффманн, наследник холдинга Roche (фармацевтическая компания). После выступления Путани ей аплодировали стоя.

Зачем пригласили экзотичную тётеньку? Объяснили так: «Чтобы посмотреть в будущее, мы должны оглянуться назад и узнать, какими были желания наших предков». В следующий раз, наверное, наркоту вместе принимать будут. Кстати, кто-то из журналистов заметил, что шаманский обряд похож на кадр из фильма «Жатва», где на небольшой город обрушиваются десять казней египетских и приходит посланец Сатаны. Активное присутствие шаманки в Давосе более чем симптоматично. Дело в том, что планы и проекты ВЭФ носят:

- а) антихристианский характер – отсюда шаманизм; колдовство; показательно, что римский папа-иезуит Франциск I направил давосскому сходящему приветственное послание, в котором ни разу не упомянул ни Христа, ни христианскую церковь, зато подчеркнул позитивную роль ВЭФ в развитии процесса глобализации;
- б) по сути – антирелигиозный характер, стремление заменить религию магией (это – тренд; ср. «Гарри Поттер» – демодернизация, архаизация).

3

Теперь вещах о более приближённых к реальности. Если на предыдущем Давосе речь шла о том, чтобы победить Россию, то здесь говорили уже о том, чтобы не дать России победить. Победа России, как заявил Макрон, будет означать разрушение западной системы управления миром. Пройдёт всего месяц, и Макрон опять взорвётся воинственной риторикой – он пытается сделать Францию военным лидером Европы. Однако в Давосе он говорил иначе. Впрочем, этот человек-флюгер с непонятной сексуальной ориентацией и явной склонностью к геронтофилии постоянно меняет свою позицию.

По мнению вэфовских экспертов, фрагментация глобальной системы на макрзоны продолжится, и это им не нравится. Ещё меньше им нравится перспектива развития протекционизма, который они прогнозируют и который, по их подсчётам, будет стоить мировой экономике 7% ВВП. Но не это их беспокоит больше всего, а подъём промышленности, ВПК, связанного с конфликтом на Украине. Ультраглобалисты выражают интересы прежде всего финансового капитала

и наднациональных, надгосударственных структур. Военный же конфликт на Украине и перспектива новой Тридцатилетней войны, только теперь уже не европейской, а планетарной, означает, во-первых, развитие промышленности; во-вторых, укрепление государства – войны ведут государства, а не корпорации. В чём Макрон прав, так это в том, что на Украине действительно решается судьба Западной системы мирового господства, которая существует последние 250–300 лет.

Досталось на форуме и Китаю. Глава МВФ Кристиалина Георгиева в своём выступлении смаковала нарастающие трудности экономики КНР. Трудности действительно есть. Например, в начале 2024 г. китайские акции в Гонконге подешевели до самого низкого уровня за последние 19 лет на фоне отсутствия новых экономических стимулов. Индекс Hang Seng China Enterprise в какой-то момент упал на 2,96% и составлял 4975,3 пункта. Самое большое падение переживают китайские технологические гиганты. В прошлом году экономику КНР тащили в основном малые и средние предприятия. Темпы роста КНР – 5%, неплохо, но для развивающейся экономики, обременённой одним из самых больших на планете долгов – это либо стагнация (в лучшем случае), либо выход в отрицательную зону плюс дефляция, которая в силу огромности китайской экономики может быть длительной. Я согласен с теми, кто считает, что либо Китай найдёт источник роста, либо войдёт в устойчивый понижительный тренд, но обвал для такой огромной экономики в силу её инерционности маловероятен. Проблема в том, что Китай становится неинтересен в качестве мировой фабрики. Однако Георгиева уж слишком сгустила краски. Плюнул в сторону Китая и попросайка Зеленский, который в духе шакала Табаки огрызнулся на премьер-министра Китая Ли Цяна. Он заявил, что его, Зеленского, уровень – это Си, генеральный секретарь КПК, а с премьером пусть встречаются премьеры. Но это всё виньетки, хотя и очень важные. Давайте посмотрим на то, что ультраглобалисты считают главным и постоянно втюхивают миру.

4

Прежде всего это «зелёный переход» как борьба с якобы антропогенными климатическими изменениями. Здесь было две линии: 1) страшилки-пугалки с конкретными предложениями о том, что нужно сделать, чтобы избежать якобы неминуемой катастрофы; 2) денежный вопрос – сколько нужно для этого средств.

На Давосе-2024 пугальщики-всёпропальщики развернулись полностью, всё более повышая ставки. Известная воровка Урсула фон дер Ляйен объявила молоко, яйца и мясо нездоровыми продуктами и призвала переходить на вегетарианскую пищу или, в крайнем случае, на искусственный белок. К этому же призывает ещё один вор, директор ВОЗ эфиоптроцкист, любимец Гейтса, Гебрейсус, который в Эфиопии объявлен в розыск по обвинениям в геноциде и краже огромных сумм денег. По мнению этого персонажа, надо переходить к растительному рациону питания, к еде из насекомых. Кстати, Тора категорически запрещает иудеям есть насекомых или приготовленную из них пищу. Но что ещё серьезнее, медики предупреждают, что еда из насекомых грозит онкологическими и иммунными заболеваниями. Так что тем, кто наживается на лекарствах и вакцине, будет где разгуляться.

Идём дальше: Джоджо Мехта, основатель организации Stop ecocide, выступая в Давосе, вообще приравнила сельское хозяйство и рыболовство к экоциду! Отсюда её вывод: с сельским хозяйством – земледелием и скотоводством – надо заканчивать. Не случайно Европарламент во вполне давосском духе планирует к 2030 г. запретить продажу мясной и молочной продукции в крупнейших городах Европы. А вообще ультраглобалисты считают: так должно быть к 2030 г. во всём мире. И сразу же – реализация. После Давоса-2024 Гейтс и фон дер Ляйен, эти современные аватары Лисы Алисы и Кота Базилио, отправились в Италию. Во-первых, чтобы надавить на Мелони, которая активно сопротивляется глобалистской повестке (в частности, запрет на использование муки из насекомых в продуктах *Made in Italy*; антимиграционные меры и др.; даже на федеральных каналах Италии идёт критика ультраглобалистской повестки и Давоса); во-вторых, чтобы попытаться

провернуть в провинции Эмилия Романия, которой управляет их сторонник, ультраглобалистский проект ликвидации сельского хозяйства. Фон дер Ляйен объявила, что каждому крестьянину/фермеру, который перестаёт заниматься сельским хозяйством, вышлатят 1,5 тыс. евро. На это выделены 1,2 млрд евро. Это типа: зарыть золотые на Поле чудес в Стране дураков. Но судя по массовым протестам фермеров в Италии, Франции и Германии дураков там нет. Как и тех, кто готов согласиться с Ванессой Керри, спецпосланником гендиректора ВОЗ, которая считает необходимым отказ от ископаемого топлива.

Многие эти вопросы активно обсуждаются в Европарламенте как вполне практические. Нельзя не согласиться с Кристин Андерсон, которая, сама будучи депутатом Европарламента, заявила следующее о Евросоюзе в целом: «На данный момент это правительство мировых человеконенавистников. [...] Они начинают понимать, что люди больше не позволят, чтобы это сошло им с рук. И они больше не могут обманывать людей, заставляя их верить, что нужно спасать планету немедленно, бороться с изменениями климата и т.д. (ТГ-канал Теория большого шока. 11.02.24).

Ну и «вишенка» на давосском «торте»: швейцарский банкир Х. Келлер договорился до того, что кофе выделяет 15–20 тонн CO² на одну тонну кофе. Отсюда – прекращаем пить кофе. Но все эти призывы – и по поводу кофе, и по поводу мяса, молока и пр. – не распространяются на элиту, включая тех, кто съехался в Давос. Директор ресторана в Давосе, где питаются ультраглобалы, в интервью журналистке 4-го канала итальянского ТВ Рафаэлле Ригони сказал, что среди участников форума вегетарианцев нет. Среди блюд его ресторана сплошные мясные. Иными словами, низкокачественное, низкокалорийное растительное и искусственно-белковое питание – это для низов, для 80–90% населения. Как тут не вспомнить идею антропологического перехода, выдвинутую на конференции в Институте сложности Санта Фе (США) в 2018 г. Там речь шла о необходимости построить общество, в котором верхи и низы отличаются друг от друга как два биологических вида. Верхи (среднего слоя в этом обществе нет) живут 120–140 лет, обладают отличным здоровьем, пи-

таются качественной пищей, легко перемещаются по всему миру, зона их обитания – экологически чистые районы, куда не допускаются низы. Низы живут 40–60 лет, а то и меньше, в экологически грязных зонах, питаются растительной и искусственно-белковой пищей (в которой, помимо прочего, нет столь необходимого для мозга и крови железа). Низкое качество природной среды и продовольствия провоцирует хронические болезни, отсюда – необходимость лечиться, вакцинироваться, т.е. приносить прибыль Биг Фарме. Кстати, в Западной Европе и в США процесс уже идёт в этом направлении. Как заметил Роберт-Френсис Кеннеди-младший, когда его дядя, Джон Кеннеди был президентом в начале 1960-х годов, только 6% американцев имели хронические заболевания; сегодня, 60 лет спустя – уже 60%.

Установка ультраглобалистов на биологическую фиксацию социальных различий вплоть до продолжительности жизни напоминает картины из романа Герберта Уэллса «Машина времени», где социум делится на два социобиологических вида – элоев и морлоков, и романа Ивана Ефремова «Час быка», где планету Торманс населяли люди двух категорий – «джи» («долго живущие») и «кжи» («коротко живущие»). Вот такой антропологический переход, и аргументируется его необходимость, помимо прочего, якобы катастрофическим изменением климата в результате деятельности человека и увеличения объёма углекислого газа в атмосфере.

Ну а что по этому поводу говорят серьёзные и, главное, неангажированные учёные? Известный астрофизик из Малайзии Уилли Сун подчёркивает, что на самом деле углекислый газ ни на что не влияет, дело в другом: небольшая группа людей лжёт в своих интересах. Алан Джонс, один из наиболее известных разоблачителей различных афер ультра – ковидной, климатической, – даёт следующие цифры: CO² – это 0,04% атмосферы; от этих четырёх сотых человечество ответственно за 3% (ТГ-канал Теория большого шока 13.01.24), т.е. за то, что составляет ничтожные 0,0012% атмосферы! Основатель Weather Channel Джон Коулман прямо говорит: «Сейчас нет существенного глобального потепления, вызванного человеком: его не было в прошлом, и нет никаких оснований ожидать его в будущем». И далее: «Прави-

тельство (США) ежегодно выделяет около 2,5 млрд долл. на исследования климата. Оно даёт деньги только тем учёным, которые обеспечат научные результаты, подтверждающие гипотезу глобального потепления» (ТГ-канал Теория большого шока. 2.03.24). По мнению ведущего британского онколога Ангуса Далглиша, если человечество завтра прекратит все искусственные выбросы, то оно умрёт от голода, так как уменьшение CO_2 приведёт к такой ситуации в сельском хозяйстве, результатом которой станет планетарный голод. Таким образом, в основе вэфовской аферы с климатом лежит не только стремление заработать на зелёном переходе огромные деньги и вдобавок столкнуть в нищету огромную часть человечества, но и стремление вызвать массовый голод, получив помимо искусственно запущенной пандемии ещё одно средство сократить население и обрести огромную власть, контролируя продовольствие.

Вторая линия борьбы «за зелень» – эта сама «зелень», но только не природная, а денежная – долларовая. Ультраглобалисты не скрывают, а, наоборот, подчёркивают, что зелёный переход и углеродная нейтральность – штука крайне дорогостоящая. Кристин Лагард, которую в своё время от большого тюремного срока за финансовые махинации с трудом отмазали банкиры, заявила в Давосе, что зелёный переход потребует ежегодно 620 млрд долл. в год. По оценке давосцев, достижение углеродной нейтральности к 2045 г. потребует 1,1 трлн евро, т.е. увеличения налогов. Ещё один ультраглобалист, министр финансов Саудовской Аравии Мохаммад аль-Джадаан, прямо говорит, что климатический переход невозможен без «глобально скоординированных налогов на выбросы углерода». Для того чтобы люди, в том числе физические лица, не могли уклониться от такого налога, в Давосе был презентован новый индивидуальный прибор для отслеживания углеродного следа отдельных лиц: их покупки, питание, путешествия. Сделал это президент Али-Баба групп Дж. Майкл Эванс. Схема проста: купил человек мясо или отправился в путешествие на машине, самолёте или даже вертолёте – загрязнил атмосферу: плати. Кстати, вся давосская камарилья прилетела на самолётах или вертолётах, многие – на частных. Мотор машины Шваба, ожидавшей его в Даво-

се, постоянно работал. Как объяснил журналистке шофёр, чтобы сохранить тепло в салоне.

Ещё одна любимая тема ультраглобалистов – пандемия и вакцинация. На нынешнем Давосе людей запугивали некой новой болезнью «Х». Они не знают, что это за болезнь, но уверенно говорят о том, что её пандемия разразится не позднее мая 2024 г., распространится по миру в течение 36 часов и унесёт не менее 80 млн жизней. Это как в одесском анекдоте: «Жора, жарь рыбу. – Рыбы нет. – Ты жарь, рыба будет». К болезни «Х», вещают ультраглобалисты, уже сейчас нужно готовиться – прежде всего, подписать Всемирное пандемическое соглашение, которое наделяет ВОЗ чрезвычайными полномочиями и, по сути, обнуляет суверенитет. Любое государство, подписавшее это соглашение, перестаёт быть суверенным.

Специалист по биологическому и химическому оружию Игорь Никулин резонно предположил, что болезнью «икс» попытаются замаскировать последствия применения западных мРНК-вакцин. Официально от ковида умерли 6,9 млн человек; скорее всего эту цифру раздули ковид-аферисты, а вот от антиковидных вакцин реально умерли более 17 893 000 человек за один только 2021 год (практически столько же, сколько за последние 33 года от других вакцин). Как объясняет И. Никулин, люди гибнут от эффекта АДЕ, т.е. от антителозависимого усиления инфекции – вирус связывается с неполностью нейтрализующими телами и активно проникает в клетки организма. Согласно информации ТТ-канала NASTIKA (13.02.24), векторные вакцины (в том числе «Спутник») провоцируют синтез спайк-белка коронавируса внутри клеток, в результате – тромбоз и миокардит, как и предупреждал в своё время французский вирусолог, Нобелевский лауреат Люк Монтанье (1932–2022). Биолог Вайнштейн добавляет следующее о дефекте мРНК-вакцин: «Самый важный из них – то, что липидные наночастицы, доставляющие мРНК в наши клетки, не имеют механизма нацеливания... и будут в буквальном смысле перемещаться по всему телу (ТТ NASTIKA (14.02.24)).

Кстати, информация для размышления по поводу ВОЗ: у половины членов комитета ВОЗ по здоровью трансгенде-

ров нет лиц с медицинским образованием, а сам он состоит преимущественно из ЛГБТ-активистов.

Новой пандемией пугает и Джереми Хант, канцлер казначейства Великобритании: да, будет ещё одна пандемия и будут новые вакцины. Вэфовцы и тот же Гейтс продолжают утверждать, что несмотря на множество побочных проблем, кампания вакцинации от ковида была успешной и её нужно продолжать, как и вообще кампании по вакцинации. Гейтс в Давосе объявил, что его фонд выделит 8,6 млрд долл. на программы вакцинации во всём мире. А каковы реальные данные по итогам антиковидной вакцинации? Они убийственны.

Высокопоставленный чиновник ЕС официально заявил, что страны с самым высоким уровнем антиковидной вакцинации демонстрируют самый высокий уровень избыточной смертности. Согласно данным Управления национальной статистики Великобритании, на долю вакцинированного населения Великобритании с 1 июня 2022 г. до 31 мая 2023 г. пришлось 95% смертей от COVID, а 94% из этих 95% пришлось на тех, кто сделал четыре прививки. Особенно много умерло пожилых. И напротив: как подчёркивает датский кардиолог Кирк Милхоан: «Наименьший риск заболевания ковид существует у тех, кто вообще не прививался. По мере увеличения количества прививок риск заболевания ковидом увеличивается». Несмотря на это Гебрейсус повторяет: нам (ВОЗ) нужно сконцентрироваться на вакцинации старшего поколения – 60–65 лет. То есть, по-видимому, речь идёт об уничтожении тех, кого ультраглобалисты считают социальным балластом, ненужными едоками, избыточной нагрузкой на биосферу.

Впрочем, антиковидные прививки бьют не только по слабым – старым и малым одного поколения. Медики считают, что они создают угрозу для последующих поколений. Так, доктор Рассел предупреждает: прививка от ковида может привести к взрыву аутизма, шизофрении и других заболеваний в будущих поколениях. Одна из причин – наличие в вакцинах, прежде всего – Pfizer, наночастиц. Pfizer долго опровергала этот факт, однако недавно её гендиректор А. Бурла вынужден был признать, что в их вакцинах есть наночастицы, а если так, то по сути это чипирование. Недаром член британского парламента Эндрю Бриджен заявил, что

антиковидная мРНК вакцина занимает первое место в топе избыточной смертности от сердечно-сосудистых заболеваний; о том, что она провоцирует рак, сказано уже не раз. Отсюда вывод, который сделал доктор Пьер Кори (Франция): вакцинация от ковида – это гуманитарная катастрофа.

Почётный профессор Киотского университета Масанори Фукусима следующим образом охарактеризовал программу массовой вакцинации от ковида: «Ну, скажем так, это убийство. Можно даже сказать, что произошла массовая резня». Японское правительство выделило значительные средства для компенсации тем, чьё здоровье пострадало от антиковидной вакцинации. Осознание этой вакцинации как преступления распространяется и в Европе, и в Латинской Америке. В Испании и в нескольких испаноязычных странах 13 мая объявлено всемирным днём памяти жертв вакцины от ковид-19. А в саксонском городе Циннвальд-Георгенфельд на популярном туристическом маршруте открыли мемориал жертвам вакцинации как катастрофы.

Но – кому катастрофа, а кому деньги. На вакцинах Pfizer нажилась Урсула фон дер Ляйен, связанная с этой корпорацией. Главный вакцинолог США Фаучи, по поводу которого Р.Ф. Кеннеди-младший написал разоблачительную книгу, за время эпидемии ковида увеличил своё состояние с 7 млн до 12 млн долл.

5

Не забыта в Давосе-2024 и тема искусственного интеллекта (ИИ), причём на этот раз под неожиданным углом. Шваб радостно заявил, что скоро мир в целом и отдельные страны смогут вообще обойтись без выборов, экономя деньги и время, поскольку ИИ будет подсказывать за кого надо голосовать и голосование станет автоматическим. Выбор возьмёт на себя ИИ. «Сегодняшние технологии и цифровые технологии, – говорит давосский группенфюрер, – имеют, прежде всего, аналитическую функцию. Сейчас она переходит в функцию прогнозирования. И мы увидели первые примеры, [...] следующим шагом может стать переход к функции прогнозирования, в предписывающий режим. А это значит,

что выборы вам больше не нужны, потому что вы уже можете их прогнозировать. И тогда вы можете сказать: “Зачем нам выборы?”, потому что мы знаем, каков будет результат» (ТГ «Глобальная перезагрузка». 18.01.24). По сути речь открыто идёт об уничтожении остатков демократии.

ИИ позволит накапливать данные (data) о людях, эти данные становятся новым капиталом. Недаром «шестёрка» Шваба Юваль Харари говорит о том, что сегодня рядом с миллиардерами появляются новые богачи – «людиардеры». Это миллиардеры, владеющие миллиардами данных о людях.

Вообще, восторги по поводу ИИ удивляют. Ведь ИИ – это чистая комбинаторика, которая может работать в условиях стабильности, но малопригодна в условиях социально-экономической турбулентности и, тем более, кризиса. Более того, как заметил С.В. Кугушев, «нынешняя генерация ИИ – это просто математико-статистический анализ на огромных массивах, а статистика – плохая помощница при прогнозировании», т.е. с его помощью особо не попрогнозируешь.

Отчасти упор на ИИ связан с деградирующим сознанием мировой верхушки, которое приобретает всё более антинаучный, мистико-магический характер. В то же время, здесь есть хитрость: за ИИ можно спрятаться, представив его решения, в основе которых лежат корыстные групповые интересы, как продукт надсоциального искусственного разума.

ИИ – это часть глобальной программы цифровизации. Мечта ультраглобалистов – соединение цифрового мира с биологическим, т.е. создание биоцифрового существа, находящегося прежде всего под цифровым контролем и подверженный воздействию не только биологических, но и цифровых вирусов. При сращивании с технической, кристаллической субстанцией биологическая субстанция неизбежно погибает. Если у ИИ не будет человеческого самосознания, это будет означать мутацию интеллекта. Отсюда – возможность по цифровой линии создать тотальный кризис и его угрозой шантажировать и контролировать мир. Ну а пока для контроля достаточно цифрового удостоверения личности, за которое ратует королева Нидерландов Максима. Она считает, что его можно использовать не только для контроля

над финансовой сферой, но и для приёма в школу, для определения, кто вакцинирован, а кто нет. Кстати, в начале года цифровой идентификатор личности обсуждался как вполне практическая проблема.

Может быть цифровой идентификатор нужен для борьбы с педофилией? А вот и нет. ВЭФ призывает к декриминализации педофилии; там считают, что законы против педофилии нарушают права человека. И вот уже Минюст ФРГ берёт под козырёк и хочет смягчить наказание – ещё не за педофилию (пока), но за её составную часть – детскую порнографию.

ВЭФ работает в том же направлении, что и другие пропагандистские структуры ультраглобализма – стремится стереть, уничтожить все табу, делающие человека человеком, что позволит им полностью обнулить человеческий мир, мир людей и заменить его миром постлюдей, постчеловеков (постгуманизм), неоорков. Таких табу осталось три: секс с детьми, инцест и каннибализм. Реабилитация педофилии, столь любезной сердцу и другим частям тела определённого сегмента мировой верхушки идёт полным ходом. О том, что необходимо смягчить отношение к инцесту на Западе пишут уже несколько лет, пытаясь открывать всё новые «окна Овертона». И вот, наконец, прозвучал призыв пересмотреть отношение ещё и к каннибализму. Британский журнал *New Scientist* (14.02.24) публикует статью под названием «Не пришло ли время более мягкого (*subtle* – *англ.* тонкий, нежный, искусный, хитрый) отношения к каннибализму. В статье говорится, что новые археологические находки показывают, что древние люди поедали друг друга, иногда – из жалости. «Это открытие позволяет нам переосмыслить (*reassess*) наши взгляды на этот вопрос».

Но, во-первых, то, что древние люди нередко занимались каннибализмом – не новость, не открытие. Замечательный советский учёный Б.Ф. Поршнев всю свою теорию возникновения человека и человечества построил на роли каннибализма в этом процессе. Во-вторых, означает ли тот факт, что древние люди, а точнее, пралюди практиковали каннибализм, что мы должны изменить своё отношение к нему? С какой стати? Почему пралюди или древние люди должны стать тем, что определяет наши ценности и взгляды

сегодня? Потому что так хотят те, кто хочет расчеловечить человека?

6

Ну а теперь о главном на этом сходняке, о лозунге «Восстановление доверия». О каком доверии, кого – к кому и почему его надо восстанавливать, да так, что это стало лозунгом? Чего испугались ультраглобалисты? История с ковидом показала им, что, во-первых, люди – не стадо, что они могут сопротивляться; во-вторых, в среде учёных, интеллектуалов достаточно не просто профессионалов, способных разоблачать их авантюры по поводу вакцинации, климата, зелёной повестки, цифровизации и т.п., но людей, обладающих гражданским мужеством делать это, несмотря на информационно-психологический и политический прессинг. В этом Давосцы видят одну из главных опасностей для себя. Люди не верят их пугалкам, их «экспертам», видят за ними корыстный интерес. Потому-то и сокрушались в Давосе ультраглобалисты, что в иных кругах слово «эксперт» стало синонимом «лжеца» и звучит как оскорбление. Отсюда призывы к восстановлению доверия. Нужен такой сдвиг парадигмы, говорит Шваб, который позволит восстановить доверие (читай: к ВЭФ), иначе мир станет более эгоцентричным на национальном и мировом уровне.

И как же швабоиды собираются восстанавливать доверие? Очень просто: с помощью репрессий и подавления в информационной сфере их критиков. Критики ультраглобалистов, их «экспертов», вакцинации, зелёной повестки объявляются сторонниками теорий заговора, причём, более опасными, чем террористы. Именно такая позиция сформулирована одним из управдиректоров ВЭФ Саадией Захиди в опубликованном в канун Давоса-2024 «Отчёта о глобальных рисках». А с террористами, т.е. критиками ультраглобализма надо бороться, в том числе с помощью репрессивных законов. И вот уже во Франции прорабатывают закон «Поправки к Pfizer», согласно которому критика мРНК вакцин будет квалифицироваться как уголовное преступление и караться

либо тюремным заключением на год, либо штрафом в полторы тысячи долларов.

Ключевое словечко давосцев – дезинформация. Так они называют любую критику в их адрес, любую попытку поставить под сомнение их схемы. Отсюда: борьба с дезинформацией – главный метод восстановления доверия. Урсула фон дер Ляйен прямо призывает к контролю над платформами социальных сетей в целях «борьбы с дезинформацией и поляризацией в современном мире». О дезинформации как весьма опасной угрозе говорит Сорос-младший. Сотрудничающая с ВЭФ Американская психологическая ассоциация активно ищет федеральное финансирование для внедрения тотальной цензуры в интернете.

Ещё на Давосе-2023 обсуждался вопрос о технических средствах, которые сделали бы возможной полицию мысли. К борьбе с дезинформацией ультра призывают прежде всего негосударственных акторов. При этом они подчёркивают: важнейший фактор в борьбе с дезинформацией – это ментальное здоровье. То есть предполагается, что у критиков ультра не всё в порядке с ментальной сферой, с психикой. Таких следует лечить, если нужно – принудительно.

В сухом остатке: ультраглобалисты стремятся установить монополию на знание – на знание, препарированное в их интересах и навязанное человечеству, прежде всего той части, которая противостоит и сопротивляется им. В связи с этим главная опасность для них – сопротивление, основанное на альтернативном им экспертном, научном знании. Именно поэтому я высоко оцениваю значение фейкового обращения к ВЭФ иранца Даймона Инани, пославшего Шваба, ВЭФ и их новый мировой порядок на три весёлые буквы. Дело даже не в фейке самом, а в том, с каким массовым восторгом он был встречен в мире, причём не только на Глобальном Юге, но и на Глобальном Севере. Напомню, что перед Давосом-2023 Маск запустил в Твиттере мировое голосование по вопросу о «контроле ВЭФ над миром». Участие приняли 1,1 млн человек. 86,3% выступили против контроля ВЭФ, около 10% – за. Это и есть реальное отношение, и оно будет меняться не в пользу ВЭФ. Отсюда их борьба против дезинформации и стенания по поводу «доверия».

Мы говорим о том, что обсуждалось на Давосе-2024, какие вопросы поднимались. Не менее важно, какие вопросы там не поднимались, о чём молчат давосцы? А молчат они о том главном, о базовой операции, по отношению к которой всё о чём они говорят – это акция прикрытия, средства достижения цели, но не цель. Цель, базовая операция – это глобальный передел, экспроприация активов посредством введения цифровой валюты как средства установления планетарной власти. Помимо прочего, это должно обнулить тот огромный мировой долг, который создал глобальный финансиализм за последние 30 лет, приведя к краху и капитализм, и глобализацию. Вот как описывает план захвата центральными банками всех ценных бумаг, банковских депозитов и имущества, финансируемого за счёт долгов, Дэвид Уэбб (бывший менеджер хедж-фонда, обладающий инсайдерским знанием Уолл-стрит) в книге «Great Take» («Великий захват/отъём»). Этот план, согласно Уэббу, разрабатывался в течение 50 лет, т.е. с самого начала «неолиберальной революции» и представляет, по-видимому, её конечную цель².

Великий отъём – это завершающая стадия нынешнего суперцикла накопления долга. В план (и долг) включены все финансовые активы и банковские депозиты, все акции и облигации, а следовательно – всё основное имущество всех госкорпораций (земля, полезные ископаемые, изобретения, машины интеллектуальная собственность) и частная собственность, активы частных предприятий. В случае реализации этого плана глобальная паутина ЦБ с главным пауком – Международным банком расчётов (МБР) в Базеле – получит контроль над государствами, партиями, спецслужбами, полицией, СМИ, корпорациями. Те, кто возглавляет эту сеть, – небольшая группа людей. По сути их план – это план тотальной гибридной войны против человечества.

Уэбб показывает, как силы, стоящие за ЦБ, в течение полувека создавали по всему миру юридические структуры, ограничивающие права собственности на ценные бумаги. Ныне право собственности и контроль над ней удалены от

² Дальнейшее изложение основных идей Дуэбба по реферату anagaminx из ЖЖ.

собственника, теперь это не физически бумажный сертификат, который можно потрогать. Сегодня акции, облигации и другие инвестиции централизованы, перезаложены, используются повторно, в результате на один и тот же объект – несколько претендентов.

Владельцы брокерских счетов лишь кажутся собственниками, если их брокер обанкротится, пишет Уэбб, акции и облигации, которыми они, по их мнению, владеют, будут использованы для удовлетворения старших кредиторов их брокера. Уэбб приводит следующий пример. В 2008 г. во Флориде обанкротился мелкий брокер, и тогда конкурсный управляющий не стал отправлять ценные бумаги клиентов другому брокеру, а просто забрал их. Но есть и вовсе не мелкие примеры – банкротство банка Lehman Brothers. Оно стало прецедентом, который позволяет обеспеченным кредиторам забирать активы клиента в случае неплатёжеспособности. Такими наиболее обеспеченными и старшими кредиторами являются финансовые учреждения, наиболее близкие к Центральным Банкам – JP Morgan, Black Rock, Goldman Sacks и др. При этом, если человек не может обслуживать свой долг или свои долги, «старшие» способны забрать не только ценные бумаги, но любой актив, финансируемый в счёт долга: дом, квартиру, автомобиль, бизнес, пенсионный счёт.

Таким образом, резюмирует Уэбб, самым влиятельным и богатым семьям мира удалось опутать большую часть мира долгами и создать систему, подрывающую права собственности на ценные бумаги. Чтобы отнять собственность у подавляющей части населения планеты, нужен большой финансовый кризис. Его, добавлю я, может спровоцировать пандемия или война. Сам же финансовый кризис готовится как взрыв пузыря – в духе так называемого ипотечного кризиса в США 2008–09 гг. Для этого нужно было максимально увеличить потребительский долг домохозяйств, охватить им максимальное число домохозяйств, а затем проколоть пузырь.

Нельзя, подчёркивает Уэбб, владеть тем, что одновременно является чьей-то ответственностью, поскольку уже созданы юридические структуры для отъёма таких объектов владения в случае кризиса. В частности, бумажная валюта – это необеспеченная ответственность обанкротившегося прави-

тельства (подч. Мной – А.Ф.). Как только вы внесли валюту в банк, пишет в прошлом финансист Уэбб, она больше не будет вашей, технически и юридически это собственность банка, тогда как ваше владение ею – всего лишь необеспеченное обязательство банка. Это распространяется и на драгоценные металлы, положенные в банковскую ячейку.

Что советует Уэбб? Во-первых, покупать золотые и серебряные инвестиционные монеты (например, канадский «кленовый лист» или «американский орёл»). Во-вторых, вкладываться в недвижимость, но не с помощью ипотеки. В-третьих, – биткойны, которые не случайно так не любят банкиры. Биткойн – это цифровой инструмент на предъявителя, он не является чьим-то обязательством, он полностью под контролем владельца. Биткойн обеспечивает денежный суверенитет индивида по отношению и к государству, и – самое главное – к Центробанку.

В сухом остатке. Огромный долг, огромный долговой пузырь, который нужно только проткнуть, чтобы лишить людей собственности и превратить их в рабов новых хозяев посткапиталистического мира, вот о чём помалкивают в Давосе. Там обсуждают то, чем можно было бы проткнуть этот пузырь, не говоря, конечно, об этой цели, а фиксируя нечто как либо угрозу человечеству (пандемия), либо абсолютную необходимость – борьба с климатическими изменениями, зелёная повестка, цифровизация. Когда имеешь дело с вэфовцами, надо следить за их руками, а кошелек лучше переложить в нагрудный карман.

Захват мировой власти банкирами с центром в Базеле, в МБР и его филиалах – центробанках – реально создал наднациональную власть, обнуление прежней истории. Средство глобального передела, отъёма средств в мировом масштабе кризис по схеме «эпидемия – война – голод», причём успех зависел от скорости проведения операции – это неоднократно подчёркивал Шваб. В ограниченном масштабе ультраглобалисты провели его в 2020–2023 гг., однако 2021 и 2023 гг. показали, что, во-первых, блицкриг провалился; во-вторых, многое пошло не так: сопротивление низов и верхов пандемии в 2021 г., отсюда свёртывание ковида; просчёт по поводу крепости экономик РФ и Запада; торможение войной про-

цесса поглощения корпорациями государства; рост значения промышленного капитала.

Соппротивление части верхов поставило под угрозу равновесие в мировой верхушке, возник дополнительный фактор обрушения всей конструкции господства Запада. На это же работает конфликт на Украине, задуманный хозяевами Запада в противоположных целях, – сразу в нескольких, в том числе и как определённый эксперимент.

Ситуацию осложняет конфликт Палестина – Израиль, точнее, действия Израиля, с одной стороны, и противоположные интересы США, Великобритании и Ватикана в этом регионе и в мире в целом – с другой.

На данный момент в проигрышной ситуации – Израиль: война ведётся и на его территории (впервые), он терпит репутационные издержки. Как заметила ирландский юрист, представляющая в суде дело «ЮАР против Израиля», конфликт в Газе – это первый геноцид в истории, который транслируется в режиме «реального времени» (ТГ Теория большого шока, 12.01.24). Теперь Израилю труднее будет использовать козырную для него карту «холокост».

8

У нас остаются три вопроса:

- 1) каковы наиболее вероятные действия тех сил, которые стоят за ВЭФ?
- 2) что такое ВЭФ и Давос?
- 3) каково оптимальное на данном этапе отношение к ним?

Первый вопрос. Я уже сказал, что блицкриг по схеме «эпидемия – война – голод» на данном этапе провалился. Судя по разговорам о болезни «Х», у ультраглобалистов есть соблазн повторить схему в более масштабном и более длительном варианте. Но это рискованно, особенно пока идут военные действия на Украине. Если жертв новой пандемии будет очень много, то виновные потом ответят – формально (суд) или неформально – как наказывали в течение трёх поколений семью Кеннеди.

Далее. Ультраглобалистам нужна большая война с большим ТВД. Таковым может быть только Ближний Восток с конфликтом суннитов и шиитов. Но этому мешает существование Израиля. Тоже неоднозначная ситуация.

Голод. Мировой голод – это удар прежде всего по Европе, но также и по США. А также и по Индии, на которую англосаксы ставят как на противовес Китаю. Тоже двойственная ситуация. А время торопит – его у ультраглобалистов всё меньше. Какие варианты возможны у них теоретически? Первый – решиться на рискованную игру, запустить пандемию, т.е. ввязаться, а там будет видно. Так предпочитал действовать Наполеон, но сейчас не наполеоновская эпоха. Так что – маловероятно. Правда, в ситуации динамического равновесия резко возрастает роль случайности, ситуативности, человеческого фактора.

Но «чёрного лебедя» не предусмотреть.

Более вероятным мне кажется, следующее. Возможности игры у ультраглобалистов на данном историческом отрезке ограничены ситуацией в мире. В таких случаях чуть притормаживают, играют в отыгрыш, как в бильярде, чтобы поставить противника в сложное положение и заставить ошибаться, ждать ухудшения экономической и политической ситуации в РФ и в Китае, возможности компромисса между глобалистами и ультраглобалистами. А с этой целью можно допустить президентство Трампа, саботировать его политику, свалить на него всю вину и где-то в 2027–28 гг. попытаться сыграть.

Второй вопрос. Давос/ВЭФ – это не мозговой центр, а транслятор, площадка запуска инфоэпидемий, открывания «окон Овертона» и т.д. Давос – это поплавок, ширма «открытого заговора» (Г.Уэллс) части мировых элит по созданию общества биоэкотехнофашизма (БЭТ-фашизма)³, где социальные различия будут навечно закреплены биологически. Шайка Шваба – это даже не шайка Воланда из романа Михаила Булгакова «Мастер и Маргарита»; Шваб – из obsługi Воланда, но не Воланд. Тем не менее, уже за то, что вэфовцы наговорили и сотворили за последние годы, их можно тащить

³ Подр. см.: Фурсов А.И. Капитализм, антикапитализм и судьбы мира: жизнь и смерть самой загадочной системы в истории человечества и её антипода // Фурсов А.И. Наше «Время Босха». М.: Наше завтра, 2023. С. 86–223.

на суд типа Нюрнберга 2.0 по обвинению в биологическом и информационном терроре. Ясно, что физически на данном этапе это невозможно, но говорить об этом надо постоянно, нанося удары по так называемому «доверию». Причём делать это должны не только отдельные лица и группы, но и правительства заинтересованных стран. Швабоиды и их хозяева ведут цивилизационную, классовую и биологически-видовую войну против человечества. Нацистских преступников по приговору Нюрнбергского суда повесили за меньшее.

Третий вопрос. Несмотря на сказанное выше, мы не должны демонизировать Давос, швабоидов. Если кто и тянет на нечто похожее на демоническое, это их хозяева. Компания Шваба – это в основном колода старых карт; клоуны, выходящие в тираж; гешефтмахеры типа Гебрейсуса, Бурлы, Фаучи, Лагард и пр. ВЭФ начинает проседать так же, как когда-то просели Римский клуб и Трёхсторонняя комиссия. В то же время нужно помнить, в каком бы состоянии Давос ни был, это наш враг, а с врагом – по законам военного времени и правилам поведения в прифронтовой полосе. Враг, которого нужно разоблачать, вскрывая его реальные цели и планы и делая их достоянием общественности. Время работает против этих нелюдей, а потому они так торопятся, и чем больше они будут торопиться, тем больше будут совершать ошибок. Надо эти моменты не упустить, чтобы реализовать свою повестку. А для этого – самое главное – нужно её иметь, причём в двух вариантах: программа минимум и программа максимум. Надо учиться у большевиков, у Ленина (к этому, кстати, призывал Джон фон Нейман). Но Ленина недостаточно – нужен и Сталин. И нужно помнить: реально, по-настоящему суверенным может быть только такое государство, у которого есть свой собственный образ, проект будущего. И в этом проекте не должно быть ультраглобалистских структур, в том числе ВОЗ. К счастью, в РФ сделаны первые шаги к дистанцированию от этой структуры.

9

2 февраля 2024 г. было опубликовано распоряжение председателя Совмина РФ М.В. Мишустина № 200от 21 ян-

варя 2024 г. о приостановке внедрения в РФ Международной классификации болезней и проблем, связанных со здоровьем 11-го пересмотра (МКБ-11). В настоящее время на территории РФ действует МКБ-10. Чем МКБ-11 отличается от МКБ-10? В МКБ-11 зафиксировано: 1) влечение к своему полу – это норма сама по себе (*per se*); 2) транссексуализм (сюда входят: химическая и хирургическая смена пола, отказ от пола вообще посредством кастрации, фетишизм и даже садомазохизм) объявляется вариантами здорового поведения человека; дети наделяются правом менять пол, плодя любое число гендеров; это – в русле июльской (2023 г.) методички ВОЗ, которая потребовала от всех правительств ввести в паспортах графу «третий пол»; 3) сексуальное влечение к детям и подросткам признаётся нормой, если оно не беспокоит самого человека и если он для его реализации не прибегает к насилию по отношению к детям.

В МКБ-10 всего этого нет. То есть в МКБ-11 ВОЗ и её хозяева пытались провернуть такую же штуку, как в МКБ-10 по сравнению с МКБ-9. В 9-й МКБ педерастия официально считалась психзаболеванием (раздел «Психиатрия», подраздел «Половые извращения и нарушения», № 302.0). В МКБ-10 всего лишь в один голос без предъявления научных доказательств педерастия была исключена из разряда психзаболеваний. Несмотря на то, что РФ в своё время приняла МКБ-10, вся эта галиматья блокируется у нас указом президента РФ о защите традиционных ценностей и законодательном запрете смены пола (за исключением врождённых физиологических патологий), а также признанием ЛГБТ-движение экстремистской организацией. Но это произошло не так давно, а указ Мишустина – просто в феврале. А вот ещё в 2021 г. рассматривался план введения в РФ до 2024 г. МКБ-11; предполагалось пересмотреть в связи с этим нормативные акты и привести систему нашего здравоохранения в соответствии с требованиями МКБ-11. Но началась СВО, развернулся наш конфликт с Западом; Запад поставил задачу уничтожения России как государства, цивилизации, а русских – как этнокультурной целостности. На решение именно этих задач работает ВОЗ.

Показательно, что решение о приостановке МКБ-11 принято М.В. Мишустиним «в связи с большим обращением ко-

личества граждан, общественных организаций», т.е. то была инициатива не чиновников, а гражданского общества; впрочем, скорее всего, не обошлось и без силовиков. Активную роль играл ТГ-канал «Катюша» (рекомендую всем подписаться на него). Решение Мишустина – лакмусовая бумажка. Уверен, что либеральная шелупонь в РФ, «шестёрки» глобалистов обязательно выскажут своё критическое «фи» и станут обвинять правительство в некомпетентности, популизме, несовременности и пр., станут говорить о негативном влиянии на качество медицинской помощи в РФ. Интересно, как может сказаться на качестве медицинской помощи запрет на реализацию сексуального влечения к детям?

У меня есть критическое замечание в адрес решения Мишустина. Оно правильное, но надо было идти до конца, не приостанавливать надо было решение, а обнулять. Иного ни рекомендации ВОЗ, ни она сама не заслуживают. Ведь совершенно ясно, что ВОЗ – одна из самых мерзких и опасных организаций ультраглобалистов, несущая не только разрушение нормальной человеческой жизни, самого человека, но и смерть. Контролируемая людьми типа Рокфеллеров, Гейтса, Сороса и др. эта организация играет важнейшую роль в создании мира так называемой новой нормальности, а по сути – глобального БЭТ-фашизма.

10

Собственно, ВОЗ с самого начала не была медицинской организацией. В 1910 г. был создан Медицинский международный отдел в фонде Рокфеллера. Он решал две задачи: 1) исследования в области евгеники, т.е. выведения высококачественных человеческих особей, высшей расы; 2) контроль над политическими процессами посредством административного контроля над медицинским образованием и на основе результатов евгенических исследований. Фонд очень интересовался советскими исследованиями, например, опытами академика Павлова, опытами по пересадке органов. В 1943 г. по линии фонда Рокфеллеров в Нью-Йорк был приглашён С.С. Брюхоненко. Он проводил опыты по продолжению жизни головы собаки, отделённой от туловища (в своё время они

вдохновили Александра Беляева на один из самых известных его романов – «Голова профессора Доуэля»), и по пересадке головы одной собаки другой. Хотя многие опыты Брюхоненко носили закрытый характер и курировались спецслужбами, в Нью-Йорк ему поехать разрешили. Там в присутствии сотен учёных Брюханенко демонстрировал следующий опыт. Из собаки выкачали кровь и через 15 минут после того, как её сердце престало биться, кровь вкачали обратно через аппарат «искусственные лёгкие и сердце», вскоре собака начала двигаться, а через 12 часов полностью восстановилась и ожила. В 1960–70-е годы медицинские структуры Рокфеллеров весьма интересовались трансплантологией, в то время СССР опережал США в этой области. Понятно, что у Рокфеллеров здесь был и личный интерес – недаром и впоследствии Дэвиду Рокфеллеру 7 раз пересаживали сердце и он дожил до 102 лет. И всё же главным здесь было использование медицины в прежних евгенических целях под другим названием, во-первых, в целях получения эффективного средства контроля над элитой («практическое бессмертие» избранных) и низами; во-вторых, продления жизни верхушки («антропологический переход»).

Поскольку евгеника как направление было скомпрометировано нацистами, их программой создания расово полноценных – с этой программой сотрудничал фонд Рокфеллера, то в конце 1946 г. Международный отдел фонда преобразовали в ВОЗ, а евгеникой стали заниматься, поменяв её название. В 1949 г. СССР вышел из ВОЗ, но в 1955 г. Н.С. Хрущёв вернул в неё нашу страну. Сегодня ВОЗ – это не столько про медицину, сколько про ЛГБТ, ювенальную юстицию, эвтаназию, педофилию, против употребления мясомолочных продуктов и против сельского хозяйства, которое якобы наносит вред климату.

Медицинский аспект деятельности ВОЗ тоже специфичен. Это объявление эпидемий и пандемий, а затем борьбы с ними с помощью навязываемой вакцинации. В 2009 г. ВОЗ попыталась провернуть первую пандемийную аферу – свиной грипп. Афера провалилась, а ВОЗ была подвергнута критике за создание паники. После заявления Совета Европы об этом, части руководства ВОЗ пришлось уйти. К следующей

афере ультраглобалисты подготовились лучше. В октябре 2019 г. Фонд Гейтса совместно с ВОЗ и другими структурами провёл «учения» Event 201 – о борьбе с глобальной эпидемией, т.е. пандемией коронавируса, а в 2020 г. пандемия была объявлена. Началось коронабесие, сопровождавшееся во всех странах, кроме Беларуси и Швеции, целым комплексом мер, нарушавших права человека, гражданина, конституцию. Маски, перчатки, локдауны, бессмысленные ПЦР-тесты, обязательная, т.е. насильственная вакцинация неизвестно чем, какой-то не просто жижей, а во многих случаях смертельно опасной жижей. По оценке специалистов, миллионы избыточных смертей в мире с 2020 г. – это результат коронабесия. Во-первых, это смерти из-за того, что на период «пандемии» резко была сокращена медпомощь нуждавшимся в ней реально больным людям; во-вторых, это смерти как результат последствий вакцинации. Показательно, что именно в тех странах и районах, где было больше всего вакцинированных, там и уровень смертности сегодня самый высокий. Абсолютный рекордсмен по вакцинации – Португалия, она же рекордсмен смертности. Практически во всех зонах активной вакцинации – высокий уровень избыточной смертности, в том числе у детей. Что касается смертности от самого ковида, то её цифры жульнически завышены. Как показало исследование итальянских медиков, в Италии только 5% смертей, приписываемых ковиду, действительно имели его своей причиной. Во многих странах, включая РФ – я знаю такие случаи – умерших во время объявленной пандемии от чего угодно записывали в ковидную смертность.

11

Кто же главный выгодоприобретатель от этих смертей? Ясно, что не сама ВОЗ – это клерки, которым, впрочем, тоже перепало. Главные бенефициары – их хозяева.

Требования вакцинации со стороны ВОЗ и репрессий в случае отказа вакцинироваться решали две задачи. Первая – приучение людей к такому социальному контролю, который уничтожает неприкосновенность частной жизни и лишает людей права распоряжаться собственным телом и тела-

ми своих детей; социальная дрессировка, чтобы выработать у людей тип поведения запуганной подчиняющейся жертвы. Сегодня это признаётся открыто. Немецкий социолог Хайнц Буде откровенно рассказывает о том, как немецкие и не только немецкие «эксперты» совместно с властями обманывали людей, чтобы добиться от них желаемого поведения. Вторая – обеспечение огромных прибылей Биг Фарме и определённой части мировой верхушки – фондам и банкам.

Вот какие данные опубликовал Corporate Watch. Если брать так называемую вакцину AstraZeneca, то 7% её акций владеет Blackrock (CEO – Ларри Финк); 5% – инвестиционная фирма Wellington Management (CEO – Брендан Содз); 4% – одна из старейших инвестфирм Capital Group; 6% будущих прибылей AstraZeneca должен получить Оксфордский университет (24% пойдут Vaccitech Ltd, среди директоров которой исследователи Сара Джилберт и Адриан Хилл). Главный акционер Vaccitech – Oxford University investment Co.

Теперь Moderna. Её CEO Stephane Bancel владеет 9% акций компании и заработал миллионы; Noubar Afeyan, председатель Совета директоров Moderna владел 14% акций компании в начале 2020 г.; Scottish investment Fund за время пандемии увеличил свою долю до 11% (во главе – Baillie Gifford); Vanguard – точная прибыль неизвестна, но эта структура присутствует практически во всех крупнейших компаниях мира, в том числе фармацевтических; Blackrock управляет активами на 8,68 трлн долл., у неё 4% акций Moderna; Риши Сунак, сооснователь хедж-фонда Theleme, который вложил средства в M., отказался отвечать на вопрос о том, получил ли он прибыль в результате продаж Moderna.

Pfizer (повторю: недавно директор Pfizer Бурла, который сам не вакцинировался, признал то, что долгое время отрицал: да, в составе вакцины есть наночастицы). Vanguard (глава – Martimer Buckley) принадлежат 7% акций Pfizer; свою долю имеет State Street, один из крупнейших банков мира и одновременно инвестиционная фирма, оперирует 3,5 трлн долл.; Blackrock владеет 5% акций Pfizer.; свою прибыль получили Uçur Şahin и Özlem Türeci, муж и жена, сооснователи BioNTech, партнёра Pfizer, одна из богатейших пар Германии (4 миллиарда); The Struenmann brothers (близнецы То-

мас и Андреас), 50% BioNTech (23 млрд). Таким образом, на вакцинах нажилась верхушка мирового капиталистического класса, ультраглобалисты, и прибыли эти были огромными. Естественно, перепало и их слуги из ВОЗ.

И всё же по в конце 2021 г. ковидную аферу было решено тормознуть. Главных причин три: 1) сопротивление населения, которое вышло за прогнозируемые рамки; 2) недовольство части мировой верхушки; 3) уже планировавшаяся с осени 2021 г. англо-американская провокация, которая должна была спровоцировать конфликт Украины и РФ и втянуть в него Европу – тут не до пандемии. И всё же главные причины – две первые (об этом открыто заявил Киссинджер во время закрытой части вашингтонской встречи Бильдербергского клуба в июне 2022 г.).

Два года о возможности новой пандемии не то, что совсем не говорили, но как-то вяло, по инерции. И вот на давосском шабаше в январе 2024 г. ультраглобалисты в лице их «шестёрки» Гебрейсуса во весь голос заговорили о неизбежности новой пандемии «болезни икс», которая неизвестно что из себя представляет, но она обязательно придёт, причём не позже мая 2024 г. и смертность от неё в 20 раз превысит смертность от ковида и достигнет 80 млн (это сразу же напомнило мне истерику А. Меркель и Б. Джонсона в начале 2020 г.: умрут миллионы!). Это лишний раз свидетельствует о том, что COVID был прежде всего наведённой психической эпидемией; психоз, вызывающий стресс и снижающий способность организма сопротивляться – вот чем была так называемая пандемия COVID. По сути новой пандемии ещё даже на горизонте нет, а ВОЗ уже начала психическую атаку, нагнетает психоз, результатом которого должен стать психосоматический удар, а заодно – испытание средств массового психосоматического воздействия.

При этом на момент пандемии в 2020 г. формально было за что зацепиться – смертельные случаи. Но сейчас ничего нет вообще! А нам говорят: будет! А не значит ли это, что ВОЗ и её хозяева, как и в 2019 г., планируют запуск новой пандемии с помощью такого же искусственно созданного – на сегодняшний день доказано то, о чём многие говорили с самого начала – вируса? Иначе откуда они знают о новой пандемии

и о точной дате её начала? По сути, мы имеем дело с шантажом развязывания биологического террора, террора с помощью биооружия. Этот шантаж нужен ультраглобалистам для того, чтобы провалить так называемое Пандемическое соглашение, которое ВОЗ планирует для подписания правительствами всех государств как раз в мае 2024 г. Это соглашение наделяет ВОЗ (и стоящие за ней семьи, корпорации, банки и инвестфонды) неограниченными надгосударственными возможностями, обнуляя государственный суверенитет всех стран. Вводятся такие репрессивные медико-санитарные (на самом деле, социально-политические) меры, которые будут обязательны к исполнению всеми подписавшими странами. Кстати, Эстония и Словакия уже заявили об отказе подписываться под это. Такое поведение достойно уважения: не побоялись, а ведь небольшие и слабые страны, точнее, их руководителей ВОЗ и её хозяева наказывают как стандартная мафия – смертью. Так, в Африке в течение одного года умерли президенты четырёх стран, посмеявшие пойти поперёк требований ВОЗ и отказавшиеся от вакцин.

Это президент Танзании Джон Мазуфули, открыто говоривший о том, что ВОЗ и ВЭФ договорились с Фейсбук, Гугл и ЦРУ об организации пандемии. 17 марта 2021 г. в возрасте 61 года его убили, и президентом Танзании стала Самия Хасан, имеющая прямое отношение к ВЭФ.

Это президент Бурунди Нкурунзиза, который выступил против экспериментальной вакцинации и изгнал ВОЗ из страны. Он внезапно умер 8 июня 2021 г., по одной версии от ковида, по другой – от сердечного приступа.

Это президент Берега Слоновой кости Мед Бакаёко. Критиковал ВОЗ. В феврале 2021 г. вылетел спецрейсом в Париж для проведения медобследования. Сначала его поместили в в Американский госпиталь в Париже, затем его здоровье внезапно ухудшилось, его перевезли во Фрайбург (ФРГ), там он и умер 10 марта 2021 г. в возрасте 56 лет. Официальный диагноз – рак печени.

Это президент Свазиленда Амброз Дламини, ещё один критик ВОЗ; умер 13 декабря 2020 г. в возрасте 52 лет, находясь на лечении в ЮАР.

Четыре случая. Совпадение? Не большее, например, чем смерти четырёх министров обороны Варшавского договора в течение одного года: 20 декабря 1984 г. – маршал Д.Ф. Устинов (СССР, сердечная недостаточность); 15 января 1985 г. – генерал армии Мартин Дзур (ЧССР, острая сердечная недостаточность); 5 декабря 1985 г. – генерал армии Хайнц Гофман (ГДР, острая сердечная недостаточность); 15 декабря 1985 г. – генерал Иштван Олах (Венгрия, тоже сердце). Так был обезглавлен Варшавский договор в канун прихода к власти Горбачёва. Посмотрел бы я как бы куролесил Горбачёв при живом, жёстком и суровом Устинове. Конечно, к смертям военачальников ВОЗ отношения не имела. Я о другом – о странных совпадениях смертей, в которых явно прослеживается наличие заинтересованной стороны. Но вернёмся к ВОЗ и в наши дни.

Были дела и за пределами Африки. 7 июля 2021 г. в возрасте 53 лет группой убийц был застрелен президент Гаити Жовенель Моиз. Перед смертью его, уже раненого несколькими выстрелами, пытали. Президент Гаити не только отвергал ВОЗ и вакцины, но заявлял, что у него на руках доказательства причастности к торговле людьми ЦРУ, фондов Клинтон и Эпштейна – того самого, который владел целым педофильским островом для утех западной политической и шоу-бизнесовской элит и которого повесили в тюремной камере как нежелательного свидетеля.

Впрочем, зачем далеко ходить – в Африку и на Гаити? Президент Беларуси А.Г. Лукашенко категорически отказал Ж.Боррелю, приехавшему уговаривать его присоединиться к коронабесию и отменить парад Победы 9 мая. Это стало последней каплей, и летом 2020 г. была совершена попытка госпереворота, в ходе которого планировалось физически уничтожить Лукашенко. Не получилось. Беларусь – не Африка и не Гаити, да и Россия близко. Но сам факт физического уничтожения лидеров небольших стран, бросающих вызов ВОЗ или просто не идущих навстречу требованиям, которые она продавлирует, мы должны отметить, тем более, что весной 2024 г. ВОЗ по воле своих хозяев (Фонд Рокфеллеров, Фонд Гейтса и др.) и своих главных акционеров будет продавливать Пандемическое соглашение.

Пандемическое соглашение – это введение глобальной биомедицинской диктатуры. Причём это только первый шаг, пробный шар. Далее планируются соглашения о глобальной продовольственной программе (глобальная проддикатура) и о глобальной безопасности (глобальная военно-полицейская диктатура, включая полицию мысли; на последнем давоссом сходняке критики ВЭФ были объявлены конспирологами и сторонниками теории заговора, которые более опасны, чем террористы – со всеми вытекающими отсюда последствиями).

Всё это лишний раз свидетельствует: ВОЗ – это не о здоровье, это о глобальном контроле, о новом мировом порядке в интересах корпораций и банков, порядке, в котором не будет государств; это о трансгуманизме, т.е. об уничтожении не просто традиционных ценностей, но человека как такового. ВОЗ – враг человечества, людей. Недаром Шваб и его «шестёрка» Харари открыто говорят, что эра людей заканчивается, начинается эра транслюдей, постлюдей – чипизированных существ. На приближение этого мира работает и ВОЗ.

О том, насколько деятельность ВОЗ восходит далеко за рамки, причём весьма условные, медицины, свидетельствует следующее. Недавно Гебрейсус начал кампанию против мяса и молока (напомню, что в канун Давоса фон дер Ляйен сделала заявление о вредности мяса, молока и яиц в качестве продовольствия). Она сказала: «Наши продовольственные системы наносят вред здоровью людей планеты. На продовольственные системы приходится более 30% выбросов парниковых газов» (ТГ-канал Банкста, 8.02.24). Это – ложь. Я уже говорил о подсчётах специалистов, согласно которым углекислый газ, которого так «боятся» швабоиды и их хозяева, составляет 0,04% атмосферы и только 3% от этого объёма (т.е. на выходе – 0,0012% – результат деятельности человека).

Курс ультраглобалистов понятен: свести до минимума сельское хозяйство им нужно для того, чтобы поставить производство продовольствия под свой полный контроль, под контроль корпораций и их агрохолдингов, чтобы никто не мог самостоятельно обеспечить себя едой. Такой контроль

даст возможность управлять с помощью голода, и ВОЗ активно участвует в реализации этой программы.

Кто-то спросит: но зачем так примитивизировать социальную систему? Что, нет других способов управления? У этой публики – нет. Мир стал слишком сложным, большим и быстрым для них, и они решили пойти по пути сокращения населения, примитивизации экономики и общества и упрощения поведения человека. Известны три закона управления.

Закон Эшби – Шеннона – Винера: управляющая система должна по сложности и мощности превосходить управляемую;

Закон Бира – Анохина: управляющая система должна быть способна к опережающему прогнозированию развития управляемой системы;

Закон Седова – Назаретяна: в сложной иерархической организованной системе разнообразие на верхнем уровне может быть обеспечено за счёт подавления разнообразия на нижнем уровне путём упрощения, обеднения этого уровня.

Сегодня капиталистическая система переживает системный кризис, идёт вразнос, а поскольку эта система глобальна, то и разнос этот глобальный, создающий архисложную для управления ситуацию. В этих условиях соответствовать закону Эшби – Шеннона – Винера, т.е. быть сложнее управляемых (под)систем верхушка, т.е. управляющая (под)система, может только на основе закона Седова – Назаретяна, т.е. путём качественного и количественного упрощения управляемых подсистем и численного сокращения их носителей. То, что мы видим в последние годы, – реализация именно этого варианта. И ВОЗ в этом играет большую и мерзкую роль.

Ещё вопрос: почему ультраглобалисты так заторопились и готовы во второй раз после 2020–2021 гг. запустить схему «эпидемия – война – голод» (либо «эпидемия – голод – война») или, по крайней мере, шантажируют этим? Дело в том, что, как и опасались Шваб и его соавтор Ж.Маллере в их книжке 2020 г. про ковид и новую нормальность, время работает против ультраглобалистов. Соппротивление им нарастает, им не верят. Напомню: девизом последнего швабятника в Даво-

се было «Восстановление доверия». Поскольку всё больше учёных, включая медиков и биологов, политиков (например, Р. Кеннеди-младший) всё чаще разоблачают глобалистские аферы – пандемии, антропогенные климатические изменения, цифровизация с её ИИ, им нужно: а) восстанавливать это доверие, подавляя инакомыслящих; критиков ВОЗ, зелёной повестки ультраглобалисты характеризуют как людей, более опасных, чем террористы; б) торопиться, поскольку мир БЭТ-фашизма начал рушиться ещё на этапе строительства.

13

Итак, в сухом остатке. ВОЗ – это часть международной мафии, мировой организованной преступной группировки (ОПГ), её биомедицинский сегмент биотеррористического характера. В ситуации военного противостояния РФ и коллективного Запада, которое Запад планирует на десятилетия (Столтенберг), она – часть Запада, наш враг, работающий на разрушение нашего суверенитета и наших ценностей. В связи с этим необходима не просто приостановка МКБ-11 и даже не приостановка контактов с ВОЗ, а выход из неё. Это значительно легче и проще, чем выйти из МВФ и ВТО (аналогичным образом надо выходить из МОК – это ещё проще).

Однако выходом из ВОЗ нельзя ограничиваться. Необходимо развернуть кампанию разоблачения этой организации и её хозяев на международном уровне, координируя свою деятельность с её критиками. Необходимо комбинировать разоблачительные акции и публикации с высмеиванием ВОЗ, Шваба, ультраглобалистов и их структур, тем более, что поводов, равно как и клоуноподобных карикатурных персонажей в этих структурах хватает. «Колода старых карт», «змея, пережившая свой яд», «гинекологиня, привыкшая смотреть на мир как на профессионально знакомый ей объект» - чем не образы!

Желательно также, пусть это хотя бы будет символическим, создание Международного трибунала по деятельности ВОЗ. Это чётко зафиксирует нашу позицию и станет ударом не только по этой структуре, но и по всем ультраглобалистам – врагам России и человечества. В сохранении наше-

го членства в ВОЗ могут быть заинтересованы только те, кто ставит на поражение России в конфликте с Западом или те, кому, как минимум, хочется продолжать кататься на Запад за государственный счёт. Это – кучка (по сравнению с основной массой населения страны, на которую ВОЗ нацелилась своими боевыми вирусами). У нас – война. И действовать нужно по законам войны и правилам поведения в прифронтовой полосе как на международном уровне, так и внутри страны. Тем более, что в современных технических условиях вся страна превращается в прифронтовую полосу.

Kuljanin Branimir¹

EVROAZIJSKI SISTEM BEZBJEDNOSTI

Sadržaj: U životu svakog stvora na Zemlji, od biljke i životinje do čovjeka, najvažnija je bezbjednost. Ruža se brani trnjem, a bik rogovima. Životinje se hrane biljkama, a zvijeri njihovim mesom. Čovjek pokušava da stvori uslove da živi u miru i blagostanju, da se mali i slabi ne boje velikih i jakih. Na grbovima i zastavama velikih zemalja i njihovih imperija su grabljivci – orlovi i lavovi, a mali narodi se bore za preživljavanje, i list masline može biti njihovo znamenje. Zapadni rasisti hoće da i dalje odlučuju o sudbini svih naroda i zemalja, da vladaju svijetom gubeći iz vida da je njegovo središte u Evroaziji, u njenim drevnim civilizacijama i kulturama. U sukobu SAD s Rusijom i Kinom odlučuje se da li će se ono, nakon putešestvija dugog dvije hiljade godina južnom obalom Evroazije sa Istoka na Zapad, preko Amerike vratiti na veliki kontinent.

Širenje NATO se zaglavilo u Ukrajini 2014.

Rusija je, još od 1990-ih, iznosila miroljubiva rješenja, ali ti pokušaji nisu naišli na pravi odgovor.

Umjesto toga, Zapad je počeo s vojnim intervencijama u Jugoslaviji, Iraku, Avganistanu, Libiji, Siriji. Evroatlantski

---

Širenje NATO se zaglavilo u Ukrajini 2014.

---

¹ Prof. dr Branimir Kuljanin, u mirovini

sistem bezbjednosti je uništen, Rusija predlaže da se stvori novi sistem bezbjednosti Evroazije i svijeta.

Расширение НАТО в Украине застопорилось в 2014 году.

Ključne riječi: SAD, rasizam, nacizam, fašizam, imperijalizam, Rusija, Kina, mir, ravnopravnost, saradnja.

Содержание: В жизни каждого существа на Земле, от растений и животных до человека, самое главное – безопасность. Роза защищается шипами, а бык рогами. Животные питаются растениями, а звери – их мясом. Человек старается создать условия для жизни в мире и благополучии, чтобы маленькие и слабые не боялись больших и сильных. На гербах и флагах больших стран и их империй изображены хищники – орлы и львы, а малые народы борются за выживание, и их знаком может быть оливковый лист. Западные расисты хотят и дальше решать судьбы всех народов и стран, править миром, упуская из виду тот факт, что его центр находится в Евразии, в ее древних цивилизациях и культурах. В конфликте США с Россией и Китаем решается, вернется ли он после двухтысячелетнего путешествия вдоль южного побережья Евразии с Востока на Запад через Америку на великий континент.

Расширение НАТО в Украине застопорилось в 2014 году. С 1990-х годов Россия предлагала мирные решения, но эти попытки не встретили должного ответа. Вместо этого Запад начал с военного вмешательства в Югославию, Ирак, Афганистан, Ливию, Сирию. Евроатлантическая система безопасности разрушена, Россия предлагает создать новую систему безопасности Евразии и мира.

Ключевые слова: США, расизм, нацизм, фашизм, империализм, Россия, Китай, мир, равенство, сотрудничество.

Content: In the life of every creature on Earth, from plants and animals to humans, the most important thing is safety. A rose defends itself with thorns, and a bull defends itself with horns. Animals feed on plants, and beasts on their meat. Man tries to create conditions to live in peace and well-being, so that the small and weak are not afraid of the big and strong. On the coats of arms and flags of big countries and their empires are predators – eagles and lions, and small nations are fighting for survival, and

---

США, расизм, нацизм, фашизм, империализм, Россия, Китай, мир, равенство, сотрудничество.

---

the olive leaf can be their sign. Western racists want to continue to decide the fate of all peoples and countries, to rule the world, losing sight of the fact that its center is in Eurasia, in its ancient civilizations and cultures. In the conflict between the USA and Russia and China, it is decided whether, after a two-thousand-year journey along the southern coast of Eurasia from East to West, it will return to the great continent via America.

Novi sistem bezbjednosti u Evroaziji je potreban zbog propadanja evroatlantskog.

NATO expansion got stuck in Ukraine in 2014. Since the 1990s, Russia has been proposing peaceful solutions, but these attempts have not met with the right response. Instead, the West started with military interventions in Yugoslavia, Iraq, Afghanistan, Libya, Syria. The Euro-Atlantic security system has been destroyed, Russia proposes to create a new security system for Eurasia and the world.

Keywords: USA, racism, Nazism, fascism, imperialism, Russia, China, peace, equality, cooperation.

„Malen svijet za adova žvala
Ni najest ga, a kamoli prejesti“.
Njegoš, „Gorski vijenac“

Uvod

Novi sistem bezbjednosti u Evroaziji je potreban zbog propadanja evroatlantskog, prvenstveno OEBS, koja se pretvorila u sporednu, problematičnu organizaciju nespremnu da stvaralački utiče na tok događaja u oblasti sigurnosti². Politizacija postojećih međunarodnih ustanova u korist zapadnih država je dovela do propadanja strateške stabilnosti, kontrole naoružanja i njihovog miješanja u unutrašnje poslove drugih zemalja.

Rusija se zalaže za stvaranje Evroazijskog sistema bezbjednosti (ESB) imajući u vidu loše iskustvo vještačkog očuvanja evroatlantskog sistema bezbjednosti, koji je potpuno propao nakon Hladnog rata. On nije mogao postati istinski regionalni sistem zajedničke bezbjednosti, kako je predviđeno u Poglavlju VIII Povelje OUN, pretvarajući se u sredstvo politike SAD u Evropi. Amerikanci

---

Rusija se zalaže za stvaranje Evroazijskog sistema bezbjednosti.

---

² <http://council.gov.ru/activity/activities/roundtables/157585/>

su ušli u nju krajem Drugog svjetskog rata i ostali da osiguraju svoje sebične imperijalističke interese. Ustanove proteklog doba, prvenstveno NATO, a, kako pokazuje iskustvo, posebno posljednjih godina, i EU, su sredstva za održavanje američke politike suzbijanja razvoja svih drugih, ne samo 'protivnika' i 'neprijatelja', već i vlastitih 'saveznika'.

Svijet se duboko promijenio od završetka Drugog svjetskog rata 1945. i osnivanja NATO 1949.

Svijet se duboko promijenio od završetka Drugog svjetskog rata 1945. i osnivanja NATO 1949. Ideološki sukob kapitalizma i komunizma je prošlost. U vrijeme napuštanja socijalizma i raspuštanja SSSR krajem 1980-ih, stvaran je privid da su, umjesto pitanja vojno-političke sigurnosti, u prvi plan izbila pitanja razvoja, klimatske promjene i drugi svima zajednički izazovi i prijetnje, za koje nema vojnih, nasilnih rješenja. Ali, održavanje vojno-političke napetosti izazvane širenjem NATO i dalje preusmjerava sredstva potrebna za rješavanje tih problema u vojne izdatke. To neposredno utiče ne samo na Rusiju, već i evropske saveznike SAD, koji su im postali potrošna roba u nastojanju da joj nanesu „strateški poraz“. Zemlje EU, prvenstveno Njemačka, i cijeli savez su oslabljeni kao privredni i trgovinski suparnici SAD, koji ujedno postaju izvor njihove ponovne industrijalizacije nakon masovnog seljenja tvornica u Kinu i druge zemlje Azije.

Predlog Rusije o stvaranju ESB je odlučujući raskid s nasljeđem zapadne geopolitike „nultog rezultata“, nadzora, diktature i sličnih strategija koje vode sukobu i ratu. To sada najbolje pokazuje vojni sukob u Ukrajini, koji je izazvao Zapad. Cilj Rusije je da se prevaziđe ta pogubna logika i stvori sistem odnosa i saradnje na kontinentu koji bi uništio geostrateško nasljeđe zapadne civilizacije kroz stvaralačke strategije i planove zadovoljavanja zahtjeva našeg vremena. Ideje sukoba svjetskog kopna i mora, Hartlanda i Rimlanda postaju prošlost: Evroazija će pripadati narodima koji u njoj žive, uključujući evropske, neće biti potrebe da je atlantske sile opkoljavaju i guše s mora. Mir i saradnja suverenih država, a ne razorni ratovi velikih sila za nadmoć i pljačku kolonija, su budućnost svijeta.

Predlog Rusije o stvaranju ESB je odlučujući raskid s nasljeđem zapadne geopolitike.

Evroazijski kontinent, na kom su duboko prepletene različite civilizacije, vjere i kulture, će postati ognjište višepolarnosti neophodne da podrži raznolikost svijeta, koju je Zapad vijekovima potiskivao, i potvrdi istorijsku vrijednost razli-

čitih modela razvoja. Zapadno izjednačavanje svijeta, uništavanje kulturno-civilizacijskih razlika i nasilje koje ga prati pod maskom širenja demokratije, jedan jedini oblik vladavine za sve je sam po sebi jedna vrsta tiranije.

Ruska diplomatija predlaže da se na evroazijskom kontinentu stvori jedinstveni prostor mira, postojanosti, međusobnog povjerenja i razvoja, kako je 2023. utvrđeno u Konceptu vanjske politike zemlje³. Putin je govorio o ovom zadatku u obraćanju Saveznoj skupštini 29. februara 2024., a na skupu s vodstvom Ministarstva spoljnih poslova 14. juna je izložio glavne vodilje predloga Rusije. U poruci Saveznoj skupštini Rusije je ukazao na potrebu stvaranja novog sistema jednake i nedjeljive sigurnosti u Evroaziji i spremnost za sadržajan razgovor o njemu sa zainteresovanim zemljama, njihovim savezima i međunarodnim udruženjima⁴. U aprilu je njegov predlog razmatran tokom posjete Lavrova Kini. Pojava Putinovog predloga na pregovorima dvije vodeće evroazijske sile upućuje na potrebu njene razrade u političkoj teoriji i praksi.

Razvijanje ideje evroazijske bezbjednosti zahtijeva istorijsku ocjenu evroatlantske bezbjednosti izgrađene oko NATO i OEBS. Pozivanje na evroatlantska iskustva je važno dvostruko: prvo) evroatlantski projekat se odlikuje visokim stepenom institucionalnog povezivanja, izgrađen je na osnovi vojnog saveza NATO sa strogim obavezama članica. Uprkos završetku Hladnog rata, on je opstao i proširio se na bivše članove Varšavskog saveza, čime je postao najveći vojni savez u svijetu; drugo) evroatlantski projekat nije mogao da, po završetku Hladnog rata 1989-91., riješi pitanje zajedničke nedjeljive bezbjednosti za sve zemlje u toj oblasti. OEBS bi trebala okupiti zemlje NATO i druge, uključujući Rusiju, u jedinstvenu zajednicu, ali ona je od početka 2000-ih politizovana u korist zapadnih zemalja.

Američki fašisti preko NATO uspostavljaju vojnu diktaturu, koju namjeravaju da prošire na cijeli svijet. To rade pod sloganom globalizacije liberalne demokratije. Rusija je uporno širenje

---

Ruska diplomatija predlaže da se na evroazijskom kontinentu stvori jedinstveni prostor mira.

Razvijanje ideje evroazijske bezbjednosti zahtijeva istorijsku ocjenu evroatlantske bezbjednosti izgrađene oko NATO i OEBS.

---

3 <https://expert.ru/mnenie/evraziyskaya-bezopasnost-laboratoriya-mnogopolyarnosti/>

4 <https://russiancouncil.ru/analytics-and-comments/analytics/evraziyskaya-struktura-bezopasnosti-ot-idei-k-praktike/>

NATO ka svojoj granici, obavljeno u više talasa tokom 34 godine 1990-2024., sve više vidjela kao prijatnju svojoj bezbjednosti.

Američki fašisti preko NATO uspostavljaju vojnu diktaturu, koju namjeravaju da prošire na cijeli svijet.

Taj vojno-politički savez se, nakon raspuštanja protivničkog Varšavskog saveza, proširio na DR Njemačku, nakon njenog prisajedinjenja SR Njemačkoj 1990., Poljsku, Češku i Mađarsku 1999.,

Sloveniju, Estoniju, Letoniju, Litvu, Slovačku, Rumuniju i Bugarsku 2004., Hrvatsku i Albaniju 2009., Crnu Goru 2017., Sjevernu Makedoniju 2020., Finsku 2023. i Švedsku 2024.⁵ NATO je 2011. dao Bosni i Hercegovini i Gruziji status zemalja koje teže da postanu članovi saveza, a prijem Ukrajine ubrzano priprema od nacističkog državnog udara u njoj 2014. Kroz Partnerstvo za mir nastoji da u savez uvuče i Srbiju, Moldaviju, Armeniju, Azerbejdžan i države Srednje Azije – Kazahstan i druge. Savjet Rusija-NATO, osnovan 1997-2002., nije bio u stanju da riješi rastuće suprotnosti. Nedostatak uspješnih ustanova, koje bi vodile računa o interesima Rusije i povezale je u zajednički sigurnosni prostor je doveo do sve većih problema u njenim odnosima sa Zapadom. To je praćeno propadanjem ograničenja naoružanja i pravila u oblasti sigurnosti u pozadini vojnih operacija SAD i njihovih vazala, i miješanjem u unutrašnje poslove novih država, bivših republika SSSR kroz medijske kampanje, politizaciju ekonomije i finansija, terorizam i „obojene revolucije“, koji su teško narušili mir i sigurnost. Vrhunac je vojni sukob u Ukrajini, koji je konačno odredio pravac podjele u evropskom dijelu kontinenta. Evroatlantska oblast više ne postoji kao jedinstvena bezbjednosna zajednica. Karakteriše je dvopolarnost, sa Sjevernoatlantskim savezom, s jedne strane, i Rusijom, s druge. U pozadini vojnog sukoba Rusije i Ukrajine je prodor Zapada na Istok preko širenja NATO i EU. Iako još nije ušao u neposredni oružani sukob, hibridni rat protiv Rusije odlikuje nasrtaj na nju u svim oblastima života države i društva: od bezočnog, prljavog informacionog rata, finansijsko-ekonomske blokade i terorizma do izazivanja sukoba i vojne pomoći Ukrajini.

U pozadini vojnog sukoba Rusije i Ukrajine je prodor Zapada na Istok preko širenja NATO i EU.

---

ni. Evroatlantska oblast je u najtežem stanju od završetka Hladnog rata, njen sistem jednake i nedjeljive bezbjednosti više ne postoji. U najboljem slučaju, može se očekivati smanjenje napetosti

zbog novog odnosa snaga, promijenjenog u korist Rusije, i međusobnog odvrtaćanja uz zadržavanje pravca podjele, a u najgo-

⁵ https://bs.wikipedia.org/wiki/Pro%C5%A1irenje_NATO-a

rem, rat, uz visoku opasnost upotrebe nuklearnog oružja, koji bi zapečatio sudbinu čovjeka na Zemlji.

Nova geopolitička stvarnost nastala u okviru regionalnih i međunarodnih suprotnosti i pojave višepolarnog svijeta zahtijeva stvaranje snažnog sigurnosnog sistema na evroazijskom prostoru, koji treba graditi na ravnopravnosti svih država, isključujući blokovske sukobe i polaganje prava na svjetsko vodstvo. Najvažnija podrška u tom trebaju biti istinski demokratske međudržavne organizacije, koje rade na načelu saglasnosti, a ne blokovske discipline. Potrebno je produbljivanje različitih veza udruženja koja djeluju na prostoru Velike Evroazije (Savezna država Bjelorusije i Rusije, Zajednica nezavisnih država ZND, Organizacija ugovora o kolektivnoj bezbjednosti ODKB, Evroazijski ekonomski savez EES, Šangajska organizacija za saradnju ŠOS, Savez država Jugoistočne Azije ASEAN, Konferencija o interakciji i mjerama za izgradnju povjerenja u Aziji CICA, Liga arapskih država, Vijeće za saradnju arapskih država Persijskog zaliva). Stvaranje evroazijske sigurnosne arhitekture treba da odgovori na krajnje opasno gomilanje snaga sukoba u Azijsko-pacifičkom regionu (ATR), zaoštavanje stanja na Bliskom istoku, višestruke probleme u oblasti Južnog Kavkaza i Srednje Azije i jačanje vojnih prijetnji udruženog Zapada Rusiji.

Evroazija je jedan geopolitički prostor, ali mu još uvijek nedostaje posebna međuregionalna organizacija koja ujedinjuje države od Evrope i Bliskog istoka do Srednje, Južne i Jugoistočne Azije. S pojavom novih pravaca podjele u Evropi, krizom mandata OEBS i NATO, sve više je potrebno ujedinjenje država Evroazije da bi se osigurao mir, zaštitio suverenitet država i obezbjedila strateška stabilnost kontinenta. Došlo je vrijeme da počne široka rasprava o novom sistemu dvostranih i višestranih ugovora zajedničke sigurnosti, koji treba biti otvoren i za evropske i NATO zemlje⁶. Prvo treba uspostaviti pregovore s mogućim učesnicima, koji su otvoreni za njih. Istovremeno, treba raditi na postepenom gašenju vojnog prisustva spoljnih sila u Evroaziji. Da bi se pridobili za izgradnju sistemu zajedničke bezbjednosti, neophodno je pokrenuti pregovore saveza koji već

Evroazija je jedan geopolitički prostor.

S pojavom novih pravaca podjele u Evropi, krizom mandata OEBS i NATO, sve više je potrebno ujedinjenje država Evroazije.

---

⁶ <https://www.rbc.ru/politics/14/06/2024/666c0e289a79479d40a8d603>

djeluju u Evroaziji, kojim se mogu priključiti i drugi. Države i postojeći savezi trebaju tačno odrediti područja saradnje u obla-

---

Rusko-kineska saradnja ima poseban značaj, jer Moskva i Peking imaju važnu ulogu u uspostavljanju ravnoteže u svjetskim poslovima.

---

sti zajedničke bezbjednosti. Treba raditi na svim pitanjima: očuvanja prirode i historijskog nasljeđa, pravno-političkog razvoja, privrede, blagostanja građana, obavještanja, kulture.

Rusko-kineska saradnja ima poseban značaj, jer Moskva i Peking imaju važnu ulogu u uspostavljanju ravnoteže u svjetskim poslovima. Zbog sličnosti prijetnji Zapada, obe zemlje su zainteresovane za početak razgovora o stvaranju nove evroazijske bezbjednosne arhitekture uz uključivanje zainteresovanih zemalja i međunarodnih udruženja u ostvarivanje tog predloga. Putin i Đinping su u zajedničkoj izjavi u Pekingu 16. maja 2024. saglasni da geopolitička stvarnost nameće potrebu stvaranja održivog sistema bezbjednosti na evroazijskom prostoru, u potpunosti u skladu s načelom jednake i nedjeljive bezbjednosti. ESB treba da bude otvoren za pristupanje svih država kontinenta protivnika politike sukoba, spremnih da se pridržavaju međusobnog poštovanja i dogovora o ravnoteži interesa za sva pitanja. Rusija, kao evroazijska sila s dugom historijom, kao i uvijek igra ulogu jamca mira i bezbjednosti, braneći načela višepolarnog svjetskog poretka.

Ruski parlament sa svim zainteresovanim stranim saradnicima razmjenjuje mišljenja da bi se utvrdili koraci za izgradnju nedjeljivog sigurnosnog prostora u Evroaziji, uključujući moguću izradu deklaracije „O modelu zajedničke i sveobuhvatne sigurnosti za Evroaziju 21. vijeka“, s pripremom punoppravne „Povelje o evroazijskoj bezbjednosti“, slično Istanbulskom dokumentu OEBS 1999. Namjerava pozvati strane saradnike na pregovore o stvaranju „Konferencije o bezbjednosti u Evroaziji“, koja bi se mogla pretvoriti u punopravnu organizaciju sa međuregionalnim statusom. Osnova bi mogla biti ideja Putina o stvaranju Velikog evroazijskog partnerstva, a organizaciona osnova ZND, EAES, ŠOS,

---

ESB treba da bude otvoren za pristupanje svih država kontinenta protivnika politike sukoba.

ASEAN, dijalog Rusija-Centralna Azija (5+1) i kazahstanska CICA inicijativa. Temelj evroazijske arhitekture treba da bude načelo zajedničke, jednake i nedjeljive bezbjednosti, koje se mora

jednako tumačiti i ugrađivati u osnivačke, pravno obavezujuće, dokumente. Treba pokrenuti i razradu Konvencije o sistemu za mirno rješavanje sporova u Evroaziji, i Konvencije o pomirenju i

arbitraži. ESB treba da se zasniva na načelu podjele odgovornosti i odbacivanja nadmoći bilo koje države. To se može ostvariti donošenjem odluka saglasnošću (konsensusom), ravnopravnom zastupljenošću građana država-članica u organima međunarodnih organizacija, pravednim, uravnoteženim poslovnikom i mije-
njanjem osoblja u organima upravljanja. Stvaranje arhitekture evroazijske bezbjednosti treba da obuhvati široki krug izazova: nesigurnost u digitalnom okruženju, miješanje u unutrašnje poslove država, politizaciju ekonomije, finansija, kulture, sporta i druge strane neokolonijalnog hibridnog rata koji vodi Zapad protiv svjetskog Istoka i Juga.

Federalna skupština Ruske Federacije se zalaže za održavanje godišnjeg skupa parlamentaraca o bezbjednosti.

Prvenstvani značaj ima saradnja Rusije s najjačim državama u Evroaziji Kinom i Indijom, uključujući format „Rusija-Indija-Kina“ (RIK), koji je jedan od ključnih činilaca u svjetskoj i regionalnoj politici. Treba svestrano ojačati ŠOS i njenu ulogu u obezbjeđivanju sigurnosti u Evroaziji. Produblјivanje saradnje Rusije i Srednje Azije je važan činilac čvrstine i održivog razvoja ove oblasti.

Federalna skupština Ruske Federacije se zalaže za održavanje godišnjeg skupa parlamentaraca o bezbjednosti. Saradnja parlamenata treba da doprinese jačanju međuregionalnih veza, koje će činiti osnovu evroazijskog sistema bezbjednosti, i većem legitimitetu odluka u toj oblasti. Nakon toga, zainteresovani parlamenti bi mogli razmotriti pretvaranje skupa u parlamentarnu skupštinu (uz postepeno proširenje njenog mandata), koja će osigurati vezu između organizacije i parlamenata država učesnica, i doprinijeti većoj demokratičnosti i otvorenosti.

Izgradnja ESB nije stvaranje političke organizacije ni vojnog saveza, on neće biti usmjeren ni protiv koga. Radi se o gipkoj mreži međusobno povezanih sporazuma, na više ravni, otvorenoj za sve zemlje kontinenta, koja će obezbjediti njihovu vojno-političku sigurnost, stvoriti prostor bez sukoba, povoljan za slobodan razvoj svih.

Izgradnja ESB nije stvaranje političke organizacije ni vojnog saveza, on neće biti usmjeren ni protiv koga.

Na osnovu ESB će se moći riješiti pitanje razornog uticaja SAD na život u Evroaziji, suzbiti njihovo vojno prisustvo, za šta neće biti nikakve potrebe. Iskustvo propasti evroatlantskog projekta nameće stvaranje novog sistema bezbjednosti na drukčijim načelima i osno-

vama. Prije svega, on se treba zasnivati na saradnji više država i saveza, a ne svoditi na nadmoć jedne od njih, SAD u NATO.

Na osnovu ESB će se moći riješiti pitanje razornog uticaja SAD na život u Evroaziji.

---

govore o pitanjima evroazijske bezbjednosti su počele Rusija i Kina – dvije velike sile, stalna člana SB OUN. Prvi koraci u stvaranju novog ESB, na načelima pregovora i raspodjele odgovornosti,

ostavljaju širok prostor za učešće i drugih zemalja. Načelo podjele odgovornosti treba postati jedno od ključnih za novi ESB. Kao drugo se nameće načelo višestrane sigurnosti, koja nije ograničena na vojna pitanja, mada su i dalje glavna, već uključuje i druga, prijatnija koje su sve brojnije i opasnije u svim oblastima života. Najvažnija je zaštita prirode, ekologija, i života čovjeka, tjelesnog, duševnog i duhovnog zdravlja ličnosti i društva. Obezbeđenje sredstava za život – njihova proizvodnja, pravedna raspodjela i razmjena (trgovina) su osnova sigurnosti država i širih zajednica. Nerješavanje ovih pitanja u odnosima Zapada s Istokom i Jugom je glavni uzrok sadašnjeg sukoba. Načelo nedjeljivosti bezbjednosti, koje ne postoji u evroatlantskom projektu, treba da postane ključno za ESB, uključujući načelo suverene jednakosti.

Početak pregovora Moskve i Pekinga o pitanjima novog ESB još ne ukazuje na stvaranje vojno-političkog saveza sličnog NATO, ali to zavisi od razvoja događaja. Zapadu se žuri da spriječi gubitak svog povlašćenog položaja i vodeće uloge u svijetu, što se dešava u svim oblastima – drugi ih prestižu u obrazovanju, naučno-tehnološkom i društveno-političkom razvoju. Stvaranje novog ESB u početku može biti forum zainteresovanih zemalja na osnovu postojećih saveza (ŠOS i drugih), bez velikih međusobnih obaveza, a potom za posebne probleme, kao ekološka, digitalna, finansijska i druga sigurnost.

NATO je bio sredstvo suzbijanja SSSR, a sada je usmjeren prvenstveno protiv Rusije, ali i svih drugih zemalja i njihovih saveza koji ne prihvataju diktat Zapada. Novi ESB treba da oslobodi

---

Početak pregovora Moskve i Pekinga o pitanjima novog ESB još ne ukazuje na stvaranje vojno-političkog saveza sličnog NATO.

---

kontinent vojno-političkog, ekonomsko-finansijskog i drugog pritiska SAD, koje nasrću na Rusiju otvoreno, a na Kinu za sada još uzdržano. Zajedničko suprotstavljanje Rusije i Kine, uz podršku DNR Koreje, Irana i drugih zemalja kontinenta

imperijalizmu SAD, treba da dovede do njegovog konačnog oslobođenja. Jedan broj evroazijskih država nije spreman da se suprot-

stavi Zapadu, ali bezobzirnost njegove neokolonijalne politike će ih natjerati da odlučno brane svoje interese.

NATO se priprema za rat.

Pripreme NATO za rat s Rusijom

NATO se priprema za rat. Moskva je više puta isticala da nije prijetnja nijednoj od zemalja NATO, ali da neće zanemariti po nju opasna dejstva. Istovremeno, ostaje otvorena za pregovore, na ravnopravnoj osnovi. Zapad mora napustiti politiku naoružavanja Evrope. Rusija ne želi da dođe do neposrednog vojnog sukoba s NATO, ali ako na Zapadu to hoće, spremna je za njega.

Odnosi Rusije i Evrope su sve gori⁷. Zapad je tražio deindustrijalizaciju Ukrajine da bi od nje napravio sirovinski privjesak Evrope i iskoristio je protiv Rusije⁸. U novim ekonomskim odnosima, ona mora prodavati sirovine zapadnim kompanijama po jednoj cijeni, a one ih preprodaju trećim zemljama po drugoj, znatno višoj. Tako je postala sirovinski dodatak trećim zemljama, dok pljačkaju i njih i Ukrajinu. Udruženi Zapad je uporno i sistematski pripremao Ukrajinu kao batinu protiv Rusije, nije mu bila potrebna kao mirna, bogata zemlja. Uz takvu 'pomoć' EU i SAD, nije imala nikakvu priliku da izgradi savremeno društvo i državu.

Plan Zapada nije bio frontalni rat velikih razmjera⁹. On ima problema s regrutacijom vojske, proizvodnjom vojne industrije, zalihama naoružanja i streljiva, i prvenstveno nespremnošću stanovništva da ratuje. Želja građana zapadnih zemalja potpaljena medijskom rusofobijom da poraze Rusiju je vidna, ali oni neće da ginu na ratištu.

Rusija se 2014. suprotstavila Zapadu. Rat se trebao proširiti 2017., s izborom Hilari Klinton za predsjednika SAD, ali Trampova pobjeda ga je odgodila 4 godine. Zapad, predvođen SAD i Britanijom, je postavio zadatak da obučava Oružane snage Ukrajine (OSU) protiv Rusa u njoj i Rusije. Plan je bio da se vojne snage Luganske i Donjecke republike pometu vojnim udarom. To je trebalo

---

Moskva je više puta isticala da nije prijetnja nijednoj od zemalja NATO, ali da neće zanemariti po nju opasna dejstva.

---

7 https://www.mk.ru/politics/2024/07/09/orban-sdelal-mrachnoe-predskazanie-dlya-rossii-i-evropy-budet-gorazdo-khuzhe.html?utm_source=mk&utm_medium=smi2&utm_campaign=anons

8 <https://iz.ru/1730845/2024-07-22/medvedchuk-obiasnil-pochemu-zapadu-nevygodna-vliiatelnaia-ukraina>

9 <https://vizitno.ru/krizis-zapada-ili-tretya-mirovaya-vojna-uzhe-nachalas-2/>

izazvati politički haos u Rusiji, dovesti do uspostavljanja marionetske vlade u njoj i pretvoriti je u graničnu oblast Zapada prema Kini, o njenom trošku. Ali preventivni udar ruske vojske je omeo

---

Plan Zapada nije bio frontalni rat velikih razmjera.

---

taj plan. U zemlji, taj udar su ometali globalisti. Poraz prozapadnih političkih agenata i pokretanje ruskog društva za borbu su bili iznenađenje za Zapad, koji je prilagodio svoje planove novom stanju. Rusija je ušla u sveobuhvatan dugotrajni sukob s neprijateljem. Zapad neće imati dovoljno moralnih i političkih snaga da je pobijedi, ali njoj predstoji teška borba. Nespremnost Zapada za neposredni sukob 2021-22. joj je dala vrijeme da pobijedi ukrajinske snage, pa ga može tući dio po dio. Rusija se nije spremala za kopneni sukob na tako dugom ratištu, već za strateško odvracanje i posebne vojne operacije, ali 2022. se morala uključiti u rat, na koji vojna doktrina nije računala. Ruska vojska u njemu stiče veliko iskustvo. OSU moraju biti uništene da bi Zapad ostao bez snage koju bi mogao dostići sa njima.

Posljednje dvije godine je došlo do zaokreta u odnosu svijeta prema Evropi, koja je sebe smatrala mjerilom i standardom za sve. EU je dobila razoran udarac¹⁰. Njena politika je izgubila nezavisnost, potpuno slijedi politiku Demokratske stranke SAD. Šutnja zemalja EU o terorističkom napadu na gasovode Sjeverni tok, izveden po nalogu SAD, je čin predaje. Ne govore ni riječ o njemu, čak ni Njemačka ne odgovara na napad na njenu imovinu. U EU ga ne istražuju, ne zahtijevaju da se to pitanje pravno pokrene i rasvijetli. Danska i Švedska su ove godine prestale da istražuju eksplozije gasovoda Sjeverni tok i Sjeverni tok 2, a Njemačka za sada nastavlja istragu, ali Vlada ne obavještava javnost bar o privremenim rezultatima. I dalje tvrdoglavo šuti, iako je savezni kancelar obećao da će istragu provesti 2023., bez straha od njenog ishoda. Ali, do danas to pitanje ostaje najstrože čuvana državna tajna u Njemačkoj. U svakom slučaju, SAD su jedina zemlja koja je iskoristila uništenje gasovoda.

Rusija se 2014. suprotstavila Zapadu.

Njemačka podržava sve sankcije EU protiv Rusije. Već 2022. je bilo jasno da sankcije neće uticati na Rusiju koliko na nju, posebno na nove savezne države, i da će dovesti do rasta inflacije. Sve to se desilo.

---

10 <http://fakti.org/globotpor/orban-mnoge-zemlje-staju-na-stranu-rusije-iako-zapad-trazi-da-joj-se-suprotstave>

Njemačka je izgradila skupe, ekološki štetne LNG terminale, često protivno željama mjesnog stanovništva, a znatno skuplji gas dobija iz SAD ili uvozi posredno gas iz Rusije, preko Indije. To je

nerazumno, ali njom upravlja okupaciona vlast, ona je vazalna zemlja SAD. Vlasti se vode interesima SAD i Zapada, a ne svoje zemlje. Njemačka

---

Njemačka podržava sve sankcije EU protiv Rusije.

---

bi trebala prestati plaćati Ukrajinu i iskoristiti oslobođena sredstva za razvoj svoje građanske infrastrukture¹¹. Njoj su neodložno potrebna ulaganja u nju, a ne bacanje sve više novca poreskih obveznika za skupo oružje i sukob u Ukrajini. Politika vlade je dovela do bogaćenja oružarskog koncerna Rheinmetall i propadanja privrede.

Vlasti SAD su jako nezadovoljne što Turska nastavlja trgovinu s Rusijom¹². Ankara se nije pridružila ograničenjima Rusiji, jer bi ona pogodila tursku privredu. Nakon izbijanja sukoba u Ukrajini, Ankara je čak i povećala trgovinski promet s Moskvom, što je dovelo do velike napetosti između SAD i Turske u NATO. Ministarstvo trgovine SAD je uvelo sankcije brojnim turskim kompanijama zbog sumnje u ilegalnu trgovinu s Rusijom. Turci su ogorčeni zahtjevom SAD da ograniče trgovinu s Rusijom i prijetnjom da će biti posljedica ako ne bude napretka¹³. SAD se prema Turskoj ponašaju kao svojoj koloniji.

Rusija ima izuzetne privredne mogućnosti, mada Zapad pokušava da je uništi. Laž je da je ona kruta staljinistička autokracija. Rusi su izvukli pouke iz događaja na Krimu 2014., razvili su svoju sposobnost prilagođavanja. SAD vode posredni rat protiv Rusije, a optužuju Kinu što je podržava. Mnoge zemlje postepeno staju na stranu Rusije i podržavaju je, uprkos zahtjevima Zapada da joj se suprotstave. Stav Kine i Sjeverne Koreje nije iznenađenje, ali jeste Indije, Turske, Irana i skoro cijelog muslimanskog svijeta, koji vidi saveznika u njoj.

Nakon početka ruske vojne operacije za razoružanje i denacifikacije Ukrajine, Zapad je pojačao sankcije Rusiji: njena imovina vrijedna više od 300 milijardi dolara je zamrznuta, banke su isključene iz SWIFT sistema, mnoge vodeće za-

---

Njemačka bi trebala prestati plaćati Ukrajinu i iskoristiti oslobođena sredstva za razvoj svoje građanske infrastrukture.

---

11 <https://news.mail.ru/politics/62307666/>

12

13 <https://news.mail.ru/politics/62306491/?from=swap&swap=2>

padne kompanije su je napustile. EU je usvojila 14 paketa sankcija, uključujući zabranu kupovine ruskog uglja i nafte. Zapad je, pod vodstvom SAD, uveo 20 hiljada sankcija, što je dovelo do rasta

---

Vlasti SAD su jako nezadovoljne što Turska nastavlja trgovinu s Rusijom.

---

cijena struje, goriva i hrane u zapadnim zemljama. Rusija se uspješno bori protiv pritiska, koje i dalje pojačavaju. Politika onemogućavanja njenog razvoja i slabljenja je dugoročna strategija Zapada. Sankcije su zadale težak udarac cjelokupnoj svjetskoj privredi. Glavni cilj Zapada je pogoršanje života 150 miliona žitelja Rusije. Istovremeno, u zapadnim zemljama smatraju da su sankcije neuspješne.

Savjet EU je zabranio objavljivanje programa ruskih medija u EU zbog „vojne propagande”. Tvrdi da su pod stalnim neposrednom ili posrednim nadzorom države i da su igrali važnu ulogu u pravdanju i podršci vojnoj operaciji Rusije u Ukrajini, koju naziva „agresorskim ratom” protiv nje. Fejsbuk ograničava dostup ruskim medijima, uz upozorenje da su pod nadzorom ruske države, kao da je rasadnik najgoreg zla. Jednostrano, lažno obavještavanje javnosti o događajima u Ukrajini, Rusiji i njoj savezničkim zemljama stvara neprijateljsko raspoloženje prema njoj među 450 miliona žitelja EU. Taj savez, koji se navodno bori za slobodu i demokratiju, je pogazio sva načela miroljubive saradnje i poštenog obavještavanja.

Rusija je zabranila objavljivanje programa 81 evropskog medija iz 25 zemalja, kao odgovor na slične mjere protiv ruskih medija u EU¹⁴. Više puta je na različitim ravnima upozoravala da politički motivisano uznemiravanje ruskih novinara i neosnovane zabrane ruskih medija u EU neće proći nekažnjeno. Među njima su Politiko, EUobserver, Agencija Frans pres, njemački Špigel i Cajt, francuski Mond i Liberasion, italijanska Republika i Stampa, španski Pais i Mundo, finski Ile i Helsingin Sanomat, litvanski LRT, estonska verzija portala Delfi, poljski TV kanal Belsat, švedska televizijska i radio kompanija SVT. Ako zapadne zemlje

---

Rusija ima izuzetne privredne mogućnosti, mada Zapad pokušava da je uništi.

---

ukinu ograničenja za ruske medije, Moskva će preispitati svoju odluku o njihovim.

Nespремnost Ukrajinaca da se bore i ginu za geopolitičke interese Zapada je natjerala SAD i njihove saveznike da se sve više neposredno upliću u sukob

---

14 <https://srpskainfo.com/25-iz-rusije-moskva-zabranila-emitovanje-81-evropskog-medija-na-svojoj-teritoriji/>

šaljući ne samo plaćenike, već i instruktore, koji su meta ruskog vazduhoplovstva¹⁵. U nedavnom vazдушnom napadu je ubijeno 18 vojnika vazduhoplovne službe Britanije, što je NATO priznao. Put do mira je moguć ako SAD i EU prestanu da šalju oružje Ukrajini¹⁶. Zapadna vojska upravlja korištenjem savremenog oružja dugog dometa i visoke tačnosti u sukobu s Rusijom, bilo ono britansko Storm Shadow, američki ATACMS ili francuske rakete; ukrajinska to ne može sama da uradi¹⁷. Ukrajinski vojnici tehnološki ne mogu da upravljaju tim raketama, ubacivanje u sistem i let izvode Amerikanci, Britanci i Francuzi koji isporučuju to oružje.

Savjet EU je zabranio objavljivanje programa ruskih medija u EU zbog „vojne propagande“.

Istovremeno, u zapadnim zemljama raste umor od oružanog sukoba, a među političarima nezadovoljstvo Zelenskim. Nezvanično mišljenje o njemu je postalo veoma loše. 20. maja mu je istekao mandat, ali ga na Zapadu i u OUN i dalje smatraju predsjednikom Ukrajine. Kijev opravdava odlaganje izbora uvođenjem vanrednog stanja. To je izazvalo raspravu o legitimnosti predsjednika čak i u Ukrajini. On se trebao založiti za održavanje izbora, ali o tome odlučuju u SAD.

Evropske zemlje su sve više uznemirene zbog ukrajinskog sukoba, stvaraju političke saveze da bi se suprotstavile dodatnom plaćanju i isporuci oružja Ukrajini. U junu su mađarski Fides, Slobodarska partija Austrije i češka Akcija nezadovoljnih građana najavili osnivanje Patriota za Evropu. Uz dodatak brojnih drugih stranki, Patriote za Evropu su postali treći najveći savez u EU.

Prema nacrtu budžeta za 2025., njemačka vlada planira da izdvoji 4 milijarde evra za vojnu pomoć Ukrajini, što je upola manje nego ove godine. Uprkos zvaničnoj ratobornoj politici, u stanovništvu Njemačke jača ratni umor. Uz to, u „semafor-koaliciji“, nazvanoj po bojama stranki u njoj: crvena socijaldemokrata, zelena zelenih i žuta liberala, raspravljaju o sljedećem budžetu, koji predviđa velike uštede u socijalnoj oblasti. Istovremeno, ukupni vojni budžet

---

Rusija je zabranila objavljivanje programa 81 evropskog medija iz 25 zemalja.

---

15 https://www.atvbl.rs/vijesti/svijet/nebenzja-zapadni-instruktori-legitimna-meta-ruskih-snaga-25-7-2024?utm_source=Linker&utm_medium=widget&utm_campaign=razmjena%2bprometa

16 https://iz.ru/1730067/semen-boikov/esli-ssha-prekratiat-postavki-oruzhii-my-budem-na-shag-blizhe-k-miru-na-ukraine?utm_source=Push4Site&utm_medium=notification&utm_campaign=push664

17 <https://ria.ru/20240614/nebenzja-1953044071.html?in=t>

raste. „Semafor“ se neće usuditi da zadrži istu visinu vojne pomoći Ukrajini, koju stanovništvo oštro osuđuje. Da li će biti daljih rezova zavisi i od predstojećih izbora za Bundestag 2025. i rezultata

---

Evropske zemlje su sve više uznemirene zbog ukrajinskog sukoba.

stranki koje se protive isporuci oružja Ukrajini.

Njemačka ostaje najveći vojni snabdjevač Ukrajine u EU. Nijemci procjenjuju da bi Rusija rat s NATO mogla početi oko 2029., navodno jer će tada imati uslove za njega¹⁸, 1,5 miliona vojnika za 5 do 8 godina, dvostruko više nego što sada ratuje u Ukrajini. Rusija sada pravi oko 1500 tenkova godišnje, koliko 5 najjačih NATO zemalja. Njemačka ih ima 300. Ni municije nema dovoljno za rat. U Njemačkoj razmišljaju i o ponovnom uvođenju obaveznog služenja vojske.

Postoji sve veća zabrinutost među njemačkim političarima da će, ako Tramp bude izabran za predsjednika SAD 5. novembra, morati snositi više troškova. Njemačka neće moći pružiti Ukrajini svu vojnu pomoć koja joj je potrebna. I EU bi, da bi nadoknadila manjak pomoći SAD, morala udvostručiti podršku. Jaz između obećanja i isporuka iznosi oko 70 milijardi evra. Ako bi SAD prestale da isporučuju oružje, svijet bi bio korak bliže miru u Ukrajini.

Parlamentarni izbori u Britaniji i nova vlada laburista

Građani Britanije su birali 650 poslanika u Donjem domu parlamenta, Domu komunala na mandat od 5 godina. Odziv birača je bio jedan od najvećih u novijoj istoriji. Poslije 14 godina vladavine, konzervativci su izgubili izbore i prepustili vlast laburistima, koji su osvojili ogromnu većinu, 410 od 650 mjesta. Konzervativna partija Sunaka je dobila 131 mjesto. To je dobitak od 209 mjesta za laburiste, a gubitak 241 za konzervativce. Predsjednik Laburističke partije Starmer (1962) je novi predsjednik vlade Britanije.

On predvodi laburiste od 2020., odmah nakon što je stranka

Prema nacrtu budžeta za 2025., njemačka vlada planira da izdvoji 4 milijarde evra za vojnu pomoć Ukrajini.

pretrpila svoj najteži poraz na opštim izborima u posljednjih 85 godina. Postavio je sebi zadatak da Laburističku partiju povuče nazad u centar. Njegovi napori su se isplatili. Suzbijao je lijevo,

---

18 <https://vizitno.ru/13-07-2024-aktualnye-karty-boevyh-dejstvij-russkie-sh-turmoviki-davyat-protivnika-na-pokrovskom-napravlenii/>

socijalistički nastrojeno krilo laburista, koje je ojačalo pod prethodnim vođom Korbinom.

Tokom posjete Kijevu 2023. Starmer je rekao da će, ako budu održani izbori i dođe do promjene vlasti, stav Britanije o Ukrajini ostati isti.

Rusija sada pravi oko 1500 tenkova godišnje, koliko 5 najjačih NATO zemalja.

Još jedan paket jednostranih ograničenja protiv Rusije, usvojen 18. jula u vrijeme besadržajnog skupa „Evropska politička zajednica“ u britanskom gradu Vudstok, pokazuje nedostatak svježih ideja nove laburističke vlade o prvenstvu ukrajinskog pravca vanjske politike Britanije¹⁹. Ona je dodala 11 naftnih tankera na listu sankcija, koji se koriste za prevoz ruske nafte zaobilazeći zapadna ograničenja. Umjesto da traži stvaralačke načine izlaska iz sukoba, koji je u velikoj mjeri izazvao bivši konzervativni predsjednik Vlade Džonson, vlada Starmera slijedi prethodnike. Vojne operacije u Ukrajini su mogle biti završene u proljeće 2022., ali nakon uspješnih pregovora s Rusijom u Istanbulu, Džonson je pozvao Kijev da ništa ne potpisuje s Moskvom i da se „bori“. London ne može zaustaviti razvoj trgovinsko-ekonomskih veza nezavisnih zemalja svjetske većine, a troškovi politike bezizlaznih sankcija će pasti na stanovništvo Britanije, koje je suočeno s rastom troškova života. Skoro početi sukobi mjesnog stanovništva s muslimanima, u kojim učestvuju ljuti neprijatelji protestanti i katolici zajedno, nezadovoljnog njihovim sve većim brojem i uticajem, mogu je odvesti u građanski rat. I Englezi će se vjerovatno uskoro naći u jami etničkih i vjerskih sukoba kakvu su iskopali Rusiji izazivanjem rata u Ukrajini.

London je predao Ukrajini tenkove, artiljeriju i veliku količinu granata, bombi i raketa. Moskva je upozorila Starmera da će preduzeti uzvratne mjere ako dozvoli Ukrajini da napada Rusiju nakon što je rekao da sama treba odlučiti kako će koristiti britansko oružje²⁰. Moskva bi mogla odgovoriti na isporuku oružja dugog dometa Ukrajini prebacivanjem svog naoružanja u oblasti odakle se mogu napasti osjetljivi objekti država koje snabdijevaju Kijev.

London je predao Ukrajini tenkove, artiljeriju i veliku količinu granata, bombi i raketa.

U Britaniji procjenjuju da zapadne zemlje imaju 3 godine da se pripreme za rat jer međunarodne napetosti rastu - prijetnja Kine Tajvanu, nuklearni razvoj

¹⁹ <https://news.mail.ru/politics/62013072/?from=swap&swap=3>

²⁰ <https://news.mail.ru/politics/61920010/?from=swap&swap=2>

Irana i druge²¹. Sukob sa jednom od tih zemalja, ili samo s Rusijom, bi mogao dovesti do sudara na drugim poprištima mogućih

---

SAD ocjenjuju da je Đinping naredio da oružane snage Kine budu spremne za „operaciju Tajvan“ 2027-me.

---

vojnih operacija. Broj britanskih vojnika je najniži u posljednjih 300 godina. Britanija namjerava da udvostruči svoju borbenu moć za 3 godine, a utrostruči do 2030-te. Priprema se za rat koji bi trajao 3 godine za koji mora biti spremna najkasnije 2027-me. SAD ocjenjuju da je Đinping naredio da oružane snage Kine budu spremne za „operaciju Tajvan“ 2027-me. Rat u Ukrajini može potrajati još dugo, a Iran istupiti iz „atomskog aranžmana“, početi proizvodnju nuklearnih bombi.

Ukrajinska drama

Šta su „zapadne vrijednosti“ koje brane u Ukrajini, uz ogromne ljudske žrtve i materijalna razaranja? Ona je pod vlašću kijevskih nacista postala središte za ‘uzgoj’ ljudi, prisilno vađenje organa, trgovinu oružjem, drogom i djecom, kao i druge prestupne poslove²². U njoj postoje tvornice beba, žene su primorane da rađaju djecu da bi ih dale jednoj švajcarskoj biotehnološkoj kompaniji. U klinici BiotexCom u Kijevu dijete se može kupiti za 43 hiljade dolara. To je jedan od 20 sličnih objekata u njemu. Neke žene su prisiljene da rađaju 3 bebe zaredom. Nude ih LGTBQ osobama i svim ostalim, bez pitanja. Starija djeca se uzimaju iz sirotišta i sa ulice i prodaju za oko 150 hiljada dolara. Više od 700 hiljada ukrajinske djece je nestalo od početka rata; ako su sva prodana, banditi su zaradili 105 milijardi dolara na njima. Rusi procjenjuju da kijevska vlast zarađuje i 2 milijarde dolara godišnje od prodaje ljudskih organa. Zelenski je potpisao zakon po kom se organi mogu vaditi bez pristanka ‘darodavca’. Vade ih ne samo poginulim vojnicima, već i ranjenim koji su još živi, da bi ih prodali na crnom tržištu. Jedina vrijednost, mjerilo svih ostalih je novac, stečen na svaki mogući način. U tom poslu ne prezaju ni od najstrašnijih

---

Šta su „zapadne vrijednosti“ koje brane u Ukrajini, uz ogromne ljudske žrtve i materijalna razaranja?

---

zloupotreba čovjeka, uključujući djecu. Trgovci ljudima i ljudskim organima su daleko prevazišli narko-mafiju po bezobzirnosti i pohlepi.

21 <http://fakti.org/quo-vadis-orbi/nacelnik-britanskog-generalstaba-imamo-samo-tri-godine-da-se-spremimo-za-rat-sa-rusijom>

22 <https://vizitno.ru/bendzhamin-fulford-17-06-2024-poslednie-novosti/>

časopis za društvena/politička pitanja

U Ukrajini je zabranjena prodaja zemljišta stranim kupcima, ali Blackrock je kroz razne šeme i fiktivne kompanije, kupio skoro polovinu njene najplodnije zemlje crnice. Posredno drži najmanje trećinu ukrajinskih oranica, oko 10 miliona hektara, što je jednako obradivoj zemlji Poljske ili Njemačke. Blackrock je 2023. dobio posebnu licencu za obavljanje određenih poslova za obnovu i razvoj Ukrajine. Odmah je osnovao

---

U Ukrajini je zabranjena prodaja zemljišta stranim kupcima, ali Blackrock je kroz razne šeme i fiktivne kompanije, kupio skoro polovinu njene najplodnije zemlje crnice.

---

hedž fond za pružanje pomoći Oružanim snagama Ukrajine, koji treba da se puni novcem mjesnih oligarha. Potom je dobio zakonsku priliku da jeftino kupi svu profitabilnu ukrajinsku imovinu pozivajući se na vanredno stanje ili hapšenje vlasnika, kao u slučaju oligarha Kolomojskog. Zaključivanje svih državnih ugovora za obnovu se mora obavljati preko fonda Blackrock, koji upravlja cijelim vojnim i građanskim plaćanjem Ukrajine. Uslovi rada tog fonda važe do kraja rata, zainteresovan je da traje što duže.

Džordž Soros, pravo ime Đerđ Švarc (Mađarski Jevrej), sebe naziva filantropom²³. Njegov Fond za otvoreno društvo ima podršnice širom svijeta. Godišnje troši 400 miliona dolara za podršku obrazovanju, zdravstvu, nauci, građanskom društvu i demokratiji. To je slika za javnost, u stvarnosti, njegova djela su zločini protiv čovječnosti, plaćanje terorista, državni udari. Radio je za njemačke naciste. Provodi svjetske programe o „rodnoj ravnopravnosti“, popularizaciji pobačaja, eutanazije i legalizacije droga. 2020. je lobirao za ukidanje krivične odgovornosti za posjedovanje teških droga, uključujući heroin, u Oregonu (SAD). Rezultat je najveća stopa smrtnosti od predoziranja u državi. On je sponzor 'obojene revolucije' u Jugoslaviji 2000-te, Gruziji 2003., Kirgistanu 2005., Jermeniji 2018., Moldaviji. Plaća LGBT propagandu, protestni pokret i čečenske teroriste.

Soros pokušava da slomi Ruse više od 30 godina, rad je usredsredio na Ukrajinu., koja im je „potrebna kao torpedo u ratu sa Rusijom“. Sudbina njenih građana ih se „uopšte ne tiče“. Fond Soros je plaćao hiljade projekata protiv Rusije, koje je prošlo 55 hiljada ljudi iz Ukrajine. Njegove organizacije su učestvovala u „Narandžastoj revoluciji“ 2004. i puču 2014. Smatra da je to bilo

---

Džordž Soros, pravo ime Đerđ Švarc (Mađarski Jevrej), sebe naziva filantropom.

---

23 <https://vizitnlo.ru/zmej-shvarcz-po-prozvisshu-soros-sponsor-vyrabotki-yada-protiv-slavyan/>

isplativo ulaganje, zadovoljan je rezultatom. Povećanje broja vojnih paketa za Kijev je izvor prihoda za Sorosa. Glavni primaoci

---

Soros pokušava da slomi Ruse više od 30 godina, rad je usredsredio na Ukrajinu., koja im je „potrebna kao torpedo u ratu sa Rusijom“.

---

sredstava za Ukrajinu su firme Bajdenovog sina Hantera i Soroševe. Uz stvaranje biološkog oružja, u Ukrajini su ispitani novi lijekovi na invalidima i vojnicima. Sponzor – Soros, prima povrate od farmaceutskih kompanija. Gdje je on, ostaju

pepelišta i planine leševa, što se desilo s Ukrajinom. Po njemu, sudbina Ukrajinaca malo koga zanima. U svijetu ima 2 milijarde nezaposlenih ljudi, koji su spremni da rade svaki posao za sitnu paru. Ukrajinci nikome ne trebaju, moraju ratovati, tvrdi nacista.

Ukrajina je koncentracioni logor za ukrajinski narod, iz kog svi žele da pobjegnu, osim bande prestupnika koja vlada njom. Rusi traže denacifikaciju ne samo Ukrajine, već i Zapada. Na memorijalni skup Dana D u Francuskoj pravi pobjednici Drugog svjetskog rata, Rusi, koji su izgubili 27 miliona ljudi, od kojih 11,5 miliona vojnika, nisu pozvani, ali jesu predstavnici nacističkih grupa, sljedbenici ukrajinskih nacista, koji su ubili više od 1,6 miliona Jevreja, Slovena i Roma.

Ukrajina se ovog ljeta našla u svom istorijski najgorem stanju²⁴. Interesi vlasti, države i naroda su u velikoj mjeri suprotstavljeni. Narodu treba prekid vatre da bi se pripremio za zimu, što je za vlast smrt. Na to se naslanja mozaik interesa Kremlja, globalista, činovnika EU, Trampa i drugih spoljnih igrača. Ukrajina je za EU postala privredni i energetski teret, demografska i politička prijetnja. Završetak rata u sadašnjem stanju je politički neisplativ i demografski opasan (5 miliona izbjeglica će grunuti u EU odmah po ukidanju ograničenja), ali njegovo dalje razvlačenje je ekonomski skupo i opasno zbog mogućeg širenja.

Kako se rat u Ukrajini bliži vrhuncu, Zelenski pokušava da izazove otvoreni sukob Rusije i NATO, kao jedini način da izbjegne težak vojni poraz i preživi na vlasti²⁵. Prekid pregovora

---

Ukrajina je koncentracioni logor za ukrajinski narod, iz kog svi žele da pobjegnu.

---

s Rusijom je bio gruba greška Zapada i Ukrajine, štetne privredne i političke posljedice po Kijev i njegove saveznike su dostigle ogromne razmjere.

Kako god da se rat završi, gubitnici će biti ukrajinski narod i Evropa.

---

24 <https://vizitnlo.ru/leto-24-ukraina/>

25 <https://news.mail.ru/politics/62117995/?frommail=1>

časopis za društvena/politička pitanja

Skup NATO u Vašingtonu 9-11. jula 2024.

Putin je nazvao besmislicom tvrdnje da Moskva hoće da napadne NATO. Vlasti Zapada ih puštaju da bi zavarale svoje građane i zadržale svoj vladajući položaj u svijetu. Vojna infrastruktura NATO se stalno kreće prema granici Rusije. Od 2014. NATO je proveo najveće planove od Hladnog rata²⁶.

Kako se rat u Ukrajini bliži vrhuncu, Zelenski pokušava da izazove otvoreni sukob Rusije i NATO.

Više od 20 zemalja NATO je na skupu u Vašingtonu, povodom 75 godina saveza, koji je u aprilu 1949. u tom gradu osnovalo 12 država, 9-11. jula potpisalo „Ukrajinski sporazum“, kojim joj je obećalo podršku, uključujući stalne isporuke vojne opreme, ubrzano osavremenjavanje Oružanih snaga i pomoć u slučaju „budućeg napada“²⁷. Sporazum tvrdi da je bezbjednost Ukrajine sastavni dio sigurnosti evroatlantske oblasti i drugih dijelova svijeta, da će dobijati podršku „dok ne pobijedi“ u ratu. Uz to, priznaje pravo Ukrajine da samostalno bira „sigurnosne mehanizme“, da uđe u NATO protiv volje Rusije.

Ruska vojska dobija sve što joj treba, njena snaga svakim danom raste. Putanja sukoba ukazuje da je Ukrajina izgubila njegovo vojno razdoblje. Zapadni saveznici sada namjerno produžavaju rat, koji su izazvali. Vašington pokušava da opravda svoje zločine i zaštiti nacističku vlast u Kijevu²⁸. Zemlje NATO nisu, čak ni iza kulisa, razgovarale o zamrzavanju sukoba, već su dozvolile ukidanje ograničenja za ukrajinsku vojsku na udare njihovim oružjem duboko u Rusiji²⁹. SAD se, živeći i dalje u zabludi o svojoj nadmoći, nadaju da će nanijeti „strateški poraz“ Rusiji, a zatim „odsjediti u sigurnosti iza okeana“. Malo ko u vlasti te zemlje uviđa opasnost takve zablude, zakuvane na uobraženosti i potcjenjivanju protivnika. Posljedice mogu biti nepredvidive za SAD i cijeli svijet.

NATO je iz Vašingtona uputio zahtjev svim zemljama svijeta da ne daju nikakvu podršku Ru-

---

Putin je nazvao besmislicom tvrdnje da Moskva hoće da napadne NATO.

---

²⁶ <https://iz.ru/1730872/2024-07-22/cnn-uznal-o-privedenii-v-povyshennuiu-gotovnost-bolee-500-tys-voennykh-nato>

²⁷ https://www.rbc.ru/politics/12/07/2024/66905e4c9a7947453de03bb9?utm_source=news_mail_ru&utm_medium=informer&utm_campaign=rbc_partners&utm_term=2

²⁸ <https://news.mail.ru/politics/61967325/>

²⁹ <https://news.mail.ru/politics/61920010/?from=swap&swap=2>

siji³⁰. U završnoj deklaraciji vašingtonskog skupa naglašava da će do narednog razraditi „preporuke za strateški pristup odnosima s Moskvom“. U njoj piše da je Ukrajina „nepovratno na putu“ ka tom savezu i da će NATO širiti svoje prisustvo u Crnom moru. NATO osuđuje svaku državu koja sarađuje s Rusijom i istovremeno tvrdi da ne teži sukobu s njom i nije joj prijetnja.

NATO je iz Vašingtona uputio zahtjev svim zemljama svijeta da ne daju nikakvu podršku Rusiji.

Sličan odgovor više zemalja na deklaraciju vašingtonskog skupa NATO govori o njihovoj nespremnosti da se pomire s vladavinom Zapada, da žive po njegovim „pravilima“, a ne međunarodnom pravu i želi za usklađivanjem djelovanja u traženju odgovarajućih mjera i oblika osiguranja njihovih interesa na osnovu drugih političkih načela – višepolarnosti i višestranosti u međunarodnim poslovima³¹.

Na skupu NATO značajna pažnja je posvećena proširenju saveza na Azijsko-pacifičku oblast (APR), koju u zapadnim prestonicama sada zovu Indo-Pacifik i jačanju saradnje sa zemljama u istočnoj Aziji, prvenstveno „četvorke“ (Australija, Novi Zeland, Japan, Republika Koreja), čiji su čelnici treći put bili učesnici skupa. Njegove odluke su prožete duhom sve većeg sukobljavanja i produbljavanja podjela s državama koje odbacuju zapadnu vladavinu. Istočna Azija ima prvenstvo u planovima proširenja NATO na APR.

U deklaraciji tvrde da je Rusija i dalje najznačajnija i neposredna prijetnja sigurnosti saveznika. Ona, po dokumentu NATO, ocjenjuje da zapadni saveznici nisu pristalice mira i pregovora. NATO je pooštrio ton napada i na Peking, Pjongang i Teheran. Kina navodno nastavlja da izaziva interese, sigurnost i vrijednosti Zapada. NATO tvrdi da je ona postala odlučujući učesnik u ratu Rusije protiv Ukrajine kroz svoju saradnju „bez ograničenja“ i široku podršku ruskoj odbrambenoj industriji. DNR Koreja i Iran, navodno, podstiču ruski „agresivni rat“ protiv Ukrajine

---

Na skupu NATO značajna pažnja je posvećena proširenju saveza na Azijsko-pacifičku oblast.

---

pružajući vojnu podršku Rusiji isporukom vojne opreme i streljiva. NATO osuđuje izvoz artiljerijskih granata i balističkih projektila u DNR

30 <http://fakti.org/nato/nato-iz-vasingtona-zahteva-od-svih-zemalja-sveta-da-ne-sa-radjuju-sa-rusijom>

31 https://ru.valdaiclub.com/a/highlights/reaktsiya-rossii-kndr-i-knr-na-itogi-sammita-nato/?utm_source=newsletter&utm_campaign=434&utm_medium=email

Koreju, što je kršenje brojnih rezolucija SB OUN i produbljivanje njenih veza s Rusijom.

NATO je odmah dobio odgovore Rusije, Kine i DNR Koreje, koji su po duhu vrlo slični. Moskva smatra da rezultati skupa jasno potvrđuju da SAD i njihovi saveznici vide NATO kao glavno sredstvo u borbi za održavanje svjetske vladavine u obliku ozloglašenog reda „zasnovanog na pravilima“ i svim silama nastoje da spriječe stvaranje višepolarnog svijeta. Svakog ko vodi nezavisnu suverenu politiku i nije spreman da se povinuje njegovim uputstvima Vašington proglašava protivnicima ili neprijateljima. Težnju da „vlada svijetom“ prikriva navodno odbranom demokratije od „autoritarnog saveza“ Rusije, Kine, Irana i DNR Koreje.

NATO je pooštrio ton napada i na Peking, Pjongang i Teheran.

Vojni gubici Ukrajine

Oružane snage Ukrajine (OSU) su na ivici sloma, on se ubrjava³². Ruska vojska uspješno uništava glavne pravce snabdijevanja, koje je Kijev pripremao godinama. Ukrajina sada dnevno gubi jednu brigadu, 2000 do 2300 vojnika, što je 60 hiljada mjesečno³³. To je kao gubici SAD u vijetnamskom ratu, u kom su učestvovala 20 godina (1955-75). Prije godinu dana Ukrajina je gubila oko 700 vojnika na dan, što je takođe bilo mnogo. Stanje se sve brže pogoršava, jer je Rusija, što je njena strategija, razvukla vojne operacije na više od hiljadu km i pomjera svoje jedinice naprijed. To zahtijeva odgovor ukrajinske vojske, koja nema obučenu vojsku u rezervi. Tokom proteklih 7 mjeseci 2024. je pretrpila ogromne gubitke. Istovremeno, ima problema s regrutacijom i obukom regruta, jer nijedna njena vojna baza nije zaštićena od ruskih projektila. Ukrajince odvođa na ratište na silu, hvataju ih po ulicama. Od neobučenih ljudi prave četu, obično oko 150 ljudi, okupe ih na jednom mjestu, ruska vojska ih pogodi bombom od 1,5 tona i oni nestanu. Te ljude mogu obučavati samo u inostranstvu. Neki prođu obuku, ali napuste jedinicu bez dozvole; preskoče ogradu i izgube se među mjesnim stanovništvom. Do sada je pogi-

---

NATO je odmah dobio odgovore Rusije, Kine i DNR Koreje, koji su po duhu vrlo slični.

---

32 <http://fakti.org/globotpor/dzonson-ukrajina-tokom-jednog-meseca-ima-gubitke-kao-sad-u-celom-vijetnamskom-ratu>

33 <http://fakti.org/alter-america/dzonson-ukrajina-sada-dnevno-gubi-2000-2300-vojnika-a-to-je-60000-mesecno>

nulo više od 700 hiljada ukrajinskih vojnika³⁴. Ruska vojska napreduje, jer je sposobna da manevriše u različitim pravcima, raz-

---

Kod Kijeva prave glavno vojničko groblje za 160.000 poginulih vojnika.

---

vlačeći neprijatelja i prisiljavajući ga da napušta položaje koje je dugo držao. Ukrajinske vlasti i mediji višestruko umanjuju gubitke, čak i 10 puta.

Ruska vojska stalno izvještava o njima, ali kijevski propagandisti na internetu, radiju, televiziji i u novinama to nazivaju lažima, ne govore o stvarnim gubicima³⁵.

Kod Kijeva prave glavno vojničko groblje za 160.000 poginulih vojnika. Projekat groblja predviđa 100 hiljada grobnih mjesta i 60 hiljada niša u kolumbarijumima. Prve sahrane na novom groblju kod Kijeva će početi na jesen. Groblje će imati svoja odjeljenja u svim oblastima zemlje, gdje ovog ljeta podižu takozvane memorijalne vojne komplekse – vojna groblja. U Lavovu prekopavaju grobna mjesta jer ih nema dovoljno. Stare bezimene grobnice prazne da bi dobili slobodna mjesta. A u Ivano Frankovsku, još jednom gradu Zapadne Ukrajine, groblje se toliko proširilo da će građani uskoro koristiti vozila da bi došli do grobnica svojih rođaka. Vlasti su za potrebe sahranjivanja vojnika izdvojile i 265 hektara šume. Tako Ukrajina postaje jedno veliko groblje. Koliko još treba vremena da Ukrajinci shvate da uludo ginu, uvide razmjere svojih gubitaka i upitaju se što se događa?

Vojno stanje u Ukrajini je na snazi od februara 2022. Istovremeno, Zelenski je potpisao dekret o opštoj mobilizaciji. Kasnije je Vrhovna Rada više puta produžavala svoj rok važenja. Većini muškaraca između 18 i 60 godina je zabranjeno napuštanje zemlje. Zelenski je potpisao zakon o pooštavanju mobilizacije, koji je stupio na snagu 18. maja. Kijevske vlasti, nakon njegovog usvajanja, regrutuju mjesečno oko 30 hiljada ljudi, što je 2-3 puta više nego u zimskom dijelu godine. Regruti ulaze u jedinice svake sedmice. I mlađi muškarci, od 18 do 25 godina, mogu biti mobilisani, po-

---

Vojno stanje u Ukrajini je na snazi od februara 2022. Istovremeno, Zelenski je potpisao dekret o opštoj mobilizaciji.

---

sebno ako su odslužili vojsku ili imaju vojno obrazovanje. U nedostatku vojske, Zelenski, kojem je mandat istekao 20. maja, a sam je izbjegavao služenje vojske, planira da mobiliše muškarce sta-

---

34 <http://fakti.org/rossia/general-alaudinov-broj-poginulih-na-ukrajinskoj-strani-premasio-je-700000>

35 <http://fakti.org/quo-vadis-orbi/ukrajina-kod-kijeva-pravi-centralno-vojničko-groblje-za-160000-svojih-zastitnika>

rije od 60 godina, rješavaju to pitanje³⁶. Od njega Ukrajinci mogu očekivati i smanjenje praga za regrute na 18 godina i mobilizaciju žena. Vođi kijevske vlasti može bilo šta pasti na pamet, ali on nije ludak, već prestupnik. Uveo je mito u upravljanje vojskom, zvaničnici gledaju na vojne operacije kao na posao koji donosi dobit. To što se Ukrajina pretvara u jedno veliko groblje njih ne zanima, neće živjeti u njoj. Sve njihove porodice su već dugo na Zapadu. Zelenski je dozvolio prisilno odvođenje građana u rat u 21. stoljeću. Slična praksa je postojala u Evropi u 17-18. vijeku, ali nije bila tako raširena i okrutna. On je spreman da žrtvuje sve - mlade i stare, muškarce i žene, da se ne bi našao na optuženičkoj klupi. Za tu zločinačku vlast nema moralnih ni pravnih ograničenja. Dok po ukrajinskim gradovima i selima nasilno odvođe neobučene mlade ljude na ratište, gdje masovno ginu, žena Zelenskog Jelena je za 75 miliona evra kupila vinariju u Toskani, u Italiji³⁷. To je samo jedno od njihovih brojnih imanja u Ukrajini i drugim zemljama.

Zelenski je dozvolio prisilno odvođenje građana u rat u 21. stoljeću.

Ruska peta kolona

U Rusiji peta kolona, koristeći teškoće vojne operacije, pokušava da zastraši i podijeli društvo igrajući na kartu vjerskih i nacionalnih osjećanja ljudi. U uslovima tehnološke revolucije i seljenja stanovništva, uz korupciju, terorizam i ekstremizam, trgovinu drogom i prekogranični kriminal, pojavljuju se i nove opasnosti, među kojima su jedna od najvećih sajber-prijetnje, na koje se mora odgovarati brzo i tačno. Sve te prestupne radnje treba pravovremeno otkrivati i sprečavati. Ruska imperija 1917. i SSSR 1991. su propali uveliko zato što nisu na vrijeme sprečavali podrivački rad Pete kolone plaćan i podržavan sa Zapada. U svakom društvu, u svako vrijeme postoje svakojaki marginalci koji nastoje da se na sve moguće načine, po svaku cijenu dočepaju vlasti. Njihov eldorado su krizna vremena. Jedno od njih sada preživljava Rusija u sukobu s neonacizmom Zapada ujedinjenog pod čizmom SAD i NATO. Ali, teškoće imaju i svoju dobru stranu – u vatri nevolja se kali nova samosvjest i jedinstvo ruskog društva.

U Rusiji peta kolona, koristeći teškoće vojne operacije, pokušava da zastraši i podijeli društvo igrajući na kartu vjerskih i nacionalnih osjećanja ljudi.

---

36 https://iz.ru/1736198/2024-08-01/medvedchuk-soobshchil-o-planakh-zelenskogo-mobilizovat-muzhchin-starshe-60-let?from=read_more

37 <https://rt.rs/svet/103737-zelenski-nova-vila-italija-sting/>

tva, koje mora izdržati sve potrese da bi opstalo pod pritiskom neprijatelja. Cijela zemlja, milioni ljudi kroz volonterske i druge

---

U svakom društvu, u svako vrijeme postoje svakojaki marginalci koji nastoje da se na sve moguće načine, po svaku cijenu dočepaju vlasti.

---

organizacije obnavljaju zgrade, bolnice i škole, pomažu Donbas i Novorusiju da uspostave mir i žive slobodno na zemlji koja je vijekovima bila neodvojivi dio Rusije. Od 2022. su u 4 nove oblasti Rusije – Donjeckoj i Luganskoj narodnoj repu-

blici, Hersonskoj i Zaporoškoj oblasti ostvareni projekti na više od 19 hiljada objekata. Obnovljeno je više od 2 hiljade stambenih zgrada i izgrađeno više od 60 novih, a obnovljeno je i više od 300 bolnica, škola, sportskih i kulturnih objekata. Do 2030. Donbas i Novorusija trebaju dostići nivo razvoja u ključnim oblastima života u Rusiji³⁸. U 2023. je za njihov razvoj iz budžeta zemlje izdvojeno 1,8 triliona rubalja (18 milijardi evra), što je veliki novac.

Drugi front protiv Rusije?

Ukrajina je 2022. pozvala Gruziju da otvori „drugi front“ protiv Rusije, jer, navodno, ako vjeruje da su Abhazija i Južna Osetija njene, mora „ustati i braniti svoju zemlju“³⁹. Stranka Jedinštveni nacionalni pokret, bivšeg predsjednika Gruzije Sakašvilija, želi da zemlja postane druga Ukrajina, ali vlada to odbacuje. Ona će se za nekoliko dana pretvoriti u novo, drugo ratište s Rusijom ako na parlamentarnim izborima 26. oktobra pobijedi opozicioni Jedinštveni nacionalni pokret. On je nakon početka ruske vojne operacije pozivao vlast da pošalje vojsku u Ukrajinu, a Zelenski je povukao poslanika iz Tbilisija zato što se Gruzija nije pridružila sankcijama protiv Rusije i nije poslala svoju vojsku da ratuje protiv nje. U napadu ukrajinske vojske na Kursku oblast Rusije, koji je počeo 6. avgusta, učestvuje oko 120 pripadnika „Gruzijske legije“, terorističke organizacije, osnovane 2014. pod vodstvom Glavne obavještajne uprave Ministarstva odbrane Ukrajine. Gruzijski narod i vlast su, za razliku od ukrajinskih, proteklih godina

---

Ukrajina je 2022. pozvala Gruziju da otvori „drugi front“ protiv Rusije.

---

stekli iskustvo i mudrost koji su ih spasili od opasnosti da nasjednu na nove izazove i upuste se,

---

38 https://www.kp.ru/online/news/5926061/?utm_source=24smi&utm_medium=referral&utm_term=20512&utm_content=6411680_a_3&utm_campaign=2549&utm_referrer=24smi.info

39 <https://news.mail.ru/politics/62153414/?from=swap&swap=2>

kao Ukrajina, u neprijateljstva s Rusijom. Izbor vladajuće stranke Gruzijski san je uslov za dalje napredovanje zemlje.

I SAD pokušavaju da uvuku Gruziju u rat s Rusijom da bi oslabile njenu vojsku u Ukrajini⁴⁰. Vlasti Gruzije su u više navrata ukazivale na pokušaje određenih snaga da zemlju uvuku u „drugi front“ sukoba s Rusijom, što bi dovelo do poraznih posljedica po nju, a zadatak vodstva je da održi mir u zemlji. One nude SAD da poboljšaju odnose, nadaju se uzvratnim koracima Vašingtona. Stanje se pogoršalo protekle 3-4 godine. Ministarstvo odbrane SAD je objavilo da je zajednička američko-gruzijska vojna vježba „Dostojni partner“ (Noble Partner), zakazana za ljeto 2024., odgođena na neodređeno vrijeme zbog preispitivanja strateških odnosa. Odluku je obrazložilo time što tvrdnju gruzijskih vlasti da pokušavaju da je uvuku u rat s Rusijom naziva lažnom, te je odlučilo da nije vrijeme za izvođenje vojnih vježbi u Gruziji.

I SAD pokušavaju da uvuku Gruziju u rat s Rusijom da bi oslabile njenu vojsku u Ukrajini.

Slično se događa i s Armenijom, koja ima ogroman geostrateški značaj, jer uskim pojasom razdvaja Tursku od Azerbejdžana i dalje Srednje Azije u kojoj žive turkofoni narodi. Svi pokušavaju da je iskoriste za svoje ciljeve – SAD, Britanija, Francuska, Turska. Vlada pod vodstvom Pašinjana je u posljednje vrijeme povukla više poteza osuđujući Rusiju i udaljavajući se od nje. Armeni su vijekovima bili u bliskim vezama s njom, ali one su postale upitne tokom njihovog sukoba s Azerbejdžanom. Iako puni zaokret ka Zapadu nije na djelu, Armenija pokušava da svoju spoljnu politiku učini manje zavisnom od Rusije. Poslala je humanitarnu pomoć Ukrajini, za Pašinjana je zavisnost od Rusije bila „strateška greška“, ratifikovala je Rimski statut iz 1998., koji je stupio na snagu 4 godine kasnije, uspostavljajući Međunarodni krivični sud (ICC), čime je preuzela obavezu da uhapsi Putina, koga taj sud traži. Armenija je član ODKB, koju predvodi Rusija, ali ojačava veze sa zapadnim zemljama. EU je preuzela vodeću ulogu u njenim pregovorima s Azerbejdžanom.

Pašinjan je ljut na Rusiju i druge saveznike u ODKB što, po njegovoj ocjeni, nisu zaštitili Armene u ratu c Azerbejdžanom⁴¹. Rusija je po-

---

Slično se događa i s Armenijom, koja ima ogroman geostrateški značaj, jer uskim pojasom razdvaja Tursku od Azerbejdžana .

---

40 <https://news.mail.ru/politics/62062481/?from=swap&swap=3>

41 <https://www.politika.rs/scc/clanak/619491/Jermenija-se-sve-vise-priblizava-Zapadu>

vukla svoju vojnu jedinicu, koja je bila na mirovnom zadatku u Nagorno-Karabahu. Moskva i Jerevan su to dogovorili, jer bora-

---

Pašinjan je ljut na Rusiju i druge saveznike u ODKB što, po njegovoj ocjeni, nisu zaštitili Armene u ratu c Azerbejdžanom.

---

vak ruskih mirotvoraca više nema svrhe poslije rata u kom je Azerbejdžan zauzeo ovu armensku enklavu. Ruska jedinica se nalazila na pravcu sukobljavanja na osnovu dogovora Moskve, Bakua i Jerevana od novembra 2020. Imala je 2 hiljade vojnika sa streljačkim naoružanjem, 90 oklopnih i 380 drugih vozila i posebnu vojnu tehniku. Tu je trebala ostati do 2025.

Zbog ustupaka Azerbejdžanu, opozicija mjesecima protestuje, ostavku Pašinjana su zatražili i pojedini velikodostojnici Jermenske apostolske crkve. Masa se sukobila s policijom koja je upotrijebila šok-bombe, a došlo je i do tuče u parlamentu. Stanje armensko-azerbejdžanskih odnosa, a još više političkih prilika u Armeniji i njenog položaja u svijetu je teško i opasno. Pašinjan je najavio izlazak iz ODKB i znatno približavanje Zapadu. Armenija i SAD namjeravaju da svoje odnose podignu na ravan strateške saradnje. Vašington bi 'pomogao' Jerevanu u trgovini, izmjenama pravosudnog sistema i demokratskoj praksi. SAD su obećale i da će nastaviti jačanje odbrane Armenije kroz saradnju s Nacionalnom gardom Kanzasa. Takav razvoj događaja nagovještava napuštanje bliskih veza s Rusijom i približavanje Zapadu, što može znatno uticati na političke prilike u tom veoma osjetljivom području na južnoj granici Rusije.

Erdogan tvrdi da Turska može ući u Izrael kao i u Libiju i Karabah⁴². Time je omalovažio Azerbejdžan, kao da je turska, a ne njegova vojska ušla u Karabah. 'Sultan' govori da je to učinio on, ni ranije se nije odlikovao uravnoteženošću. On je klinički slučaj, osoba s izopačenim doživljajem stvarnosti, sposobna da tako i djeluje. Što je krajnje opasno, smatra da Turska i sada ima pravo na Libiju, Kavkaz i Palestinu, naravno i na Balkan, da je Osmanska imperija živa. Turska je svojevremeno izvršila genocid Armena, u kom je ubijeno 1,5 miliona ljudi, s takvim vođom ga može i po-

---

Erdogan tvrdi da Turska može ući u Izrael kao i u Libiju i Karabah.

---

noviti. Osmanska imperija se držala na zvjerstvima koje je činila nad hrišćanima, Arapima i svim drugim koji su joj se suprotstavljali. Iz Karabaha

je u posljednjem vojnom sukobu izbjeglo više od 100 hiljada Armena, praktično ih nije ostalo u njemu. Turska se neće zadovoljiti

---

42 <https://www.youtube.com/watch?v=8R45tm2UPmk>

tim, ona hoće da se preko Armenije poveže s Azerbejdžanom, a preko njega i sa Srednjom Azijom. Opasnost napada na Armeniju i uništenja armenskog naroda nije nestala. Erdoganova Turska je prijatna za sve svoje susjede, posebno za bivše posjede Osmanske imperije, koju pokušava da obnovi.

Rusija ima jake poluge privrednog uticaja na Armeniju, koje može iskoristiti ako zatreba.

Rusija ima jake poluge privrednog uticaja na Armeniju, koje može iskoristiti ako zatreba. Armenija uveliko živi od pomoći Armena koji žive i rade u Rusiji, skoro sav gas dobija iz nje itd. Teško da bi mogla opstati bez pomoći Rusije.

Otvaranje drugog fronta na južnom Kavkazu bi jako otežalo položaj Rusije, koja već sada ratuje sa 50 zemalja, 32 zemlje NATO i njihovim saveznicima i vazalima SAD u svijetu.

Mirovni predlozi

Rusija je bila prinuđena da pokrene vojnu operaciju za okončanje rata u Donbasu i zaštitu građana od genocida, koju je počela 24. februara 2022. Istovremeno, od prvog dana ponovo iznosi predloge za diplomatsko rješenje sukoba pregovorima u Bjelorusiji i Turskoj, povlačenju snaga iz Kijeva da bi se stvorili uslovi za potpisivanje Istanbulskih sporazuma sa kojima su se u načelu svi složili. Ali ti njeni pokušaji su na kraju ponovo odbačeni. Zapad i Kijev su zauzeli stav da strateški vojno poraze Rusiju. Sve to je propalo. Gužva oko smirivanja sukoba – Orbanoovo hodanje po svijetu, izjave Turske o potrebi pregovora i njihovog posredovanja - se ne odnose u potpunosti na mir između Rusije i Ukrajine, koja ne može izbjeći poraz na bojnopolju, ona ima mnogo širi domet⁴³.

Putin je 14. juna 2024. izložio novi mirovni predlog za rješavanje sukoba u Ukrajini. Za početak pregovora Kijev mora povući svoju vojsku iz novih oblasti Rusije - DNR, LNR, Hersonske i Zaporoške oblasti. Neprijateljstva bi bila obustavljena odmah nakon prihvatanja tog uslova. Kijev mora službeno odustati od namjere da uđe u NATO, izvršiti razoružanje i denacifi-

---

Otvaranje drugog fronta na južnom Kavkazu bi jako otežalo položaj Rusije, koja već sada ratuje sa 50 zemalja.

---

⁴³ https://ria.ru/20240718/spetsoperatsiya-1960582046.html?from=24smi&utm_source=ria.24smi.info&utm_medium=referral&utm_campaign=14638&utm_content=6370387_f_3&utm_referrer=24smi.info

kaciju Ukrajine i prihvatiti neutralan, nesvrstan status zemlje, bez nuklearnog oružja, koja mora priznati status Krimea, Sevastopolja, DNR, LNR, Hersona i Zaporožja kao oblasti Rusije. Uslov za pregovore je i ukidanje sankcija Rusiji⁴⁴. Taj predlog daje mogućnost zaustavljanja sukoba i prelaska na njegovo političko i diplomatsko rješenje.

Putin je 14. juna 2024. izložio novi mirovni predlog za rješavanje sukoba u Ukrajini.

Zelenski izigrava spremnost za pregovore s Rusijom zbog velikih problema u zemlji i spoljnoj politici. Teško stanje ga prisiljava da nagovijesti mirovne pregovore s Moskvom. Tvrdi da Rusija treba učestvovati u drugom mirovnom skupu o Ukrajini.

U ovom izuzetno opasnom stanju, svi diplomatski kanali moraju biti otvoreni. Diplomacija ne bi trebala postati prokazana, posebno kada je mir u pitanju. Zemlje EU trebaju obnoviti neposredne diplomatske veze s Rusijom da bi olakšale mirno rješenje u Ukrajini. Kina nastoji da ubijedi EU da prihvati njen mirovni plan, koji je s Brazilom izradila u maju ove godine. Postoje neki znakovi da će ozbiljni mirovni pregovori početi krajem godine.

Orban je početkom jula bio u Kijevu i Moskvi s predlogom za prekid vatre i početak pregovora. U EU je došlo do uzbune nakon najave da će poslije posjete Kijevu ići u Moskvu da razgovara i s Putinom 5. jula. Šolc je osudio njegove postupke. Tusk mu se javno, preko društvene mreže, u nevjerici, obratio objavom „Viktore Orbane, glasine o vašoj posjeti Moskvi ne mogu biti tačne, ili jesu?“⁴⁵, a Mišel, napuštajući dužnost predsjednika Evropskog savjeta, tvrdi da Mađarska nema pravo da pregovara s Rusijom u ime EU. Orban smatra da treba čuti obe strane u sukobu. U članku „Evropske vlade u šikari rata“ iznosi mračnu procjenu da je pred Evropom vrijeme gore nego što se može i zamisliti: „Evropa se sprema za rat. Svaki dan najavljuju otvaranje sljedeće etape na putu u pakao. Svaki dan smo bombardovani sa ovim: stotine milijardi evra u Ukrajinu, postavljanje nuklearnog oružja usred Evrope, regrutovanje naših sinova u strane vojske, NATO misija u Ukrajini, slanje evropskih vojnih jedinica u Ukrajinu. Prijatelji moji, kao da vojni voz nema kočnice i da je mašinovođa po-

---

Zelenski izigrava spremnost za pregovore s Rusijom zbog velikih problema u zemlji i spoljnoj politici.

---

⁴⁴ <https://news.mail.ru/politics/62020974/?frommail=1>

⁴⁵ <https://www.oreanda-news.com/gosudarstvo/ne-mogut-byt-pravdoy-v-evrope-is-pugalis-resheniya-orbana-s-putinyam/article1520742/>

ludio. Moramo pritisnuti sigurnosnu kočnicu da bar oni koji to hoće izađu iz voza i ne učestvuju u ratu". Slovačka je, uprkos ogromnom pritisku, podržala mirovni predlog Mađarske za Ukrajinu. Iako mala i slaba zemlja, pokušava da se otrgne iz ralja NATO-fašista. U Briselu su jako ljuti, svaki član tog saveza mora imati svoj ratni plan. Izbori za Nacionalni savjet Austrije (donji dom parlamenta) će se održati 29. septembra. Dolazak na vlast desničarskih snaga u Austriji, koji se očekuje, i njihova saradnja s Mađarskom bi mogli izazvati raskol u EU o pitanju Ukrajine. Beč joj, držeći se svog neutralnog statusa, ne isporučuje oružje, a i dalje održava poslovne veze s Rusijom, između ostalog, snabdijeva se prirodnim gasom, uprkos pritiscima Brisela.

Ako republikanci pobijede na izboru predsjednika SAD, sukob u Ukrajini bi mogao biti ubrzo potom završen.

Ako republikanci pobijede na izboru predsjednika SAD, sukob u Ukrajini bi mogao biti ubrzo potom završen⁴⁶. Tramp planira da je natjera na pregovore s Rusijom ne čekajući preuzimanje dužnosti 20. januara 2025.⁴⁷ Biće spreman da odmah djeluje kao mirotvorac, ima razrađen plan za početak pregovora.

Zapad je izgubio vojni sukob u Ukrajini, ali Rusija se mora pripremiti za dugoročna neprijateljstva s njim⁴⁸. Ministar diplomatije Ukrajine Kuleba je 24. jula u Pekingu u razgovoru s ministrom diplomatije Kine Jiem izjavio da je njegova zemlja voljna i spremna za pregovore s Rusijom, navodno da bi se postigao „pravedan i trajni mir“. Zelenski je zabranio pregovore zakonom dok je Putin na vlasti. Na pozadini beznadežnog stanja na ratištu, sloma privrede i morala, i diplomatskog neuspjeha „formule Zelenskog“, Kijev je svoju retoriku promijenio iz vojne u umjereno miroljubivu. Glavni zadatak je, kao i do sada, pronaći ljude i sredstva za nastavak rata. Drugu polovinu 2024. je obilježila pojava nove prijetnje: Trampa u SAD i Orbana, koji je formalno na čelu EU. Za Zelenskog je važno da prođe između ove Scile i Haribde. Ako se Orban može zanemariti, Trampa, naprotiv, treba odmah uvući u sukob, prebacujući dio odgovornosti na njega. Istovremeno, u Ukrajini otvoreno govore da prije izbo-

---

Zapad je izgubio vojni sukob u Ukrajini, ali Rusija se mora pripremiti za dugoročna neprijateljstva s njim.

---

46 <https://news.mail.ru/politics/61966664/?from=swap&swap=2>

47 https://lenta.ru/news/2024/07/16/orban-raskryl-plany-trampa-na-ukrainu/?utm_source=news.mail.ru

48 <http://fakti.org/quo-vadis-orbi/tod-radi-sopstvenog-opstanka-evropa-mora-priзнati-da-je-rusija-pobedila-u-ukrajini>

ra u SAD treba izazvati Rusiju na širenje sukoba (po mogućnosti nuklearno), jer će se, u protivnom, stanje potpuno pogoršati.

Rusija nastoji da izbjegne širenje sukoba, ali razmatra scenarije u kojim je taj korak moguć.

Računaju da samo to može kratkoročno spasiti vlast u Kijevu, a srednjoročno Ukrajinu. Ministri odbrane Rusije Bjelousov i SAD Ostin su 12. jula razgovarali telefonom. Ministarstvo odbrane

Rusije je saopštilo da su razgovarali o sprečavanju bezbjednosnih prijetnji i smanjenju opasnosti od mogućeg širenja sukoba. O čemu se tačno radi niko ne saopštava, ali može se pretpostaviti. Prema nekim znacima, upozorenje koje je Moskva poslala Vašingtonu i drugim prestonicama koje su pod njegovom vlašću, izbjegnuto je novo širenje sukoba⁴⁹. Sat Sudnjeg dana, koji predstavlja stepen napetosti u svijetu zbog nuklearne prijetnje, pokazuje „dva minuta do kraja“, ali to ne znači da je taj tok nepovratan. Taj sat je stvorio američki časopis Bulletin of the Atomic Scientists 1947., kao metaforu koliko je čovječanstvo blizu samouništenja. U januaru ove godine, Sat Sudnjeg dana je stao tren prije „nuklearne ponoći“. Rusija nastoji da izbjegne širenje sukoba, ali razmatra scenarije u kojim je taj korak moguć.

Nelegitimni 'predsjednik' Ukrajine

U maju 2014. Ustavni sud Ukrajine je donio odluku da se predsjednik bira na 5 godina bez obzira da li na vanrednim ili redovnim izborima. Naglasio je da ustavni status predsjednika ne sadrži odredbe koje bi utvrđivale drugi rok osim 5-godišnjeg. Mandat ranije izabranog predsjednika Ukrajine je istekao zajedno s njegovom legitimnošću, koju nije moguće vratiti. Odluka Ustavnog suda o predsjedničkom mandatu je bila povezana s pokušajima da se legitimizuje državni udar 2014. Ona dovodi u pitanje pokušaje opravdavanja sadašnje igre s ukidanjem izbora. Tragična igra je počela s nasilnim, protivustavnim preuzimanjem vlasti,

---

U maju 2014. Ustavni sud Ukrajine je donio odluku da se predsjednik bira na 5 godina bez obzira da li na vanrednim ili redovnim izborima.

---

oružanim pučem 2014. Sada se krug zatvorio – izvršna vlast je ponovo, kao i 2014., uzurpirana i održava se nezakonito, nelegitimna. Stanje s otkazivanjem izbora je izraz prirode kijevske vlasti, koja je nastala iz oružanog puča 2014. To što

se, otkazujući izbore, i dalje drže za vlast, je zabranjeno članom 5 Ustava Ukrajine, jer pravo određivanja i izmjene ustavnog po-

⁴⁹ <https://news.mail.ru/politics/62220209/>

retka u Ukrajini pripada isključivo narodu, ne može biti uzurpirano od strane države, njenih organa ili zvaničnika. Uz to, takvi postupci potpadaju pod član 109 Krivičnog zakona Ukrajine, koji govori o nasilnoj promjeni ili rušenju ustavnog poretka ili preuzimanju državne vlasti, kao i zavjeri radi izvršenja takvih djela. Takvu uzurpaciju su 2014. opravdavali 'revolucijom', sada borbenom dejstvima, ali, u suštini, radi se o zavjeri izvršne vlasti Ukrajine, vodstva Vrhovne rade, koju nadzire parlamentarna većina, usmjerenoj na uzurpaciju državne vlasti. Ustav Ukrajine ne predviđa mogućnost ukidanja ili odlaganja izbora predsjednika zemlje, produžetka njegovih ovlaštenja zbog ratnog stanja, na šta se pozivaju. Po Ustavu, član 83, za vrijeme ratnog stanja se mogu odložiti izbori za Vrhovnu radu. Jedini izuzetak kada se ovlaštenja organa državne vlasti produžavaju u vrijeme ratnog stanja i izbori se ne održavaju se odnosi na Vrhovnu radu. Time je određen status parlamenta Ukrajine kao organa koji u uslovima ratnog stanja neprekidno radi. Vrhovna rada je legitiman organ, za razliku od izvršne vlasti. Ukrajina nije predsjednička, već parlamentarno-predsjednička republika. Uz to, predsjednik Vrhovne rade, koji vrši dužnost predsjednika, u skladu s članovima 106 i 112, dobija posebna ovlaštenja, uključujući u oblasti odbrane, bezbjednosti, vrhovnog zapovjednika oružanim snagama.

Stanje s otkazivanjem izbora je izraz prirode kijevske vlasti, koja je nastala iz oružanog puča 2014.

Od 21. maja 2024. se postavlja pitanje ovlaštenja i legitimnosti predstavnika Ukrajine koji potpisuju dokumente. SAD i njihovi vazali pokušavaju da podrže svoje marionete, da im daju na značaju i legitimnosti. Ipak, ako provedu pravnu analizu sporazuma, postaviće se pitanje ko je te dokumente i s kakvim ovlaštenjima potpisao? Ispostaviće se da je sporazum ništavan, a čitava konstrukcija će se raspasti.

Mirovni pregovori s Ukrajinom mogu da počnu odmah. Vrhovna rada je jedino legitimno tijelo u Ukrajini, Zelenski više nema legitimitet. Zapad i Kijev će, ako odbiju taj predlog, biti odgovorni za nastavak rata. Širenje sukoba u Ukrajini će se najvjerojatnije nastaviti. Ostaje nada da na Zapadu još postoji zrno razuma i osjećaj samoodržanja.

Po Ustavu, član 83, za vrijeme ratnog stanja se mogu odložiti izbori za Vrhovnu radu.

Zapad je pripremio i izazvao ukrajinski sukob, a sada čini sve da ga beskrajno odugovlači, oslabi i međusobno razjari narod

Ukrajine i Rusije. Šalje sve više municije i oružja. Pojedini evropski političari govore o mogućnosti upućivanja svojih redovnih snaga u Ukrajinu. Istovremeno, njihovi pravi gospodari – zapadne

---

Mirovni pregovori s Ukrajinom mogu da počnu odmah.

---

globalističke elite pokušavaju da na kijevske vlasti prebace donošenje bolnih odluka, uključujući

dalje smanjenje starosne dobi za regrutovanje. To

je 25 godina, ali sljedeći korak može biti 23, pa 20, ili odmah 18. Potom će se osloboditi osoba koje će donositi te odluke, svaljujući na njih odgovornost, i postaviti druge, takođe zavisne od Zapada. Plan o ukidanju redovnih predsjedničkih izbora u Ukrajini su stvorili da osobe na vlasti sve urade, odbace ih i nastave da rade po svom planu.

Nacionalna i državna bezbjednost

U sistemu bezbjednosti još prevladava nacionalna, državna bezbjednost, mada ima pomjeranja u pravcu bezbjednosti građana. Žrtvovanje pojedinaca ili grupa je vrlo često bilo pravdano zloupotrebom ideje državne bezbjednosti. Promjene u svijetu posljednjih 30 godina su donekle pomjerile problematiku bezbjednosti s državne na bezbjednost građana. Kakvoća života - zdravlje, obrazovanje, kultura, zaposlenost i uslovi stanovanja, pravo na političko udruživanje i sloboda preduzetništva, kao i sloboda savjesti (svjetonazor i izbor načina života) su činioци novog pristupa, koji treba da omoguću promjenu cjelokupne politike države u korist položaja građana. Država štiti svoj suverenitet, ustavom utvrđeni poredak, prostornu cjelovitost i stanovništvo – slobodu, živote i imovinu građana, mir itd. Države su uglavnom nacionalne tvorevine, po njima su i dobijale svoje nazive. Postoje i višenacionalne zajednice, bez većinske nacije, ali one su podložnije unutrašnjim lomovima i udarima sa strane. SSSR, Jugoslavija i Čehoslovačka su se raspale na nacionalne države. Jugoslavija je bila višenacio-

---

U sistemu bezbjednosti još prevladava nacionalna, državna bezbjednost, mada ima pomjeranja u pravcu bezbjednosti građana.

---

nalna zajednica, 2 puta je podijeljena skoro bez ozbiljnog otpora, dok je mala Srbija uspješno ratovala protiv nadmoćnijih neprijatelja. Zajedničko porijeklo, jezik, vjera i kultura su jamstvo veće čvrstine države, ali mnoge zemlje postoje vijeko-

vima uprkos svom složenom etničkom i vjerskom sastavu.

SSSR je imao oružja skoro kao cijeli Zapad, ali ipak se raspao bez rata. Zašto? Za bezbjednost države ključnu ulogu imaju ljudi koji obavljaju najviše dužnosti u njoj počev od predsjednika države i vlade do ministara u njoj i saradnika službi kojima su dostupne državne tajne. Njihovo obrazovanje, znanje, kultura, čast i patriotizam igraju glavnu ulogu u pravovremenom donošenju presudnih odluka. Rusiju su 1990-ih upropastili ljudi na glavnim dužnostima: predsjednik Jeljcin, pijanica, i Andrej Kozirjev (Fridman, Jevrej), klasični izdajica i neprijatelj zemlje koju je bio dužan da zastupa u svijetu. Pitanje je kako su se takvi ljudi našli na tim dužnostima? I u prvom i u drugom slučaju razvala ruske države – Ruske imperije 1917. i SSSR 1991., tragovi vode do SAD i masonskih loža. I Rusku imperiju je upropastio mason Aleksandar Kerenski. Rusija se neuspješno nosila s masonerijom, koja je pobijedila oba puta iznutra. Prvi put su je, u Februarskoj revoluciji, pobijedili liberali koje su predvodili Jevreji, a tako i drugi put 1991. Razlika je u tome što su je 1917. vodili lijevi, a 1991. desni globalisti. I jednima i drugima ona nije značila ništa – prvi su htjeli da je iskoriste kao gorivo za svjetsku socijalističku revoluciju, a drugi kao sirovinski dodatak Zapadu.

SSSR je imao oružja skoro kao cijeli Zapad, ali ipak se raspao bez rata.

Primjera propasti država, pa i naroda koji su živjeli u njima, zbog izdajničke vlasti ima beskrajno mnogo u istoriji. Neprijatelji srpskog naroda i države i nakon ratova 1990-ih uporno nastoje da dokrajče Srbiju i Srpsku, Crna Gora im se kukavički predala pod vodstvom izdajnika koji su udarili i na najveće srpske svetinje – Njegoša i Srpsku pravoslavnu crkvu. Država treba da ima obrazovane, umne patriote na vlasti da bi postojala i razvijala se. Posebno značajnu ulogu imaju obavještajne službe i oružane snage – policija i vojska u odbrani od unutrašnjeg i vanjskog neprijatelja.

Poznavanje istorije i kulture zemlje i naroda, patriotsko vaspitanje svih građana - vjernost nasljeđu predaka je temelj čvrstine i snage države. Uništenje istinskog obrazovanja i vaspitanja je put u njenu propast. Urušavanje države zbog nemarnog obrazovanja plaćaju milioni njenih građana. Pametni ljudi se ne izuvaju prije vode – dobro izvagaju prednosti i nedostatake mogućih novih rješenja, ne napuštaju olako ono što imaju.

Za bezbjednost države ključnu ulogu imaju ljudi koji obavljaju najviše dužnosti u njoj počev od predsjednika države i vlade do ministara u njoj i saradnika službi kojima su dostupne državne tajne.

Regionalna bezbjednost

Nakon propasti američke globalizacije, počela je regionalizacija svijeta. On će biti podijeljen na više, vjerovatno kontinentalnih regiona, koji će stvoriti svoje sisteme bezbjednosti. U središtu regionalne bezbjednosti su veće ili manje grupe država koje povezuju određeni prostor, istorija i kultura. Ljudi žive na kopnu, najveće je Evroazija, tako da je najsloženiji i najteži zadatak osiguranje mira i bezbjednosti u njoj. Osnovni subjekt međunarodnih odnosa su države, u Evroaziji se nalazi više od polovine, više nego na ostala 4 naseljena kontinenta zajedno. OUN ima 193 člana, više od 100 je u Evroaziji, Afrika ima 50, Sjeverna Amerika 20, a Južna Amerika 14, Australija je država-kontinent. Središnja država Evroazije je Rusija, Sjeverne Amerike SAD, Južne Amerike Brazil, a u Africi ne postoji takva država, koja bi svojom veličinom i snagom davala izvjesnu postojanost kontinentu.

Ideja regionalne bezbjednosti je na Zapadu svedena na zajedničku odbranu zemalja NATO. Zonom njegove odgovornosti je smatran Sjeverni Atlantik, koji obuhvata Sjevernu Ameriku i Zapadnu Evropu (North Atlantic Treaty Organization, Sjeverno-Atlantska ugovorna organizacija). NATO nije odbrambeni, već osvajački savez, u šta se otvoreno pretvorio s nestankom SSSR, kojeg se bojao. Dok je SSSR nestajao 1991., počeo je napad na Jugoslaviju. Sada, nakon što je u svoj sastav uključio skoro sve države Evrope i izazvao rat u Ukrajini, koji se vodi već treću godinu, poseže i na Indo-pacifik, jer mu navodno prijete Kina. Svuda nalazi 'neprijatelje' da bi imao izgovor da ih napadne.

Kontinent Evroazija

Evropa i Azija nisu 2, već jedan - kontinent Evroazija. Naziv Evropa je izveden od imena mitološke feničanske princeze Evrope, a Azija iz asirijskog assu, što znači istok, izlazak (Sunca)⁵⁰. Azija je zemlja izlazećeg Sunca. Ono izlazi u Japanu, a zalazi u Velikoj Britaniji. Evroazijski kontinent je kopneno središte svijeta.

⁵⁰ <https://bs.wikipedia.org/wiki/Azija>
časopis za društvena/politička pitanja

Površina Zemlje je 500 miliona km², kopna 150 miliona, mora 350 miliona, a Evroazije 55 miliona. To je 11 % površine Zemlje, a 36 % kopna. Evroazija je najveći od 5 kontinenata, a s Afrikom (30 miliona km², s kojom je do prokopavanja Sueckog kanala 1869. bila povezana kopnom) čini „svjetsko ostrvo“, veličine 85 miliona km². Geografi ga nazivaju Afro-Evroazija. Amerika je dvostruko manja – 42 miliona km² – Sjeverna 24, a Južna 18 miliona km². Evroazija se nalazi na sjevernoj polulopti, uglavnom na istočnoj strani. Okružuju je Atlantski okean na Zapadu, Tih i okean na Istoku, Arktički okean na sjeveru i Sredozemno i Crveno more, Indijski i Tih i okean na Jugu. Podjela Evroazije na Evropu i Aziju, potiče od starih Grka.

Evropa i Azija nisu 2, već jedan - kontinent Evroazija.

---

*Politička karta svijeta*⁵¹

Granica je postavljena na različitim mjestima, ali smatra se da je čine planinsko gorje i rijeka Ural, Kavkaz, Kaspijsko more, depresija Kima-Manih, Crno more, Bosfor, Mramorno more, Dardaneli i Egejsko more. Riječ Evrazija se najviše koristi u Rusiji počev od vremena SSSR, jer je ona i evropska i azijska zemlja. Od 17,1 miliona km² 5,5 je u Evropi, a 11,6 u Aziji. U Evroaziji živi 5,5 milijardi ljudi: u Aziji 4,750 milijardi, a u Evropi 750 miliona. Sta-

---

Geografi ga nazivaju Afro-Evroazija.

---

⁵¹ <https://www.plakati.com.hr/shop/karta-svijeta-politicka/>

novništvo Evrazije čini više od 70 % svjetskog. U Africi živi 1,3 milijardi ljudi, a u Americi 1,1 milijarda: 500 miliona u Sjevernoj

---

U Africi živi 1,3 milijardi ljudi, a u Americi 1,1 milijarda: 500 miliona u Sjevernoj i 600 miliona u Južnoj.

---

i 600 miliona u Južnoj. Od 8 milijardi ljudi u svijetu, 7 živi u Starom, a jedna u Novom svijetu. I prirodna dobra Evroazije – zemlja, voda, šume, energenti, rude, biljke, životinje čine 70% svjetskih. U cjelini gledano Evroazija je prostorno, društveno i kulturno-istorijsko središte civilizacije. Najstarije države su nastale prije 4-5 hiljada godina (Kina, Indija, Persija), a na srazmjerno malom prostoru i 3 abrahamske vjere (judaizam, hrišćanstvo i islam). Dvije od 3, hrišćanstvo i islam, čine i najrasprostranjenije vjerske zajednice. Hrišćani žive u Evropi i Americi, a muslimani u žarkom pojasu – južnoj Aziji i sjevernoj Africi.

Evroazijski savezi

Važan uslov za stvaranje višepolarnog svijeta je projekat „Velike Evroazije”, zasnovan na Putinovoj ideji o privrednoj, političkoj i kulturnoj saradnji zemalja kontinenta⁵². Stvaranje zajedničkog prostora mira i napretka u Evroaziji je osnov za nastanak novog svjetskog poretka. Rusija posebno mnogo očekuje od Šangajske organizacije za saradnju (ŠOS), jer ima velike političke i privredne mogućnosti na ogromnom prostoru od Jugoistočne Azije do Bliskog istoka i Evrope. Privlačnost ŠOS je u njenoj usredsređenosti na stvaranje raznovrsne saradnje, međusobno uvažavanje interesa, jednakost, otvorenost, poštovanje kulturne i civilizacijske raznolikosti. Upravo to je čini drukčijom od saveza koje stvara Zapad. I Zajednica nezavisnih država (ZND) je značajan činilac održavanju mira u Evroaziji i njenog razvoja. Od 1. januara 2024. Rusija predsjedava ZND, čiji su osnovni ciljevi obezbjeđenje mira i reda, produbljivanje privredne saradnje i širenje kulturnih veza.

Važan uslov za stvaranje višepolarnog svijeta je projekat „Velike Evroazije”, zasnovan na Putinovoj ideji o privrednoj, političkoj i kulturnoj saradnji zemalja kontinenta.

Evroazijski ekonomski savez (EES) je osnovan i razvija se isključivo kao ekonomski. Vojna saradnja se razvija u okviru ODKB. U okviru EES djeluje jedinstveni bescarinski savez 5 zemalja-članica, zajedničko tržište rada, čitav sistem nadnacionalnih ustanova, koje obezbjeđuju ravnopravno usvajanje odluka

---

52 <https://www.politika.rs/sr/clanak/397266/Srbija-most-za-saradnju-Evroazijske-i-Evropske-unije>

i opšta pravila igre za sve članice. Nadnacionalna ovlaštenja EES ne važe za spoljnu politiku, odbranu, bezbjednost, humanitarnu saradnju i slične oblasti. EES se ne može porediti sa SSSR ni EU, usljed ograničenosti njegove uloge i zadataka na trenutnom stepenu povezivanja. Ugovor o EES iz maja 2014. predviđa da svaka

---

Evroazijski ekonomski savez (EES) je osnovan i razvija se isključivo kao ekonomski.

---

zemlja ima pravo da se obrati predsjedniku Vrhovnog Evroazijskog ekonomskog savjeta s molbom da dobije status posmatrača. EES je međunarodno ekonomsko udruženje stvoreno na osnovi Carinske unije i Jedinstvenog ekonomskog prostora zemalja-članica. Ugovor o EES su 29. maja 2014. u Astani potpisali predsjednici Rusije, Bjelorusije i Kazahstana, a na snagu je stupio 1. januara 2015. Status država-članica EES imaju Rusija, Bjelorusija, Armenija, Kazahstan i Kirgistan. Čitav niz zemalja u Evroaziji, Africi i Latinskoj Americi ima ili nastoji da uspostavi bliže veze sa EES kroz punopravno članstvo, slobodnu trgovinu i slično. Srbija od 2019. ima sporazum o slobodnoj trgovini. Osnovni ciljevi Saveza su: razvoj privreda država-članica; stvaranje jedinstvenog tržišta roba, usluga, kapitala i radne snage i sveobuhvatno osavremenjavanje, saradnja i povećanje konkurentnosti nacionalnih privreda. EES se prostire na više od 20 miliona km² (14 % površine kopna na Zemlji). Početkom 2023. je imao 185 miliona žitelja. Na kraju 2023. društveni proizvod (BDP) zemalja Saveza je bio 2,4 triliona dolara, obim industrijske proizvodnje 1,4 triliona, a poljoprivredne 135 milijardi. Učešće nacionalnih valuta u trgovini u EES je premašilo 90 %. Predsjednici 5 zemalja-članica su u maju 2024. u Moskvi proslavili 10-godišnjicu potpisivanja Ugovora o EES. Na skupu su bili i predsjednici Kube i Uzbekistana i saveznici u ZND.

Skupština naroda Evroazije (SNE) je osnovana 2017. kao međunarodna nevladina organizacija sa sjedištem u Moskvi⁵³. Na osnivačkom skupu je učestvovalo više od 1500 ljudi iz 60 zemalja. Putin je istakao značaj ovog poduhvata u očuvanju mira i podsticanju čvršćih veza naroda Evroazije, zasnovanog na društvenom modelu povezivanja⁵⁴. Glavni cilj organizacije je mir i prijateljska saradnja evroazijskih naroda u društvenom životu, umjetnosti i preduzetništvu, kroz narodnu diplomatiju.

Čitav niz zemalja u Evroaziji, Africi i Latinskoj Americi ima ili nastoji da uspostavi bliže veze sa EES kroz punopravno članstvo, slobodnu trgovinu i slično.

---

53 <https://srbin.info/politika/djordjevic-na-sednici-skupstine-naroda-evroazije/>

54 <https://www.in4s.net/skupstina-naroda-evroazije-odlucila-priznanje-aleksandru-djordjevu/>

Ona ima niz prednosti u odnosu na državnu, jer su ljudi iskreniji i otvoreniji nego što stroga pravila zvanične diplomatije dozvo-

---

Skupština naroda Evroazije (SNE) je osnovana 2017. kao međunarodna nevladina organizacija sa sjedištem u Moskvi.

---

ljavaju. Osnivač SNE je Andrej Beljaninov, Putinov saradnik, bivši direktor državne kompanije za izvoz naoružanja, direktor Federalne službe carina Rusije, a od 2017. predsjednik Izvršnog odbora Evroazijske banke za razvoj (EBR). Od

osnivanja SNE u maju 2017. usvojeni su osnovni akti, određena struktura, projekti, potpisani prvi sporazumi o saradnji sa drugima. U Beogradu su 7-11. oktobra 2018. održani Dani Skupštine naroda Evroazije, uz učešće vladinih i nevladinih organizacija iz 44 zemlje⁵⁵. Skup je podržao Međunarodni savez nevladinih organizacija „Skupština naroda Evroazije“. Na Tari radi „Škola prijateljstva“, od 2018. pod pokroviteljstvom UNESKA. U njoj se djeca iz evropskih i azijskih zemalja trude da iz Srbije krenu krugovi ljubavi, dobrote, prijateljstva, uzajamne podrške po čitavom evroazijskom kontinentu! Ne treba tražiti neprijatelje već prijatelje, iskrene i pouzdane ljude.

Američki pohod na svijet i evroazijska ideja

U našem vremenu najveća prijetnja bezbjednosti i opstanku čovječanstva je zapadna oligarhija, koja rasističko-nacistički gleda na druge rase, narode i civilizacije, pa i stanovništvo svojih, zapadnih zemalja. Uvjereni u svoju nedodirljivost, zasnovanu na moći i vlasti, bogatstvu i vojnoj sili kojima raspolaže, upustila se nakon Drugog svjetskog rata u novi pohod na svijet, koji je bio nastavak starog.

Oslabljena Rusija se, nakon više od 70 godina borbe za socijalizam, našla u bespuću. S pljačkaškom „privatizacijom“, pojavila se nova klasa (dojučerašnjih komunista), koja je budućnost

---

U našem vremenu najveća prijetnja bezbjednosti i opstanku čovječanstva je zapadna oligarhija, koja rasističko-nacistički gleda na druge rase, narode i civilizacije, pa i stanovništvo svojih, zapadnih zemalja.

---

zemlje vidjela u „civilizovanom“ svijetu. Iako je „nova Rusija“ bila otvorena za svestranu saradnju sa Zapadom i u tom pravcu učinila mnoge korake, izbio je sukob. Američka oligarhija ne prihvata ravnopravnu saradnju suverenih država – njoj trebaju poslušni vazali koji će bespogovorno

---

⁵⁵ <https://rs.rbth.com/zivot/83719-da-o-srbiji-zna-citava-planeta-skupstina-naroda-evroazije>

izvršavati postavljene zahtjeve. Nesreća te oligarhije je i u tome što je na čelo Rusije 2000-te došao borac, džudista sedmog dana, od soja ljudi koji nisu navikli da slušaju, tim više ako im se zapovijeda povišenim tonom. Činili su sve da ga sklone s vlasti, ali bezuspješno. Čak je i Međunarodni krivični sud raspisao za njim potjernicu za zlostavljanje djece, koju je sklonio da ne stradaju u zoni oružanog sukoba u Ukrajini. I, na žalost, zapadnih 'demokrata' on se nalazi na najvišoj vlasti već 25 godina, kao predsjednik države i 4 godine kao predsjednik vlade 2008-12. Rusiju su proglasili za „autoritarnu“ državu, zajedno s njenim saveznicima u Evroaziji i svijetu. Uspjeli su da pronađu novo ideološko opravdanje za napad na „neprijatelje“ 'demokratije', koju Zapad svojata kao svoje civilizacijsko dostignuće, mada je ona nastala u Grčkoj, majci pravoslavnog hrišćanstva. Njemački nacisti su cilj uništenja Rusije postavili otvoreno, a američki ga umotavaju u krpe liberalizma i demokratije, što njihovu ideologiju i politiku čini još gnusnijom i opasnijom. Glavni uzrok nepostojanosti i nesigurnosti u Evroaziji i svijetu je srazmjerno mali krug ljudi u SAD koji se bogati na račun svih drugih. Posebno je opasna vojna industrija, koja tržište za svoje proizvode stvara izazivanjem ratova. Prodajom oružja se bogate i ujedno preuređuju svijet po svom viđenju, progonom neposlušnih naroda i njihovih vođa. Postoje povlašteni prijatelji i progonjeni neprijatelji navodno civilizovanog, slobodnog svijeta.

Oslabljena Rusija se, nakon više od 70 godina borbe za socijalizam, našla u bespuću.

NATO je stigao na granicu Rusije, ali tu je zaustavljen. U toku je borba koja odlučuje o sudbini pravoslavne i drugih civilizacija. Bžežinski (1928-2017) je, uz Kisindžera, glavni ideolog američkog globalizma. On se bavio idejom kako stvoriti američku svjetsku imperiju dok se tri četvrtine ljudi i svih dobara nalazi u Evroaziji. Američko-jevrejski nacista zlurado piše da je ona toliko velika i raznolika da ne može biti jedinstvena. Treba zavađati narode, razbiti velike države po etničko-vjerskim šavovima i tako oslabiljene ih potčinjavati. I Hitler je znao da protiv sebe ima veće i jače, zato su njemački nacisti koristili iznenadne, munjevit napade na evropske i druge zemlje. Uprkos zaposjedanju skoro čitave Evrope u kratkim ratovima, njihov pohod se završio pogubno. Umjesto „novog evropskog poretka“ dobili su okupaciju Njemačke, koje se nisu oslobodili do danas, ni nakon 80 godina. Sadašnji kancelar

---

NATO je stigao na granicu Rusije, ali tu je zaustavljen.

Njemačke je bijedna karikatura državnika koji bi trebao da vodi

---

Genocid koji provodi Izrael nad Arapima u Gazi od oktobra 2023., u namjeri da, uz pomoć SAD, čvršće ovlada ključnom oblašću, središtem svijeta, je podigao talas protesta u muslimanskom, ali i cijelom svijetu.

---

zemlju koja je dala Getea i Hegela. „Velika šahovska tabla“ Bžežinskog, programski spis američkog globalizma, je prerađena Hitlerova „Moja borba“ (Mein kampf). U osnovi čitave strategije je zlikovačka ideja kako pobijediti jačeg: u svakom slučaju, ne u časnoj borbi licem u lice, već mučki, s leđa – zavaravati ga lažima i udarati iznenadno.

Treći Rajh je stvaran na ideologiji njemačkog nacizma. Glavni ideolozi Pax Americana su Jevreji. Ona bi, ako je stvore, uspostavila nedjeljivu, diktatorsku vlast u svim oblastima života savremenog društva: pravu i politici, obrazovanju i nauci, tehnologiji i privredi, medijima i kulturi. Vodeća mjesta na svim ključnim poslovima su predviđena za sposobne, pripadnike 'izabranog naroda', koji već sada drže ključne poluge vlasti u SAD i mnogim drugim zemljama širom svijeta. Moguće je da iza njih, u pozadini stoje i veći mešetari, koji imaju namjeru tu i ostati ako dođe do velike gužve, nove sječe vratova. Engleske lože i vatikanski redovi - jezuiti, Opus Dei i drugi, se ne predaju. Britanija je izašla iz EU, anglosaksonski svijet se bliže povezuje u novi savez (AUKUS). Istovremeno je u toku unutrašnje suparništvo jevrejske oligarhije i vatikanskih redova u EU. Genocid koji provodi Izrael nad Arapima u Gazi od oktobra 2023., u namjeri da, uz pomoć SAD, čvršće ovlada ključnom oblašću, središtem svijeta, je podigao talas protesta u muslimanskom, ali i cijelom svijetu.

Sukob u Ukrajini nije sukob dvije države, još manje dva naroda. Rusi i Ukrajinci, koje povezuju zajednička istorija i kultura, duhovne vrijednosti, milioni rodbinskih, ljudskih veza, bi našli način da mirno riješe sva pitanja i nesuglasice. Sukob je neposredna posljedica politike Zapada od sloma SSSR 1991. Elite zapadnih zemalja su, nakon završetka Hladnog rata, krenule putem dalje geopolitičke preraspodjele svijeta, stvaranja i nametanja «poretka zasnovanog na pravilima», u koja se ne uklapaju jake, suverene i

---

Sukob u Ukrajini nije sukob dvije države, još manje dva naroda.

---

samodovoljne države. To je razlog politike suzbijanja razvoja Rusije, čiji je krajnji cilj, koji otvoreno postavljaju u SAD i EU, njena „dekolonizacija“, što je pokušaj ideološkog opravdanja njenog razbijanja na vjerskoj i nacionalnoj osnovi. Nakon sloma SSSR, zapadni fašisti su sebi postavili zadatak da razbiju i Rusiju.

Tokom 2023-24. u vanjskoj politici Rusije se pojavila ideja evroazijskog sistema bezbjednosti, došlo je do širenja grupe BRIKS, Putin je posjetio Sjevernu Koreju i Vijetnam, Rusija je produbila saradnju s Iranom, izvela zajedničke vojne vježbe s Kinom, njena mornarica se pojavila u Atlantskom okeanu, sukob u Ukrajini je nastavljen s još većom snagom, a 'mirovni' skup u Švajcarskoj, na koji Rusiju nisu pozvali, je propao⁵⁶. Rusija je u samom središtu, u vrtlogu događaja, ma koliko oni bili pod nadzorom Zapada.

Svijet se dramatično mijenja od februara 2022. Ruska vojna operacija u Ukrajini je vrhunac kretanja koja su se razvila proteklih desetljeća.

Svijet se dramatično mijenja od februara 2022. Ruska vojna operacija u Ukrajini je vrhunac kretanja koja su se razvila proteklih desetljeća. Rusija je to očekivala i pripremala se, iako je to bilo teško u potpunosti učiniti za tako dramatične tektonske promjene. Sada je svijet potpuno drukčiji - završava se doba vladavine Zapada, pojavljuju se nova središta moći među zemljama svjetskog juga, među kojima Rusija zauzima posebno mjesto kao evroazijska sila sa svojim geopolitičkim ciljevima i zadacima. Novi svjetski poredak se ne stvara lako, on je u početnom razdoblju. Akademski zajednica i državni su suočeni sa zadatkom da razviju njegove norme i utvrde ih u doktrinarnim dokumentima svojih zemalja. Ruska diplomatija odgovara na izmjene međunarodnog poretka usredsređena na azijski pravac, na veze s Kinom, Iranom, Indijom, Sjevernom Korejom i zemljama ASEAN, na izazove s kojima se suočava Azija. Uradila je mnogo posla u Pacifičkoj oblasti i postavila dobre temelje za budući rad.

Rat ili mir?

Sve što radi Zapad je priprema za rat s Rusijom⁵⁷. U Kremlju smatraju da ne postoje izgledi za obnavljanje pregovora s NATO. Vojne vježbe koje izvodi ukazuju da su odbačeni svi koncepti bezbjednosti koji su se zasnivali na saradnji i da se NATO vratio bezbjednosnoj logici Hladnog rata. Prvi razlog je što je NATO proglasio Rusiju ne-

---

Sada je svijet potpuno drukčiji - završava se doba vladavine Zapada.

---

56 https://ru.valdaiclub.com/events/posts/articles/itogi-vneshnepoliticheskogo-sezona-mnogopolyarnyy-vodovorot/?utm_source=newsletter&utm_campaign=431&utm_medium=email

57 <https://srpskainfo.com/sve-sto-zapad-radi-je-priprema-za-rat-s-rusijom-iz-kremlja-smatraju-da-ne-postoji-perspektiva-za-dijalog-sa-nato/>

posrednom prijetnjom. Provjerava pravce kojima će prebacivati oružje i tehniku iz Roterdama i drugih luka na obali Atlantskog okeana na istočni front u Evropi. Zapad je protiv Rusije pokrenuo

---

Sve što radi Zapad je priprema za rat s Rusijom.

---

hibridni rat i uveo 20 hiljada nezakonitih ekonomskih i drugih sankcija. Radi i na njenoj demonizaciji, bez ikakvog osnova tvrdi da će Rusija,

ako NATO izgubi u Ukrajini, već sljedećeg dana napasti Poljsku i druge baltičke zemlje. Na nedavno održanim najvećim NATO vježbama posljednjih desetljeća su uvježbavali i napad na Rusiju. Raste i značaj nuklearnog oružja za NATO. Novije vježbe i novi dokumenti pokazuju da se uloga nuklearnog oružja u vojnoj strategiji NATO i vojnom planiranju povećava. Počeli su i razgovore da bi nuklearno oružje mogli da razmijeste u Poljsku i druge zemlje. Dosadašnji sistem bezbjednosti je propao, jer je opšta evropska bezbjednost bila prijetnja po opstanak NATO, što SAD nisu dozvolile. Zadatak Rusije i svijeta nije da popravi poredak koji je Zapad uništio, već da ide putem izgradnje široke evroazijske arhitekture bezbjednosti.

Rusija je spremna za široku međunarodnu raspravu o stvaranju evroazijskog sistema bezbjednosti u ZND, ŠOS, BRIKS i sa drugim međunarodnim udruženjima, uključujući evropske i NATO države. NATO će na sve načine pokušati da spriječi njegovo stvaranje, mada je to jedini način obezbjeđenja mira i razvoja kontinenta⁵⁸. U ODKB su saglasni da je neophodno stvoriti bezbjednosnu arhitekturu u Evroaziji. Prijetnje evroazijskoj bezbjednosti, koje se pojavljuju, dolaze iz raznih pravaca, ali u većini slučajeva njihov izvor je politika NATO, koji hoće da 'privatizuje' sva pitanja povezana s osiguranjem stabilnosti na ogromnom kontinentu. Ukrajina i NATO se ponašaju kao nepopravljivi kockar, na kraju gube sve⁵⁹. Rusija je suočena sa složenim, teškim zadacima na osiguranju svoje bezbjednosti, jačanja svog položaja u svijetu, ujedinjavanja Evroazije i veza sa saradnicima. U pitanju je sudbina zemlje i naroda, cijelog svijeta. U izgradnji novog, pravednog,

---

Rusija je spremna za široku međunarodnu raspravu o stvaranju evroazijskog sistema bezbjednosti.

---

nedjeljivog sistema bezbjednosti, sukob u Ukrajini ima prvenstveni značaj. I BRIKS, ŠOS, Kina, zemlje Latinske Amerike i Afrike su iznijele svo-

58 <https://borba.me/lavrov-nato-planira-da-sprijeci-formiranje-evroazijske-strukture-bezbednosti/>

59 <http://fakti.org/alter-america/riter-nato-pakt-se-nece-odrzati-ni-narednih-deset-godina>

je predloge, koje su do sada potpuno odbijali zapadni nacisti koji upravljaju Ukrajinom i vlastima u Kijevu.

Riješivši ukrajinsku krizu, Rusija bi mogla, zajedno sa saveznicima u ODKB i ŠOS, koji daju značajan doprinos u traženju mirnog rješenja, kao i zapadnim partnerima, uključujući evropske države koje su spremne za pregovore, pristupiti osnovnom zadatku stvaranja nedjeljivog evroazijskog sistema bezbjednosti, koji će voditi računa o interesima svih država kontinenta, bez izuzetka. Vraćanje na bezbjednosne predloge koje je iznosila prije 25, 15 ili čak dvije godine je nemoguće, previše su se promijenile okolnosti, ali osnovna načela i predmet pregovora ostaju isti. Prije svega, treba pojačati pregovore između svih postojećih organizacija.

EU se povezuje s Amerikom umjesto s Azijom, što je greška.

Nov sistem bezbjednosti u Evropi

EU se povezuje s Amerikom umjesto s Azijom, što je greška. Rusija se uvijek zalagala da EU bude samostalno središte u višepolarnom svijetu, ali su Evropljani izabrali suprotan put, pretvarajući je u privjesak SAD, u dodatak NATO. Sada zemlje EU prolaze kroz ozbiljne promjene povezane sa smjenom 2 pokoljenja elite. Novo pokoljenje djeluje prvenstveno u interesu evropske oligarhije, a ne svojih zemalja. Za EU Rusija se postepeno pretvorila od strateškog saradnika u strateškog protivnika, pa u glavnog neprijatelja. NATO je razlog svog postojanja, izgubljen nakon nestanka protivničkog socijalističkog Varšavskog saveza i SSSR, našao u sukobu s Rusijom.

Ukrajina pokušava da postane istočna granična straža Zapada, umislila je da je važna. Ukrajinci su poludjeli, Evropljani se trebaju opametiti dok ne bude prekasno. Brisel vodi ratnu politiku, navodno radi mira. Politika EU je propala, ona je odustala od zaštite svojih interesa. Bezuslovno prati vanjsku politiku SAD, i po cijenu samouništenja. Sankcije su njenu privredu učinile nekonkurentnom i predale je SAD. Propala je i zato što je njeno središte bila osovina Pariz-Berlin, a sada je London-Varšava-Kijev.

Ukrajina pokušava da postane istočna granična straža Zapada, umislila je da je važna.

Promjena središta moći je stari plan Poljske. Srednju Evropu čine nacionalne države, koje su suverene, imaju zajednički sistem hrišćanskih vrijednosti, biblijsku osnovu. Brisel je pod vlašću liberal-

ne oligarhije, koja nastoji da masovnim naseljavanjem muslimana iz Azije i Afrike uništi vjersko-etničko jedinstvo, temelj nacije. Zapadni dio EU neće obnoviti nacionalnu državu.

Ukrajina neće postati članica EU i NATO.

Ukrajina neće postati članica EU i NATO. EU je izgubila rat, mora platiti svoj bezumni poduhvat. Moraće prihvatiti da istočne članice saveza vode nezavisnu vanjsku politiku. Za sada Mađarska i Slovačka se protive ratnoj politici Brisela. EU bez SAD nema novca da plaća rad i obnovu Ukrajine⁶⁰. Privreda Ukrajine je propala, postoji samo zahvaljujući novcu iz EU i SAD. Kijev pregovara da vraća 20 ili 60 % primljenih kredita. Za mirno rješavanje sukoba ne bi bili dovoljni pregovori Moskve i Kijeva. Trebali bi ih voditi Rusija i SAD. Ti pregovori bi mogli odrediti sistem bezbjednosti u Evropi za narednih 20-30 godina. Možda će i EU učestvovati u njima.

Glavne ustanove „Novog svjetskog poretka“ i evropskog bezbjednosnog sistema - NATO, EU i OEBS još postoje. Rusija se sve više okreće Aziji, u kojoj ima značajnu ulogu, a Evropa gubi značaj u njenoj strategiji bezbjednosti. Vašington zvanično priznaje da je glavni protivnik i neprijatelj SAD Kina, a ne Rusija. To će se odraziti i na bezbjednosnu politiku Evrope. EU će se duže vrijeme oporavljati od gubitka Britanije, koja je imala drugu privredu u njoj, poslije NJemačke. Brexit je velika pobjeda SAD u ekonomskom i geopolitičkom ratu s EU.

Obnovljeni sistem bezbjednosti u Evropi mora, prvenstveno, imati u vidu rast moći i uticaja Kine, koja postaje vodeća privredna, a vremenom će i vojna sila svijeta. Drugo, ne treba očekivati pojavu novih ustanova bezbjednosti, vjerovatnije je da će se stare mijenjati, uz mnogo jači uticaj Rusije. OEBS treba prilagoditi novom stanju u Evropi i svijetu. Treće, bezbjednosne ustanove u Evropi će morati pronaći novi, brži i uspješniji put i način rješavanja sporova i drugih problema. Četvrto, glavno, zapadne države

---

Rusija se sve više okreće Aziji, u kojoj ima značajnu ulogu, a Evropa gubi značaj u njenoj strategiji bezbjednosti.

će morati sarađivati s Rusijom, bez ultimatumata i nametanja svojih zahtjeva. Zapad mora prihvatiti da Rusija ima svoju oblast bezbjednosti u susjednim zemljama, na prostoru bivšeg SSSR, koju će braniti i oružjem.

Izgradnja novog Evroazijskog sistema bezbjednosti

Putin je 14. juna na sastanku s vodstvom Ministarstva spoljnih poslova Rusije govorio o potrebi stvaranja nove bezbjednosne strukture u Evroaziji, otvorene za sve zemlje, uključujući evropske članice NATO. Ukazao na neophodnost „postepenog gašenja vojnog prisustva vanjskih sila“ u Evroaziji, imajući u vidu SAD. Istakao je spremnost da o tom pitanju razgovara s NATO i EU.

Zapad mora prihvatiti da Rusija ima svoju oblast bezbjednosti u susjednim zemljama, na prostoru bivšeg SSSR, koju će braniti i oružjem.

Sve više država svih oblasti svijeta teži jačanju svog suvereniteta, samodovoljnosti, nacionalne i kulturne samobitnosti. U Evroaziji se ostvaruje niz velikih projekata ujedinjavanja regionalnog i kontinentalnog značaja. Na osnovu nove političke i privredne stvarnosti, nastaje višepolarni i višestrani svjetski poredak, koji odražava kulturno-civilizacijsku raznolikost, nasuprot pokušajima vještačkog izjednačavanja. Uz poštovanje međunarodnog prava, to omogućava saradnju suverenih država na rješavanju složenih problema na opštu korist. To je vidno po interesovanju za BRIKS, koji postaje jedna od ključnih ustanova višepolarnog svjetskog poretka. Demokratizacija međunarodnih odnosa je u toku. Ona treba da zahvati i OUN, uključujući stvaranje sistema nedjeljive bezbjednosti svih članova međunarodne zajednice. Krajem 20. vijeka, nakon završetka vojno-ideološkog sukoba u Hladnom ratu, svijet je imao priliku da izgradi pravedan poredak bezbjednosti, za što je trebalo uvažavati sve. Na to je Rusija bila spremna, ali, zapadne sile, koje predvode SAD, su smatrale da su pobijedile u Hladnom ratu i da imaju pravo da same, po svom viđenju ustroje svijet. Počelo je neograničeno širenje NATO u Evropi i svijetu. Brojni predlozi Rusije Zapadu i NATO o evropskom dogovoru o bezbjednosti 2008., 2021. i drugi su odbijeni, jer su oni vjerovali u svoju snagu da svijetu nametnu svoju volju. Ali, zapadni model, proglašen jedinim ispravnim za osiguranje bezbjednosti i napretka u Evropi i svijetu, nije djelovao.

Demokratizacija međunarodnih odnosa je u toku

Drama je izbila na Balkanu. Unutrašnji problemi u Jugoslaviji su se naglo pogoršali zbog miješanja Zapada. On je, koristeći glavno načelo svoje diplomatije „podijeli pa vladaj“, okrivio Srbe,

Sebičnost i nadmenost zapadnih država su doveli do krajnje opasnog stanja u Evropi i svijetu, koji se približio tački bez povratka.

koji mu ne odgovaraju, za sve zlo i obrušio se na njih politički, informaciono, ekonomski i vojno. Isti pristup je koristio u Iraku, Siriji, Libiji, Avganistanu i drugim zemljama pogoršavajući njihovo stanje, uz uništenje života miliona ljudi i razaranje cijelih država. Nijedna zemlja u svijetu ne može biti sigurna da i nju neće snaći takva sudbina. Zapad se drsko miješa u poslove Bliskog istoka, Južnog Kavkaza i Srednje Azije. Skup NATO u Madridu 2022. je najavio da će se taj savez baviti pitanjima bezbjednosti, uz evroatlantsku, i u azijsko-pacifičkoj oblasti, jer navodno ne može bez njega. To je pokušaj da pojača pritisak na Rusiju, Kinu i druge zemlje, da bi onemogućili njihov razvoj.

Vašington je podrio stratešku stabilnost jednostranim povlačenjem iz sporazuma o protivraketoj odbrani, o uništavanju raketa srednjeg i kratkog dometa, o otvorenom nebu. Sa svojim NATO-vazalima je uništio sistem mjera povjerenja i nadzora nad naoružanjem u Evropi stvaran desetinama godina. Sebičnost i nadmenost zapadnih država su doveli do krajnje opasnog stanja u Evropi i svijetu, koji se približio tački bez povratka. Poziv na strateški poraz Rusije, najveće nuklearne sile, je ludilo, koje vodi svijet u propast.

Sistem evro-atlantske bezbjednosti je propao, ne postoji. Treba ga stvarati ponovo, razraditi predloge za osiguranje bezbjednosti u Evroaziji i ponuditi ih na raspravu. Treba utvrditi okvir jednake i nedjeljive bezbjednosti, ravnopravne saradnje i razvoja na evroazijskom kontinentu. Za to treba početi pregovore svih zemalja. Odnosi Rusije i EU, mnogih evropskih država su jako pogoršani, jer je optužuju da navodno hoće da ih napadne, što je samo izgovor za trku u naoružanju. Glavna opasnost za Evropu je potpuna zavisnost od SAD: vojna, politička, tehnološka, ideološka i informaciona. SAD je sve više guraju na rub svjetskog privrednog razvoja, u kaos nekontrolisanog doseljavanja, oduzimaju joj međunarodni subjektivitet i kulturnu samobitnost.

Sistem evro-atlantske bezbjednosti je propao, ne postoji.

Vladajući evropski političari i činovnici se više boje pada u nemilost Vašingtona, nego gubitka povjerenja naroda. To pokazuju i izbori za Evropski parlament (EP), prvi nakon izlaska Britanije iz EU, koji

su izazvali politički potres u njoj⁶¹. Na izborima 6-9. juna, pravo glasa je imalo 360 miliona glasača. Novi saziv će imati 720 poslanika, 15 više nego do sada. Izlaznost birača je bila 51%, neznatno više nego 2019. Desničarska AfD je uspjela da privuče mlade, prvenstveno muškarce, na društvenim mrežama TikToka i drugim. Vladajući savezi u Njemačkoj i Francuskoj Šolca i Makrona su pretrpjeli težak poraz. Desničarske stranke su postigle odlične rezultate u te dvije vodeće zemlje EU, u Italiji i više drugih. Zbog teškog poraza njegove stranke, Makron je raspustio francuski parlament i raspisao vanredne izbore za 30. jun i 7. jul. Evropski lijevi centar ne može da zadrži prodor desnice.

Vladajući evropski političari i činovnici se više boje pada u nemilost Vašingtona, nego gubitka povjerenja naroda.

SAD ponižavaju i špijuniraju Evropljane, prisiljavaju ih da kupuju njihov gas, koji je u Evropi 3-4 puta skuplji nego u SAD, zahtijevaju da povećaju isporuke oružja Ukrajini, uvode sankcije protiv ekonomskih operatora u Evropi. Istovremeno, SAD ulazu u vojne tehnologije sutrašnjice: u svemir, savremene dronove, udarne sisteme na novim fizičkim načelima, oblasti koje će odrediti karakter oružane borbe u budućnosti, vojno-političke mogućnosti država i njihov položaj u svijetu. Da bi Evropa opstala kao jedno od samostalnih središta svjetskog razvoja i kulturno-civilizacijski pol, treba da bude u dobrim odnosima s Rusijom, koja je na to spremna. To su znali De Gol i drugi istinski državnici, ali ne i vazali koji slijede volju i diktat američkih gazda. Neprestani pokušaji vladajućih liberalno-globalističkih elita SAD da na sve načine prošire svoju ideologiju na cijeli svijet, zadrže imperijalni položaj i vladavinu, sve više iscrpljuju zemlju i narod. Njihova vjera u svoju izabranost i izuzetnost truje međunarodne odnose.

Šangajska organizacija za saradnju (ŠOS)

I na skupu Šangajske organizacije za saradnju u Astani 3-4. jula 2024. novi sistem evroazijske bezbjednosti je bio u središtu pažnje⁶². Učestvovali su šefovi država i vlada 16 zemalja: Rusije, Kine, Kazahstana, Kirgistana, Tadžikistana, Uzbekistana, Indije, Pakistana, Irana, Bjelorusije, Azerbejdžana, Tur-

---

SAD ponižavaju i špijuniraju Evropljane, prisiljavaju ih da kupuju njihov gas, koji je u Evropi 3-4 puta skuplji nego u SAD.

---

61 <https://www.bbc.com/serbian/lat/balkan-69104114>

62 <https://news.mail.ru/politics/61792281/>

ske, Katara, UAE, Turkmenistana i Mongolije. Status zemalja se

---

ŠOS je osnovana 1996. kao „Šangajska petorka“ (Rusija, Kina, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan), a nakon pridruženja Uzbekistana, 2001. je preimenovana u sadašnji naziv.

---

kreće od punopravnih članova, preko partnera u dijalogu i sticanja tog statusa, do posmatrača i kandidata za taj status. ŠOS je osnovana 1996. kao „Šangajska petorka“ (Rusija, Kina, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan), a nakon pridruženja Uzbekistana, 2001. je preimenovana u sadašnji naziv.

Srednja Azija je jezgro ŠOS, koja podržava osiguranje mira i sigurnosti u njoj. Indija i Pakistan su 2017. postali punopravni članovi, Iran 2022., a Bjelorusija na skupu u Astani 2024. ŠOS sada ima 10 punopravnih članova. Ovaj savez, sa 60% stanovništva Evroazije, je osnova budućeg evroazijskog sistema bezbjednosti. Od svog nastanka ŠOS je uveliko radio na rješavanju bezbjednosnih problema zemalja-članica, rješavanju sukoba i širenju oblasti mira u Evroaziji. Kako jačaju ugled i uticaj ŠOS, raste interesovanje drugih država i međunarodnih struktura za njen rad. Postoji niz prijava onih koji žele da sarađuju s njom. Skup u Astani je pokazao da su pokušaji Zapada, pod vodstvom SAD, da osami Rusiju propali. Putin se u njoj sastao s nizom vodećih svjetskih državnika.

U zemljama ŠOS živi 3,5 milijardi ljudi (44 % stanovništva svijeta), koji stvaraju četvrtinu svjetske proizvodnje. Prosječan rast društvenog proizvoda (BDP) zemalja ŠOS je 2023. bio viši od 5%, industrijska proizvodnja je porasla 4,5%, a stopa inflacije je bila 2,4%. Bliske privredne veze u ŠOS donose dobit svim članovima saveza. Povećavaju se obračuni u nacionalnim valutama - njihov udio u trgovačkoj razmjeni Moskve s članicama ŠOS za januar-april 2024. je premašio 92%. Rusija je predložila da se u organizaciji stvori sopstveni mehanizam plaćanja. Razvijaju se veze u oblasti nauke i obrazovanja, uspješno radi Univerzitet ŠOS, koji objedinjuje 77 univerziteta iz više zemalja.

Skup ŠOS u Astani je održan u vrijeme visoke napetosti u

U zemljama ŠOS živi 3,5 milijardi ljudi (44 % stanovništva svijeta), koji stvaraju četvrtinu svjetske proizvodnje.

---

svjetskoj politici⁶³. Oba velika sukoba, ukrajinski i palestinski, se nastavljaju bez jasnih izgleda za završetak. U vodećim zapadnim zemljama se dešavaju lomovi koji mogu značajno uticati na njihovo buduće ponašanje. Stanje je slično u skoro

63 <https://russiancouncil.ru/analytics-and-comments/comments/ideya-o-sisteme-evrazijskoy-bezopasnosti-cto-nazyvaetsya-vitaet-v-vozdukhe/>

cijelom svijetu. On prolazi kroz systemske promjene, postavlja se pitanje da li se već pojavljuju obrisi budućeg sklopa koji će obezbjediti dovoljan nivo održivosti.

ŠOS je jedinstvena, ona je punopravno međunarodno udruženje, formalizovano sa sopstvenim organima i pravilima, za razliku od BRIKS, čija je priroda još dosta neodređena. Na prostoru bivšeg SSSR se već pojavilo dosta sličnih udruženja. Sistem upravljanja zasnovan na međunarodnim organizacijama je karakteristika druge polovine 20. vijeka, kada je izgrađen čvrst međunarodni okvir. Poslije Hladnog rata je sačuvan, ali se unutrašnji sadržaj promijenio toliko da se brzo pokazalo da uspostavljene ustanove ne rade na isti srazmjerno uspješan način kao prije, jer su svjetski uslovi postali potpuno drukčiji.

Početak 21. vijeka mnogi su bili skloni zamjeni starih organizacija novim. Stare su ispunile svoj zadatak, a nove, približno iste, imaju druge. Međutim, svijet je toliko složen i raznolik da se ne može upakovati u čvrste, nepromjenljive oblike. Interesi država ne moraju biti suprotstavljeni, oni su veoma različiti; za njihovo ostvarivanje su potrebni različiti pristupi, što ne ide uz krutost klasičnih ustanova, posebno savezi vezani čvrsto određenim obavezama. Kao uspješan način saradnje se pojavljuju situacione grupe država, koje trebaju zajedno riješiti određeni problem.

Tako je nastala ŠOS. Nakon raspada SSSR, nove države Srednje Azije i Rusija su morale riješiti granična pitanja s Kinom, zbog čega se pojavila „Šangajska petorka“. Njen uspješan rad ih je naveo da je sačuvaju i razvijaju. Vremenom su joj se pridružili Uzbekistan, Indija, Pakistan, Iran i Bjelorusija. Na skupovima ŠOS učestvuju i vođe drugih važnih država – Turske i monarhija Persijskog zaliva.

Svako proširenje jača ugled, ali pitanje je da li i snagu, uspješnost ŠOS? Odnosi Kine i Indije, kao i Indije i Pakistana su opterećeni neriješenim pitanjima. Uz to, potreban je program koji zahtijeva stvarno objedinjavanje svih učesnika, što je teško, obzirom na njihovu različitost. Najveće evroazijske sile su vodeće u međunarodnoj privredi i politici, ali prosto zbrajanje njihove snage u ŠOS i BRIKS+ nije mjerodavno. Evroazijska bezbjednost, za razliku od evropske, nije prvenstveno, a pogoto-

---

U zemljama ŠOS živi 3,5 milijardi ljudi (44 % stanovništva svijeta), koji stvaraju četvrtinu svjetske proizvodnje.

Odnosi Kine i Indije, kao i Indije i Pakistana su opterećeni neriješenim pitanjima.

Stvaranje višepolarnog svjetskog poretka, nova arhitektura saradnje na ravnopravnoj osnovi i bezbjednost država-članica su glavni zadaci ŠOS.

---

vo ne isključivo vojno-politička, ona je model sveobuhvatnog razvoja velikog kontinenta, zajedničkog ostvarenja njegovih ogromnih mogućnosti. ŠOS ima svojih mana, ali je dobra za ostvarivanje humanističkih načela tog velikog projekta, koji se vremenom puni odgovarajućim sadržajem.

Stvaranje višepolarnog svjetskog poretka, nova arhitektura saradnje na ravnopravnoj osnovi i bezbjednost država-članica su glavni zadaci ŠOS. Amerikanci su doskoro vodili politiku, a drugi su morali da ih slušaju i ispunjavaju njihove zahtjeve. Mnoge zemlje sada odbijaju da slijede njihov diktat. Politika SAD ih je prinudila na ujedinjenje u ŠOS, koji postaje sve jači, veoma značajan u svijetu. Da je došlo do nekog neuspjeha, neslaganja, da je neka država htjela da napusti ŠOS, zapadni mediji bi o tome lupali na sva zvana, a sada šute i nijemo posmatraju kako jača saradnja u njoj. Njeno širenje i jačanje pokazuju da većina zemalja svijeta hoće da se oslobodi uticaja SAD i prijetnji NATO. Njihov pritisak na zemlje ŠOS i BRIKS ne popušta, ali postajući članice ovih saveza one stiču mogućnost da djeluju i razvijaju se samostalno, ne osvrćući se na Vašington. Višepolarni svijet je postao stvarnost. Širi se krug država koje se zalažu za pravedan svjetski poredak, spremnih da odlučno brane svoja legitimna prava i stare vrijednosti. ŠOS je jedan od stubova svjetskog poretka koji nastaje.

Na skupu u Astani je usvojeno 25 dokumenata, uključujući glavni - Astansku deklaraciju, kojom ŠOS utvrđuje stanje u svijetu i svoje ciljeve i zadatke⁶⁴. Deklaracija ističe da je ŠOS posvećena stvaranju višepolarnog svjetskog poretka zasnovanog na središnjoj ulozi OUN, međunarodnom pravu i saradnji suverenih država. Za razliku od NATO, zemlje ŠOS vode miroljubivu politiku. Regionalna protivteroristička struktura ŠOS će biti pretvorena u središte, koje će se baviti nizom bezbjednosnih prijetnji (trgovina

narkoticima, separatizam, ekstremizam).

Amerikanci su doskoro vodili politiku, a drugi su morali da ih slušaju i ispunjavaju njihove zahtjeve.

Evroazijski sistem bezbjednosti (ESB) je nepohodan zbog prijetnji koje zapadne zemlje i njihovi saveznici stvaraju na kontinentu. NATO i AUKUS, vojni savez SAD, Britanije i Australije, se uporno šire,

---

64 <https://rus.sectesco.org/20240704/1420683.html>

stvarajući nove izazove za evroazijske zemlje. Zato je veoma važno jačanje ŠOS, čija je ukupna vojna snaga veoma velika. To će ohladiti usijane glave na Zapadu. Amerikanci pokušavaju da izazovu nove napetosti na Bliskom istoku i u Srednjoj Aziji, gdje se nalaze bivše republike SSSR. Veoma je važno da te zemlje osiguraju bezbjednost prolaska robe pravcem „Pojas i put“. Zemlje ŠOS imaju savremene vojske, njihovo povezivanje će se nastaviti, da bi pružili otpor u bilo kom presudnom trenutku. Zemlje-članice uviđaju da su im glavna prijateljica NATO i AUKUS. Postaviće se pitanje odbrambene uloge ŠOS, zemlje-članice treba zaštititi od spoljnog napada. ŠOS pokušava da ujedini zemlje koje hoće da zajedno prevaziđu finansijske, privredne, političke, pa i duhovne, kulturne teškoće. Skup u Astani se razlikovao od sličnih skupova NATO i drugih time što su sve zemlje potpuno ravnopravne, nije nadmoćna nijedna država. Sve imaju jednaka prava, mogućnost da se izjasne i razmotre pitanja međusobnog zbližavanja.

Amerikanci pokušavaju da izazovu nove napetosti na Bliskom istoku i u Srednjoj Aziji, gdje se nalaze bivše republike SSSR.

ŠOS utvrđuje da jednostrana izgradnja svjetskog raketnog odbrambenog sistema, koju provode pojedine zemlje ili grupe država štetno utiče na međunarodnu sigurnost. Smatra neprihvatljivim što pokušavaju da obezbijede svoju na štetu bezbjednosti drugih država. Saradnja unutar ŠOS će poslužiti kao osnova za stvaranje jednake i nedjeljive sigurnosti u Evroaziji.

ŠOS poziva međunarodnu zajednicu da dostigne saglasnost o usvajanju u OUN sveobuhvatne konvencije o suzbijanju međunarodnog terorizma. Bori se protiv radikalnih ideologija, vjerske netrpeljivosti i ksenofobije, nacionalizma, etničke i rasne diskriminacije. Podržala je Rezoluciju koju svake godine usvaja Opšta skupština OUN „Borba protiv glorifikacije nacizma, neonacizma i drugih praksi koje doprinose eskalaciji savremenih oblika rasizma, rasne diskriminacije, ksenofobije i povezane netolerancije“.

Istorija je pokazala štetnost pokušaja SAD da jednostrano odvežu palestinski čvor i odbijanje da se provedu odluke OUN, koje predviđaju stvaranje dvije nezavisne, suverene države – Izraela i Palestine, u granicama iz 1967. ŠOS osuđuje građanske žrtve i pogubno humanitarno stanje u Pojasu Gaze. Zalaže se za prekid

---

Zemlje ŠOS imaju savremene vojske, njihovo povezivanje će se nastaviti, da bi pružili otpor u bilo kom presudnom trenutku.

---

vatre, pristup humanitarnoj pomoći i postizanje mira i sigurnosti za sve stanovnike oblasti.

Razvoj Avganistana kao nezavisne, neutralne i miroljubive države, oslobođene terorizma, rata i droge zahtijeva podršku međunarodne zajednice.

Razvoj Avganistana kao nezavisne, neutralne i miroljubive države, oslobođene terorizma, rata i droge zahtijeva podršku međunarodne zajednice. Osnivanje vlade s učešćem predstavnika svih etničkih grupa je jedini način da se po-

stigne trajni mir. Kazahstan je predložio da se u Almatiju stvori Regionalni centar OUN za ciljeve održivog razvoja za Srednju Aziju i Avganistan, a Tadžikistan stvaranje sigurnosnog pojasa oko Avganistana.

ŠOS je za primjenu plana za iranski nuklearni program, poziva sve da ispune svoje obaveze za ostvarivanje Rezolucije SB OUN 2231 od 20. jula 2015. Stupanje na snagu Protokola o jamstvima sigurnosti uz Ugovor o zoni bez nuklearnog oružja u centralnoj Aziji (Njujork, 6. maja 2014.) za sve države potpisnice će doprinijeti osiguranju regionalne sigurnosti i jačanju neširenja nuklearnog oružja. Države ŠOS potpisnice Ugovora o neširenju nuklearnog oružja od 1. jula 1968. se zalažu za poštovanje odredbi Ugovora i saradnju u upotrebi atomske energije u miroljubive svrhe.

ŠOS se zalaže za održavanje svemira bez oružja, poštovanje pravnog režima koji predviđa isključivo njegovo miroljubivo korištenje i sklapanje međunarodnog pravno obavezujućeg ugovora koji bi unaprijedio otvorenost i pružio pouzdana jamstva za sprečavanje trke u naoružanju u svemiru. Zalaže se i za zabranu razvoja, proizvodnje i skladištenja bakteriološkog (biološkog), toksičnog i hemijskog oružja i njihovo uništavanje. Kazahstan je predložio stvaranje Međunarodne agencije za biološku sigurnost, koja bi bila odgovorna SB OUN za ostvarivanje odgovarajuće konvencije.

U Astanskoj deklaraciji ŠOS su posebno razrađene sve oblasti saradnje: borba protiv proizvodnje i trgovine drogom, i međunarodnog organizovanog kriminala (Iran je predložio stvaranje policije ŠOS); stvaranje informacionog prostora izgrađenog na načelima poštovanja državnog suvereniteta i nemiješanja u unutrašnje poslove drugih zemalja (osiguranje jednakih prava za sve zemlje da uređuju internet i suverenog prava države da njim upravlja u

---

ŠOS se zalaže za održavanje svemira bez oružja,

---

svom nacionalnom dijelu); obnavljanje svjetske privrede, održavanje proizvodnje i lanaca snabdijevanja i obezbjeđenje održivog razvoja (unapređenje i reforma svjetskog ekonomskog upravljanja,

jačanje trgovinskog sistema zasnovanog na međunarodnim načelima i pravilima, razvoj otvorene svjetske ekonomije i osiguranje pravednog

pristupa tržištima, uz poseban tretman za zemlje u razvoju, protivljenje protekcionističkim dejstvima, jednostranim sankcijama i trgovinskim ograničenjima koja potkopavaju trgovinski sistem i ometaju svjetski održivi razvoj); poboljšanje blagostanja i životnog standarda stanovništva kroz ostvarivanje Strategije ekonomskog razvoja do 2030-te; podrška kineskom poduhvatu Pojas i put (BRI), uz povezivanje razvoja Evroazijskog ekonomskog saveza (EES) i BRI (Rusija je predložila stvaranje Velikog evroazijskog partnerstva uz učešće zemalja ŠOS, EES, ASEAN i drugih zainteresovanih država i višestranih udruženja); razvoj saobraćaja, saobraćajnih pravaca, luka i logističkih središta; ubrzanje primjene Agende za održivi razvoj 2030. i ekonomske globalizacije u interesu i uz učešće svih zemalja; povećanje učešća nacionalnih valuta u međusobnim obračunima (osnivanje Razvojne banke i Razvojnog fonda ŠOS); saradnja u energetici, uz usaglašen i uravnotežen energetske prelaz na obnovljive izvore energije koji uvažava interese i proizvođača i potrošača tradicionalnih goriva, u skladu s nacionalnim prioritetima i mogućnostima članica ŠOS (države koje su se opredjelile za korištenje mirnodopske nuklearne energije će razvijati saradnju pod dobrovoljnim i međusobno dogovorenim uslovima u oblasti istraživanja, inovacija, razvoja i korištenja mirnodopskih nuklearnih tehnologija u skladu s nacionalnim zakonodavstvom; usvojena je Strategija razvoja energetske saradnje članica ŠOS do 2030-te); saradnja analitičkih i stručnih krugova; očuvanje istorijskog i duhovnog nasljeđa, jezika i kultura autohtonih naroda (Uzbekistan je predložio da se pripremi Kalendar kulturne razmjene ŠOS); saradnja u turizmu, uključujući seo-

ski, gastronomski, medicinski i ekološki turizam, razvoj turističke mreže korištenjem savremene tehnologije (usvojen je Zajednički akcioni plan u oblasti turizma za 2024-25-tu); saradnja u obrazovanju, istraživanju praksi u oblasti digitalnog obrazovanja, uključujući uvođenje inovativnih obrazovnih tehnologija, unapređenje rada Univerziteta ŠOS (Kina je predložila

---

Unapređenje i reforma svjetskog ekonomskog upravljanja,

Rusija je predložila stvaranje Velikog evroazijskog partnerstva uz učešće zemalja ŠOS, EES, ASEAN i drugih zainteresovanih država.

---

da se osnuje Udruženje za digitalno obrazovanje ŠOS); saradnja u oblasti nauke i tehnologije, koja obuhvata zajedničke istraživačke i

---

Kazahstan se založio za stvaranje Međunarodnog saveza za primarnu zdravstvenu zaštitu.

---

inovativne projekte (razvoj i primjena tehnologija vještačke inteligencije, uz rad na sprečavanju opasnosti); razvoj industrije, malih i srednjih preduzeća, proširenje tržišta rada zemalja ŠOS; zaštita

životne sredine (razumno korištenje prirodnih dobara, ublažavanje štetnih uticaja klimatskih promjena i prilagođavanje na njih, zaštita voda, životne sredine i zdravlja od štetnog uticaja otpada); razmjena mladih; prevencija i odgovor na vanredna stanja i otklanjanje njihovih posljedica; jačanje sistema javnog zdravlja i razvoj primarne zdravstvene zaštite (Kazahstan se založio za stvaranje Međunarodnog saveza za primarnu zdravstvenu zaštitu); saradnja u oblasti fizičkog vaspitanja i sporta.

Opšta skupština OUN je usvojila rezoluciju „Saradnja OUN i ŠOS” 1. septembra 2023., kojom joj odaje priznanje za doprinos ostvarivanju ciljeva i zadataka OUN. Države ŠOS saraduju sa ZND, ODKB, EES, ASEAN, OECD, CICA i drugim udruženjima. Kazahstan je predsjedavao ŠOS 2023-24. Predsjedavanje prelazi na Kinu. Sljedeći sastanak Savjeta glava država ŠOS će se održati 2025. u njoj.

Kako će vladati Tramp?

U toku je promjena svjetskog poretka, kakva nije viđena posljednjih 5 vijekova. U novom će Kina, Indija, Pakistan, Indonezija biti neka od vodećih središta svijeta. SAD će morati napustiti svoju svjetsku vladavinu ili liberalizam, a možda i oboje⁶⁵. Odustajanje od svjetske uloge nije počelo s Trampom, već zaokretom Obame ka Aziji. Haris će, ako dođe na čelo SAD, morati da se obračuna u Kongresu s konzervativnim republikancima, ali i protivnicima globalizma raznih vrsta u svojoj Demokratskoj stranci. Bajdeno-

---

U toku je promjena svjetskog poretka, kakva nije viđena posljednjih 5 vijekova.

---

vo povlačenje iz predsjedničke trke je dalo nadu evropskoj eliti vlasti da će se Amerikanci okupiti oko Haris, da ona neće dozvoliti Trampu da se vrati u Bijelu kuću i okonča zapadni liberalni poredak. Ali, Tramp i dalje vodi, posebno u ključ-

---

⁶⁵ <http://fakti.org/alter-america/bloomberg-sad-ce-napustiti-ili-svoju-globalnu-hegemoniju-ili-liberalizam-mozda-i-oboje>

nim državama. Evropljani se trebaju pripremiti za drugi Trampov mandat, koji će za njih biti mnogo teži od prvog. U njemu je bio okružen republikancima koji su suzbijali neke njegove namjere, uključujući povlačenje SAD iz NATO, a sada će drugi ljudi pojačati neprijateljstvo Trampa prema liberalnim idejama. Njegove pristalice, i kandidat za potpredsjednika Vens, okrivljuju liberalni poredak za uništenje „prave Amerike“. Naročito im se ne sviđa da SAD snose glavni dio vojnih troškova Zapada. Tramp je izrazio sumnju da će SAD pomoći Tajvanu, a Vens smatra da trebaju smanjiti pomoć Ukrajini. Obojica su dala na znanje Evropi da će morati sama više brinuti o svojoj bezbjednosti. Izrael traži da se Turska izbacila iz NATO, a Poljska da Mađarska izađe i iz njega i EU. Da li se moćni Zapad raspada?

Tramp je izrazio sumnju da će SAD pomoći Tajvanu, a Vens smatra da trebaju smanjiti pomoć Ukrajini.

Nakon neuspjelog atentata na Trampa, uslijedila je njegova nominacija za predsjedničkog kandidata na skupu Republikanske stranke u Milvokiju. Heritidž fondacija, koja je ‘mozak’ njegove stranke, je napisala Projekat 2025, koji bi trebao biti osnova za političko djelovanje narednih godina. Tramp ga je prihvatio kao vodič za republikanskog predsjednika. Projekat ima 13 stranica, 20 slogana i 10 tačaka, skoro 7 puta je duži nego prethodni 2016–20. Republikanci su odustali od zabrane pobačaja, obaranja Obaminog programa zdravstvenog osiguranja i smanjivanja sredstava za socijalne programe, a izostavili su stav o braku kao vezi muškarca i žene. Obećavaju borbu protiv nepotrebne potrošnje. U Projektu 2025 je planirano masovno protjerivanje doseljenika, veći uticaj predsjednika na Ministarstvo pravde i smanjenje podrške Fondu zdravstvenog osiguranja.

Projekat je vrlo detaljno razrađen u dokumentu „Mandat za liderstvo“, koji ima 922 stranice i 30 poglavlja, od kojih su neka posvećena pojedinim ministarstvima ili agencijama, uz preporuku za njihovu reformu. Preporučuje i značajnu izmjenu odnosa predsjednika i savezne izvršne vlasti. Jednim od glavnih problema SAD smatra „duboku državu“, koja je ometala Trampov prvi predsjednički mandat. Predsjednik se, kada preuzima dužnost, susreće s vrlo razgranatom mrežom federalnih činovnika, koja provodi svoje političke planove, ili, što je još gore, političke programe radikalne ljevice. Posao kon-

---

Nakon neuspjelog atentata na Trampa, uslijedila je njegova nominacija za predsjedničkog kandidata na skupu Republikanske stranke u Milvokiju.

Predsjednik se, kada preuzima dužnost, susreće s vrlo razgranatom mrežom federalnih činovnika, koja provodi svoje političke planove, ili, što je još gore, političke programe radikalne ljevice.

---

zervativnog predsjednika je da ograniči, nadzire i usmjerava izvršnu vlast u ime naroda. Projekat 2025 predlaže da se 40 hiljada činovnika prebaci u političke namještenike, u koje ubraja 4 hiljade radnika koji se trebaju mijenjati s predsjedničkom upravom. Da bi zamijenili 40 hiljada zaposlenih sebi odanim ljudima, republikanci su u okviru Projekta 2025 stvorili posebnu bazu podataka svojih ljudi. Cilj je da se okupe provjereni, obučeni i pripremljeni konzervativci, koji će odmah početi rušenje činovničke države. Projekat predlaže i masovnu čistku činovnika u Državnom sekretarijatu i zadržavanje političkog nadzora nad kadrovskom politikom u Pentagonu i vojsci. Nova uprava bi trebala da primjenjuje Zakon o pobuni iz 1807., koji dozvoljava upotrebu vojnih jedinica pri suzbijanju mogućih protesta. Projekat predlaže potpuno raspuštanje Ministarstva prosvjete i prekid saveznog nadzora nad školskim obrazovanjem. Predlaže i zatvaranje saveznog Fonda za pomoć porodicama s niskim primanjima. Poriče postojanje problema klimatskih promjena i predlaže ukidanje svih izvršnih naredbi Bajdena u vezi sa zelenom energijom. Po Projektu 2025, vlada treba da se zalaže za staru porodicu, koju čine roditelji i djeca. Preporučuje da se saveznim osiguravajućim kompanijama zabrani da plaćaju promjenu pola i hitnu kontracepciju. Dostavljanje lijekova za pobačaj će biti krivično djelo.

U ekonomskom planu, Projekat 2025 nudi još veće smanjenje poreza od Trampove reforme 2017. Preporučuje smanjenje poreza na dobit sa 20 na 18 %, poreza na kapitalnu dobit sa 20 na 15 %, dok porez od prihoda na ulaganje treba da se ukine. Porez na dohodak bi se podijelio po stopama od 15 i 30 % (sada ih ima 7). Poresko opterećenje za bogate Amerikance bi se smanjilo.

Projekat 2025 zahtijeva da vlasti izvrše masovno protjerivanje ilegalnih doseljenika, kojih ima više od 10 miliona (lica bez pravnog statusa). Mnogi od njih su u zemlji duži niz godina, a oko milion je u braku s državljanima SAD. Vojska treba da izvrši iseljavanje, a državna i opštinske policije da joj pomognu.

Posao konzervativnog predsjednika je da ograniči, nadzire i usmjerava izvršnu vlast u ime naroda.

Objavljivanje Projekta 2025 je izazvalo osudu Bajdenove vlade i medija, koji su ga ocijenili kao radikalnu ideologiju. Tramp se u jeku osuda ogradio od Projekta 2025, jer navodno ne zna ništa

o njegovim tvorcima. Projekat je pokrenut još 2023., 140 članova Trampove uprave je učestvovalo u njegovoj izradi. Da bi Tramp ostvario osnovne stavove Projekta 2025 treba mu podrška Kongresa, naročito za pitanja budžeta i poreza, što zavisi od toga da li će Republikanci zadržati većinu u Predstavničkom domu i dobiti je u Senatu. Najveća prepreka u provođenju Projekta mogu biti organi pravosuđa. Tokom prvog Trampovog mandata savezni sudovi su više od 70 puta spriječili provođenje politike njegove uprave o doseljavanju, zdravstvenoj zaštiti i drugim pitanjima. Takve odluke su donosile sudije koje su imenovali i demokratski i republikanski predsjednici. Konačni sudija je Vrhovni sud, naklonjen Trampu, koji je imenovao 3 od 9 sudija. Na osnovu „principa imuniteta“ je završen krivični postupak protiv Trampa, vođen zbog nezakonitog čuvanja tajnih dokumenata. Doktrina „predsjedničkog imuniteta“ će ga štiti i ako bude ostvarivao osnovne postavke Projekta 2025. Tramp će se kao predsjednik vjerovatno više baviti unutrašnjim pitanjima SAD nego spoljnom politikom, u kojoj su prvenstveni zadaci: sputavanje privrednog rasta Kine, više carine i porezi za kinesku robu, potkopavanje odnosa Kine i Tajvana, završetak sukoba Rusije i Ukrajine, na štetu Ukrajine. Srbija i Srpska se mogu nadati da će im biti bolje nego s Bajdenovom vladom demokrata.

Upad ukrajinske vojske u Rusiju, u Kursku oblast uz podršku NATO je pokazao da s njom niko neće pregovarati.

Novi svijet

Upad ukrajinske vojske u Rusiju, u Kursku oblast uz podršku NATO je pokazao da s njom niko neće pregovarati⁶⁶. Cilj Zapada nije da pomogne Ukrajincima da vrate svoje oblasti, već da iscrpe Rusiju koristeći ih kao topovsko meso. Krajnji cilj je da podijeli Rusiju na mnoštvo slabih kolonija. To otvoreno govore najviši zvaničnici zapadnih zemalja i ruski liberali. Čak i ako Tramp pobijedi i djelimično ukine pomoć, Evropa i Britanija će nastaviti da guraju Ukrajinca da ratuju s Rusima. U njihovom nepomirljivom odnosu postoje neke prednosti za Rusiju. Što duže traje vojna operacija, društvo brže, a i država, mada sporije, se popravljaju. U toku je i nacionalizacija elita, novajlija i liberala. Dužnost ministra odbrane je povjerena istinskom rodo-

---

Cilj Zapada nije da pomogne Ukrajincima da vrate svoje oblasti, već da iscrpe Rusiju koristeći ih kao topovsko meso.

---

66 <https://vizitnlo.ru/a-imperiya-u-nas-obyazatelno-snova-budet/>

ljubu Bjelousovu. I guverner Alihanov je u novoj vladi, na čelu Ministarstva industrije i trgovine. Ako se sukob zaustavi, Rusija će i dalje ratovati s Ukrajinom i NATO, jer bi primirje iskoristili

---

Rusija može ponoviti sudbinu Turske s početka 20. vijeka.

---

da skupe snagu za novi napad. A, naprotiv, ako vlasti istraju na pobjedi, ideologija zdravog ruskog nacionalizma i pravoslavni konzervativizam

će nadjačati. Zaoštravanje odnosa prema došljacima ukazuje da oni slabe pozadinu u zaraćenoj zemlji. Rusija još ne može otkazati bezvizni režim zbog vojnih baza, ali njihov boravak u njoj polako ali sigurno postaje stroži, uprkos otporu migrantskog lobija.

Rusija može ponoviti sudbinu Turske s početka 20. vijeka. U oronulom Osmanskom carstvu je, uoči njegovog raspada, vladala višenacionalna elita, etnički Turci nisu bili na vodećim dužnostima. S raspadom carstva, Ataturk je oteo Anadoliju od Grka i Armena, koje su protjerali i pobili, a odustao od zemalja u kojima nisu živjeli etnički Turci. Istovremeno je nacionalizovao, poturčio elitu zemlje i izgradio nacionalnu državu, koja se, ojačavši, vratila imperijalnim panturskim težnjama s dolaskom Erdogana. Rusija još uvijek ubire plodove raspada višenacionalnog SSSR, s potlačenom ruskom većinom. Vojnom operacijom će vratiti Malorusiju i Novorosiju, ali privremeno zbaciti teret brige za bivše republike SSSR i izgraditi nacionalnu državu, u spoljnoj politici usmjerenu na Jug i Istok. Gvozdena zavjesa prema Zapadu će joj dobro doći, Evropu ne čeka ništa dobro. Zemlja ne može postati jaka na osnovu naftne i gasne korporacije, zaobilazeći izgradnju jake nacionalne države. Samo ona može stvoriti uslove za ponovno ujedinjenje središta evroazijskog kontinenta u veliku državu, što su bili Ruska imperija i SSSR.

Svijet je ušao u doba ratova, koji će potrajati⁶⁷. Završetak će dovesti do potpunog preobražaja međunarodnih odnosa, raspada OUN i osnivanja novog poretka, koji će uspostaviti pobjednik. Neke države će nestati, bivše republike SSSR i druge, a nove će

---

Gvozdena zavjesa prema Zapadu će joj dobro doći, Evropu ne čeka ništa dobro.

---

nastati. Rat će se voditi između 2 svjetska projekta, takozvanog liberalnog i konzervativnog. Do raskola će doći između suprotstavljenih zemalja, ali i unutar njih, u prvom redu u SAD.

---

67 <https://vizitno.ru/02-08-2024-pokrovskoe-napravlenie-posle-osvobozhdeniya-n-p-vesyoloe-situacziya-dlya-vsu-kriticheskaya-karty-svo-na-ukraine/>

Politički događaji u svijetu se ubrzavaju; uz ukrajinski sukob, Afrika prolazi kroz duboke promjene. Francuzi su skoro potpuno istjerani iz svojih kolonija posljednjih godina, pa su počeli da se, kao protivudar Rusiji, miješaju u sukob Armenije i Azerbejdžana, koji zato podržava proteste opozicije i separatiste u Novoj Kaledoniji, ostrvu na jugozapadu Tihog okeana, između Australije i Fidžija.

Politički događaji u svijetu se ubrzavaju; uz ukrajinski sukob, Afrika prolazi kroz duboke promjene.

U toku je uspon Kine i Indije. Moguće raspoređivanje nuklearnog oružja SAD u zemljama jugoistočne Azije će stvoriti sigurnosne opasnosti za tu oblast⁶⁸. Njihovo nuklearno oružje je već dobilo 5 zemalja NATO.

Svijet klizi prema novom ratu, Kina i Rusija traže svoje mjesto za stolom sa zapadnim silama, koje hoće da vladaju svijetom kao u kolonijalna vremena. Velika su pomjeranja, pitanje je da li će svijet narednih godina ući u novu vrstu sukoba ili će u SAD prevladati ljudi koji uviđaju da je to vrlo opasno, da se moraju drukčije prilagođavati na novi odnos snaga u svijetu. Zapad će morati naći drugi način da razgovara sa sve jačim državama Istoka i Juga.

Na „udruženom Zapadu“ se pojavljuju sve veće pukotine, voda curi iz kace kako slabi snaga i ugled Vašingtona, koji je sve držao na okupu, a jačaju posebni interesi unutar saveza. Dok su SAD bile neupitni gazda, niko nije smio da im se suprotstavi, zemlje su gazile sopstvene interese. Ali, slaboumni ‘predsjednik’ zemlje, rat u Ukrajini, jačanje Kine, ŠOS i BRIKS+ su doveli u pitanje ugled svjetskog gazde, vazali više neće da šute. NATO i EU su puni protivrječnosti, članice - Mađarska, Turska i druge se bore za sebe. Ako Izrael napadne Liban, doći će u pitanje odnosi NATO s Turskom; a ako Ukrajina prekine dotok sirove nafte Mađarskoj, ona će joj uzvratiti, uz podršku Slovačke. Erdogan je zaprijetio da će Turska napasti Izrael, na što je odgovoreno pozivom zemljama NATO da je isključe iz tog saveza. Poljska sumnja u članstvo Mađarske u EU i NATO, nakon što je Orban optužio da vodi licemjernu politiku prema Moskvi; iz Varšave pitaju zašto ne sklopi savez s Rusijom. Pitanje je koliko još ima vode u kaci i da li je za piće? Oružani napadi na Fica i Trampa ne slute na dobro.

U toku je uspon Kine i Indije.

---

⁶⁸ <https://news.mail.ru/incident/62118819/>

BRIKS - novo središte za razvoj pravila upravljanja svijetom

Zapad je, pod vodstvom SAD, desetina godinu razvijao pravila po kojima je živio svijet.

Zapad je, pod vodstvom SAD, desetina godinu razvijao pravila po kojima je živio svijet⁶⁹. Ali ta pravila ne odgovaraju mnogima. Zemlje grupe BRIKS+ su dovoljno jake da uspostave drukčiji svjetski poredak zasnovan na vrijednostima svjetske većine i OUN. Prije nego ga počnu stvarati, moraju tačno utvrditi nedostatke postojećeg. Međunarodni poredak koji vlasti SAD nazivaju zasnovanim „na pravilima“ je izgrađen na njihovim interesima, a ne načelima OUN i međunarodnog prava. Zapadna oligarhija, čije je sjedište, po nekim nalazima, u Švajcarskoj⁷⁰, pokušava da ga pretvori u svjetski poredak, pod isključivo svojom vlašću.

Strateški, takozvani US+ (Zapad, posebno G7) cijepa Evropu, Bliski istok i Istočnu Aziju. SAD i njihovi vazali su pokušali da poslije Hladnog rata pridobiju Rusiju za privrednu saradnju i iskoriste njene energente da bi učvrstili svjetska energetska tržišta, ali isključili su je, nisu joj dozvolili da učestvuje u evropskim sigurnosnim poslovima. Zanimanje interesa Rusije je dovelo do sukoba u Ukrajini. Na Bliskom istoku od 1979. uvode ekonomske i političke sankcije protiv Irana i prijetje vojnom silom. Vazali SAD na Bliskom istoku su pokušali i da prebace troškove osiguranja vlastite sigurnosti na Vašington, uvlačeći ga u regionalne i unutrašnje sukobe i narušavajući time sigurnost cijele oblasti.

SAD rade isto u Istočnoj Aziji s Kinom; imaju koristi od iskorištavanja kineskog tržišta i ekonomske saradnje s njom. Ali, da bi očuvale vojnu prednost, moraju se takmičiti s Pekingom. Zato američki doktrinarni dokumenti karakterišu Kinu kao prijetnju bezbednosti SAD. Raspirujući histeriju oko izmišljene „kineske prijetnje“, SAD pokušavaju da spriječe rast privredne moći i uticaja Kine. I drugi imaju koristi od tog pristupa.

Zemlje grupe BRIKS+ su dovoljno jake da uspostave drukčiji svjetski poredak zasnovan na vrijednostima svjetske većine i OUN.

Velike priče o prijetnjama iz Rusije, Irana i Kine pomažu vladi SAD da dobije bitke za budžet kod kuće, nadzire vazale u inostranstvu i potkopava suparnike. Mnogo je lakše iz godine u godinu postići usvajanje 800 milijardi dolara voj-

69 https://ru.valdaiclub.com/a/highlights/briks-kak-alternativnyy-tsentr/?utm_source=newsletter&utm_campaign=433&utm_medium=email

70 <https://vizitno.ru/bendzhamin-fulford-17-06-2024-poslednie-novosti/>

časopis za društvena/politička pitanja

nog budžeta i uvjeriti narod da „brani zemlju“ od „neprijatelja“, koji ne postoji, ako se on izmisli. Nametanjem uloge „neprijatelja“ određenim regionalnim ili svjetskim silama, SAD pokušavaju da nadziru svoje vazale i utiču na njih. Bez takvog pritiska, njihovi vazali u Evropi, na Bliskom istoku i u Istočnoj Aziji bi bili mnogo više zainteresovani za održavanje sopstvene strateške autonomije i vođenje nezavisne spoljne politike. Njihova zloupotreba omogućava SAD da podrivaju svoje suparnika, koje sprečavaju da razvijaju svoje privredne i strateške mogućnosti.

SAD su zbog svog prostornog položaja uvijek bile na rubu regionalnih i svjetskih sukoba i ratova.

SAD su zbog svog prostornog položaja uvijek bile na rubu regionalnih i svjetskih sukoba i ratova. Za njihovu poslovnu i drugu elitu rat je nastavak poslovanja drugim sredstvima. 2,5 miliona ljudi radi za vojnu industriju SAD u zemlji i približno toliko u vojnim preduzećima vazala, ukupno 5 miliona radnika. Zato je podrška borbama u Ukrajini, Gazi i drugim sukobima produžetak unutrašnje politike i krava muzara vojne industrije. Preduzetnici koji izvlače dobit iz njih nisu zainteresovani da ih završe. Poslovni interesi im ne dozvoljavaju ni da potpuno završe sukobe u Iraku, Avganistanu, Jemenu, Libiji i na Korejskom poluostrvu. SAD su više od bilo koje druge zemlje uključene u ratove u raznim dijelovima Zemlje jer drugi snose troškove. Sjeverna Amerika uživa u miru dok drugi dijelovi svijeta grcaju u krvi.

Politički, SAD se oslanjaju na dvostruke standarde. Propovijedaju svjetski „poredak zasnovan na pravilima“, a u Ukrajini, na Velikom Bliskom istoku (Irak, Avganistan, Jemen, Sirija, Libija, Palestina) rade suprotno: sve je dozvoljeno - kršenje ljudskih prava i zakona, vojna okupacija, razvoj nuklearnog oružja, pa i genocid - ako su u interesu SAD.

Još jedna mana američkog međunarodnog poretka je oslanjanje na upotrebu razorne vojne sile i raspodjelu troškova odbrane među saveznicima. Protekle 33 godine od nestanka SSSR, SAD nisu uključile druge, ponekad ni svoje vazale, u donošenje odluka o počinjanju sukoba i ratova. Stvaraju male saveze i počinju ratove koristeći svoju vojnu moć, a zatim provode međunarodne skupove u cilju „održavanja mira“ i „podjele troškova“. Kada drugi nisu voljni da sarađuju, a sukobi su preskupi, SAD odu ostavljajući im da za njima čiste nered koji su napravile.

SAD su više od bilo koje druge zemlje uključene u ratove u raznim dijelovima Zemlje jer drugi snose troškove.

Najnoviji slučaj je Avganistan; troškovi koje snosi oblast, posebno Iran, su ogromni.

Još jedna mana američkog međunarodnog poretka je oslanjanje na upotrebu razorne vojne sile i raspodjelu troškova odbrane među saveznicima.

Na kraju, ne i manje važna, je upotreba novca i poslovanja kao oružja. To je novo sredstvo u arsenalu američkog „poretka zasnovanog na pravilima“, koji odbacuju mnoge zemlje, pa i zapadne kompanije. Neposredni sukob je preskup, zapadne zajednice nisu spremne da ga plate, pa SAD sve više koriste finansijsko-ekonomska ograničenja (sankcije) suparnicima da im nametnu svoju volju i potkopaju svakoga ko ne sluša.

To su glavni nedostaci postojećeg svjetskog poretka, koji se teško može nazvati redom. Radi se o neredu, koji mnoge zemlje, kompanije i društva tjera da traže zamjenu na regionalnim i svjetskoj ravni.

Novi međunarodni („svjetski“) poredak mora prihvatiti i odobriti, ako ne svi, onda većina. Neophodno je da se zasniva na opšte prihvaćenim moralnim i pravno-političkim vrijednostima i ustanovama OUN - načelima nemiješanje u unutrašnje poslove suverenih država, poštovanja međunarodnog i humanitarnog prava i ljudskih prava, višepolarnosti, nedjeljivosti sigurnosti, miroljubive saradnje i razvoja, sprečavanja upotrebe jednostranih mjera prinude, kulturne raznolikosti i drugih. Ta načela podržavaju zemlje BRIKS+, koje moraju imati i snagu da se izbore za njih u životu i uspostave novi svjetski poredak.

Većina članica BRICS+ su jake zemlje, sposobne da se odbrane vojnim sredstvima. Obe glavne svjetske grupacije (G7 i BRIKS+) imaju po 3 nuklearne sile (SAD, Francuska i Britanija u G7, a Rusija, Kina i Indija u BRIKS+). Iako članice G7 imaju naprednu tehnologiju, nije im pomogla da dobiju veliki rat od napada SAD na Vijetnam: izgubile su u njemu, Iraku i Avganistanu. Izrael, mada koristi oružje koje su mu isporučile SAD, nije sposoban da dobije

---

Novi međunarodni („svjetski“) poredak mora prihvatiti i odobriti, ako ne svi, onda većina.

---

rat protiv male palestinske grupacije HAMAS. Isporuke NATO-oružja Ukrajini ne doprinose postizanju vojnih uspjeha.

Društveni proizvod (BDP) BRICS+ je nadmašio BDP G7. Udio BRIKS+ u svjetskom BDP po paritetu kupovne moći je 2023. bio 32 %, a G7 29 %. Udio tržišta u nastajanju i privreda u razvoju u svjetskom BDP će 2024. iznositi 59 %, a ra-

zvijenih privreda 40 %. Zemlje BRIKS+ imaju veća tržišta, veće zalihe prirodnih dobara, mlađe, obrazovano stanovništvo i veće stope privrednog rasta od razvijenih zemalja.

BRICS+ je zastupljen na svim kontinentima, a sve članice G7, osim Japana, su zapadne države. BRIKS+ uključuje zemlje od Kine na ju-

goistoku Evroazije do Brazila u Latinskoj Americi, od Rusije na sjeveru do Južne Afrike na jugu. U njemu su i Iran, Saudijska Arabija i Egipat, smješteni u središtu svijeta. BRICS+ ima priliku da stvori svjetsku mrežu, veoma važnu za razvoj svjetskog skupa pravila. Da bi bio novo središte za razvoj pravila upravljanja svijetom, mora riješiti više dugogodišnjih problema: 1) Uspješnost sankcija koje su uvele SAD i EU zavisi od postojećih finansijskih ustanova koje tjeraju kompanije i cijele zemlje da se pridržavaju, a ponekad i premaše zahtjeve. Zemlje BRIKS+ moraju stvoriti svoj vlastiti finansijski i pravni mehanizam za zaštitu država članica, nacionalnih i drugih kompanija koje posluju u ili sa zemljama BRIKS+ kršeći zakone i propise koje svijetu nameću SAD i EU. 2) Nivo saradnje i usklađivanja rada članica BRIKS+ nije visok kao u G7. Sve dok neke članice BRIKS+, voljno ili iz nevolje, podržavaju jednostrane i višestranne mjere prisile SAD i EU protiv drugih zemalja, čime se jača trenutni međunarodni poredak i moć SAD, svijet ga neće prihvatiti kao zamjenu za postojeći poredak. 3) Povezivanje je treći važan činilac novog načina upravljanja svijetom. U tom imaju ključnu ulogu saobraćajni pravci, posebno u oblastima u kojima je nadzor SAD slabiji, uključujući Put svile i pravac Sjever-Jug koji povezuje Rusiju, Srednju Aziju, Kavkaz i Iran preko Indije i arapskih zemalja sa afričkim. 4) Sigurnost se ne može svesti na pitanja vojnih i obavještajnih poslova. Veoma su važna pitanja privredne, društvene i informacione sigurnosti. BRIKS+ bi se trebao usredsrediti na privredni i društveni razvoj u Zapadnoj i Srednjoj Aziji, Africi i Južnoj Americi. Treba više ulagati u ove oblasti. BRIKS+ povezuje oblasti u razvoju u više dijelova svijeta, on treba i može postati novo središte za razvoj pravila za upravljanje svijetom zasnovanih na načelima Povelje OUN.

BRICS+ je zastupljen na svim kontinentima.

Zemlje BRIKS+ moraju stvoriti svoj vlastiti finansijski i pravni mehanizam za zaštitu država članica.

Nova arhitektura bezbjednosti Evroazije i svijeta

Ubrzani rast stanovništva na jugu i istoku će postaviti nove probleme pred cijeli svijet.

Ubrzani rast stanovništva na jugu i istoku će postaviti nove probleme pred cijeli svijet. Sjever – Sjeverna Amerika i sjever Evroazije, nasuprot Jugu, imaju dugotrajan pad, tako da se, umjesto dosadašnje polarnosti Istok-Zapad, obrazuje nova Sjever – Jug. Na Jugu sada živi 7, glavnina od 8 milijardi ljudi na Zemlji. Narodi Sjevera postaju sve ubjedljivija manjina, a države Zapadne Evrope potpuno beznačajne, imajući u vidu i iscrpljenost prirodnih dobara u njima. Pohod Zapada na svijet se može završiti njegovim potpunim slomom. I drugi hoće da žive dobro, u miru i materijalnom blagostanju. Zapad ne može ostati „rajski vrt“, kako ga zamišljaju zapadni rasisti. Masovno doseljavanje s Juga naroda sasvim drukčije kulture, prvenstveno muslimana, ga već sada čini poprištem sukoba, koji mogu prerasti u građanske ratove i opšti potop postojećih država. U Britaniji su počeli napadi na muslimane, koji će se vjerovatno proširiti na druge evropske zemlje. Glavni zadatak nauke je predviđanje i usmjeravanje kretanja u svijetu. On vjerovatno uskoro neće ni ličiti na ovaj u kom živimo, a za to treba biti spreman.

Azija postaje središte svijeta, BRIKS+ i ŠOS su okosnica novog svjetskog poretka. U narednim vjekovima azijske zemlje - Rusija, Kina, Indija, Pakistan, Indonezija i druge će imati glavnu riječ, jer već sada imaju mnoge prednosti – velika prirodna bogatstva, mlado, obrazovano stanovništvo, naprednu tehnologiju, kapital.

Višepolarnost, kada bude dostignuta, neće biti konačni oblik svjetskog poretka, već prelaz ka nekom postojanijem, vjerovatno dvopolarnom, u kom će mogući suparnici biti Afro-Evroazija i Amerika. Sadašnji savezi (NATO, ODKB, ŠOS, BRIKS, AUKUS), mogući Islamski, Turski ili Arapski savez su nagovještaji budućeg sklopa svijeta. Turska pokušava da obnovi svoju imperiju, privuče

---

Azija postaje središte svijeta, BRIKS+ i ŠOS su okosnica novog svjetskog poretka.

---

turkofone zemlje Srednje Azije i stvori veliki savez islamskih zemalja na spoju južne Azije i sjeverne Afrike, uključujući Balkan kojim je vladala od 14. do početka 20. vijeka. Egipat ima središnji položaj u arapskom svijetu, koji se prostire od Maroka na Atlantiku do Iraka na obali Persijskog zaliva. Indija je odskoro najmnog-

goljudnija država svijeta, ali u njoj živi 200 miliona muslimana, koje će teško zadržati u svom sastavu. Trećina muslimana (više od 600 miliona) u svijetu živi na Indijskom potkontinentu. Nije isključeno da će Pakistan stvoriti moćnu državu ili savez, zajedno sa muslimanskim dijelom Indije i Bangladešom.

U Evroaziji će nastati nova višepolarnost, potom dvopolarnost, moguće je i jednopolarnost, s Kinom kao vodećom silom.

U Evroaziji će nastati nova višepolarnost, potom dvopolarnost, moguće je i jednopolarnost, s Kinom kao vodećom silom. Ključnu ulogu u preuređenju svijeta imaju prostor (stvaranje kontinentalnih saveza) i kulturno-istorijska bliskost pojedinih naroda i oblasti. Zapadna Evropa je razapeta između pripadnosti evroazijskom kontinentu i zapadnoj civilizaciji, koja se iz nje raširila u Ameriku i Australiju. Treba ispitati razne mogućnosti, imajući u vidu da je nakon sloma komunizma u prvi plan izbila etničko-vjerska pripadnost pojedinim narodima i civilizacijama, u čijem je središtu kulturno-istorijsko nasljeđe raznih vjera i načina života. Islam je vjera žarkog pojasa, iz Arabije se po njemu raširila na Istok do Indonezije i Zapad do Maroka. Rusija ujedinjuje središnji prostor kontinenta, okuplja prvenstveno slovenske i pravoslavne narode, a Kina jugoistočni, uključujući Indokinu. EU se može preobraziti u Romanski, Germanski i Skandinavski veliki prostor, i četvrti Anglosaksonski dio s očuvanim vezama sa SAD. Njen istočni, slovenski dio treba da uđe u Ruski veliki prostor, kom bi pripadao i Balkan, sa evroazijski izmijenjenim državnim sklopom jugoslovenskog prostora. Japan ostaje značajna pomorska država na Istoku Evroazije, ali neće imati uticaja na Korejsko poluostrvo, koje će se vjerovatno ujediniti u jednu, snažnu državu korejskog naroda.

Afriku čini sjeverni arapski i južni dio naseljen ljudima crne rase, i u njoj će od sadašnjih 50 država vremenom nastati nekoliko, možda 2 saveza.

SAD neće pristati na drugorazrednu ulogu u svijetu, ujedinjena Angloamerika (SAD, Kanada) može ponovo posegnuti na Evroaziju i svijet. Južni dio SAD, koji su otele od Meksika, će se vjerovatno, sa masovnim doseljavanjem naroda iz Latinske Amerike, vratiti u sastav svoje matične države.

Zapadna Evropa je razapeta između pripadnosti evroazijskom kontinentu i zapadnoj civilizaciji, koja se iz nje raširila u Ameriku i Australiju.

Latinska Amerika se može ujediniti u jedan savez pod vodstvom Brazila, uključujući južni dio SAD.

Latinska Amerika se može ujediniti u jedan savez pod vodstvom Brazila, uključujući južni dio SAD.

Australija je dio anglosaksonskog svijeta, ali njeni ogromni nenaseljeni prostori mogu privući i druge. Glad za zemljom je velika na prenaseljenom jugu Evroazije, u Kini, Indiji i drugim državama.

Uloga OEBS na „Zapadnom Balkanu“

„Zapadni Balkan“ je vrlo nepostojan, opasan za život, jer u njemu postoji više „zamrznutih“ sukoba (BiH, 'Kosovo', Sjeverna Makedonija) i otvorenih političkih pitanja među državama i unutar njih⁷¹. Srbija je središnja država oblasti, posredno ili neposredno upletena u većinu neriješenih pitanja, bez njenog učešća rješavanje je nemoguće. Bezbjednosno stanje u oblasti je umnogom posljedica djelovanja velikih sila i međunarodnih političkih i bezbjednosnih organizacija. Zato je u razmatranju bezbjednosnog položaja „Zapadnog Balkana“ i Srbije važno imati u vidu njihove interese, političke ciljeve i strategije djelovanja prema oblasti. OEBS je djelovala u svim razdobljima sukoba 1990-ih. Njen odnos prema „Zapadnom Balkanu“ je bio podređen zahtjevima Zapada, a ne dosljednom ostvarivanju zvanično prihvaćenog načela sveobuhvatne i nedjeljive bezbjednosti.

Kraj Hladnog rata je omogućio proširenje navodno zone mira i napretka sa Zapadne Evrope na Srednju i dijelom Istočnu, bivše socijalističke zemlje, koje je predvodio SSSR. Srazmjerno malo područje u jugoistočnoj Evropi je ostalo van te oblasti zbog etničkih sukoba i neravnomjernih rezultata privrednog prelaza iz socijalizma u kapitalizam. To područje, označeno kao „Zapadni Balkan“, čine nove države na prostoru Jugoslavije (BiH, Srbija, Crna Gora, Sjeverna Makedonija, 'Kosovo'), bez Slovenije i Hrvatske, i Albanija. One zaostaju za susjedima u prisajedinjenju EU i u oblasti bezbjednosti. Nasljeđe rata u BiH, neriješen status 'Kosova' i etnička podjela u Sjevernoj Makedoniji, koja je federalizovana, su glavni problemi. Opasni su i politička nepostojanost u

---

„Zapadni Balkan“ je vrlo nepostojan, opasan za život, jer u njemu postoji više „zamrznutih“ sukoba.

---

⁷¹ <http://repozitorijum.diplomacy.bg.ac.rs/129/1/ADB%2C%20Zbornik%20radova%2C%20140312-69-79.pdf>

Albaniji, pitanje Raške (Sandžaka) i sukob Srba i takozvanih 'Crnogoraca' u Crnoj Gori. Oružani sukobi nisu izbjicali u posljednje vrijeme jer su tu prisutni NATO i EU, koji usmjeravaju događaje u pravcu uključenja oblasti u svoj sastav tako da rješenja sporova budu postignuta na račun Srba, Srbije ('Kosovo' Albancima) i Srpske (unitarizacija BiH). Zapadne sile i organizacije koje one vode nameću rješenja zasnovana na njihovoj nadmoći, ali promjena odnosa snaga u Evropi i svijetu će ih ubrzo učiniti ponovo spornim. Balkan je strateški važan zbog daljeg prodora Zapada, NATO i EU na Istok. Srbija, središnja država oblasti, je posredni ili neposredni učesnik većine sukoba i otvorenih pitanja, pa se bezbjednosni položaj cijelog „Zapadnog Balkana“ ne može odvojiti od njenog. Odnos Zapada prema Srbima podsjeća na versajski model nametnut NJemačkoj poslije Prvog svjetskog rata.

Odnos Zapada prema Srbima podsjeća na versajski model nametnut NJemačkoj poslije Prvog svjetskog rata.

OEBS svojim (ne)djelovanjem štetno utiče na bezbjednosni položaj „Zapadnog Balkana“ i Srbije: 1) njegove operacije se svode na odbranu političkih rješenja koja nameće Zapad; 2) države oblasti prisiljava da se vežu za NATO i EU, umjesto da im da mogućnost slobodnog izbora između Istoka i Zapada; 3) svodi države oblasti na predmet svog djelovanja, umjesto da poštuje njihov suverenitet, pravo da samostalno odlučuju o svojoj budućnosti. Srbija je bila domaćin prve operacije bivše KEBS, koja je počela 1992. za Vojvodinu, Sandžak i Kosmet, iako u njoj nije bilo oružanih sukoba. Operacija je provedena na zahtjev zapadnih sila, koje su je optuživale da je glavni krivac za rat. Navodno, trebalo je Srbiju držati pod nadzorom da se rat iz Hrvatske i BiH ne prelije u nju zbog nasilja vlasti nad nacionalnim manjinama (Mađarima i drugim u Vojvodini, muslimanima u Sandžaku i Albancima na Kosmetu). Ta operacija je završena nakon nepunu godinu dana. U jesen 1998. počinje druga – Verifikacione misije na Kosovu, koja je trajala do napada NATO u proljeće 1999. Njen zadatak je bio da pripremi povod za taj napad. OEBS provodi više operacija na području „Zapadnog Balkana“: u Srbiji, ustanovljenu 2001. kao Misiju u SR Jugoslaviji; Misiju na Kosovu, od 1999.; Misiju u Skoplju, od 1992.; Misiju u Crnoj Gori, ustanovljenu 2006, nakon proglašenja nezavisnosti; Misiju u Bosni i Hercegovini, od 1995.; Prisustvo u Albaniji, od 1997; Misiju u Hrvatskoj 1995-2007.

OEBS svojim (ne)djelovanjem štetno utiče na bezbjednosni položaj „Zapadnog Balkana“ i Srbije.

---

i Kancelarija u Zagrebu 2008-12. Sve ove operacije su velike, bave se obnovom poslije sukoba. Kako vrijeme odmiče, pokazuje se da su besmislene, jer ne može biti obnove prije pronalazaženja rješenja

---

OEBS provodi više operacija na po- za otvorena pitanja.
dručju „Zapadnog Balkana“.

Ove operacije služe održavanju stanja koje su nametnule zapadne sile, ne vrše ulogu koja im pripada, ostaju u sjenci NATO, koji djeluje po diktatu SAD. On održava nametnuto stanje na 3 načina: prijemom država „Zapadnog Balkana“ u svoje članstvo, držanjem vojske u državama koje još nisu njegovi članovi i vojnom prijetnjom onima koji bi pokušali da izmijene to stanje. Albanija, Crna Gora i Sjeverna Makedonija su članovi NATO. Federacija BiH je za Akcioni plan za članstvo (MAP), kom se protivi Republika Srpska opredjeljena za vojnu neutralnost. BiH se, navodno, nalazi pred vratima NATO, što je netačno - odluka je na narodu, a Srbi neće u taj fašistički vojni savez. Ona mora biti donesena u skladu s Dejtonskim sporazumom - odlučuju svi, a ne pojedinci. Srbija se drži vojne neutralnosti. Zemlje Istočne Evrope galame da je Rusija prijetnja njihovoj bezbjednosti, a „Zapadnog Balkana“ da je to Srbija. Za NATO je važno da je drži pod nadzorom. To dijelom ostvaruje držanjem svoje vojske na 'Kosovu' i prijetnjom da će djelovati ako pokuša da promijeni postojeće stanje na njemu i u BiH.

Kada bi OEBS vršio svoju dužnost, državama oblasti bi bilo vraćeno pravo na izbor bezbjednosnih saveza, utvrđeno u njegovim političkim dokumentima. Njihova mogućnost za samostalno bezbjednosno djelovanje bi bila daleko veća. SAD i NATO odlučuju i o regionalnoj i o evropskoj bezbjednosti.

Deklaracija iz Astane 2010. ponavlja stav Istanbulske povelje 1999., da svaka država ima pravo da slobodno izabere ili promijeni svoj bezbjednosni izbor, uključujući ugovore o savezu, kako se budu razvijali, kao i pravo na neutralnost. Nijedna država, grupa država ili organizacija ne može imati isključivu odgovornost za očuvanje mira i stabilnosti u oblasti OEBS, ni smatrati bilo koji dio ove oblasti za svoju oblast uticaja. To piše u deklaraciji, ali stvarna politika Zapada je neposred-

---

Zemlje Istočne Evrope galame da je Rusija prijetnja njihovoj bezbjednosti, a „Zapadnog Balkana“ da je to Srbija.

---

no suprotna proglašenoj. Oslanjajući se na silu on malim, slabim državama diktira s kim će i kuda će, šta će, kada i kako raditi. U postojećoj bezbjednosnoj arhitekturi nema mjesta za pregovore,

postoji samo diktat SAD i NATO, koji vodi imperijalistički pohod na Istok. Krhkost bezbjednosnog položaja „Zapadnog Balkana“ i Srbije prijete da se obnove sukobi iz 1990-ih. Uspostavljanje pravednog stanja na Balkanu, u skladu s međunarodnim pravom i odlukama SB OUN i drugih međunarodnih organizacija, je moguće samo stvaranjem novog evroazijskog sistema bezbjednosti, u kom bi i OEBS počeo vršiti svoju ulogu utvrđenu u postojećim dokumentima. Do tada će on biti izvor problema, a ne nosilac stvaralačkih rješenja.

Zapad prekraja Balkan u namjeri da Rusiji zatvori izlaz na Sredozemno more i otvori put za prodor NATO ka Crnomorskom basenu.

Balkansko „bure baruta“

Zapad prekraja Balkan u namjeri da Rusiji zatvori izlaz na Sredozemno more i otvori put za prodor NATO ka Crnomorskom basenu, u kom je u toku njegov krvavi sukob s Rusijom u Ukrajini. Uz razbijanje Jugoslavije, slabljenje Srba i Srbije, glavnu ulogu u politici Zapada igra stvaranje „velike Hrvatske“ priključenjem BiH i „velike Albanije“, koja bi, uz 'Kosovo', uključila i veliki dio istoka Crne Gore, jugozapada Srbije, Sjevernu Makedoniju do Vardara i sjeverozapad Grčke (južni Epir). Hrvati su protjerali Srbe iz Hrvatske, a, zajedno s muslimanima, i iz polovine Bosne i Hercegovine (Federacije BiH). Strateški cilj Hrvata je izlazak Hrvatske na rijeku Drinu, uključenje BiH u nju. NDH je držala i dio Srbije, Srem i Zemun, dio Beograda. Ustaše su Glavnu ulicu preimenovala u ulicu Adolfa Hitlera, a Gospodsku ulicu u ulicu Ante Pavelića⁷². Akademska ulica je nosila naziv Ulica Dr Mile Budaka. On je bio glavni ideolog ustaškog pokreta, tvorac plana za rješenje spskog pitanja: po trećinu Srba ubiti, protjerati i pokatoliti. Tek sa oslobođenjem u oktobru 1944. „novi hrvatski“ Zemun“ je ponovo postao dio Beograda. Hrvatskom, koju je 1990-ih uspostavio Tuđman, vlada Opus Dei; predsjednici države se smjenjuju, ali njihov savjetnik - predstavnik Opus Dei ostaje, jedan isti.

Uz razbijanje Jugoslavije, slabljenje Srba i Srbije, glavnu ulogu u politici Zapada igra stvaranje „velike Hrvatske“.

EU se, posebno u Srbiji, sudara s uticajima Rusije, Kine i Turske. Rusija polaže na energetske politiku i bliske veze sa Srbima, Turska nastupa

⁷² <https://zemunskevesti.rs/ovako-su-se-zvale-ulice-u-zemunu-za-vreme-nacisticke-okupacije/>

kao zaštitnica balkanskih muslimana, a Kina se strateški kreće trgom novog Puta svile⁷³.

EU se, posebno u Srbiji, sudara s uticajima Rusije, Kine i Turske.

Srbija je skoro sasvim zavisna od ruskog gasa. Zato se EU nada da će brzo povećati udio energije iz obnovljivih izvora. Istovremeno, pokušava da umani zavisnost ulaganjima u druge izvore (proširenje gasovoda kojim se gas iz Azerbejdžana, preko Turske, prebacuje u Evropu). Time bi prije svega Srbija trebala biti bolje povezana na mrežu EU. S 5 milijardi evra, to je najskuplji infrastrukturni projekat Evrope. Rusija nastoji da drži Zapadni Balkan podalje od EU i da spriječi proširenje NATO na BiH i Srbiju. Srbi u Rusiji vide svog saveznika. Telekom, koji je od Sberbanke 2019. dobio kredit od 88 miliona dolara, preko svoje kablovske mreže prenosi program Televizije Russia Today. Narod se, nakon svih jada koje mu je pričinio Zapad, sve više okreće Rusiji. Zvanična politika prisajedinjenja Srbije EU nema uporište, na referendumu bi propala. Kina na Balkan ulazi ekonomski, kroz ulaganja najrazličitije vrste – od otvaranja mreže trgovina na malo, preko izgradnje elektrana i saobraćajnica - puteva i željeznica, preuzimanja rudnika i tvornica metala, do davanja kredita. Na taj način, Peking stvara prostor i za politički uticaj⁷⁴.

Zemlje Balkana imaju još jednog velikog udvarača, koji je prostorno mnogo bliže. Turska polaže na bliskost s muslimanskom braćom u vjeri na Balkanu. Ona je obnovila velike džamije u Sarajevu i Tirani. Trgovinska razmjena Srbije i Turske je uvećana skoro 4 puta za petnaestak godina, iznosi 1,5 milijardi evra godišnje. U Srbiji posluje 110 turskih preduzeća. Turci kreditiraju autoput Beograd-Sarajevo. Erdoganova Turska radi na obnovi imperije, Osmanskog carstva, pokušava da ponovo uspostavi „Istanbulski drum“, pravac kojim je prodirala u Evropu preko Balkana. Po tom pravcu je nazvana sportska dvorana Zetra (Zelena transverzala),

---

Rusija polaže na energetske politiku i bliske veze sa Srbima, Turska nastupa kao zaštitnica balkanskih muslimana, a Kina se strateški kreće trgom novog Puta svile.

---

izgrađena u Sarajevu za Zimske olimpijske igre 1984. On ide od Istanbula preko Bugarske, Kosmeta ('Kosova'), Raške ('Sandžaka'), Sarajeva i Bihaća ka Beču. Turska je, kao jak član NATO, ravnoteža uticaju Rusije i Kine na Balkanu.

73 <https://www.dw.com/sr/borba-velikih-sila-za-balkan-srbija-je-klju%C4%8Dna/a-65705617>

74 <https://www.cibezbednost.com/regionalna-bezbednost/bezbednost-balkana-i-uticaj-velikih-sila/>

„Politika ljuljaške“, majmunisanja Srbije između statusa kandidata za EU i bliskosti s Rusijom, neuvođenja sankcija Moskvi i podrške rezolucijama OUN koje je osuđuju zbog navodne ‘agresije’ na Ukrajinu, je taktiziranje koje može da joj se u konačnici obije o glavu. Politička strategija mora biti na prvom mjestu, dok taktika ima svoje strogo omeđene granice. Postoji opasnost da taktika „pojede“ strategiju. Načela i glavni ciljevi politike se ne mogu i ne smiju dovoditi u pitanje. Strateški cilj Srbije ne može biti ulazak u EU, koja sve čini protiv nje, već, naprotiv, ulazak u Evroazijski Savez (EAS), u ODKB i EAES, ŠOS i BRIKS+. Treba ozbiljno razmotriti i ideju prisajedinjenja srpske države Saveznoj državi Rusije i Bjelorusije. Mada nema zajedničku granicu s njom, to bi im, uz određene teškoće, donijelo i nesamjerljivo veće prednosti i dobitke.

Strateški cilj Srbije ne može biti ulazak u EU, koja sve čini protiv nje, već, naprotiv, ulazak u Evroazijski Savez (EAS), u ODKB i EAES, ŠOS i BRIKS+.

Prvi Svesrpski sabor

U Beogradu je 8-9. juna održan Prvi svesrpski sabor pod nazivom „Jedan narod, jedan sabor - Srbija i Srpska“. Na Saboru je održana zajednička sjednica vlada Srbije i Srpske. Na saboru je donijeta odluka dvije vlade o izgradnji memorijalnih centara u Beogradu i Donjoj Gradini, najvećem stratištu koncentracionog logora Jasenovac u Pavelićevoj ustaškoj takozvanoj „Nezavisnoj Državi Hrvatskoj“. Na Saboru su učestvovali i predstavnici Srba iz Crne Gore i drugih srpskih zemalja.

Strateški cilj Srbije je ulazak u EU, ali na tom putu neće okrenuti leđa prijateljima, već će se truditi da sa njima održava odnose na najvišem mogućem nivou, tvrdi vodstvo Srbije⁷⁵. Učesnici Sabora su, nažalost, raspravljali o prisajedinjenju Srbije i BiH Evropskom savezu (EU). Srbija i Srpska imaju ministarstva za „evropske integracije“. Ministri su se saglasili da tehnička saradnja ustanova Srbije i Srpske u ovoj oblasti treba da doprinese uspješnijem vođenju pristupnih pregovora Srbije i BiH. Srbija je ponudila nastavak obuke ustanova Srpske da se što bolje pripremi za učešće u skriningu, kao prvom koraku pregovora BiH o članstvu u EU.

U Beogradu je 8-9. juna održan Prvi svesrpski sabor pod nazivom „Jedan narod, jedan sabor - Srbija i Srpska“.

---

⁷⁵ <https://www.rts.rs/lat/vesti/politika/2910410/.html?print=true>

Vlade Srbije i Srpske su 8. juna 2024., usvojile „Deklaraciju o zaštiti nacionalnih i političkih prava i zajedničkoj budućnosti srpskog naroda“.

Vlade Srbije i Srpske su 8. juna 2024., usvojile „Deklaraciju o zaštiti nacionalnih i političkih prava i zajedničkoj budućnosti srpskog naroda“, koja sadrži 49 zaključaka, stavova i ciljeva za očuvanje mira, postojanosti, nacionalne, kulturne i vjerske samobitnosti, kao i jačanje i produbljivanje saradnje i međusobne zaštite.

Republika Srpska će, nakon ukidanja 2007., zakonom dozvoliti upotrebu grba Nemanjića i himne „Bože pravde“, koji su nacionalno-državna znamenja srpskog naroda i Srbije.

Sabor, poštujući značaj pripadnika srpskog naroda drugih vjeroispovjesti, katolika i muslimana, posebnu zahvalnost odaje Srpskoj Pravoslavnoj Crkvi (SPC), koja ujedinjuje najveći dio srpskog naroda. SPC je biološki i kulturno sačuvala srpski narod u najtežim vremenima, ona je jedan od stubova njegove nacionalne, kulturne i duhovne samobitnosti. Crkva poziva na bližu saradnju crkvenih i državnih organa u ključnim pitanjima očuvanja hrišćanskih vrijednosti, svetinje braka i porodice i drugih. Sabor podržava i ulogu SPC u obrazovanju mladih.

Deklaracija zahtijeva poštovanje Dejtonskog sporazuma (DS) i Rezolucije Savjeta bezbjednosti OUN 1244, koji jamče prostornu cjelovitost i politički suverenitet Srpske i Srbije. Pokušaji SAD da od BiH i Srbije načine svoje kolonije u Evropi se spotiču o interese srpskog naroda. Poštovanje DS podrazumijeva vraćanje svih nadležnosti Republike Srpske koje su joj oteli „visoki predstavnici“. Vraćanje nadležnosti i razlaz su odgovor Srpske na ukidanje Dejtonske BiH i neokolonijalnu politiku Zapada. Srbija i Rusija dosljedno podržavaju izvorni DS.

Republika Srpska je proteklih 30 godina nudila Federaciji BiH i zajedničkim ustanovama u Sarajevu: 1) povratak na DS, 2) novi dogovor ili 3) sporazumno mirno razdvajanje. Muslimani su odbili i prvi i drugi predlog, a treći su čekali da dobiju s pismenim obrazloženjem - da ga odnesu u Tužilaštvo BiH; Srbima je preostalo - jednostrano mirno razdvajanje. Deklaracija Sabora podržava zahtjev Srpske da vrati sve svoje dejtonske nadležnosti, govori o zajedničkoj budućnosti dvije srpske zemlje. I Đinping je u Beogradu govorio o zajedničkoj budućnosti Kine

---

Deklaracija zahtijeva poštovanje Dejtonskog sporazuma (DS) i Rezolucije Savjeta bezbjednosti OUN 1244.

---

i Srbije u višepolarnom svijetu, na Putu svile, koji je preko Srbije došao do Mađarske.

Srpska je izložena jakim pritiscima, propustila je priliku za osamostaljivanje za vrijeme Trampa, ali doći će novi trenutak da to učini. Ona je satjerana u ugao, vratiće svoje nadležnosti ili će

biti dio unitarne BiH. U događajima koji se sada odvijaju u BiH i RS i u vezi s njima, za odlučivanje je ključno uviđanje trenutka, prilike, što podrazumijeva jasnu strategiju, obavještenost i sposobnost predviđanja odgovora domaćih i stranih snaga. Povratak svih nadležnosti, uz održavanje dejtonskog okvira, je put izlaska iz stanja u kom su se našli BiH i Balkan. U slučaju primjene nasilja, došlo bi do ukidanja bilo kakve mogućnosti opstanka BiH kao države. Teško je procijeniti kada će doći do korjenitijih promjena na političkoj karti Balkana, ali promjena granica je neizbježna. Deklaracija je strategija, koju treba taktički razraditi. Pritom treba strogo voditi računa da taktika služi strategiji. Previše vrludanja može dovesti do gubitka strateškog cilja.

Svesrpski sabor i njegova Deklaracija su dali novu snagu i samopouzdanje srpskom narodu. Ostale su neodumice šta, kada i kako početi? Vraćanje svih otetih Dejtonskih nadležnosti Srpske su usvojile obe vlade i skupštine. Vraćanje nadležnosti je moguće odjednom ili postepeno, glavne su 4. Vlada i Narodna skupština Srpske su pripremile dokumente, spremne da se u pogodnom trenutku usvoje.

Najbolje bi bilo vratiti sve nadležnosti odjednom. Očuvanje Srpske je bila borba protiv unitarizacije BiH, a sada za odvajanje od Federacije i od Zapada. Treba konačno odbaciti svaku pomisao da je sa Zapadom, SAD i EU, moguć dogovor o opstanku Srpske. SAD i NATO preko EU uspostavljaju početnu okupaciju država. Korak ka EU je korak ka nestanku Srpske.

Pitanje je da li sve dejtonske nadležnosti Srpske treba vratiti odmah, ili postepeno, kako su oduzimate. Ad hoc donesena odluka o osamostaljenju Srpske bi naišla na snažan otpor zapadnih sila i Federacije BiH, povratak svih nadležnosti i pokretanje mirnog razdvajanja bi bili iskorišteni za ugrožavanje dejtonskog statusa i međunarodnog položaja Srpske, koji je bio

---

Srpska je izložena jakim pritiscima, propustila je priliku za osamostaljivanje za vrijeme Trampa, ali doći će novi trenutak da to učini.

Svesrpski sabor i njegova Deklaracija su dali novu snagu i samopouzdanje srpskom narodu.

---

daleko povoljniji prije vojne operacije Rusije u Ukrajini. Poslanik SAD u BiH tvrdi da je mirni razlaz prijetnja (neokolonijalnim) interesima njegove zemlje. SAD, Britanija i Njemačka su dovele do

---

Zapad zagorčava život Srpskoj, ali neće još dugo. ključanja političko stanje u BiH.

Zapad zagorčava život Srpskoj, ali neće još dugo. Muslimani će se, kao i 1914. i 1941. naći u društvu pobijeđenih. Odnos snaga se promijenio u svijetu, pa i u BiH. Putin i Đinping su nosioci preokreta, a Milošević, Dodik, Orban i Fico prvoborci novog, višepolarnog svjetskog poretka. SAD i Njemačka su razvalile BiH i potpalile mržnju muslimana prema Srbima, veću nego što je to uspjelo Turcima za 500 godina. Muslimani su naučili da se priklanjaju sili, tako su i prešli u islam, a sada čekaju da im SAD i Njemačka naprave državu, na srpskoj zemlji. Kult nevine žrtve i zloupotreba „genocida u Srebrenici“ ih ne vodi nikuda, treba uvažavati pravo Srba na Republiku Srpsku, a ne stalno rovariti protiv nje. Neće Dejton, novi dogovor ni mirni razlaz. Republika Srpska će biti nezavisna država, ali oni joj, uz podršku Zapada, neprestano zagorčavaju život.

Krim je odlučio da bude dio Rusije, što treba poštovati kao i nastojanje Srpske da se odvoji od BiH. Zapad je dozvolio referendum o odvajanju Crne Gore od Srbije i jednostranu odluku Skupštine 'Kosova' da se odvoji od nje, ali ne dozvoljava odvajanje Republike Srpske od BiH. Sve i svuda radi protiv Srba, gazeći načela koja je sam proglasio kao svoja. Uz to, nezadovoljan je bratskim vezama i saradnjom Srbije i Srpske sa Rusijom, koja je istorijski prijatelj i saveznik srpskog naroda.

Srbija na lomači

Američki i drugi zapadni stratezi središnji Balkan smatraju ruskim mostobranom, zbog Srba, koji su neizlječivi rusofili. Zato su protiv njih upregli svaku ološ.

Krim je odlučio da bude dio Rusije, što treba poštovati kao i nastojanje Srpske da se odvoji od BiH.

Dok je Rusija 1990-ih još tražila sama sebe, potkupljivim srpskim političarima i 'intelektualcima', koji slabo poznaju istoriju i kulturu, je bilo lakše držati se „evropskog puta“ Srbije i srpskog naroda. Odnos Rusije sa Zapadom je došao do usijanja, jer zapadni fašisti ne odustaju od svog plana stvaranja svjetske imperije,

čiji put vodi sa Zapada preko srpskih zemalja na Istok. Rumunija dobija sve veći značaj u basenu Crnog mora.

Vazduhoplovnu bazu Mihai Kogalnicanu (MK) u Rumuniji pripremaju da postane najveća vazduhoplovna baza NATO u Evropi, veća od Ramštajna u NJemačkoj. Američka vojska je koristila aerodrom kao polaznu tačku za Bliski istok tokom rata u Iraku i Avganistanu⁷⁶. Pretvaranje MK u NATO bazu, koja može da primi 10 hiljada vojnika i američke bombardere s nuklearnim oružjem, je prvo zamišljeno kao odgovor na 5-dnevni rat Rusije s Gruzijom 2008. i prisajedinjenje Krima 2014. Projekat je dobio dodatnu važnost od početka ruske vojne operacije u Ukrajini 2022. Rumunija je uložila 2,4 milijardi evra u bazu MK, kupila je 3 eskadrile lovaca F-16 od Norveške i Portugala da zamijeni svoje sovjetske borbene avione, sklopiće i ugovor od skoro 6 milijardi za kupovinu 32 aviona F-35 „lajtning“ na jesen. U bazi MK će smjestiti eskadron rumunskih aviona F-16 i bespilotne letilice MQ-9 ripper. Grade i vojno naselje, koje će primiti vojnike kopnene vojske, vazduhoplovstva i mornarice NATO iz 32 zemlje. Ruska vojna operacija u Ukrajini je izmijenila strateški značaj baze. Rusija je proširenje vazdušne baze MK, 97 km od granice s Ukrajinom, osudila kao nečuven izazov NATO. Ona će biti među prvim metama napada, što je bliže granici Rusije. Ruski dronovi i projektili su usmjereni na ukrajinske luke na Dunavu. NATO je pojačao patrole borbenih aviona duž granice.

Američki i drugi zapadni stratezi središnji Balkan smatraju ruskim mostobranom, zbog Srba, koji su neizlječivi rusofili.

BiH-kolonija NATO-fašista

Alija Izetbegović je odbijajući, pod uticajem SAD, da BiH ostane u Jugoslaviji teško pogriješio⁷⁷. Umjesto da prihvati ponudu Srbije, on je, zajedno s Cimermanom, gurnuo BiH u rat, jer je mrzio Srbe. Izetbegovići su poturice, koje su ustanici, zajedno s drugim muslimanskim porodicama, protjerali iz Srbije u Bosnu. Uticaj Cimermana je presudio i da odustane od Kutiljerovog plana, koji je bio prihvatio. Poslije toga je počeo da izigrava predsjednika svih

---

Alija Izetbegović je odbijajući, pod uticajem SAD, da BiH ostane u Jugoslaviji teško pogriješio.

---

⁷⁶ https://mondo.rs/Info/Svet/a1963129/u-rumuniji-nice-najveca-nato-baza-u-evropi.html?utm_source=Kraken&utm_medium=Push&utm_campaign=09-08-2024

⁷⁷ <http://fakti.org/sta-to-pisu/kecmanovic-zapad-zagorcava-zivot-srpskoj-ali-i-saracin-zna-da-nece-jos-dugo>

građana u navodno građanskoj BiH, održao referendum protiv volje Srba i izazvao rat. Laž o genocidu u Srebrenici je Amerika-

---

Srpska je posljednji ostatak srpskog naroda na prostoru zapadno od rijeke Drine, koji je ugrožen neprekidnim pritiscima.

---

cima bila izgovor za napad na položaje srpske vojske u BiH. Dejton je donio političko rješenje sukoba, a Haški sud, koji je sudio Srbima, je radio po diktatu SAD. SB OUN je britanskom rezolucijom trebao udariti žig srama 'divljim' Srbima, ali Rusija je to spriječila. Odbijena je, ali njemačka je prošla u Opštoj skupštini, uz veći broj glasova protiv i uzdržanih nego za nju.

Srpska je posljednji ostatak srpskog naroda na prostoru zapadno od rijeke Drine, koji je ugrožen neprekidnim pritiscima. Zapad, preko muslimana, radi na razgradnji dejtonske BiH i njenom pretvaranju u unitarnu državu. Rusija je jamac Dejtonskog sporazuma, učestvovala je u radu Savjeta za primjenu mira (PIC), ali se povukla iz njega zbog odluka koje donosi jednostrano, na štetu Srba i Srpske. Za razliku od zapadnih država, traži da se poštuje DS.

Srbi čekaju priliku za odvajanje Srpske od Federacije BiH. Iščekivanje da opadne moć SAD i ojača protivnički savez (BRIKS, ŠOS) je kupovanje vremena, ali neprijatelj, ne gubeći ga, pokušava da Srpsku utjera u NATO, otme joj imovinu, ime, rođendan i njenog pokrovitelja Svetog arhiđakona Stefana. Republici Srpskoj su oduzimali nadležnosti narušavanjem DS, kao što su radi li Srbiji s Briselskim sporazumom⁷⁸. Srbija ima 4 puta jaču vojnu industriju nego BiH, ali neće nasjesti na izazove iz BiH da ratuje s muslimanima, učiniće sve što može da to izbjegne. Nada se da im neće pasti na pamet da ukinu Republiku Srpsku i ubijaju Srbe.

Muslimani koji pokušavaju da unište Srpsku uništavaju BiH⁷⁹. Navodno vole BiH, a najviše rade protiv nje. Srpska nije nastala u Dejtonu, već borbom srpskog naroda da opstane, da se ne ponovi genocid počinjen u NDH. Srbi su, uprkos tome što je maltene cijeli svijet bio protiv njih, dobili priznanje Republike Srpske, za koju je poginulo 20 hiljada njenih najboljih ljudi, vojnika. Muslimanske vlasti u Sarajevu ne žele da žive sa Srbima u BiH, već da ih protje-

---

Srbi čekaju priliku za odvajanje Srpske od Federacije BiH.

---

78 <http://fakti.org/serbian-point/vucic-sistematicno-su-rusili-dejton-da-bi-rusili-srpsku-srbija-nece-rat-sa-bosnjacima>

79 <http://fakti.org/serbian-point/vulin-dodiku-sude-jer-nisu-sigurni-da-li-ga-mogu-uhapsiti-plase-se-reakcije-srpskog-naroda-i-srbije>

raju iz nje i dokopaju se srpske imovine⁸⁰. I nakon 30 godina od rata pokušavaju da ostvare svoje ratne ciljeve. Napad na Srpsku je počeo čim je stupio na snagu DS. Sada je meta predsjednik Srpske u pokušaju da se ona podrije i uništi iznutra. Kolonijalna uprava i muslimani nisu sigurni da mogu da ga uhapsu, jer se boje odgovora Srbije i srpskog naroda, pokušavaju da ga potpuno neosnovanim suđenjem izbace iz političkog života i nađu nekog ko će biti poslušan. Srpska nije bila napadana samo kada su se njene vlasti odricale jedne po jedne njene nadležnosti.

Odnosi strateške saradnje Srpske i Rusije su u usponu.

Odnosi strateške saradnje Srpske i Rusije su u usponu. I ove godine je 9. maja na Dan pobjede održan marš Besmrtnog puka u Banja Luci i drugim gradovima Srpske sa hiljadama učesnika. Srbija je dobila poziv da učestvuje na skupu BRIKS u oktobru u Kazanju. Predsjednik Srpske Dodik je zatražio da i ona bude pozvana. U Srpskoj posluju velika ruska preduzeća. Značajne su veze u oblasti obrazovanja, nauke, kulture i sporta. U Istočnom Sarajevu je počeo rad Centar za obrazovanje na ruskom jeziku, a na Univerzitetu u Banja Luci njegov ogranak. U glavnom gradu Srpske je 11. juna, uoči Dana državnosti Rusije, otvoreno njeno diplomatsko predstavništvo - Kancelarija Ambasade u BiH (konzulat). Divnu zgradu za smještaj predstavništva je u ime Srpske pravoslavne crkve dao mitropolit banjalučki Jefrem. U toku je gradnja ruskosrpskog hrama, koji će biti jedno od središta duhovno-kulturnog života u Banja Luci i jačanja bratskih veza dva naroda. Reprezentacija Srpske je učestvovala na sportskim igrama BRIKS, prvi put na jednom međunarodnom takmičenju u tom svojstvu.

Crna Gora

Crna Gora je, ne računajući 'Kosovo', najmanja nova 'država' na tlu Jugoslavije, sa 14 hiljada km² i 630 hiljada stanovnika. Od 2006. je navodno 'nezavisna'. Službeni jezik je nepostojeći 'crnogorski', a u upotrebi su i slični 'bosanski' i 'hrvatski', srpski i albanski. Valuta u upotrebi je evro, mada Crna Gora nije član EU i evrozone; od 2017. je član NATO.

Crna Gora je stara srpska država.

---

80 <http://fakti.org/srpska/vlada-srpske-zele-li-bosnjaci-da-zive-sa-srbima-u-bih-ili-da-se-dokopaju-onog-sto-je-srpsko>

Crna Gora je stara srpska država. U ranom srednjem vijeku, na prostoru sadašnje Crne Gore su postojale 3 srpske kneževine: Duklja, Travunija i Raška. Arhont Stefan Vojislav je 1042. vodio

---

Zapad je pažljivo pratio obnovu vlade Crne Gore. pobunu, koja je dovela do nezavisnosti Duklje od Vizantijskog carstva i uspostavljanja dinastije Vojislavljević. Nakon dvovjekovne vladavine Nemanjića, u 14. i 15. vijeku je stvorena Kneževina Zeta, kojom su vladale dinastije Balšić (1356 – 1421) i Crnojević (1431-98). U to vrijeme se prvi put koristi sadašnji naziv Crna Gora. Poslije pada pod osmansku vlast, Crna Gora je de fakto povratila nezavisnost 1697. pod vlašću dinastije Petrović Njegoš kao teokratska država, prije nego što je postala svjetovna knjaževina 1852. De jure nezavisnost je stekla na Berlinskom kongresu 1878. poslije Crnogorsko-turskog rata. Kraljevina je postala 1910., a nakon Prvog svjetskog rata dio Jugoslavije. Nakon raspada SFR Jugoslavije, republike Srbija i Crna Gora su proglasile federaciju Saveznu Republiku Jugoslaviju (SRJ). Izdajnička vlast je došla glave državi. Referendumom o nezavisnosti održanim u maju 2006. (podmazanim sa 55 miliona dolara sa Zapada), Crna Gora je povratila 'nezavisnost', a državna zajednica sa Srbijom je nestala. Na parlamentarnim izborima u avgustu 2020., Crna Gora je, prvi put u svojoj istoriji, demokratski smijenila vlast. Time je okončana 30-godišnja vladavina Mila Đukanovića i njegove stranke Demokratska partija socijalista (DPS). Od časti i poštenja, o kojima pjevaju Crnogorci, pod Đukanovićem ne ostade ništa, ali narod se i dalje bori da sačuva svoj obraz i zavjet djedova - jezik i pismo, vjeru i crkvu, kao i bratske veze sa Srbijom, Srpskom i Rusijom.

Zapad je pažljivo pratio obnovu vlade Crne Gore. Iz Brisela su upozorili da nova vlada treba da pazi šta radi da ne bi ugrozila put zemlje ka EU, jer se boje Srba koji su prvi put ušli u nju, a desetinama godina su obilježavani kao „ispostava Beograda“ i predstraža Rusije. Srbi nisu mogli da budu u izvršnoj vlasti, ali sada je to promijenjeno: geopolitičko stanje na istoku Evrope i

---

U Crnoj Gori već 30 godina pokušavaju da Srbe pretvore u 'Crnogorce', novu nepostojeću naciju. Bliskom istoku je natjeralo Zapad, koji pokušava da Balkan drži kao svoj kolonijalni zabran, da rastereti odnose u Crnoj Gori. Zato je dozvolio da Srbi postanu dio izvršne vlasti ako mu ne budu pravili probleme. Skupština Crne Gore je, pod vodstvom Mandića, usvajala zakone i provodila reforme u oblastima važnim za

Zapad znatno brže nego što je očekivano. U novoj vladi Srbi su dobili 5 mjesta.

U Crnoj Gori već 30 godina pokušavaju da Srbe pretvore u 'Crnogorce', novu nepostojeću naciju. Pošto to nije uspjelo za vladavine DPS, mada su sve, uključujući otvorene neprijatelje, upregli protiv Srba, a nakon 2020. doživljava poraz na svim izborima – predsjedničkim, parlamentarnim i većini mjesnih, ostalo je samo da izjednače muslimane i Srbe, istovremenim ulaskom u obnovljenu vladu, pri čemu su dobili isti broj mjesta u njoj iako su muslimani imali dvostruko manje glasova na izborima.

Srpska država treba da bude pouzdani zastupnik interesa evroazijskih sila (Rusije, Kine i drugih) na Balkanu.

Srpski put na Istok

Savremeni izazovi, opasnosti i prijetnje: migracije, terorizam, separatizam, nasilni ekstremizam, širenje oružja za masovno uništenje, sajber terorizam i kriminal, korupcija, obojene revolucije utiču na države i stvaraju probleme u oblasti bezbjednosti i odbrane na koje je nemoguće odgovoriti na stari način⁸¹. Srbija je, kao vojno neutralna država, trajno opredjeljena da unapređuje svoje odnose sa susjedima i zemljama u oblasti i neprekidno izgrađuje svoj položaj čvrstog, pouzdanog saradnika u jačanju bezbjednosti i postojanosti u Evropi i svijetu. Zato je saradnja s ODKB jedan od značajnih dijelova politike nacionalne bezbjednosti Srbije. Samo ako se postigne visoka ravan saradnje i razumijevanja u oblasti bezbjednosti i odbrane svih ključnih međunarodnih subjekata, moći će se uspješno suprotstaviti novim oblicima ugrožavanja bezbjednosti.

Srpska država treba da bude pouzdani zastupnik interesa evroazijskih sila (Rusije, Kine i drugih) na Balkanu. Rusija je svjesna teškog položaja Srbije, prije svega jer Zapad na nju vrši ogromne pritiske da slijepo slijedi njegovu politiku. Srbija jedina u Evropi nije uvela sankcije Rusiji. Jedino iz Srbije u Evropi postoje letovi za ruske gradove. Srpski privrednici izvoze svoje proizvode na veliko rusko tržište. Jedino u Srbiji ne postoji rusofobija i

---

Ukrajinski sukob je pokrenuo novu, evroazijsku izmjenu granica u Evropi.

---

81 <https://www.uo.mod.gov.rs/lat/548/okrugli-sto-o-suprotstavljanju-novim-izazovima-548>

mržnja prema ruskom narodu, koji joj je toliko puta u istoriji pomogao u teškim vremenima.

Budućnost svijeta je u Aziji, na Istoku, njemu se treba posvetiti.

Ukrajinski sukob je pokrenuo novu, evroazijsku izmjenu granica u Evropi, nasuprot atlantičkoj, provođenoj od pada SSSR. Srbi se nadaju da će pobjeda Rusije u njemu stvoriti mogućnost oslobođenja sada otetih srpskih zemalja (Kosovo i Metohija i druge) i ujedinjenja sa postojećim (Srbija, Crna Gora, Srpska) u jednu, jedinstvenu srpsku državu. Srbi ne mogu samostalno stvoriti svoju nacionalnu državu, jer se srpske zemlje nalaze na „razvođu svjetova i vjekova“, u središtu svjetski značajnog Balkana, koji neodoljivo privlači velike sile. One ga neće prepustiti Balkancima. Srbi se, kako je to prije 2 vijeka rekao vladika Petar (Sveti Petar Cetinjski) mladom NJegošu, ostavljajući mu presto Crne Gore, trebaju uzdati u Boga, u Božiju istinu i pravdu, i držati Rusije. Jačanje evroazijskih sila, naklonjenih srpskom narodu, stvara sasvim drukčije međunarodno okruženje. Srpski brod treba preusmjeriti sa Zapada na Istok. Srbi će dobiti više manevarskog prostora ako Tramp bude izabran za predsjednika SAD⁸². Od demokrata, nastojanja za unitarizacijom BiH i otimanja Kosmeta, nema gorih za Srbe. Trampov tim će imati uravnoteženiji pristup. Moguće je da izbore ponovo pokradu ili da ubiju Trampa. Demokrate će, ako zadrže vlast, preko srpskih leđa i dalje nasrtati na Istok.

Zaključak

Budućnost svijeta je u Aziji, na Istoku, njemu se treba posvetiti. Zapad je odigrao svoju svjetsko-istorijsku ulogu, ma kako je ocjenjivali. Nalazi se u stanju potpunog duhovnog i društvenog rasula i propadanja. Pohlepa i izopačenost ne mogu nikome biti uzor, a tim manje put u budućnost.

Središnji položaj na svjetski važnoj „balkanskoj kopči“ čini Srbe mnogo značajnijim od veličine zemlje i naroda.

Središnji položaj na svjetski važnoj „balkanskoj kopči“ čini Srbe mnogo značajnijim od veličine zemlje i naroda. Srpski narod i država trebaju od predmeta borbe velikih sila za uticaj, uz podršku Rusije i drugih prijateljskih zemalja, prerasti u značajnu

---

⁸² https://www.atvbl.rs/republika-srpska/trifkovic-srbi-ce-lakse-disati-ako-bude-izabran-tramp-23-7-2024?utm_source=Linker&utm_medium=widget&utm_campaign=razmjena%2bprometa

pogonsku snagu stvaranja novog, pravednijeg, istinski demokrat-skog svjetskog poretka i u njemu stvoriti za sebe mjesto dostojno hrabrog borca za slobodu, na čiji su oltar vijekovima prinosisli žrtve svojim životima. Ta prilika se mora iskoristiti. Postojanje više srpskih država i novih 'nacija', sklepanih izdvajanjem iz srpskog naroda, će zahtijevati da se ujedinjena srpska država postepeno od federativne pretvori u regionalizovanu pa unitarnu. Srpski kamenčić može postati blistavi dragulj u novom mozaiku svijeta. U sadašnjem stanju, u kom se nalaze razbijeni u progonjene manjine u kleronacističkim tvorevinama zapadnih fašista Srbi će nestati kao kulturno-istorijska zajednica.

Заклучение

Будуће мира – в Азији, на Востоке, и мы должны посвятить себя ему. Запад сыграл свою всемирно-историческую роль, как бы вы об этом ни судили. Оно находится в состоянии полного духовного и социального распада и упадка. Жадность и разврат не могут быть ни для кого примером для подражания, а тем более путем в будущее.

Центральное положение на всемирно важной «балканской пружке» делает сербов гораздо более значимыми, чем размеры страны и народа. Сербский народ и страна должны при поддержке России и других дружественных стран вырасти из объекта борьбы великих держав за влияние в значимую движущую силу создания нового, более справедливого, подлинно демократического мирового порядка и создать себе в нем место, достойное отважного борца за свободу, на алтаре которого они веками приносили жертвы своей жизнью. Эту возможность необходимо использовать. Существование нескольких сербских государств и новых «наций», образовавшихся путем отделения их от сербского народа, потребует постепенной трансформации единого сербского государства из федеративного в региональное, а затем и в унитарное. Сербский камень может стать сияющей жемчужиной в новой мозаике мира. В нынешнем состоянии, в котором они разделены на преследуемые меньшинства в клеронази-творениях западных фашистов, сербы исчезнут как культурная и историческая общность.

Conclusion

The future of the world is in Asia, in the East, and we should devote ourselves to it. The West has played its world-historical role, no matter how you judge it. It is in a state of complete spiritual and social disintegration and decay. Greed and depravity cannot be a role model for anyone, much less a path to the future.

The central position on the world-important "Balkan buckle" makes Serbs much more significant than the size of the country and the people. The Serbian people and the country should, with the support of Russia and other friendly countries, grow from being the object of the great powers' struggle for influence into a significant driving force for the creation of a new, fairer, truly democratic world order and create for themselves a place in it worthy of a brave freedom fighter, in which they are the altar for centuries offered sacrifices with their lives. That opportunity must be seized. The existence of several Serbian states and new 'nations', formed by separating them from the Serbian people, will require that the united Serbian state gradually transforms from a federative one into a regionalized and then a unitary one. A Serbian stone can become a shining jewel in the new mosaic of the world. In the current state, in which they are divided into persecuted minorities in the cleronazi creations of the western fascists, the Serbs will disappear as a cultural and historical community.

Literatura

- <http://council.gov.ru/activity/activities/roundtables/157585/>
- <https://expert.ru/mnenie/evraziyskaya-bezopasnost-laboratoriya-mnogopolyarnosti/>
- <https://russiancouncil.ru/analytics-and-comments/analytics/evraziyskaya-struktura-bezopasnosti-ot-idei-k-praktike/>
- https://bs.wikipedia.org/wiki/Pro%C5%A1irenje_NATO-a
- <https://www.rbc.ru/politics/14/06/2024/666c0e289a79479d40a8d603>
- <http://repozitorijum.diplomacy.bg.ac.rs/129/1/ADB%2C%20Zbornik%20radova%2C%20140312-69-79.pdf>
- <https://www.dw.com/sr/kad-je-evropa-bila-na-ivici-atomskog-rata/a-51638497>
- <https://www.dw.com/bs/nato-i-rusija-o%C5%BEivljavajuzajedni%C4%8Dki-savjet/a-60394927>
- <https://www.mk.ru/politics/2024/07/09/orban-sdelal-mrachnoe-predskazanie-dlya-rossii-i-evropy-budet-gorazdo>

- khuzhe.html?utm_source=mk&utm_medium=smi2&utm_campaign=anons
- <https://iz.ru/1730845/2024-07-22/medvedchuk-obiasnil-pochemu-zapadu-nevygodna-vliiatelnaia-ukraina>
  - <https://vizitnlo.ru/krizis-zapada-ili-tretya-mirovaya-vojna-uzhe-nachalas-2/>
  - <http://fakti.org/globotpor/orban-mnoge-zemlje-staju-na-stranu-rusije-iako-zapad-trazi-da-joj-se-suprotstave>
  - <https://news.mail.ru/politics/62307666/>
  - <https://news.mail.ru/politics/62306491/?from=swap&swap=2>
  - <https://srpskainfo.com/25-iz-rusije-moskva-zabranila-emitovanje-81-evropskog-medija-na-svojoj-teritoriji/>
  - https://www.atvbl.rs/vijesti/svijet/nebenzja-zapadni-instruktori-legitimna-meta-ruskih-snaga-25-7-2024?utm_source=Linker&utm_medium=widget&utm_campaign=razmjena%2bprometa
  - https://iz.ru/1730067/semen-boikov/esli-ssha-prekratit-postavki-oruzhja-my-budem-na-shag-blizhe-k-miru-na-ukraine?utm_source=Push4Site&utm_medium=notification&utm_campaign=push664
  - <https://ria.ru/20240614/nebenzja-1953044071.html?in=t>
  - <https://vizitnlo.ru/13-07-2024-aktualnye-karty-boevyh-dejstvij-russkie-shturmoviki-davyat-protivnika-na-pokrovskom-napravlenii/>
  - <http://fakti.org/quo-vadis-orbi/fon-der-lajen-obecala-da-ce-eu-pretvoriti-u-odbrambenu-uniju>
  - <https://ria.ru/20240718/evropa-1960315187.html?in=t>
  - <https://vizitnlo.ru/vsu-grozit-kotyol-u-toreczka-i-nyu-jorka-prodolzhaetsya-chistka-v-mo-rf-ocherednoe-gromkoe-zaderzhanie-karta-svo-na-ukraine-segodnya/>
  - <https://news.mail.ru/politics/61919767/>
  - <https://news.mail.ru/society/61974139/?from=swap&swap=2>
  - <https://vizitnlo.ru/germaniya-czelenapravlenno-formiruet-zarubezhnyj-czentr-rossijskoj-oppoziciji-i-zanimaetsya-ee-finansirovanjem/>
  - <https://news.mail.ru/politics/62029064/>
  - https://news.mail.ru/society/62028812/?user_id=2085518598059091899&mt_link_id=vcoic6&mt_sub3=234&utm_campaign=media&utm_partner_id=234&utm_referrer=https%3A%2F%2Fsmartmedia.mail.ru&utm_source=smartmedia_mail_ru
  - <https://news.mail.ru/politics/61969348/>
  - <https://news.mail.ru/incident/62202921/>
  - <https://news.mail.ru/politics/62013072/?from=swap&swap=3>
  - <https://news.mail.ru/politics/61920010/?from=swap&swap=2>
  - <http://fakti.org/quo-vadis-orbi/nacelnik-britanskog-generalstaba-imamo-samo-tri-godine-da-se-spremimo-za-rat-sa-rusijom>
  - <https://vizitnlo.ru/bendzhamin-fulford-17-06-2024-poslednie-novosti/>

- <https://vizitnlo.ru/zmej-shvarcz-po-prozvisshu-soros-sponsor-vyrabotki-yada-protiv-slavyan/>
- <https://vizitnlo.ru/leto-24-ukraina/>
- <https://news.mail.ru/politics/62117995/?frommail=1>
- <https://iz.ru/1730872/2024-07-22/cnn-uznal-o-privedenii-v-povyshennuiu-gotovnost-bolee-500-tys-voennykh-nato>
- https://www.rbc.ru/politics/12/07/2024/66905e4c9a7947453de03bb9?utm_source=news_mail_ru&utm_medium=informer&utm_campaign=rbc_partners&utm_term=2
- <https://news.mail.ru/politics/61967325/>
- <https://news.mail.ru/politics/61920010/?from=swap&swap=2>
- <http://fakti.org/nato/nato-iz-vasingtona-zahteva-od-svih-zemalja-sveta-da-ne-saradjuju-sa-rusijom>
- https://ru.valdaiclub.com/a/highlights/reaktsiya-rossii-kndr-i-knr-na-itogi-sammita-nato/?utm_source=newsletter&utm_campaign=434&utm_medium=email
- <http://fakti.org/globalpor/dzonson-ukrajina-tokom-jednog-meseca-ima-gubitke-kao-sad-u-celom-vijetnamskom-ratu>
- <http://fakti.org/alter-america/dzonson-ukrajina-sada-dnevno-gubi-2000-2300-vojnika-a-to-je-60000-mesecno>
- <http://fakti.org/rossia/general-alaudinov-broj-poginulih-na-ukrajinskoj-strani-premasio-je-700000>
- <http://fakti.org/quo-vadis-orbi/ukrajina-kod-kijeva-pravi-centralno-vojnicky-groblje-za-160000-svojih-zastitnika>
- https://iz.ru/1736198/2024-08-01/medvedchuk-soobshchilo-planakh-zelenskogo-mobilizovat-muzhchin-starshe-60-let?from=read_more
- <https://rt.rs/svet/103737-zelenski-nova-tila-italija-sting/>
- https://www.kp.ru/online/news/5926061/?utm_source=24smi&utm_medium=referral&utm_term=20512&utm_content=6411680_a_3&utm_campaign=2549&utm_referrer=24smi.info
- <https://news.mail.ru/politics/62153414/?from=swap&swap=2>
- <https://news.mail.ru/politics/62062481/?from=swap&swap=3>
- <https://www.politika.rs/scc/clanak/619491/Jermenija-se-sve-vice-priblizava-Zapadu>
- <https://www.youtube.com/watch?v=8R45tm2UPmk>
- https://ria.ru/20240718/spetsoperatsiya-1960582046.html?from=24smi&utm_source=ria.24smi.info&utm_medium=referral&utm_campaign=14638&utm_content=6370387_f_3&utm_referrer=24smi.info
- <https://news.mail.ru/politics/62020974/?frommail=1>
- <https://www.oreanda-news.com/gosudarstvo/ne-mogut-byt-pravdoy-v-evrope-ispugalis-resheniya-orbana-s-putinyem/article1520742/>
- <https://news.mail.ru/politics/61966664/?from=swap&swap=2>
- https://lenta.ru/news/2024/07/16/orban-raskryl-plany-trampa-na-ukrainu/?utm_source=news.mail.ru
- <http://fakti.org/quo-vadis-orbi/tod-radi-sopstvenog-opstanka-evropa-mora-priznati-da-je-rusija-pobedila-u-ukrajini>

- <https://news.mail.ru/politics/62220209/>
- <https://vizitnlo.ru/vechernie-novosti-vojny-na-ukraine-mirnyj-plan-trampa-po-ukraine-vooruzhit-eyo-do-zubov/>
- <https://ria.ru/20240614/nebenzya-1953044426.html?in=t>
- <https://news.mail.ru/politics/62089471/?from=swap&swap=2>
- <https://www.blic.rs/vesti/svet/sve-o-mirovnom-samitu-o-ukrajini-u-svajcarskoj-rusija-dala-ultimatum-kina-se-drzi-po/6tqn3lt>
- <https://radiosarajevo.ba/vijesti/svijet/završen-mirovni-samit-u-svicarskoj-zajednicku-deklaraciju-nije-podrzalo-cak-16-drzava/549818>
- <https://www.politika.rs/scc/clanak/619819/Putin-Rusija-sprema-da-razgovara-o-evroazijskoj-bezbednosti-sa-clanicama-NATO>
- <https://vizitnlo.ru/deepstate/>
- <https://www.euronews.rs/svet/fokus/103181/americke-savezne-drzave-tuze-metu-optuzuju-kompaniju-za-zloupotrebu-podataka-i-stetu-po-mentalno-zdravlje-mladih/vest>
- <https://www.atvbl.rs/vijesti/svijet/fbi-saopstio-nove-detalje-o-napadacu-na-trampa-15-7-2024>
- <http://fakti.org/globalpor/dugin-iza-pokusaja-ubistva-trampa-stoji-grupa-u-kojoj-su-obama-klintonovi-i-bajden>
- <http://fakti.org/quo-vadis-orbi/dugin-sada-je-moguće-da-ce-bajdena-ubiti-njegove-demokrate>
- <http://fakti.org/globalpor/stiven-volt-male-su-sanse-da-se-sukob-u-ukrajini-završi-trijumfom-nato>
- <http://fakti.org/rossia/medvedev-nepovratni-put-ukrajine-u-nato-završice-se-nestankom-oboje>
- <https://news.mail.ru/politics/61966095/?from=swap&swap=3>
- <https://jugpress.com/teorija-bezbednosti-sta-je-vazno-znati/>
- <https://www.pravoslavna-srbija.com/deset-bozijih-zapovesti/>
- <https://www.plakati.com.hr/shop/karta-svijeta-politicka/>
- <https://bs.wikipedia.org/wiki/Azija>
- <https://www.politika.rs/sr/clanak/397266/Srbija-most-za-saradnju-Evroazijske-i-Evropske-unije>
- <https://srbin.info/politika/djordjevic-na-sednici-skupstine-naroda-evroazije/>
- <https://www.in4s.net/skupstina-naroda-evroazije-odlucila-pri-znanje-aleksandru-djurdjevu/>
- <https://rs.rbth.com/zivot/83719-da-o-srbiji-zna-citava-planeta-skupstina-naroda-evroazije>
- https://ru.valdaiclub.com/events/posts/articles/itogi-vneshnepolicheskogo-sezona-mnogopolyarnyy-vodovorot/?utm_source=newsletter&utm_campaign=431&utm_medium=email
- <https://srpskainfo.com/sve-sto-zapad-radi-je-priprema-za-rat-s-rusijom-iz-kremlja-smatraju-da-ne-postoji-perspektiva-za-dialog-sa-nato/>
- <https://borba.me/lavrov-nato-planira-da-sprijeci-formiranje-evroazijske-strukture-bezbednosti/>

- <http://fakti.org/alter-america/riter-nato-pakt-se-nece-odrzati-ni-narednih-deset-godina>
- <https://news.mail.ru/politics/62114728/>
- <https://www.bbc.com/serbian/lat/balkan-69104114>
- <https://www.facebook.com/>
- <https://vneshpol.ru/news/u1671/2024/06/15/14485>
- <https://news.mail.ru/politics/61792281/>
- <https://russiancouncil.ru/analytics-and-comments/comments/ideya-o-sisteme-evraziyskoy-bezopasnosti-cto-nazyvaetsya-vitaet-v-vozdrukhe/>
- <https://rus.sectso.org/20240704/1420683.html>
- <https://vizitnlo.ru/pokrovskom-napravlenii-russkaya-armiya-prodvigaetsya-kak-parovoj-katok-uzhe-osvobozhdeno-5-syol-karta-boevyh-dejstvij/>
- <http://fakti.org/alter-america/tramp-bajden-otisao-osramocen-mask-sorosi-zamenili-ostarelu-marionetu-na-mladju-na-haris>
- <https://news.mail.ru/politics/62063517/?from=swap&swap=2>
- <http://fakti.org/alter-america/bajden-ili-neko-u-njegovo-ime-saopstio-da-nece-podneti-ostavku-na-funkciju-predsednika-sad>
- <https://www.dw.com/bs/ko-je-kamala-harris/a-69740175>
- <https://sputnikportal.rs/20240806/ko-je-tim-valc--izbor-kamale-haris-za-potpredsednika-1175794045.html>
- <https://politicki.ba/vijesti/sad-daju-35-milijardi-dolara-izraelu-za-trosenje-na-americko-oruzje-i-vojnu-opremu/57447>
- <http://fakti.org/globalpor/daily-telegraph-na-zapadu-strepe-od-trampovog-povratka-na-vlast-a-treba-da-vise-brinu-zbog-haris>
- <http://fakti.org/alter-america/tramp-ako-haris-postane-predsednik-sad-izazvace-treci-svetski-rat>
- <http://fakti.org/alter-america/bloomberg-sad-ce-napustiti-ili-svoju-globalnu-hegemoniju-ili-liberalizam-mozda-i-oboje>
- <https://vizitnlo.ru/a-imperija-u-nas-obyazatelno-snova-budet/>
- <https://vizitnlo.ru/02-08-2024-pokrovskoe-napravlenie-posle-osvobozhdeniya-n-p-vesyoloe-situacziya-dlya-vsu-kriticheckaya-karty-svo-na-ukraine/>
- <https://news.mail.ru/incident/62118819/>
- https://ru.valdaiclub.com/a/highlights/briks-kak-alternativnyy-tsentr/?utm_source=newsletter&utm_campaign=433&utm_medium=email
- <https://vizitnlo.ru/bendzhamin-fulford-17-06-2024-poslednie-novosti/>
- <http://repozitorijum.diplomacy.bg.ac.rs/129/1/ADB%2C%20Zbornik%20radova%2C%20140312-69-79.pdf>
- <https://zemunskevesti.rs/ovako-su-se-zvale-ulice-u-zemunu-za-vreme-nacisticke-okupacije/>
- <https://www.dw.com/sr/borba-velikih-sila-za-balkan-srbija-je-klju%C4%8Dna/a-65705617>
- <https://www.cibezbednost.com/regionalna-bezbednost/bezbednost-balkana-i-uticaj-velikih-sila/>

- <https://www.rts.rs/lat/vesti/politika/2910410/.html?print=true>
- https://mondo.rs/Info/Svet/a1963129/u-rumuniji-nice-naj-veca-nato-baza-u-evropi.html?utm_source=Kraken&utm_medium=Push&utm_campaign=09-08-2024
- <https://www.slobodnaevropa.org/a/scholz-beograd-vu-cic/33041962.html>
- <http://fakti.org/serbian-point/potpredsednik-vlade-rs-vulin-opozicija-zeli-scenario-majdana-u-srbiji>
- <http://fakti.org/sta-to-pisu/kecmanovic-zapad-zagorcava-zi-vot-srpskoj-ali-i-saracin-zna-da-nece-jos-dugo>
- <http://fakti.org/serbian-point/vucic-sistematicno-su-rusili-dej-ton-da-bi-rusili-srpsku-srbija-nece-rat-sa-bosnjacima>
- <http://fakti.org/serbian-point/vulin-dodiku-sude-jer-nisu-si-gurni-da-li-ga-mogu-uhapsiti-plase-se-reakcije-srpskog-naroda-i-srbije>
- <http://fakti.org/srpska/vlada-srpske-zele-li-bosnjaci-da-zive-sa-srbima-u-bih-ili-da-se-dokopaju-onog-sto-je-srpsko>
- <http://fakti.org/sta-to-pisu/galijasevic-u-najvecoj-musliman-skoj-vojnoj-fabrics-radila-i-hitlerova-kovnica>
- <https://www.uo.mod.gov.rs/lat/548/okrugli-sto-o-suprotstavljanju-novim-izazovima-548>
- https://www.atvbl.rs/republika-srpska/trifkovic-srbi-ce-lakse-disati-ako-bude-izabran-tramp-23-7-2024?utm_source=Linker&utm_medium=widget&utm_campaign=razmjena%2bprometa

Jelena GUSKOVA¹

NEPOSLUŠNA DRŽAVNA DUMA RUSKE FEDERACIJE. JUGOSLOVENSKO PITANJE 1994. god.

Apstrakt. U članku se analizira konfrontacija između Državne Dume i Ministarstva spoljnih poslova Ruske Federacije 1994. godine, nakon izbora novog parlamenta Državna дума, izabrana krajem 1993. godine, preuzela je kontrolu nad balkanskim problemom i reagovala na svaku eskalaciju situacije u bivšoj Jugoslaviji. Duma nije formalno tretirala ovu temu, pokušala je da izvrši makar moralni pritisak na Ministarstvo spoljnih poslova i držala je problem pod stalnom kontrolom. Tako je Duma razmatrala pitanja jugoslovenske krize 16. februara, 12. i 13. aprila i 13. maja.

Ključne riječi: Jugoslavija, Rusija, kriza, raspad federacije, Državna дума, pregovarački proces.

Nova država, novi ministar.

Formiranje političkih struktura i utvrđivanje spoljnopolitičkih smjernica za novu državu, Rusku Federaciju,

---

Formiranje političkih struktura i utvrđivanje spoljnopolitičkih smjernica za novu državu, Rusku Federaciju.

---

¹ Guskova Jelena Jurjevna – doktor istorijskih nauka, vodeći istraživač Instituta za slavistiku Ruske akademije nauka, E-mail: jelenaguskova@gmail.com

odvijalo se istovremeno 1992. godine. Ovaj proces je bio ishitreni, pa stoga nije uvijek promišljen i uravnotežen. Novi kadrovi, nova

---

Nije bilo ni normalne vlade, niti bilo čega drugog². Koncept spoljne politike formiran je spontano, ishitreno, a često i nepromišljeno.

---

lica, neusklađeni pristupi, ishitrene odluke. B.N. Jeljcin je žurio da stvori državne strukture i sa novim ljudima uđe u proces izgradnje nove zemlje. A.V.Kozirev se sjećao da „nije bilo nikakvog reda. Sve se radilo u hodu. Nije bilo ni normalne vlade, niti bilo čega drugog“². Koncept spoljne politike formiran je spontano, ishitreno, a često i nepromišljeno.

Za vrijeme Kozirjeva nije postojao naučno utemeljen spoljnopolitički koncept nove ruske države, pa su se politike pojedinih pravaca oblikovale sasvim spontano. Upravo to se desilo sa balkanskom politikom Rusije.

Sa kakvim idejama je ministar počeo da vodi rusko Ministarstvo spoljnih poslova? „Univerzalne ljudske vrijednosti“ postale su njegova jača strana. I stalno je ponavljao nekoliko fraza iz „demokratskog“ rječnika, koje su se ministru činile izuzetno progresivnim: „politika novog mišljenja“, „demokratske visokorazvijene države“, „prelazak na civilizovanu, demokratsku stranu barikada“, „savez sa onima koji čuvaju međunarodno pravo“ itd. Najmanje je govorio o nacionalnim interesima Rusije. Od samog početka je bio ubeđen da NATO nije neprijatelj Rusije. Govoreći na jednoj od prvih konferencija za štampu krajem 1991. godine, rekao je: „Na NATO ne gledamo kao na agresivni vojni blok, već kao na jedan od mehanizama stabilnosti u Evropi i svijetu u cjelini. Stoga je prirodno da želimo da sarađujemo sa ovim mehanizmom i da se povežemo sa njim“³.

Nije bilo razvijene balkanske politike, ali je Vrhovni savjet (VS) držao jugoslovensko pitanje pod stalnom kontrolom, smatrajući spoljnu politiku jednim od prioriteta Vrhovnog savjeta. Ministarstvo spoljnih poslova se trudilo da ne obraća pažnju na odluke Vrhovnog savjeta koji se sa nevjerovatnom upornošću

---

Za vrijeme Kozirjeva nije postojao naučno utemeljen spoljnopolitički koncept nove ruske države.

---

iznova vraćao na jugoslovensku temu. U parlamentu se o ovom problemu raspravljalo u poslaničkim grupama, u Odborima i Komisijama. To

---

2 Koh A., Aven P. Andrej Kozirev: prava kamikaza. Intervju // FORBES. 2011, 28 sept. // Režim pristupa: <https://www.forbes.ru/ekonomika/lyudi/74501-andrei-kozyrev-nastoyashchii-kamikadze>

3 Diplomatski glasnik. M., 1992. 15. januar. Br. 1. S. 11.

je izazvalo nezadovoljstvo i iritaciju ministra spoljnih poslova. Tako se sredinom 1992. godine jasno ukazala protivrečnost između izvršne i zakonodavne vlasti u oblasti spoljne politike. Ruski parlament obraćao je veliku pažnju na jugoslovensko pitanje. Od juna 1992. do septembra 1993. godine, Vrhovni savjet se sedam puta obraćao jugoslovenskom pitanju, svaki put izazivajući neskrivenu iritaciju Ministarstva inostranih poslova, jer su na sastancima utvrđene činjenice o zločinima nad srpskim stanovništvom, snabdevanju oružjem Hrvata i Muslimana mimo embarga, kritikovana je pozicija ruske diplomatije, analizirane su njene pogrešne procjene i greške. I iako je u nedostatku posebnog zakona koji bi regulisao proceduru interakcije između Ministarstva spoljnih poslova i parlamenta, ministarstvo bilo prilično nezavisno u vođenju spoljne politike, ipak je Vrhovni savjet stalno „smetao“ Ministarstvu spoljnih poslova svojim raspravama i odlukama, uznemiravao javno mnjenje.

Jeljcin je donio fundamentalnu odluku o rasturanju Vrhovnog savjeta na sjednici koja je počela u nedelju, 12. septembra 1993.

Jeljcin je donio fundamentalnu odluku o rasturanju Vrhovnog savjeta na sjednici koja je počela u nedelju, 12. septembra 1993. u Novo-Ogarevu, u 12 časova. Sukob između izvršne i zakonodavne vlasti, koji je okončan pucnjavom po ruskom parlamentu u jesen 1993. godine, dao je ministru spoljnih poslova odriježene ruke. Sada nije bilo potrebe da se osvrće na „komunistički“ parlament, između ostalog, i kod vođenja balkanske politike.

Izbori poslanika u Državnu dumu Ruske Federacije prvog saziva održani su 12. decembra 1993. godine, zajedno sa izborima u Savjet Federacije i usvajanjem novog Ustava Rusije, prema kojem je i osnovana Državna дума. Ministar je morao da uspostavi odnose sa novim parlamentarcima, to je jasno vidljivo u radu Dume 1994. godine.

Državna дума prvog saziva je novi izazov za ministra.

Državna дума, izabrana krajem 1993. godine, preuzela je kontrolu nad balkanskim problemom i odgovarala na svaku eskalaciju situacije u bivšoj Jugoslaviji. Simptomatično je da novom parlamentu nije trebalo vremena da „uđe“ u jugoslovensku temu. Već na prvom

---

Državna дума, izabrana krajem 1993. godine, preuzela je kontrolu nad balkanskim problemom i odgovarala na svaku eskalaciju situacije u bivšoj Jugoslaviji.

Zamjenik ministra spoljnih poslova S. Lavrov govorio je o djelovanju ruskog Ministarstva spoljnih poslova u vezi rješavanja jugoslovenske krize.

---

sastanku 21. januara 1994. na dnevnom redu je bila rasprava o situaciji u Jugoslaviji. Na prijedlog predsjednika Odbora za međunarodne poslove V. Lukina, raspravljalo se o nacrtu preporuka o politici Rusije na Balkanu, budući da je postojala „velika zabrinutost zbog aktivne rasprave u organima NATO-a o mogućnosti bombardovanja nekih meta u Bosni i Hercegovini...“⁴. Zamjenik ministra spoljnih poslova S. Lavrov govorio je o djelovanju ruskog Ministarstva spoljnih poslova u vezi rješavanja jugoslovenske krize. Poslanici su ga zamolili da govori o situaciji na Balkanu kako bi „odlučili kakav stav treba zauzeti!“⁵.

Lavrov je naglasio da se Rusija uvijek protivila vojnim metodama rješavanja jugoslovenske krize. A takvi predlozi su se javljali i ranije, Sjedinjene Američke Države su davale ove prijedloge skoro dvije godine. Kad god su podnete UN-u, Rusija je insistirala na uravnoteženom, izbalansiranom pristupu prema svim stranama u sukobu i do sada je u svim slučajevima nastojala da konsoliduje svoju poziciju u odlukama Savjeta bezbjednosti. Kao rezultat toga, sve rezolucije Savjeta bezbjednosti (a ima ih tri) koje dozvoljavaju upotrebu mjera prinude sadrže veoma stroge kriterijume i ograničenja. A „to je moguće samo u tri slučaja: napad na konvoj humanitarne pomoći, kršenje zone zabrane letova u vazдушnom prostoru iznad Bosne i Hercegovine i direktna opstrukcija mirovnih snaga UN-a u sprovođenju njihovog mandata da održavaju bezbjednosne zone uspostavljene na teritoriji bivše Jugoslavije za dostavu humanitarne pomoći“⁶. Prema riječima Lavrova Ministarstvo spoljnih poslova vjerovalo je da je moguće preduzeti mjere prinude protiv bilo koje strane u sukobu koja krši utvrđene zabrane Savjeta bezbjednosti, da rezolucije nisu bile antisrpske prirode, kao i da NATO ne može da koristi vazdušne snage bez odluke Savjeta bezbjednosti. Međutim, zamjenik ministra je bio prinuđen da prizna da je NATO 1994. godine izašao sa anti-

---

Lavrov je naglasio da se Rusija uvijek protivila vojnim metodama rješavanja jugoslovenske krize.

---

srpskom retorikom i najavio spremnost da izvrši vazdušne udare na Srbe. Rusija čak nije bila obaviještena o pripremi ovog saopštenja.

---

4 Citat // Moskovski vijesti. M., 1994. 23/30. januar. Br. 4. S. A 2.

5 Hronika sastanka Državne dume 21. januara 1994. godine // Zvanični sajt DD RF. // Režim pristupa: <http://api.duma.gov.ru/api/transcriptFull/1994-01-21>

6 Isto tamo.

Poslanici su bili zabrinuti zbog zvaničnog stava Rusije o dešavanjima u Jugoslaviji. Lavrov je izjavio da „nije bilo nikakvog saopštenja Vlade o pitanju napada na Jugoslaviju.

Međutim, obično stav Vlade iznosi Ministarstvo spoljnih poslova. Takvu izjavu smo dali na brifingu. Naš ataše za štampu, direktor Odjeljenja

za informisanje i štampu Karasin, dao je izjavu dan poslije sjednice NATO-a, u kojoj je izrazio, kao što sam već rekao, neslaganje sa ovom idejom i čuđenje što nismo ni obaviješteni o tome“⁷.

Poslanici su bili zabrinuti zbog zvaničnog stava Rusije o dešavanjima u Jugoslaviji.

I drugi problem koji je brinuo poslanike je šta tačno Ministarstvo spoljnih poslova i vlada Ruske Federacije rade kako bi se ukinule drakonske sankcije uvedene Jugoslaviji 1992. godine. Lavrov je otvoreno rekao da ruske diplomate stalno pokreću ovo pitanje, ali sada nema potreban broj glasova u Savjetu bezbjednosti da se ono riješi, jer većina zapadnih zemalja članica Savjeta bezbjednosti i većina zemalja u razvoju članica Savjeta bezbjednosti čekaju potpisivanje mirovnog sporazuma.

Emotivno je govorio V.Žirinovski, koji je rekao da MSP već tri godine zauzima pogrešan, antisrpski, antislovenski, antiruski stav na Balkanu. „Tamo nabijaju ljude na kolac, srednjovekovno muče, razapinju, siluju, ruše sve gradove Bosne i sve gradove Srbije – a vi ćutite, ćuti naš ambasador... Gdje je ministar spoljnih poslova? Ukoliko ministar spoljnih poslova ne preduzme mjere u roku od nedelju dana, naša frakcija će postaviti pitanje njegove hitne smjene. Narod Rusije je umoran od takvog ministra koji ne radi ništa...“⁸.

Kao rezultat rasprave, jednoglasno je usvojeno Saopštenje u kome se sve zainteresovane strane pozivaju da se uzdrže od upotrebe sile u BiH i da se pitanje prevremenog ukidanja sankcija Srbiji i Crnoj Gori pokrene u Savjetu bezbjednosti UN-a. Poslanici su pozvali predsjednika da u Savjetu bezbjednosti UN-a podnese zvaničnu inicijativu za ukidanje ekonomskih sankcija Srbiji.

Ministarstvo spoljnih poslova nije otvoreno izrazilo nezadovoljstvo stavom Dume, već ga

---

Emotivno je govorio V.Žirinovski, koji je rekao da MSP već tri godine zauzima pogrešan, antisrpski, antislovenski, antiruski stav na Balkanu.

---

7 Isto tamo.

8 Isto tamo.

je kritikovalo samo zbog toga što je ishitreno, jer su „neke fraze formulisane u izvesnoj izolaciji od stvarne situacije“⁹.

Tako je Duma razmatrala pitanja jugoslovenske krize 16. februara, 12. i 13. aprila i 13. maja.

Duma se nije bavila ovom temom formalno, već je pokušala da izvrši makar moralni pritisak na Ministarstvo spoljnih poslova i držala problem pod stalnom kontrolom. Tako je Duma razmatrala pitanja jugoslovenske krize 16. februara, 12. i 13. aprila i 13. maja.

Poslanici su bili ogorčeni odlukom „da se koriste vojni avioni, šta više, bez prethodnih konsultacija sa Rusijom i drugim članicama Savjeta bezbjednosti UN-a“. Predsjedavajući Državne Dume je 12. aprila dao izjavu u vezi sa bombardovanjem srpskih teritorija u blizini bosanskog grada Goražda od strane NATO aviona. „Državna дума Federalne skupštine Ruske Federacije, koja uživa povjerenje naroda i izražava mišljenje većine stanovnika Rusije, nema namjeru da zauzme poziciju spoljnog posmatrača u situaciji stvorenoj na teritoriji bivše Jugoslavije“¹⁰. Duma je osudila jednostrane vojne akcije NATO-a u Bosni i Hercegovini i zatražila od Ministarstva spoljnih poslova da razvije aktivnu poziciju na stvaranju efikasnog mehanizma za sprovođenje rezolucija Savjeta bezbjednosti UN-a kako bi se u budućnosti spriječilo donošenje vojnih mjera bez uvažavanja mišljenje Rusije¹¹.

V. I. Čurkin se 19. aprila sastao sa predsjednikom Savjeta Federacije V. Šumejkom i predsjednikom Državne dume I. Ribkinom, iznijevši im svoje utiske i zaključke. Njegovo izlaganje su slušali, prema sjećanju V. Čurkina, „sasvim adekvatno“. Međutim, V. Lukin, koji je lično posjetio Balkan, na konferenciji za novinare izrazio je želju „da ruska posrednička diplomatija ne bude tako rigidno vezana za „lični faktor“, da „ljudi poput mene ne bi

---

Duma je osudila jednostrane vojne akcije NATO-a u Bosni i Hercegovini.

---

imali sumnju da tu ambicija igra preveliku ulogu.“ Neophodno je isključiti „lične zamjerke i ra-

---

9 Sa brifinga specijalnog predstavnika Predsjednika Ruske Federacije, zamjenika ministra spoljnih poslova Ruske Federacije V.I. Čurkina // Diplomatski glasnik. M., 1994. Br. 3/4. S. 40.

10 Hronika sastanka Državne dume 13. aprila 1994. godine.// Zvanični sajt DD RF. Režim pristupa: <http://api.duma.gov.ru/api/transcriptFull/1994-04-13>,

11 Saopštenje Državne dume Federalne skupštine Ruske Federacije // Državna Duma: Rezolucije i drugi dokumenti. 17. februar, 13. april 1994. god. M.: Izvestija, 1994. S. 36.

zočarenja“, diplomata „ne smije da izgubi hladnokrvnost“, dao je koristan savjet Vladimir Lukin“¹².

Delegacije Dume su nekoliko puta posjetile Balkan, razbijajući političku izolaciju koju su nametnule Evropa i SAD. Na primjer, 29. marta grupa ruskih parlamentaraca, predstavnika raznih frakcija, predvođena S.N.Baburinom došla je kod Srba u Bosni. Sastanak je bio topao i srdačan, prisjeća se N. Koljević. Razgovarali su o mnogim pitanjima, što je bilo važno za Srbe u nedostatku veza sa drugim zemljama. Srbima je bio uručen za njih važan dokument pod nazivom „Ustavni ugovor o Zajednici Bosne i Hercegovine“. Upravo taj dokument je bio ponuđen Srbima na sljedećoj rundi pregovora u Ženevi¹³. Iz Srbije delegacija poslanika Državne dume vratila se 2. aprila.

Delegacije Dume su nekoliko puta posjetile Balkan, razbijajući političku izolaciju koju su nametnule Evropa i SAD.

Delegacija Državne Dume je 21. aprila 1994. godine ponovo doletela u Jugoslaviju, sastavljena od predstavnika svih frakcija, sa ciljem da detaljno prouči situaciju na Balkanu i o tome obavijesti parlament, koji treba da razvije svoj odnos prema događajima u vezi sa aktiviranjem NATO-a u Bosni i Hercegovini. Delegaciju je predvodio general N. Bezborodov, član frakcije Komunističke partije Ruske Federacije. Prema riječima zamjenika K. Zatulina, delegacija je „posjetila skoro sve i sastala se sa skoro svima“¹⁴. Vraćali su se sa konkretnim prijedlozima i željom da se situacija u bivšoj Jugoslaviji riješi. Plan je bio sljedeći: momentalni prekid vatre i sazivanje konferencije uz učešće velikih sila i balkanskih zemalja, na kojoj bi se, posebno, razgovaralo o izgledima za ukiđanje sankcija Srbiji i Crnoj Gori.

O rezultatima poslaničkog putovanja razgovarano je na sjednici Dume 13. maja. Šef zvanične delegacije, poslanik Bezborodov N.M., obavjestio je poslanike o rezultatima putovanja. Tokom sastanaka, kako je rekao, razgovarano je o situaciji na Balkanu, mogućnostima i načinima za mirno rješenje, pitanju ukidanja sankcija Srbiji i Crnoj Gori, povratku SR Jugoslavije u svjetsku zajednicu, načinima daljeg jačanja i razvoja prijateljstvo između naroda Rusije i bivše

---

Delegacija Državne Dume je 21. aprila 1994. godine ponovo doletela u Jugoslaviju.

---

12 Čurkin V.I. Izgubljeno u prevodu. M.: Abris, 2020. S. 148.

13 Koljević N. Stvaranje Republike Srpske. Dnevnik 1993-1995. Knj. 1. Beograd: Službeni glasnik, 2008. S. 472-473.

14 Da li Kartaginu treba obnoviti? // Rusija. M., 1994. 18-24. maja. Br. 19 (181). S. 2.

Jugoslavije, te o stanju i izgledima za proširenje međuparlamentarnih kontakata. Na osnovu rezultata rada, članovi delegacije su došli do sljedećih zaključaka¹⁵.

Kao prvo, niz država je prekršilo načelo jednake odgovornosti zaraćenih strana u svojim ocjenama bošnjačko-srpsko-hrvatskog sukoba.

Kao prvo, niz država je prekršilo načelo jednake odgovornosti zaraćenih strana u svojim ocjenama bošnjačko-srpsko-hrvatskog sukoba.

Tome umnogome doprinosi informacioni rat protiv Srba u medijima. Odgovornost za ono što se dešava u regionu, uključujući vođenje ratnih dejstava, se isključivo prebacuje na srpsku stranu. Ovo je daleko od istine. Vojne akcije od strane Srba trenutno su neophodna mjera. Rješenje jugoslovenske krize odlaže se zbog neuravnoteženosti u pristupu međunarodne zajednice stranama u sukobu. Prije svega, ne postoji efikasan politički uticaj država na muslimansku stranu. Primjetno je slabljenje uloge UN-a u rješavanju krize. Rusija može i treba da kaže svoju principijelnu, jaku riječ u ovom procesu, ako takvu riječ još nije izgubila. Srbi su spremni da sjednu za pregovarački sto, Srbi traže, Srbi čekaju mir i pomoć, između ostalog i od Rusije.

Kao drugo, oštre ekonomske sankcije Saveznoj Republici Jugoslaviji su jednostrane i nisu pravične. Besmislenost sankcija kao hitne mjere je očigledna svima. Uvođenje sankcija ne može da zaustavi građanski rat, već je paralisalo privredu Srbije i Crne Gore, što je dovelo do naglog pada životnog standarda civilnog stanovništva, uključujući i stanovništvo Jugoslavije, koje ni sa kim ne ratuje. Beloborodov je izrazio mišljenje članova delegacije da je „neophodno intenzivirati napore Rusije da ukine sankcije UN-a protiv SR Jugoslavije, bez toga Rusija gubi ne samo Jugoslaviju – Rusija gubi samu sebe. Uporno se boriti za ukidanje sankcija danas znači aktivno braniti zdrav razum, pravdu, humanost i mir ne samo na Balkanu, već širom Evrope, a možda i širom svijeta“.

Kao treće, Beloborodov je ukazao na brojne ozbiljne pogrešne procjene ruskog Ministarstva spoljnih poslova u ovom regionu. To je uključivalo i pre nagljeno priznanje unitarne države Bosne i Hercegovine i podršku odluci UN-a da poštri jednostrane sankcije protiv Savezne Republike Jugoslavije.

Primjetno je slabljenje uloge UN-a u rješavanju krize. Rusija može i treba da kaže svoju principijelnu, jaku riječ u ovom procesu.

---

15 Hronika sastanka Državne Dume 13. maja 1994. // Zvanični sajt Državne Dume Ruske Federacije. Režim pristupa: <http://api.duma.gov.ru/api/transcriptFull/1994-05-13>

A u aprilu ove godine, tokom rada delegacije u republikama bivše Jugoslavije, Rusija je zapravo dala odriježene ruke NATO-u da izvrši vazdušne udare na Srbe, dok ni Ambasada Rusije u Jugoslaviji ni zvanična delegacija Državne Dume nisu bili obaviješteni, niti je o tome niko ništa znao¹⁶.

Govoreći o situaciji u Jugoslaviji, poslanici su predložili da se odluka ozvaniči ne u obliku izjave ili rezolucije, već u obliku zakona.

Beloborodov je u ime delegacije predložio niz konkretnih mjera. Za rješavanje svih postavljenih pitanja potrebno je da Državna дума održi parlamentarna saslušanja o pitanju ukidanja sankcija, a u njima bi mogli da učestvuju predstavnici republika bivše Jugoslavije. Takva saslušanja ne bi trebalo da se odlažu ni pod kojim okolnostima. Pored toga, predstavniku Ruske Federacije u Ujedinjenim nacijama trebalo bi naložiti da pokrene pitanje uvođenja sankcija protiv onih strana u sukobu na teritoriji bivše Jugoslavije koje odbijaju momentalni prekid vatre i početak pregovora bez ikakvih preduslova. Članovi delegacije su zaključili da bi trebalo podržati inicijativu predsjednika Ruske Federacije da se održi konferencija za rješavanje krize u Jugoslaviji uz učešće Rusije, SAD-a, UN-a i Evropske Unije.

Duma i Zakon o Jugoslaviji

Govoreći o situaciji u Jugoslaviji, poslanici su predložili da se odluka ozvaniči ne u obliku izjave ili rezolucije, već u obliku zakona, kako bi ga Ministarstvo spoljnih poslova prihvatilo na izvršenje. Poslanici Dume glasali su za nacrt saveznog zakona o suspenziji učešća Ruske Federacije u sprovođenju međunarodnih sankcija uvedenih protiv Savezne Republike Jugoslavije. U slučaju jednostranog ukidanja embarga na isporuku oružja bosanskim muslimanima, Duma je predložila da se uvede jednostrani moratorijum na sprovođenje sankcija Jugoslaviji. Bio je to prvi put u istoriji ruskog parlamenta da su poslanici glasali za zakon o kome se ranije nigde nije raspravljalo – ni u odborima ni u komisijama. Problem je bio u tome da je na ovaj zakon morao da pristane Savjet Federacije, a predsjednik da ga potpiše. Dana 17. maja, u prvom čitanju usvojena je Rezolucija Dume o usvajanju takvog zakona i upućivanju predsjedniku, komitetima

---

Problem je bio u tome da je na ovaj zakon morao da pristane Savjet Federacije, a predsjednik da ga potpiše.

---

¹⁶ Isto tamo.

i komisijama i Savjetu Federacije na davanje prijedloga i komen-

---

Duma je usvojila i Rezoluciju u kojoj je preporučila predsjedniku Ruske Federacije i vladi, Ministarstvu spoljnih poslova da odmah preduzmu energične, jake napore u okviru UN-a.

---

tara. Međutim, dokument Dume predsjednik nije potpisao i on nije postao zakon.

Duma je usvojila i Rezoluciju u kojoj je preporučila predsjedniku Ruske Federacije i vladi, Ministarstvu spoljnih poslova da odmah preduzmu energične, jake napore u okviru UN-a na uki-

danju sankcija Saveznoj Republici Jugoslaviji; da nalože predstavniku Ruske Federacije pri UN-u da pokrene pitanje uvođenja sankcija protiv onih strana u sukobu na teritoriji bivše Jugoslavije koje odbijaju momentalni prekid vatre i početak pregovora bez ikakvih preduslova. U slučaju jednostranog ukidanja embarga na oružje BiH od strane bilo koje zemlje, Rusija mora preduzeti adekvatne mjere odgovora, uključujući i pokretanje pitanja jednostranog povlačenja iz režima sankcija. Poslanici Dume savjetovali su Ministarstvu spoljnih poslova da intenzivira diplomatski rad u cilju postizanja čvrstog i trajnog mira na ovim prostorima zasnovanog na obezbjeđivanju političkih i nacionalnih prava i interesa svih naroda na prostoru bivše Jugoslavije, da dosledno vodi politiku izbalansiranog i objektivnog pristupa svim stranama u sukobu na tlu bivše Jugoslavije, jer podrška ultimatumima NATO-a i drugim jednostranim antisrpskim akcijama, uključujući i one propagandne prirode, vodi samo produžavanju sukoba i povećanju broja žrtava rata¹⁷.

Donji dom parlamenta odobrio je i prijedloge delegacije poslanika koji su posjetili Balkan i usvojio apel u kojem poziva sve parlamente svijeta da ne dozvole donošenje odluka koje bi mogle da destabilizuju situaciju u bivšoj Jugoslaviji, a prije svega vode do kršenja embarga na oružje od strane bilo koje od zaraćenih

---

Poslanici Dume savjetovali su Ministarstvu spoljnih poslova da intenzivira diplomatski rad u cilju postizanja čvrstog i trajnog mira na ovim prostorima .

---

strana. Osim toga, Državna дума je prijedložila da „parlamenti država u okruženju bivše Jugoslavije održe međunarodnu konferenciju uz učesće predstavnika UN-a i OEBS-a o načinima za prevazilaženje krize na Balkanu“¹⁸.

---

17 Rezolucija Državne dume Federalne skupštine Ruske Federacije o rezultatima putovanja zvanične delegacije Državne dume Savezne skupštine Ruske Federacije u republike bivše Jugoslavije // Dokument Kancelarije Savjeta Federacije Federalne skupštine Ruske Federacije. 13. maja 1994. broj 113-1 GD

18 Hronika sastanka Državne Dume 13. maja 1994. // Zvanični sajt Državne Dume Ruske Federacije. Režim pristupa: <http://api.duma.gov.ru/api/transcriptFull/1994-05-13>

Poslanici su, međutim, primijetili da Ministarstvo spoljnih poslova ne sprovodi uvijek odluke Dume. Kako je rekao K. Zatulín, „naš ministar spoljnih poslova nema apsolutno nikakvu potrebu da zamišlja sebe kao savremenog Georgija Pobjedonosca, koji će kopljem poraziti socijalizam i komunizam u Srbiji“¹⁹. Ukoliko Ministarstvo spoljnih poslova ne preduzme odgovarajuće mjere, Duma će usvojiti zakon o jednostranom povlačenju Rusije iz režima sankcija. „Ovo je konfliktna, deklarativna odluka koja će malo čemu može da doprenese, ali će pomoći Rusiji da sačuva svoju čast. A čast je takođe nije malo“, izjavio je K. Zatulín novinarima²⁰.

Poslanici su, međutim, primijetili da Ministarstvo spoljnih poslova ne sprovodi uvijek odluke Dume.

Duma je 11. novembra usvojila Izjavu „O jednostranim akcijama Sjedinjenih Država koje podrivaju embargo na isporuku naoružanja u Bosnu“. Govoreći u Komitetu za međunarodne poslove, V. Lukin je istakao: „Ako svako počne da se ponaša kako hoće u vezi sa Bosnom i bivšom Jugoslavijom, onda bi Rusija trebala da razmotri mogućnost isporuke oružja bosanskim Srbima“²¹. Kako su objavile srpske novine, rusko Ministarstvo spoljnih poslova je negativno reagovalo na odluke Dume, nazvavši ih emotivnim i „neblagovremenim korakom“²².

Kao što vidimo, ozbiljna saradnja Dume i Ministarstva spoljnih poslova nije uspjela, ali je alternativni stav poslanika pokazao nejednakost stava ruske diplomatije i iznio alternativne stavove koje je podržao određeni dio ruskog društva. Osim toga, poslanici Dume nisu prekidali saradnju sa Srbima u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj, što je za njih bilo izuzetno važno u uslovima političke izolacije.

Duma je 11. novembra usvojila Izjavu „O jednostranim akcijama Sjedinjenih Država koje podrivaju embargo na isporuku naoružanja u Bosnu“.

---

19 Da li Kartaginu treba obnoviti? // Rusija. M., 1994. 18-24. maja. Br. 19 (181). S. 2.

20 Isto tamo.

21 Citat: Koljević N. Sabrana djela, Knj. 1. S. 693.

22 Kritika Dume // Večernje Novosti. Beograd, 1994. 14. maj. S. 11.

Bibliografija • References

- *Diplomatičeskij vestnik*. M., 1992. 15 января. № 1. S. 11.
- (*Diplomatski glasnik*, Moskva, 1992. 15. januara, br. 1, s. 11.)
- [*Diplomatičeskij vestnik*. M., 1992. 15 yanvarya. N 1. S. 11]
- *Zajavlenie Gosudarstvennoy Dumy Federal'nogo sobranija Rossijskoj Federacii* // *Gosudarstvennaya Duma: Postanovlenija i drugie dokumenty*. 17 fevralja, 13 aprelya 1994 g. M.: *Izvestija*, 1994. S. 36.
- (*Sopštenje Državne dume Federalne skupštine Ruske Federacije* // *Državna Duma: Rezolucije i drugi dokumenti*. 17. februar, 13. april 1994. god. M.: *Izvestija*, 1994. S. 36.)
- [*Zajavlenie Gosudarstvenoy Dumy Federal'nogo sobranija Rossijskoj Federaciji* // *Gosudarstvennaya Duma: Postanovleniya i drugiye dokumenti*. 17 fevralya, 13 aprelya 1994 g. M.: *Izvestiya*, 1994. S. 36]
- *Iz brifinga special'nogo predstaviteľa Prezidenta RF zamestiteľa ministra inostrannykh del RF V.I.Čurkina* // *Diplomatičeskij vestnik*. M., 1994. № 3/4. S. 40.
- (*Sa brifinga specijalnog predstavnika Predsjednika Ruske Federacije, zamjenika ministra spoljnih poslova Ruske Federacije V.I. Čurkina* // *Diplomatski glasnik*. M., 1994. Br. 3/4. S. 40.)
- [*Iz brifinga special'nogo predstaviteľa Prezidenta RF zamestiteľa ministra inostrannykh del RF V.I.Churkina* // *Diplomatičeskij vestnik*. M., 1994. N ¾. S. 40]
- *Karfagen dolžen byt' vosstanovlen?* // *Rossija*. M., 1994. 18-24 maja. № 19 (181). S. 2.
- (*Da li Kartaginu treba obnoviti?* // *Rusija*. M., 1994. 18-24. maja. Br. 19 (181). S. 2.)
- [*Karfagen dolzen bity vosstanovlen?* // *Rossiya*. M., 1994. 18-24 maja. N 19 (181). S. 2.]
- Koljević N. *Stvaranje Republike Srpske*. Dnevnik 1993-1995. Knj. 1. Beograd: Službeni glasnik, 2008. S. 472-473.
- [Kolevich N. *Stvaranye Republike Srpske*. Dnevnik 1993-1995. Kny. 1. Beograd: Sluzbeni glasnik, 2008. S. 472-473]
- Koh A., Aven P. Andrej Kozirev: nastoyashchii kamikadze. Intervju // *FORBES*. 2011, 28 sent. // URL: // <https://www.forbes.ru/ekonomika/lyudi/74501-andrei-kozyrev-nastoyashchii-kamikadze>
- (Koh A., Aven P. Andrej Kozirev: prava kamikaza. Intervju // *FORBES*. 2011, 28 sept. // Režim pristupa: <https://www.forbes.ru/ekonomika/lyudi/74501-andrei-kozyrev-nastoyashchii-kamikadze>)
- [Koh A., Aven P. Andrej Kozirev: nastoyasciy komikadze. Intryvu // *FORBES*. 2011, 28 sent. // URL: // <https://www.forbes.ru/ekonomika/lyudi/74501-andrei-kozyrev-nastoyashchii-kamikadze>]
- *Kritika Dume* // *Večernje Novosti*. Beograd, 1994. 14 maj. S. 11.
- [*Kritika Dume* // *Vechernye novosti*. Beograd, 1994. 14 may. S. 11.]

- Postanovlenie Gosudarstvennoy Dumy Federal'nogo Sobraniya Rossiyskoy Federacii ob itogah poezdki oficial'noy delegacii Gosudarstvennoy Dumy Federal'nogo Sobraniya Rossiyskoy Federacii v respubliku byvshej Jugoslavii // Dokument Apparata Soveta Federacii Federal'nogo Sobraniya Rossiyskoy Federacii. 13 мая 1994 goda № 113-1 GD
- (Rezolucija Državne dume Federalne skupštine Ruske Federacije o rezultatima putovanja zvanične delegacije Državne dume Savezne skupštine Ruske Federacije u republike bivše Jugoslavije // Dokument Kancelarije Savjeta Federacije Federalne skupštine Ruske Federacije. 13. maja 1994. broj 113-1 GD)
- [Postanovleniye Gosudarstvenoy Dumy Federal'nogo sobraniya Rossiyskoy Federacii ob itogah poezdki oficial'noy delegacii Gosudarstvenoy Dumy Federal'nogo sobraniya Rossiyskoy Federacii v respubliku bivshey Jugoslavii // Dokument Apparata Soveta Federacii Federal'nogo sobraniya Rossiyskoy Federacii 13 may 1994 goda № 113-1 GD]
- Hronika zasedaniya Gosudarstvennoy Dumy 21 yanvarya 1994 g. // Oficial'nyy sayt GD RF. // URL: // <http://api.duma.gov.ru/api/transcriptFull/>
- (Hronika sastanka Državne Dume 12. januara 1994. // Zvanični sajt Državne Dume Ruske Federacije. Režim pristupa: <http://api.duma.gov.ru/api/transcriptFull/>)
- [Hronika zasedaniya Gosudarstvenoy Dumy 21 yanvary 1994 g. // Oficialniy sayt GD RF // URL: // <http://api.duma.gov.ru/api/transcriptFull/>]
- Citata // Moskovskie novosti. M., 1994. 23/30 янв. № 4. S. A 2.
- (Citat // Moskovski vijesti. M., 1994. 23/30. januar. Br. 4. S. A 2.)
- [Citata // Moskovskie novosti. M., 1994. 23/30 янв. № 4. S. A 2.]
- Čurkin V.I. Trudnosti perevoda. M.: Abris, 2020. S. 148.
- (Čurkin V.I. Izgubljeno u prevodu. M.: Abris, 2020. S. 148.)
- [Churkin V.I. Trudnosti perevoda. M.: Abris, 2020. S. 148]

Елена ГУСЬКОВА¹

НЕПОСЛУШНАЯ ГОСУ- ДАРСТВЕННАЯ ДУМА РФ. ЮГОСЛАВСКИЙ ВОПРОС В 1994 г.

Аннотация. В статье анализируется противостояние Государственной думы и Министерства иностранных дел РФ в 1994 г., после избрания нового состава парламента. Государственная дума, избранная в конце 1993 г., взяла под контроль балканскую проблему и реагировала на каждое обострение ситуации в бывшей Югославии. Дума не относилась к этой теме формально, пыталась оказывать хотя бы моральное давление на МИД, держала проблему под постоянным контролем. Так вопросы югославского кризиса рассматривались Думой 16 февраля, 12 и 13 апреля, 13 мая.

Ключевые слова: Югославия, Россия, кризис, распад федерации, Государственная дума, переговорный процесс.

---

¹ Гуськова Елена Юрьевна – доктор исторических наук, главный научный сотрудник Института славяноведения РАН, E-mail: jelenaguskova@gmail.com

Новое государство, новый министр.

Становление политических структур и определение ориентиров внешней политики нового государства – Российской Федерации – проходили в 1992 г. одновременно. Процесс этот был поспешный, а потому не всегда продуманный и взвешенный. Новые кадры, новые лица, неоднородные подходы, скороспелые решения. Б.Н.Ельцин торопился создать государственные структуры и с новыми людьми включиться в процесс построения новой страны. А.В.Козырев вспоминал, что «порядка никакого не было. Всё с колёс делалось. Ни правительства нормального, ничего»². Концепция внешней политики формировалась спонтанно, поспешно, зачастую непродуманно.

При Козыреве не существовало научно обоснованной внешнеполитической концепции нового российского государства, и поэтому политика отдельных направлений складывалась достаточно спонтанно. Именно так случилось и с балканской политикой России.

С какими идеями министр начал руководить МИДом России? Его коньком стали «общечеловеческие ценности». И ещё он постоянно повторял несколько фраз из «демократической» лексики, казавшихся министру крайне прогрессивными: «политика нового мышления», «демократические высокоразвитые государства», «переход на цивилизованную, демократическую сторону баррикад», «союз с теми, кто стоит на страже международной законности» и т.п. Меньше всего он говорил о национальных интересах России. С самого начала он был убеждён, что НАТО не является врагом России. Выступая на одной из первых пресс-конференций в конце 1991 г., он говорил: «Мы не рассматриваем НАТО как агрессивный военный блок, а рассматриваем как один из механизмов стабильности в Европе и мире в целом. Поэтому естественно наше желание сотрудничать с этим механизмом и подключиться к нему»³.

2 Кох А., Авен П. Андрей Козырев: настоящий камикадзе. Интервью // FORBES. 2011, 28 сент. // Режим доступа: <https://www.forbes.ru/ekonomika/lyudi/74501-andrei-kozyrev-nastoyashchii-kamikadze>

3 Дипломатический вестник. М., 1992. 15 января. № 1. С. 11.

Разработанной балканской политики не было, но Верховный Совет (ВС) держал югославский вопрос под постоянным контролем, считая внешнюю политику одним из приоритетов деятельности ВС. МИД старался не обращать внимания на постановления Верховного Совета, а последний с невероятным упорством вновь и вновь возвращался к югославской теме. В парламенте эта проблема обсуждалась и в депутатских группах, и в Комитетах, и Комиссиях. Это вызывало недовольство и раздражение министра иностранных дел. Таким образом, в середине 1992 г. отчётливо обозначилось противоречие между исполнительной и законодательной властями в сфере внешней политики. Парламент России держал югославскую тему под пристальным вниманием. С июня 1992 по сентябрь 1993 г. Верховный Совет семь раз обращался к югославской теме, вызывая каждый раз нескрываемое раздражение МИДа, поскольку на заседаниях обнародовались факты зверств над сербским населением, поставок вооружения хорватам и мусульманам в обход эмбарго, критиковалась позиция российской дипломатии, анализировались её просчёты и ошибки. И хотя в отсутствие специального законопроекта, который бы определял порядок взаимодействия МИД с парламентом, министерство было достаточно самостоятельно в проведении внешней политики, тем не менее, Верховный Совет постоянно «мешал» МИДу своими обсуждениями и решениями, будоражил общественное мнение.

Принципиальное решение о разгоне Верховного Совета Ельцин принял на совещании, которое началось в 12.00 в воскресенье 12 сентября 1993 года в Ново-Огареве. Противостояние исполнительной и законодательной ветвей власти, закончившееся расстрелом российского парламента осенью 1993 г., развязало руки министру иностранных дел. Теперь не надо было оглядываться на «коммунистический» парламент при проведении, в том числе, и балканской политики.

Выборы депутатов Государственной думы Российской Федерации I созыва состоялись 12 декабря 1993 г. вместе с выборами в Совет Федерации и принятием новой Конституции России, по которой и учреждалась Государственная дума. Министру пришлось налаживать отношения с новыми парламентариями, это отчётливо видно по работе Думы в 1994 г.

Государственная дума первого созыва – новое испытание для министра.

Государственная дума, избранная в конце 1993 г., взяла под контроль балканскую проблему и реагировала на каждое обострение ситуации в бывшей Югославии. Симптоматично то, что новому парламенту не потребовалось время для «вхождения» в югославскую тему. Уже на первом заседании 21 января 1994 г. в повестке дня стояло обсуждение ситуации в Югославии. По предложению председателя Комитета по международным делам В.Лукина, состоялась дискуссия по проекту рекомендаций по политике России на Балканах, поскольку вызывало «большую озабоченность активное обсуждение в органах НАТО возможности нанесения бомбовых ударов по некоторым объектам в Боснии и Герцеговине...»⁴. С информацией о действиях МИД РФ по проблемам урегулирования югославского кризиса выступил заместитель министра иностранных дел С.Лавров. Депутаты просили его рассказать о ситуации на Балканах, чтобы «определиться, какую позицию нам занять!»⁵.

Лавров отметил, что Россия всегда выступала против военных методов решения проблем югославского кризиса. А такие предложения возникали и раньше, в частности, Соединённые Штаты Америки делали эти предложения в течение почти двух лет. Всегда, когда они вносились в ООН, Россия настаивала на взвешенном, сбалансированном подходе ко всем участникам конфликта и добивалась до сих пор во всех случаях закрепления своей позиции в решениях Совета Безопасности. В результате этого во всех резолюциях Совета Безопасности (а их три), которые допускают применение принудительных мер, содержатся очень жёсткие критерии и ограничители. И «это возможно только в трёх случаях: нападение на конвой с гуманитарной помощью, нарушение режима бесполётной зоны в воздушном пространстве над Боснией и Герцеговиной и прямое воспрепятствование миротворческим силам ООН в осуществлении их мандата по поддержанию зон безопасности, установленных на терри-

4 Цитата // Московские новости. М., 1994. 23/30 янв. № 4. С. А 2.

5 Хроника заседания Государственной Думы 21 января 1994 г. // Официальный сайт ГД РФ. // Режим доступа: <http://api.duma.gov.ru/api/transcriptFull/1994-01-21>

тории бывшей Югославии для доставки туда гуманитарной помощи»⁶. Из слов Лаврова видно, что МИД верил, что меры принуждения могут быть приняты против любой стороны в конфликте, которая нарушает установленные запреты Совета Безопасности, и что резолюции не носят антисербский характер, что НАТО не может применить авиацию без решения Совета Безопасности. Однако заместитель министра был вынужден признать, что в 1994 г. НАТО выступила с антисербской риторикой и заявила о готовности нанести по сербам авиационные удары. О подготовке указанного заявления Россию даже не поставили в известность.

Депутатов тревожила официальная позиция России по событиям в Югославии. Лавров отметил, что «Заявления Правительства по проблеме ударов против Югославии не было. Но обычно точку зрения Правительства излагает Министерство иностранных дел. Мы такое заявление на брифинге сделали. Наш пресс-атташе, директор Департамента информации и печати Карасин сделал заявление на следующий день после сессии НАТО, в котором выразил, как я уже сказал, несогласие с этой идеей и недоумение по поводу того, что нас даже не поставили об этом в известность»⁷.

И вторая проблема, которая волновала депутатов - что же все-таки конкретно делает Министерство иностранных дел, правительство Российской Федерации по отмене драконовских санкций, введенных против Югославии в 1992 г. Лавров открыто сказал, что российские дипломаты постоянно поднимают этот вопрос, но сейчас необходимого числа голосов в Совете Безопасности для его решения нет, потому что большинство западных стран - членов Совета Безопасности и большинство развивающихся стран - членов Совета Безопасности ждут подписания мирного соглашения.

Эмоционально выступил В.Жириновский, сказав, что три года МИД занимает неправильную, антисербскую, антиславянскую, антироссийскую позицию на Балканах. «Там сажают людей на колы, средневековые пытки, четвертуют, насилюют, уничтожают все города Боснии и все города Сербии - а вы молчите, молчит наш посол... Где министр иностран-

6 Там же.

7 Там же.

ных дел? Если министр иностранных дел не примет в течение недели меры, наша фракция поставит вопрос о его немедленной замене. Народ России устал от такого министра, который не выполняет...»⁸.

В результате обсуждения единогласно было принято Заявление, которое призывало все заинтересованные стороны воздержаться от применения силы в Боснии и поставить в СБ ООН вопрос о скорейшей отмене санкций против Сербии и Черногории. Депутаты призвали Президента выступить в Совете Безопасности ООН с официальной инициативой о снятии экономических санкций в отношении Сербии.

МИД не стал открыто высказывать недовольство позицией Думы, а покритиковал её лишь за забегание вперёд, за то, что «некоторые фразы сформулированы в некотором отрыве от реальной ситуации»⁹.

Дума не относилась к этой теме формально, пыталась оказывать хотя бы моральное давление на МИД, держала проблему под постоянным контролем. Так вопросы югославского кризиса рассматривались Думой 16 февраля, 12 и 13 апреля, 13 мая.

Депутатов возмущало решение «о применении военной авиации, к тому же без предварительных консультаций с Россией и другими членами Совета Безопасности ООН». 12 апреля Председатель Государственной Думы сделал Заявление в связи с бомбардировкой сербских территорий близ боснийского города Горажде авиацией НАТО. «Государственная Дума Федерального Собрания Российской Федерации, облечённая народным доверием и выражающая мнение большинства россиян, не намерена занимать позицию стороннего наблюдателя в ситуации, создавшейся на территории бывшей Югославии»¹⁰. Дума осудила односторонние силовые акции НАТО в Боснии и Герцеговине, потребовала от МИДа выработки активной позиции по созданию эффективного механизма реализации резолюций Совета Безопасности ООН с

⁸ Там же.

⁹ Из брифинга специального представителя Президента РФ заместителя министра иностранных дел РФ В.И.Чуркина // Дипломатический вестник. М., 1994. № 3/4. С. 40.

¹⁰ Хроника заседания Государственной Думы 13 апреля 1994 г. // Официальный сайт ГД РФ. Режим доступа: <http://api.duma.gov.ru/api/transcriptFull/1994-04-13>,

тем, чтобы не допустить впредь принятия мер силового характера без учёта мнения России¹¹.

19 апреля В.И.Чуркин встречался с Председателем Совета Федерации В.Шумейко и Председателем Государственной думы И.Рыбкиным, подробно поделился с ними своими впечатлениями и выводами. Рассказ выслушали, как вспоминал В.Чуркин, «вполне адекватно». Но В.Лукин, сам побывавший на Балканах, на пресс-конференции выразил пожелание, «чтобы российская челночная дипломатия не была столь жёстко привязана к “личностному фактору”, чтобы “у таких людей, как я, не возникало подозрение, что там слишком большую роль играют амбиции”. Нужно исключить “личные обиды и разочарования”, дипломат «не должен терять хладнокровие», – давал полезные советы Владимир Лукин»¹².

Делегации Думы несколько раз были на Балканах, нарушая политическую изоляцию, введённую Европой и США. Так, 29 марта к сербам Боснии приехала группа российских парламентариев, представителей различных фракций во главе с С.Н.Бабуриным. Встреча была тёплой и сердечной, вспоминает Н.Колевич. Обсуждали много вопросов, что было важно для сербов в условиях отсутствия связей с другими странами. Сербам передали важный для них документ под названием «Конституционный договор об унии Босния и Герцеговина». Именно этот документ предложат сербам на следующем раунде переговоров в Женеве¹³. 2 апреля делегация депутатов Государственной Думы возвратилась из Сербии.

21 апреля 1994 г. в Югославию вновь вылетела делегация Госдумы, сформированная из представителей всех фракций с целью досконально изучить ситуацию на Балканах и доложить об этом парламенту, который должен выработать своё отношение к событиям, связанным с активизацией НАТО в Боснии и Герцеговине. Возглавлял делегацию член фракции КПРФ генерал Н.Безбородов. По словам депутата К.Затулина,

11 Заявление Государственной Думы Федерального собрания Российской Федерации // Государственная Дума: Постановления и другие документы. 17 февраля 13 апреля 1994 г. М.: Известия, 1994. С. 36.

12 Чуркин В.И. Трудности перевода. М.: Абрис, 2020. С. 148.

13 Колевич Н. Стварење Републике Српске. Дневник 1993-1995. Књ. 1. Београд: Службени гласник, 2008. С. 472-473.

делегация «побывала практически везде и встретила практически со всеми»¹⁴. Они возвращались с конкретными предложениями и желанием урегулировать ситуацию в бывшей Югославии. План состоял в следующем: немедленное прекращение огня и созыв конференции с участием великих держав и балканских стран, на которой, в частности, обсудить перспективы отмены санкций в отношении Сербии и Черногории.

Результаты поездки депутатов обсуждали на заседании Думы 13 мая. Руководитель официальной делегации депутат Н.М.Безбородов проинформировал депутатов об итогах поездки. В ходе встреч, говорил он, обсуждались: ситуация на Балканах, возможности и пути мирного урегулирования, вопрос о снятии санкций с Сербии и Черногории, о возвращении Союзной Республики Югославии в мировое сообщество, пути дальнейшего укрепления и развития дружбы между народами России и бывшей Югославии, состояние и перспективы расширения межпарламентских контактов. По итогам работы члены делегации пришли к следующим выводам¹⁵.

Первое. Рядом государств в оценках боснийско-сербско-хорватского конфликта нарушен принцип равной ответственности противоборствующих сторон. В значительной мере этому способствует информационная война против сербов в средствах массовой информации. Ответственность за происходящее в регионе, в том числе и за ведение боевых действий, возлагается только на сербскую сторону. Это далеко не соответствует действительности. Военные действия со стороны сербов в настоящее время есть мера вынужденная. Решение югославского кризиса затягивается из-за несбалансированности в подходе международного сообщества к сторонам конфликта. Прежде всего, отсутствует эффективное политическое влияние государств на мусульманскую сторону. Заметно ослабление роли ООН в разрешении кризиса. Россия может и должна в этом процессе сказать своё принципиальное, весомое слово, если такое слово она ещё не потеряла.

---

14 Карфаген должен быть восстановлен? // Россия. М., 1994. 18-24 мая. № 19 (181). С. 2.

15 Хроника заседания Государственной Думы 13 мая 1994 г. // Официальный сайт ГД РФ. Режим доступа: <http://api.duma.gov.ru/api/transcriptFull/1994-05-13>

Сербы готовы сесть за стол переговоров, сербы просят, сербы ждут мира и помощи, в том числе и от России.

Второе. Жёсткие экономические санкции против Союзной Республики Югославии носят односторонний и далеко не справедливый характер. Бессмысленность санкций как меры чрезвычайной очевидна всем. Введение санкций не в состоянии остановить гражданскую войну, оно уже привело в состояние паралича экономику Сербии и Черногории, ведёт к резкому падению жизненного уровня мирного населения, в том числе и населения Югославии, которая ни с кем не ведёт боевых действий. Белобородов высказал мнение членов делегации, что «необходимо активизировать усилия России по отмене санкций ООН против Союзной Республики Югославии, без этого Россия теряет не только Югославию – Россия теряет себя. Настойчиво бороться за снятие санкций сегодня означает активно отстаивать здравый смысл, справедливость, гуманность и мир не только на Балканах, но и во всей Европе, а возможно, и во всем мире».

Третье. Белобородов отметил ряд серьёзных просчётов, допущенных российским МИДом в этом регионе. В их числе поспешное в своё время признание унитарного государства Босния и Герцеговина, поддержка решения ООН об ужесточении односторонних санкций против Союзной Республики Югославии. А в апреле сего года, во время работы делегации в республиках бывшей Югославии, Россия фактически развязала руки НАТО для нанесения воздушных ударов по сербам, при этом ни посольство РФ в Югославии, ни работающая официально делегация Государственной Думы не были проинформированы, и никто об этом ничего не знал¹⁶.

Белобородов от имени делегации предложил ряд конкретных мер. Для решения всех поставленных вопросов необходимо проведение Государственной Думой парламентских слушаний по вопросу отмены санкций, в них могли бы принять участие представители республик бывшей Югославии. С этими слушаниями затягивать ни в коем случае нельзя. Кроме того, следует поручить представителю Российской Федерации в Организации Объединённых Наций поставить

---

¹⁶ Там же.

вопрос о введении санкций против тех участников конфликта на территории бывшей Югославии, которые отказываются от незамедлительного прекращения огня и начала переговоров без всяких предварительных условий. Члены делегации пришли к выводу, что целесообразно оказать поддержку инициативе Президента Российской Федерации по проведению конференции по разрешению кризиса в Югославии с участием России, США, ООН, Европейского союза.

Дума и Закон по Югославии.

Обсуждая ситуацию в Югославии, депутаты предложили оформить решение не в форме Заявления или Постановления, а в форме Закона, чтобы МИД принял его к исполнению. Депутаты Думы проголосовали за проект федерального закона о приостановлении участия Российской Федерации в осуществлении международных санкций, введённых против Союзной Республики Югославии. В случае одностороннего снятия эмбарго на поставки вооружения боснийским мусульманам, Дума предполагала ввести односторонний мораторий на осуществление санкций против Югославии. Это был первый случай в истории российского парламента, когда депутаты проголосовали за закон, который нигде не обсуждался до этого - ни в комитетах, ни в комиссиях. Проблема была в том, что с этим законом должен согласиться Совет Федерации и подписать Президент. 17 мая в первом чтении было принято Постановление Думы о принятии такого Закона и направлении его Президенту, в комитеты и комиссии, в Совет Федерации для внесения предложений и замечаний. Однако документ Думы не был подписан Президентом и не стал Законом.

Дума приняла также Постановление, в котором рекомендовала Президенту Российской Федерации и правительству, Министерству иностранных дел незамедлительно предпринять энергичные, настойчивые усилия в рамках ООН по отмене санкций в отношении Союзной Республики Югославии; поручить представителю Российской Федерации в ООН поставить вопрос о введении санкций против тех участников конфликта на территории бывшей Югославии, которые отказываются от немедленного прекращения огня и начать

переговоры без всяких предварительных условий. В случае односторонней отмены эмбарго на поставки оружия в Боснию какой-либо страной Россия должна предпринять адекватные ответные действия вплоть до постановки вопроса об одностороннем выходе из режима санкций. Депутаты Думы советовали МИДу активизировать дипломатическую работу в целях достижения прочного и длительного мира в этом регионе на основе обеспечения политических и национальных прав и интересов всех народов бывшей Югославии, последовательно проводить политику сбалансированного и объективного подхода ко всем сторонам, участвующим в конфликте на территории бывшей Югославии, поскольку поддержка ультиматумов НАТО, других односторонних антисербских акций, в том числе пропагандистского характера, ведёт только к затягиванию конфликта и увеличению числа жертв войны¹⁷.

Нижняя палата парламента одобрила также предложения делегации депутатов, побывавших на Балканах, и приняла Обращение, в котором призвала все парламенты мира не допускать решений, способных дестабилизировать ситуацию в бывшей Югославии, и прежде всего ведущих к нарушению эмбарго на поставки оружия любой из воюющих сторон. Кроме того, Государственная Дума предложила «парламентам государств, сопредельных с территорией бывшей Югославии, провести международную конференцию с участием представителей ООН и СБСЕ о путях преодоления кризиса на Балканах»¹⁸.

Депутаты, однако, отмечали, что МИД не всегда выполняет решения Думы. Как выразился К.Затулин, «нашему министру иностранных дел совершенно ни к чему воображать себя новоявленным Георгием Победоносцем, который копьём собирается поразить социализм и коммунизм в Сербии»¹⁹. Если МИД не предпримет адекватных действий, Дума примет закон об одностороннем выходе России из режима санк-

17 Постановление Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации об итогах поездки официальной делегации Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации в республики бывшей Югославии // Документ Аппарата Совета Федерации Федерального Собрания Российской Федерации. 13 мая 1994 года № 113-1 ГД

18 Хроника заседания Государственной Думы 13 мая 1994 г. // Официальный сайт ГД РФ. Режим доступа: <http://api.duma.gov.ru/api/transcriptFull/1994-05-13>

19 Карфаген должен быть восстановлен? // Россия. М., 1994. 18-24 мая. № 19 (181). С. 2.

ций. «Это конфликтное, декларативное решение, которое мало что даст, но России оно поможет сберечь честь. А честь – тоже немало», – говорил К.Затулин журналистам²⁰.

11 ноября Дума приняла Заявление «Об односторонних действиях США, подрывающих режим эмбарго на поставки оружия в Боснию». Выступая в Комитете по международным делам, В.Лукин сказал: «Если по поводу Боснии и бывшей Югославии каждый начнёт действовать так, как он хочет, тогда и Россия должна рассмотреть возможность поставлять оружие боснийским сербам»²¹.

Как сообщали сербские газеты, МИД РФ негативно реагировал на решения Думы, назвав их эмоциональным и «несвоевременным шагом»²².

Как видим, серьёзного сотрудничества у Думы и МИДа не получилось, но альтернативная позиция депутатов показывала неоднозначность позиции российской дипломатии, выражала альтернативные взгляды, которые поддерживала определённая часть российского общества. Кроме того, думцы не остановили сотрудничества с сербами в Боснии и Герцеговине, Хорватии, что в условиях политической изоляции для тех было крайне важно.

Библиография • References

- Дипломатический вестник. М., 1992. 15 января. № 1. С. 11.
- [Diplomaticheskij vestnik. M., 1992. 15 yanvarya. N 1. S. 11]
- Заявление Государственной Думы Федерального собрания Российской Федерации // Государственная Дума: Постановления и другие документы. 17 февраля, 13 апреля 1994 г. М.: Известия, 1994. С. 36.
- [Zayavlenie Gosudarstvenoy Dumy Federalynogo sobraniya Rossiyskoy Federacii // Gosudarstvennaya Duma: Postanovleniya i drugiye dokumenti. 17 fevralya, 13 aprelya 1994 g. M.: Izvestiya, 1994. S. 36]
- Из брифинга специального представителя Президента РФ заместителя министра иностранных дел РФ В.И.Чуркина // Дипломатический вестник. М., 1994. № 3/4. С. 40.

²⁰ Там же.

²¹ Цит. по: Кољевић Н. Указ. соч. Књ. 1. С. 693.

²² Критика Думе // Вечерње Новости. Београд, 1994. 14 мај. С. 11.

- [Iz brifinga specialnogo predstavatelya Prezidenta RF zamestite-lyya ministra inostrannih del RF V.I.Churkina // Diplomatiche-skiy vestnik. M., 1994. N ¾. S. 40]
- Карфаген должен быть восстановлен? // Россия. М., 1994. 18-24 мая. № 19 (181). С. 2.
- [Karfagen dolzen bity vosstanovlen? // Rossiya. M., 1994. 18-24 maya. N 19 (181). S. 2.]
- Кољевић Н. Стварање Републике Српске. Дневник 1993-1995. Књ. 1. Београд: Службени гласник, 2008. С. 472-473.
- [Kolevich N. Stvaranye Republike Srpske. Dnevnik 1993-1995. Kny. 1. Beograd: Sluzbeni glasnik, 2008. S. 472-473]
- Кох А., Авен П. Андрей Козырев: настоящий камикадзе. Интервью // FORBES. 2011, 28 сент. // URL: // <https://www.forbes.ru/ekonomika/lyudi/74501-andrei-kozyrev-nastoyashchii-kamikadze>
- [Koh A., Aven P. Andrey Kozirev: nastoyasciy komikadze. In-trvyu // FORBES. 2011, 28 sent. // URL: // <https://www.forbes.ru/ekonomika/lyudi/74501-andrei-kozyrev-nastoyashchii-kamikadze>]
- Критика Думе // Вечерње Новости. Београд, 1994. 14 мај. С. 11.
- [Kritika Dume //Vechernye novosti. Beograd, 1994. 14 maj. S. 11.]
- Постановление Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации об итогах поездки официальной делегации Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации в республики бывшей Югославии // Документ Аппарата Совета Федерации Федерального Собрания Российской Федерации. 13 мая 1994 года № 113-1 ГД
- [Postanovleniye Gosudarstvenoy Dumi Federalynogo sobraniya Rossiyskoy Federaciji ob itogah poezdki oficialnoy delegaciji Gosudarstvenoy Dumi Federalynogo sobraniya Rossiyskoy Federaciji v respublikе bivshey Yugoslaviyi // Dokument Appara-ta Soveta Federaciyi Federalynogo sobraniya Rossiyskoy Federa-ciji 13 maj 1994 goda № 113-1 GD]
- Хроника заседания Государственной Думы 21 января 1994 г. // Официальный сайт ГД РФ. // URL: // <http://api.duma.gov.ru/api/transcriptFull/>
- [Hronika zasedaniya Gosudarstvenoy Dumi 21 yanvary 1994 g. // Oficialniy sayt GD RF // URL: // <http://api.duma.gov.ru/api/transcriptFull/>]
- Цитата // Московские новости. М., 1994. 23/30 янв. № 4. С. А 2.
- [Citata // Moskovskie novosti. M., 1994. 23/30 yanv. № 4. S. A 2.]
- Чуркин В.И. Трудности перевода. М.: Абрис, 2020. С. 148.
- [Churkin V.I. Trudnosti perevoda. M.: Abris, 2020. S. 148]

DODATAK

**Obraćanja
Patrijarha Srpskog Porfilija,
predsjednika Republike Srpke Milorada Dodika i
predsjednika Republike Srbije Aleksandra Vučića**

Loznica, 3. avgust 2024. godine.

Patrijarh Srpski Porfilije

MI PUT SVOJ ZNAMO

U ime Oca i Sina i Svetoga Duha.

Jednom riječju braćo i sestre, okupili smo se da se Hristovim mirom ukrepimo i molitveno sjetimo nasilnog progona našeg naroda sa pradedovskih ognjišta na kojima su vijekovima živjeli širom Dalmacije, Like, Korduna, Banije i Zapadne Slavonije.

Da se tim mirom suprotstavimo svakom nasilju, ratu i svakoj takozvanoj 'Oluji'. Da i na ovaj ovdje, na ovoj krvlju plaćenoj blagoslovenoj grudi srpske zemlje, potvrdimo svoju neodstupnu privrženost miru i slobodi.

Da se sjetimo samo jedne u neizbrojivom nizu naših novijih narodnih srpskih golgota.

Da pokušamo da razumijemo šta je genijalni Šantić htio da stvaralački protumači i proročki nagovijesti, kada je prije jednog stoljeća pjevao nama, o nama. 'Mi put svoj znamo, put bogočovjeka i silni kao planinska rijeka svi ćemo poći preko oštra kama. Sve tako dalje tamo do golgote i kad nam muške uzmete živote grobovi naši boriće se s vama'.

Zar Hristova golgota nije temelj njegovog i našeg vaskrsenja iz mrtvih i nezaustavljivog trijumfa života u nama.

Zar Hristova golgota nije temelj njegovog i našeg vaskrsenja iz mrtvih i nezaustavljivog trijumfa života u nama.

Zar oštrica koplja koje je njega probolo ne nalikuje oštrom kamu koji je nas rezao.

Zar nama oduzeti životi mladosti, ljubavi i radosti nisu zalog naše nepobjedivosti i besmrtovanja i večerašnjeg prizivanja mira na nas i među nas i na svakog čovjeka.

Zar nama oduzeti životi mladosti, ljubavi i radosti nisu zalog naše nepobjedivosti i besmrtovanja i večerašnjeg prizivanja mira na nas i među nas i na svakog čovjeka.

Nije li najbolji dokaz za sve ovo činjenica da i danas kao mnogostradalnici, ali dostojanstveni narod postojimo?

Temeljiti vlastiti život i egzistenciju našeg naroda na Jevanđelju Hristovom znači imati rješenje za sebe i za svoje bližnje. Samo tad može da se razumije kako će se naši grobovi moći ne samo boriti nego izboriti sa svakim protivnikom mira mrziteljem sloge među ljudima i harmonije unutar tvorevine i mrzitelja sloge i mira među nama. Isključivo zbog toga, strah nam neće zalediti grudi, volovi trpe jaram, a ne ljudi.

Bog je slobodu dao za čovjeka. Drugim riječima, nema tog ubojnog sredstva koje je jače od Hrsitovog mira i opredjeljenja u nama. Nema takvog progona ni tiranije koji će nas osujetiti da se borimo ne samo za opstanak, nego za istinsku slobodu i pun život.

I to je ono što nam večeras poručuje naš Aleksa da mir nema alternativu da se slobodom ne može i ne smije i ne može trgovati kada smo mi u pitanju. Zato i u progonima i u stradanjima i u smrtima ni po koju cijenu ne odustajemo od života, od slobode i od mira.

OLUJA

Draga braćo i sestre, koji ste u ime svih nas ponijeli krst progona i stradanja u onome što se zove "Oluja" i ako ste bili prinuđeni da napustite rodnu grudu, Bog je dao, jer samo on to može dati da dođete svojim i u svoju zemlju.

Bog je slobodu dao za čovjeka.

Zato taj egzodus progon nije nikada bio okidač za očaj među nama, nego naprotiv podstrek za nadu i optimizam, za slobodni i stvaralački život, za doček naših dolazećih naraštaja te silne planinske rijeke o kojoj Aleksa govori.

Naš narod je nebrojeno puta kroz stradanje, žrtvu i smrt dosezao neotuđivo iskustvo slobode i života. Time je nepogrešivo pokazao da je ključ svih naših nedoumica svetosavski program, a odbrana od svih naših prijetnji kosovski zavjet.

Naš narod je nebrojeno puta kroz stradanje, žrtvu i smrt dosezao neotuđivo iskustvo slobode i života.

Eto iz kog razloga se neprestano vraćamo Hristu i njegovom Jevanđelju mira, ali to za nas ne znači ići unazad, unatrag nego neodstupno osvajati stvarnost koja nam dolazi iz budućnosti i davati joj neotuđivi smisao i punoću.

Zato Hrišćani svoj život vide kao smisaon i sadržajan. Jedino u svjetlu Hristovih riječi blaženi mirotvorci, jer će se sinovi i kćeri Božiji nazvati.

Otud nije čudo što tragajući za višnjim mirom naš Sveti vladika Nikolaj peva: 'Gdje god mira tražim na ovome svijetu svud nađim nemir i tjeskobu duši. Vasiona cijela tesna je i guši. Samo kad sam s tobom Hriste tad mi tijesno nije. Tajna moga mira u Tebi se krije'.

Samo dakle, kad upoznamo Hrista i kada se i pored slabosti koje imamo kao ljudi trudimo da živimo po njegovim zapovijedima, imaćemo nepogrešivo mjerilo vrijednosti. Tek tada ćemo sve vidjeti onakvim kakvo jeste i kako treba da bude.

Samo kad nam je njegova riječ mjerilo i kriterijummo možemo imati ispravno znanje u svemu i pravu slobodu možemo imati zdrav stav u odnosu na sve.

Kada verom i ljubavlju usvojimo bogočovjeka Hrista i njegov zakon znaćemo ko je čovjek i šta je njegovo naznačenje, šta je zdrava zajednica, kakvi naši međusobni odnosi treba da budu. Znaćemo šta je porodica, znaćemo šta su prioriteti naši.

Jednom riječju razlikovaćemo ispravno od neispravnog istinu od laži. Bez njega kao temelja i smisla, bez njega kao temelja i orijentira sve će nam biti iskrivljeno i izvitopereno i misao i riječ i djelo, sve čak i kad je izraz dobre volje biti pogrešno.

Kada verom i ljubavlju usvojimo bogočovjeka Hrista i njegov zakon znaćemo ko je čovjek i šta je njegovo naznačenje.

To su naši preci znali i to su ne samo znali nego i živjeli, oni su nam taj najvrijedniji nauk ostavili u zavjetu koji se zove svetosavlje.

Zato i mi znamo danas svoj put i da jedino ono što nas može održati jeste put bogočovjeka.

Zato i mi znamo danas svoj put i da jedino ono što nas može održati jeste put bogočovjeka.

Ako se budemo držali tog puta, zaista mnogo više od nade ima za nas i za našu djecu. Biće i snage daće Bog.

MIR

‘Mir svoj ostavljam vam, mir svoj dajem vam’. Ovim riječima Gospod Isus Hristos snaži i tješi svoje učenike i apostole, ali i sve potonje sljedbenike, među koje se i mi večeras ovdje sabramo.

Moleći se za naše postradale i tako odužujući najsvetiji dug koji imamo prema njima, jer u molitvi njihova žrtva nikada neće biti ni obezvrijeđena ni zloupotrijebljena.

Urođena čežnja upravo za tim mirom i radošću koju nam daje Hristos, nas je sabrala da višnji mir i radost prizovemo u naša srca, u porodice naše, u komšiluk, u otadžbinu našu, među nas, među sve, zavađene i zaraćene pojedince, narode i države, na grobove naših izgnanika i nevinih stradalnika, na čitavu predivnu tvorevinu Božiju.

‘Mir svoj ostavljam vam, mir svoj dajem vam’.

Neka je vječni pomen svoj našoj braći i sestrama, nevino postradalima bilo gdje i bilo kada, a posebno onima koji su stradali nedužno i nepravedno u vojno-policijskoj operaciji koju zovu ‘Oluja’. Vječni pomen svoj našoj braći i sestrama.

Amin.

Loznica, 3. avgust 2024. godine.

Milorad Dodik

BUDIMO JEDINSTVENI I ČVRSTI, BUDIMO ZAJEDNO

Uvaženi predsjedniče Republike Srbije, Vaša Svetosti, predsjednici Narodne skupštine Republike Srpske i Srbije, Vlada, ministri u vladama Srbije i Republike Srpske, ministari u vladama Sjeverne Makedonije, Crne Gore, Savjetu ministara, poslanici, a prije svega, porodice izbjeglih iz naše Republike Srpske Krajine.

Okupljamo se ovde da obilježimo 29 godina od pogroma, a vjerujem da bi to bilo zaboravljeno da nije bilo jednog čovjeka koji je pokrenuo prije 10 godina da na ovaj način zajedno Vlada Republike Srpske, Srbije, njeni predsjednici i čitav narod, obilježavamo upravo ovo stradanje, a to je predsjednik Srbije Aleksandar Vučić.

Sjećam se prije 10 godina, da smo se dogovorili da zajedno obilježavamo datume iz naše prošlosti, datume koji su najčešće datumi stradanja našeg naroda.

Danas, ovdje, kada vidim ovaj skup, osjetim ponos, pored tuge koja je vječita, za stradanje našeg naroda kroz istoriju, u kolonama, u jamama i na mnogim drugim stratištima.

Danas, ovdje, kada vidim ovaj skup, osjetim ponos, pored tuge koja je vječita, za stradanje našeg naroda kroz istoriju, u kolonama, u jamama i na mnogim drugim stratištima.

Otišao je gotovo čitav jedan narod, koji danas po broju živi ovdje i širom svijeta.

Srbi kroz istoriju pamte kolone, pamte stradanja.

Srbi kroz istoriju pamte kolone, pamte stradanja.

Treba reći da je pražnjenje Republike Srpske Krajine na prostoru današnje Hrvatske bilo dio kontinuiteta onoga što sam mogao juče da posvjedočim i ponovo kažem i u Sanskom Mostu gdje je jedan ustaša Gutić rekao da Srbe treba jednu trećinu pobiti, jednu trećinu raseliti, a jednu trećinu pokatoličiti.

Zanimalo me je kakvo je danas stanje u Sanskom Mostu. Danas je u Sanskom Mostu po popisu iz 2013. godine, četiri posto Srba, a '91. godine u Sanskom Mostu po popisu je bilo 39,6 posto Srba.

Nestali su.

Naši grobovi nas podsjećaju na tugu, a spomenici naših masovnih stradanja koji gledamo, pogotovo po Federaciji, pa i u Hrvatskoj, više su skalamerija i pokušaj novog poniženja, a ne nešto što bi trebalo da podsjeti da je samo u Sanskom Mostu u danima između Ognjene Marije i Ilindana ubijeno pet i po hiljada Srba svedenih na jedno mjesto i tu poklano.

I tamo nema obilježja.

U Bijaću gdje je '39 godine na popisu bilo 57 posto Srba, danas ima slovom i brojem 35 Srba. Da nastavim da pričam o opštinama iz kojih ste većinom vi došli.

Vidjećete tamo da su brojevi još poražavajući. I kao, što je to? Šta je to, koji je to zločin? Etničko čišćenje? Malo.

GENOCID U KONTINUITETU

To je genocid u kontinuitetu. I upravo ono što je Gutić govorio kao ustaša u Sanskom Mostu, desilo se na kraju naših ratova devedesetih godina.

To je genocid u kontinuitetu.

Srbi su ponosan i slobodan narod.

Mi želimo da živimo sa drugima, ali naša istorija je najčešće istorija sukoba sa nama bliskim susjedima. Mi to moramo da

prevaziđemo, moramo da se naviknemo, da naprosto nastavimo da idemo dalje.

Ne smijemo da zaboravimo i ne smijemo da izgubimo sjećanje.

Ne smijemo da zaboravimo i ne smijemo da izgubimo sjećanje.

Ne smijemo da izgubimo jedan ponosan narod u našem kolektivnom pamćenju, Srbe sa prostora Republike Srpske Krajine i one koji su ostali širom bivše Jugoslavije i gdje oni god živjeli.

Ponosan sam na Deklaraciju našeg Svesrpskog sabora, koja je rekla da svi prefiksi koji su se stavljali u istoriji pred srpski narod treba da budu odbačeni.

Postoji jedinstven srpski narod, postoje Srbi, ne postoje ni bosanski, ni hrvatski, ni ovi, ni oni, nego postoji jedinstven srpski narod. Onaj koji dijeli jedinstvenu istoriju.

Stradanje bilo kog Srbina i bilo gdje, je stradanje čitavog našeg naroda.

NAPADI

Posmatram ovih dana razne koji napadaju ponovo. Kada nam govore... Jedan je umotvorac koji kao profesor nekog fakulteta u Sarajevu, juče kaže:

Nije isti narod Srbi u Republici Srpskoj i ovi u Srbiji. Jesu oni pravoslavci, i zovu se Srbi, ali nisu isti narod.

Zamislite genijalca. Kakav je to genijalac! Šta je htjeo da kaže čovjek?

A kako vi to možete da podijelite? A hoćete vi da nama kažete ko smo mi? Je li?

A što se onda ljutite ako mi kažemo ko ste vi za nas? Kako mislite da imate pravo da nama govorite? Kako mislite da imate pravo da nama govorite, da nas podučavate, a neće da pretrpiti ili da prihvati ono što ste nekada bili?

Ponosan sam na Deklaraciju našeg Svesrpskog sabora, koja je rekla da svi prefiksi koji su se stavljali u istoriji pred srpski narod treba da budu odbačeni.

U svakom slučaju, naučio sam jednu stvar. Kada napadaju Srbiju i Srbe, onda je sigurno jedna stvar istinita, a to je da nam bolje ide. I da smo bolji nego što smo bili ranije.

Okupimo se oko ideje koja se zove Srbija, kao država i Republika Srpska kao država. Nalazimo se u vremenu u kome je svijet u velikom haosu.

Danas gledamo taj masovni napad na Srbiju koja se digla, koja je ojačala, na predsjednika Vučića, koji je simbol promjena, napretka, stabilne, jake Srbije.

Ja sam svjedok i vremena prije nego što je Vučić postao predsjednik. I znam na koji način i gdje su bili srpska nacionalna zajednica, gdje je bila država Srbija na međunarodnoj sceni.

I mogu da posvjedočim i danas gdje smo.

I znam da je danas Srbija poštovana i uvažavana. Naravno da nekome ne može da bude komotno sve. Ali borite se da vama bude dobro. I kad nam skupa bude svima dobro pojedinačno i osjetite to dobro, onda je Srbiji dobro.

Ne očekujte samo da vam država da, nego se borite za državu. Borite se za naše državne razloge. Jer ti razlozi su ono što nas okuplja i garancija naše slobode i našeg opstanka. Ako toga nema, nećemo uspjeti. Nećemo uspjeti ostati stabilni.

OKUPIMO SE..

Okupimo se oko ideje koja se zove Srbija, kao država i Republika Srpska kao država.

Nalazimo se u vremenu u kome je svijet u velikom haosu.

Svijet koji je u previranju, svijet koji će se definisati, u vremenu koje dolazi.

Samo ako budemo jedinstveni, čvrsti i budemo zajedno, imali jaku Srbiju i srpski narod, i Republiku Srpsku, moći ćemo da budemo dio rješenja.

Ako budemo podijeljeni, mali, ako budemo međusobno posvađani, i ako ne budemo vjerovali u ono što je sveto svima, a to su naše države, onda ćemo biti ponovo lak plijen i niko ne može da isključi da ćemo ponovo u neke kolone, i ponovo ćemo ovako se okupljati zbog nekih novih datuma.

Samo ako budemo jedinstveni, čvrsti i budemo zajedno, imali jaku Srbiju i srpski narod, i Republiku Srpsku, moći ćemo da budemo dio rješenja.

U ime toga, održimo jedinstvo, to je jedino

što nam ostaje.

Srbi iz Krajina su jedan dio ostao u Republici Srpskoj, značajan broj je ovdje u Srbiji. Oni su našli svoj dom, snašli se. Hvala Srbiji. Bilo je i onih Srba iz Republike Srpske, a pogotovo iz BiH, koji su ovdje u Srbiji. Ali mi smo jedinstven prostor.

Jedinstvo, to je jedino što nam ostaje.

Neko nas drugi dijeli.

Mi smo jedinstven prostor u kojima Srbi žive, na kojima postoji Srbija i Republika Srpska.

Ako neko ima pravo i ako smo mi Srbi, prihvatili da nakon građanskih ratova, nastalih nakon raspada Jugoslavije, imamo pravo da slavimo Srbiju i Republiku Srpsku, jednako kao što oni slave svoje države, i Sloveniju i Hrvatsku i Federaciju.

Zašto se onda ljutite ako mi obilježavamo naše datume. Mi ne želimo da ovo bude protiv bilo koga. Mi želimo da svi, i drugi i drukčiji, i manji i veći, budu zajedno s nama.

Nama treba sloboda, treba nam razvoj, treba nam okupljanje. Ne treba nam unutrašnja nestabilnost.

Zato vjerujem u politiku predsjednika Vučića. I dio sam podrške u ime Republike Srpske takvoj politici u Srbiji. Mene i nas, mene kao predsjednika Republike i naš narod u Republici Srpskoj, a i ono što je ostalo, i bilo gdje, izvan Republike Srpske, isključivo interesuje snažna i moćna Srbija.

Bez snažne i moćne Srbije, mi smo u jadnoj poziciji. Zato niko nema pravo da osporava snagu Srbije.

Ovaj veličanstven skup pomen je, našem stradanju, ali i našem životu, i dokaz onome da nisu uspjeli.

I one '41. u Sanskom Mostu ni bilo gdje, ni u Prebilovcima, ni četiri godine u Jasenovcu, ni u Kragujevcu, ni u Sremskoj Mitrovici, ni bilo gdje, u mnogim mirnim selima širom Srbije, širom Republike Srpske.

Mi smo život. Idemo dalje. Nikad ne treba zaboraviti stradanje, ali moramo se boriti za naše danas i naše sutra.

Nama treba sloboda, treba nam razvoj, treba nam okupljanje. Ne treba nam unutrašnja nestabilnost.

Hvala svima, koji vjeruju u Srbiju i Republiku Srpsku. Hvala za snagu koju nam dajete, jer danas ko je god

izabran u ime srpskog naroda, mora da računa na pritiske i teške odluke, teško vrijeme.

Nećemo da se jadamo. Ali ja mogu da razumijem kroz šta prolazi Aleksandar Vučić. Kao što vjerujem, što i on zna, kroz šta ja prolazim. Ali to je naš izbor.

Hvala svima, koji vjeruju u Srbiju i Republiku Srpsku. Hvala za snagu koju nam dajete.

Mogli smo da budemo nešto drugo u životu. Ali ne bi imali ovaj ponos koji imamo u sebi, a to je da vodimo Srbiju i Republiku Srpsku. I da su one snažnije i jače i da niko i nikad ih neće dovesti u pitanje.

Živjela Srbija! Živjela Republika Srpska! Živio srpski narod!

Aleksandr Vučić

ODBRANIĆEMO SVOJU BUDUĆNOST

Vaša svetosti, predsjedniče Republike Srpske uvaženi gospodine Dodik, srpski članu Predsedništva BiH gospođo Cvijanović, predsjednici Narodnih skupština Srbije i Srpske, predsjednici vlada Srbije i Srpske, ministri iz Crne Gore, Severne Makedonije, Srbije i Srpske, pre svega poštovani narode, dragi građani, i dragi naši Krajišnici,

Deset godina je kako na svečan način držimo pomen i kažemo neku reč o užasnom zločinu i najvećem etničkom čišćenju na tlu Evrope od Drugog svjetskog rata pa do danas.

I deset godina svake godine se okupljamo 3. ili 4. avgusta da bismo obeležili tu veliku srpsku tragediju, tu veliku našu nesreću.

I deset godina to radimo bez izuzetka, iako uvijek imate, neko bi rekao, važnije stvari.

Ja sam zahvalan predsjedniku Dodiku, Republici Srpskoj, ali i svima koji su sa mnom radili na tome što ipak nikada nismo imali važniju stvar od ove.

Početak avgusta to su dani naše tuge, našeg sećanja, naše muke zbog izgubljenih ljudi, njihovih kuća, ognjišta.

Početak avgusta to su dani naše tuge, našeg sećanja, naše muke zbog izgubljenih ljudi, njihovih kuća, ognjišta, zbog izgu-

bljene dece koju nikada da vratimo nećemo moći, ali to su i dani ponosa, jer oni koji nas napadaju, oni koji se raduju, kako kažu, svojoj velikoj pobjedi, nikada neće moći da razumeju da nije pobje-

---

Znate, ja znam kako je to bilo pre 12 godina.

---

da kada akciju vodite na tenku, a na njemu američki ambasador Piter Galbrajt, a suočavate se sa ženama, decom i starcima na traktoru.

I oni kada hoće da kažu kako su junaci, a mi bežimo, kažu opet ćete na traktore.

Oni ne razumeju da je „traktor“ imenica mučenika. „Traktor“ je imenica divnih i poštenih ljudi koji su bili primorani svoje ognjište da napuste. Niste baš tako hrabri i niste baš ni sami taj zločin provodili. Pomagali su vam ovi veliki i najmoćniji.

I znate šta smo uradili za tih deset godina?

Uspjeli smo da uradimo to da danas smemo celom svetu u lice da kažemo šta mislimo. I šta mislimo i šta osjećamo. I šta je istina.

Pre samo mesec i nešto dana, pokušali su da nas unize, da nas ni ne obaveste a da usvoje rezoluciju o jednom malom, slobodarskom i najstradalnijem narodu, bez ikakve sumnje u istorijske činjenice koje o tome govore, da baš taj narod proglašavaju za genocidni narod. Oni kažu ne, ne, ne. To je zbog individualnih zločina. Nigde, nijedne individuje, nigde se niko ne pominje. Ne, htjeli su da nam stave žig i pečat genocidnog naroda.

STRAH

Znate, ja znam kako je to bilo pre 12 godina. Naši političari nisu smjeli ni da kažu, pa nije to baš sasvim tako. Nego bi išli po ambasadama, pravdali bi se, govorili ne brinite, nećemo da obeležimo ništa, nećemo da se zamerimo nikom.

Mi smo se u Ujedinjenim nacijama, pred celim svetom, suprotstavili najmoćnijim silama sveta i rekli dosta je bilo, dosta je bilo, pritiska na srpski narod i progona najstradalnijeg naroda na Balkanu.

Mi smo se u Ujedinjenim nacijama, pred celim svetom, suprotstavili najmoćnijim silama sveta i rekli dosta je bilo, dosta je bilo, pritiska na srpski narod i progona najstradalnijeg naroda na Balkanu.

Digli smo glas u ime svih slobodarskih zemalja i naroda na svetu.

I pokazali kako jedna mala zemlja može da ih pobedi, da ih pobedi da stotinu devet zemalja ne glasa za kompletan zapadni svet i Evropu i Ameriku i Organizaciju islamske konferencije.

Služimo svom narodu, svojoj zemlji i nikada se to više neće promeniti u našoj Srbiji.

Zato što ljudi hoće da menjaju svet, zato što ljudi neće da budu više sluge, a mi Srbi nikada nikome nismo htjeli da služimo.

Imali smo neke koji su mislili da u tome što služe drugima je spas. Mi danas znamo da nema spasa ako služite drugima.

Služimo svom narodu, svojoj zemlji i nikada se to više neće promeniti u našoj Srbiji.

Svake godine slušate o tome kako smo agresori, kako smo mi za sve krivi.

Govorili su da juče, pa u Hrvatskoj imate ministre Srbe, u Srbiji nema. Odjednom u Srbiji imate Hrvate ministre, a u Hrvatskoj ima tri puta, ne tri, već šest puta više Srba nego Hrvata u Srbiji. Proporcionalno govoreći, nema, pa koga briga? Jesu to te vrednosti? Ne, danas živimo neke druge vrednosti, iskrivljene, nakaradne i nakazne.

Hoće da nas nauče da je nekakav „vouk pokret“ budućnost. Hoće da nas nauče da kada budu trčali na Olimpijadi ili vozili bicikl, da će oni za koje se oni zalažu imati pravo da voze i motocikl i motor, pa će reći da su u pravu i da su pobedili u toj trci.

Da će u boksu muškarac moći da tuče ženu. I sve su to te neke vrednosti. Mi nismo za te vrednosti. Nemojte da se ljutite ali mnogo vas volimo, mnogo vas poštujemo ali hoćemo da imamo svoju zemlju i da imamo svoje vrednosti.

A vi terajte po svom daleko vam lepa kuća što se toga tiče.

RAZVOJ

Što se nas tiče, mi moramo da nastavimo da razvijamo zemlju, da razvijamo Srbiju.

Uveren sam da će rukovodstvo Srpske nastaviti na razvijanju Republike Srpske.

Što se nas tiče, mi moramo da nastavimo da razvijamo zemlju, da razvijamo Srbiju. Uveren sam da će rukovodstvo Srpske nastaviti na razvijanju Republike Srpske.

Moramo da menjamo sebe. Moramo više da učimo, moraćemo više da radimo. Ne bismo li nastavili da pobeđujemo, ne bismo li nastavili da budemo uspešniji od ostalih u našem okruženju, ne bismo li mogli i sa njima da sarađujemo, ali sa drugačije podeljenim kartama.

Moramo da menjamo sebe. Moramo više da učimo, moraćemo više da radimo. Ne bismo li nastavili da pobeđujemo, ne bismo li nastavili da budemo uspešniji od ostalih.

Kao što ste vidjeli u prethodnom periodu, svaki put, baš kako je Mile rekao, kada bi Srbija rasla, oni su sve žešće, sve više i sve jače Srbiju napadali.

I danas ništa ne moram ja da vam kažem. Dovoljno je da otvorite njihove medije u Zagrebu, Podgorici, Sarajevu, Prištini. Sve što oni napadnu, znajte, to je dobro za Srbiju. To je uvek najbolje za Srbiju. Ništa više i niko drugi ne mora da vam kaže.

A to što nas napadaju sve više, jasno vam je da postajemo sve uspešniji. Videli ste danas i juče nabavljaju Hrvati od Amerikanaca čuvene Hajmarse.

Moćno oruđe, svaka im čast. Zamislite da smo mi nešto slično nabavljali. Rekli bi Srbija se sprema za rat, Srbija se sprema za sukobe.

E izvinite, zašto ste vi nabavljali te Hajmarse?

Pošto su Austrija i Srbija u vašem okruženju neutralne zemlje niste valjda zbog Austrije? Teško. A jel im neko nešto rekao, jel ih neko nešto pitao, jel im neko nešto zamerio? Naravno da nije niko.

Mi im čestitamo nemamo ništa protiv.

Moćno je oruđe, imaćemo ga za tri godine imaćemo mi više, i količinski, i kvalitetnije, i bolje, i za manje od tri godine.

Samo hoću da znate da to neće biti uperano ni protiv njih, ni protiv bilo koga.

Kao što ste vidjeli u prethodnom periodu, svaki put, baš kako je Mile rekao, kada bi Srbija rasla, oni su sve žešće, sve više i sve jače Srbiju napadali.

Ne znam protiv koga su oni ovo uperili i što se toliko hvale kako su promenili odnos snaga u regiji. Valjda oni imaju na to pravo, a mi svi ostali, pa makar bili značajno veći od njih, nemamo pravo na to. Jer mi moramo da budemo šugavi i gubavi, jer mi ne pripadamo tim vrednostima u kojima na motoru kad obiđete biciklistu dobijete olimpijsku medalju.

Ne pripadamo onima koji su podržavali sve zločine protiv našeg naroda, pa onda mogu da izgovore šta hoće.

Mi ćemo da nastavimo da gradimo svoju zemlju.

Posebno sam ponosan što smo večeras ovdje u Loznici. Zato što i ovdje na ovom velolepnom stadionu vidite koliko je Srbija napredovala. Vidite koliko se Srbija promenila.

I moraće da se menja još brže, da se menja još više. Da mi sami sebi kažemo da možemo i moramo da radimo više. Jer bez našeg rada, bez našeg truda, bez naše borbe, neće biti napretka za ovu zemlju.

Dragi Krajišnici, vama hoću da se zahvalim. Da vam se zahvalim na tome što ste uvijek bili uz svoju Srbiju.

ZAHVALNOST

Dragi Krajišnici, vama hoću da se zahvalim. Da vam se zahvalim na tome što ste uvijek bili uz svoju Srbiju i dok je postojala Krajina, a posebno da vam se zahvalim za to što ste doprineli izgradnji svega, izgradnji modernog društva, moderne države Srbije od kada ste u nju došli silom prilika bez obzira da li posle akcije „Bljesak“ ili posle akcije „Oluja“.

Hvala vam na svemu što vredno i marljivo radite što našu Srbiju volite isto onoliko koliko i mi volimo, baš onoliko koliko vi volite nas toliko volimo i mi vas i ne pravimo nikakvu razliku i nikada neće biti razlika između Srba, da tom istoričaru iz Sarajeva kažemo. Nema razlike među Srbima.

Srbin je isti bio on iz Knina, Pirota, Subotice, Loznice, Prištine ili bilo kojeg drugog mesta. Nikada nas nećete podeliti, nikada srpski narod nećete uništiti.

A onima koji maštaju o novim traktorima, samo da kažem, traktor je bio spasenje za mučenike, spasenje za nejač, ali vam ja ponavljam na desetogodišnjicu obeležavanja, neće više biti ni pogroma, ni progona, ni traktora.

Hvala vam na svemu što vredno i marljivo radite što našu Srbiju volite isto onoliko koliko i mi volimo, baš onoliko koliko vi volite nas toliko volimo i mi vas.

GARANCIJA

Garantujem vam kao predsjednik Srbije da se to više nika-
Mrak je pred zoru najgušći. Mrak je da srpskom narodu nigde neće dogovoriti a oni
pred zoru najgušći. A vi znate da ja ma koji na Kosovu i Metohiji koji hapse svakoga
dobro znam šta govorim. dana Srbe, koji hoće svaku kuću da nam uhapsu,
i uz to imaju prećutnu podršku i saglasnost onih
velikih i moćnih, koji samo brinu kakva će reakcija Srbije da bude.

Baš ih briga koliko će Srba da proteraju, koliko će Srba bez
svojih ognjišta da ostane, i koliko će Srba u prištinskim kazama-
tima da bude.

Samo da im kažem u jednoj rečenici: Mrak je pred zoru naj-
gušći. Mrak je pred zoru najgušći. A vi znate da ja dobro znam
šta govorim.

Moraćemo da pratimo kako se stvari u svetu menjaju, a me-
njaju se ogromnom brzinom.

Moraćemo da vodimo računa, da sačuvamo svoju zemlju,
da očuvamo mir, da očuvamo našu decu, da odbranimo našu
budućnost, ali moraćemo da budemo svakoga dana ekonomski
jači, a kada smo ekonomski jači, bićemo i vojno snažniji, odvra-
tićemo svakoga od pokušaja agresije na našu zemlju i napada na
naš narod.

SRBIJA DANAS

Želim da vam kažem tri stvari na koje sam ponosan, ne želeći
da vam oduzimam vreme. U ovih deset godina ljudi mi smo uspje-
li da napravimo od Srbije stvarno nezavisnu i suverenu zemlju.

Mi nismo ničiji, ni patuljak, ni patrljak, ni prilepak, niti lut-
ka na povocu kakvi smo bili nekada. Srbija je danas ponosita ze-
mlja dostojanstvenih ljudi koja samostalno odlučuje o svojoj bu-
dućnosti.

Moraćemo da pratimo kako se
stvari u svetu menjaju, a menjaju
se ogromnom brzinom.

Pod dva, Srbija se mnogo promenila i na-
predovala.

U Srbiji se danas mnogo bolje živi, ali mo-
ramo da radimo da bismo živeli još bolje, moramo sebi da damo
velike ciljeve i velike zadatke zadamo, da bismo mogli da susti-

gnemo sve one koji su stotinama godina bili ispred nas i koji su imali ogromnu prednost u odnosu na nas.

To mora da nam bude zadatak i cilj.

I pod tri moramo da se ujediniamo, bar da razumemo elementarne nacionalne ciljeve i da pokušamo da našu zemlju guramo napred, da nam država bude ispred svega.

I u skladu sa tim, hoću vama, dragi prijatelji, vama ovde, večeras je ovo najmnogoljudniji skup u ovih deset godina, hoću da vam se zahvalim narode, prijatelji, ako to smem da kažem, jer vi niste došli ovde ni zbog svojih ličnih interesa, niste ostali ni u kafićima ovde u Loznici iako vam je bilo lakše da ostanete, došli ste ovde ne da rušite svoju državu, ne da uzvikujete parole protiv bilo koga došli ste da podržite svoju zemlju svoju Srbiju da podržite svoju Srpsku što je mnogo teško.

Uvijek je lako biti protiv nečega i protiv nekoga. Mnogo je teško biti za svoju zemlju, za svoju državu.

I hvala vam za sve ove godine napornog rada. Hvala vam za podršku Srbiji. Hvala vam zbog toga što Srbiju volite više od svega. A kada nešto tako strastveno i strasno volite, onda nema granica, nema granica.

Srbija će biti snažnija, Srbija će biti jača.

Teror nad krajiškim Srbima nikada zaboraviti nećemo, pogrom zaboraviti nećemo i 11. godinu sljedeći put ćemo da obeležimo.

Neka žive naši Krajišnici i hvala im još jedanput za sve što su za našu Srbiju učinili, hvala vama divni ljudi na ogromnoj podršci i onima koji svaki nacionalni posao nazivaju kontramitingom i svim drugim pogrdnim imenima.

Ovo je skup naroda, naroda koji voli Srbiju, naroda koji voli Krajišnike, naroda koji voli Srpsku, naroda koji voli srpski narod. I nikada od toga neće odustati.

Mnogo vas volim i hvala vam na svemu.

Živela Srpska, živela Srbija!

Srbija će biti snažnija, Srbija će biti jača. Teror nad krajiškim Srbima nikada zaboraviti nećemo, pogrom zaboraviti nećemo.

Ovo je skup naroda, naroda koji voli Srbiju, naroda koji voli Krajišnike, naroda koji voli Srpsku, naroda koji voli srpski narod. I nikada od toga neće odustati.
